

Voorlopige agenda van de commissie Werk en Inkomen van 20 november 2013

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Werk en Inkomen

Datum: woensdag 20 november 2013
Aanvang: 16:30 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: dhr. P.S. de Rook
Griffier: mevr. A. Weiland t.(050) 367 7678

Opening

[Bijlage - uitnodigingsbrief \(pdf\)](#)

A Algemeen deel

A1. Opening en mededelingen

A2. Vaststelling agenda

A3. Afspraken en planning

[Bijlage - Besluitenlijst 9 oktober 2013 \(pdf\)](#)

[Bijlage - Besluitenlijst 16 oktober 2013 \(pdf\)](#)

[Bijlage - LTA \(pdf\)](#)

[Bijlage - IM lijst november 2013, afgehandeld \(pdf\)](#)

[Bijlage - IM lijst november 2013, niet afgehandeld \(pdf\)](#)

A4. Conformstukken n.v.t.

A5. Rondvraag

B Inhoudelijk deel

B1. Vaststelling koopzondagen 2014

Raadsvoorstel 20-11- 2013)

Wijziging Verordening Winkeltijden Groningen 2009

Raadsvoorstel 6-11-2013)

Evaluatie uitbreiding koopzondagen en wijziging van de Winkeltijdenwet
(Collegebrief 18-10-2013)

[Raadsvoorstel - Vaststelling koopzondagen 2014 \(pdf\)](#)

- [Raadsvoorstel - Wijziging Winkelverordening winkeltijden Groningen 2009 \(pdf\)](#)
- [Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de winkeltijdenwet \(pdf\)](#)
- [Ingekomen stukken - Brief GCC betreft Vaststelling koopzondagen 2014 \(pdf\)](#)
- [Ingekomen stukken - Nr. 25 Overig ingekomen stuk raad 27-11, Koopzondagen - dhr. Tredgett \(pdf\)](#)
- [Ingekomen stukken - Bijlage 1 bij brf. 25 koopzondag \(pdf\)](#)
- [Ingekomen stukken - Bijlage 2 bij brf. 25 koopzondag2 \(pdf\)](#)
- [Ingekomen stukken - Nr. 26 Overig ingekomen stuk raad 27-11, Koopzondagen brief aan de politiek- mw. Naaijer \(pdf\)](#)
- [Ingekomen stukken - Bijlage bij brf. 26 - Koopzondagen-Brief aan de politiek \(pdf\)](#)
- [Ingekomen stukken - Bijlage bij brf. 26 - Koopzondagen-Brief aan de politiek \(pdf\)](#)
- [Ingekomen stukken - Nr. 27 Overig ingekomen stuk raad 27-11, Re Koopzondagen - Dhr. Hazenberg \(pdf\)](#)

- B2.** De Rode Loper: Visie en strategie op de werklocaties
(Collegebrief 7-11-2013)
[Collegebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties \(pdf\)](#)
- B3.** Informatie omvorming 'Stadjerspas naar webshop en Kindpakket'
(collegebrief 15 november 2013)
[Collegebrief - Informatie omvorming Stadjerspas naar webshop en Kindpakket \(pdf\)](#)
- B4.** Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd
(Collegebrief 31-10-2013)
[Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd \(pdf\)](#)

C Huishoudelijk deel

- C1.** Ingekomen stukken
[Ingekomen stukken W&I 20-11-2013 \(pdf\)](#)
- C2.** Vaststelling verslagen van 9 en 16 oktober 2013
[Verslag 9 oktober 2013 \(pdf\)](#)
[Verslag 16 oktober 2013 \(pdf\)](#)

Sluiting

Bij de inhoudelijke agendapunten onder A en B kunnen burgers gebruik maken van het inspreekrecht. Men krijgt daarvoor maximaal drie minuten. De totale inspreek-tijd per vergadering is maximaal een kwartier. Insprekers dienen zich minimaal 24

commissie Werk en Inkomen - woensdag 20 november 2013

uur voor de vergadering aan te melden bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

Bijlage - uitnodigingsbrief

B.4 Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd (Collegebrief 31-10-2013)

Dit betreft het Regionaal Transitiearrangement (RTA) zelf en de *Schets voor een Groninger Functioneel model nieuw jeugdstelsel*. Bij het RTA is het voorbehoud gemaakt van goedkeuring door de gemeenteraad. Dit i.v.m. het budgetrecht van de raad en de beleidsruimte om de inhoudelijke kaders te kunnen vaststellen. Zorgpunt is de budgettaire onduidelijkheid. Wanneer de formele instemming op het RTA zal worden gevraagd van de raad is afhankelijk van de gesprekken met de transitiecommissie en duidelijkheid over de financiële kaders. Voorgesteld wordt om de inhoudelijke leidraad van *Schets voor een Groninger Functioneel model nieuw jeugdstelsel*, verder te betrekken bij de vormgeving van de vernieuwing Sociaal Domein en het opstellen van het (meerjarig) beleidskader jeugd.

Ingekomen stukken

Graag vraag ik uw aandacht voor de collegebrief "Voortgangsevaluatie sociale teams" van 25-10-2013. Hierin wordt echter aangegeven dat u in november nog een invulling over het plan van aanpak wordt aangeboden. Dit betreft een nota Inhoudelijke agenda, naar verdieping, verbreding en een uitbreiding van sociale teams in 2014. Gezien de samenhang van beide stukken is het voorstel om beide in de cie. W&I van december te agenderen.

Met vriendelijke groet,
namens de voorzitter,

Annemarieke Weiland,
commissiegriffier Werk en Inkomen

Bijlage - Besluitenlijst 9 oktober 2013

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING WERK EN INKOMEN

Datum: 9 oktober 2013

Plaats: Oude Raadzaal

Tijd: 20.00-22.00 uur

1. AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD VAN 30 OKTOBER 2013

CONFORM

Landelijke intocht Sinterklaas 2013

(Raadsvoorstel 20 augustus 2013)

2. TOEZEGGINGEN

B.1 Stadjerspas (wensen- en bedenkingen)

Wethouder Isha zegt een brief toe met nadere informatie over hoe de website en het kind pakket (de toegevoegde waarde ervan) er precies uit gaan zien en een financiële onderbouwing met een aantal opties.

Wethouder Isha zegt toe de kwestie van de aansprakelijkheid m.b.t. een website verder te uit te zoeken o.a. te kijken naar het voorbeeld van de gemeente Assen en aan te geven in hoeverre de mogelijkheid van kortingen blijft bestaan.

B.3Afbouw gesubsidieerde arbeid/200 banenplan

Wethouder stuurt een brief met nadere informatie over de opbouw van het participatiebudget, nadere onderbouwing/uitsplitsing van de gesubsidieerde arbeid maar ook bij het klantenmanagement, welke doelgroepen kunnen we bedienen en welke niet.

De wethouder informeert de raad over hoe de ontslagdatum 1 mei 2014 zich verhoudt tot hetgeen de gemeenteraad in november 2011 n.a.v. de bespreking van de nota Actief in goede banen heeft besloten.

3. AFSPRAKEN EN PLANNING

De voorgestelde wijzigingen zijn akkoord.

4. VERSLAGEN

Het verslag van 11 september 2013 wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. AFSPRAKEN

Bijlage - Besluitenlijst 16 oktober 2013

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING WERK EN INKOMEN

Datum: 16 oktober 2013

Plaats: Oude Raadzaal

Tijd: 16.30-18.30 uur

1. AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD VAN 30 OKTOBER 2013

N.V.T.

2. TOEZEGGINGEN

Met elkaar voor elkaar, naar een gebiedsgebonden aanpak van het sociaal domein.

Collegebrief 2 oktober 2013)

Anders en beter, om sociaal te blijven (initiatiefvoorstel SP van 1 oktober 2013)

Wethouder Visscher zegt toe dat het college de raad nog een brief stuurt met wat het college meeneemt vanuit de discussie van de raadscommissie in het verdere traject.

Wethouder Visscher zegt tevens toe dat het voorstel van de SP zal worden meegenomen als één van de mogelijke opties in het verdere onderzoek naar de meest optimale organisatievorm.

Met de bovenstaande toezegging van het college acht de SP het doel bereikt en trekt het initiatiefvoorstel “Anders en beter, om sociaal te blijven” in.

3. AFSPRAKEN EN PLANNING

N.V.T.

4. VERSLAGEN

N.V.T.

5. AFSPRAKEN

N.V.T.

Bijlage - LTA

Lange Termijn Agenda per 7-11-2013

J

maand / kwartaal	nummer	cie	onderwerp	vorm document	vraag voor raad	portefeuille	progr	opmerkingen
PM	2013-446	W&I	Aanpassing winkeltijdenwet	voorstel	besluiten	v. Keulen		rv 5-11-13, afvoeren
PM	2012-34	W&I	Nulmeting in 2012 t.b.v. prestatie-indicatoren bij Kadernota Arbeidsmarktbeleid	voorstel		Schroor		Apart moment, los van de begrotingsbehandeling
11-sep-13	2013-398	W&I	Informatie over samenwerking SoZaWe-lederz. Werk, participatie, vrijwilligerswerk, organisatieontwikkeling en dienstverlening (pilots)	brief		Istha		info.bijeenkomst na de zomer, cbrf. 31-5-13. bijeenkomst 3-10-13, afvoeren.
9-okt-13	2013-191	W&I	Publiekversie over kengetallen en gegevens van Sozawe (n.a.v. vraag Stadspartij) volgt.			Istha		Toezegging cie. 21-11-12. info.bijeenkomst 3-10-13, afvoeren.
9-okt-13	2013-279	W&I	Evaluatie verruiming koopzondagen			v. Keulen		cbrf. 19-8-13, wordt okt. 2013. cbrf. 18-10-13, afvoeren
9-okt-13	2013-280	W&I	Evaluatie loondispensatie landelijk deel			Istha		oktober. Cbrf. 20-9-13, afvoeren.
6-nov-13	2013-426	W&I	Alternatieven overzicht minder of niet poundfoolish			v. Keulen		cbrf. 10-7-13
20-nov-13	2013-460	W&I/ O&W	Overzicht van de stavaza m.b.t. de uitvoering van de Revisie	brief	kennis nemen	Istha		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2013. cbrf 16-10-13. info 2de helft nov. 2013.
20-nov-13	2013-462	W&I/ O&W	Transitiearrangement jeugd	brief	kennis nemen	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014. cbrf. 31-10-13, afvoeren.
20-nov-13	2013-463	W&I/ O&W	Discussienota Continuïteitsarrangement AWBZ	brief	opinerend, kader vormend	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
20-nov-13	2013-465	W&I/ O&W	Brief evaluatie huidige sociale teams en vervolg uitbreiding Sociale Teams 2014	brief	kennis nemen	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014. 1e deel cbrf. 25-10-13
20-nov-13	2013-349	W&I	Raad informeren hoeveel v. 31 miljoen op begroting ministerie EZ is voor gemeente Groningen	brief		v. Keulen		Toezegging 10-4-13. cbrf. 28-2-13. Toekomst servicepunt detailhandel. Cbrf. 25-10-13, afvoeren.
20-nov-13	2013-350	W&I	Raad informeren over keuze organisatie van Servicepunt			v. Keulen		Toezegging 10-4-13. cbrf. 28-2-13. Toekomst servicepunt detailhandel. Cbrf. 25-10-13, afvoeren.

Legenda:
rode tekst + vet = strategische agenda / raadsbehandelplan
geel achtergrond = belangrijke politieke beslissingen by kadernota's

Bijlage - LTA

Lange Termijn Agenda per 7-11-2013

J

maand/ kwartaal	nummer cie	onderwerp	vorm document	vraag voor raad	portefeuille	progr	opmerkingen
20-nov-13	2013-344	W&I Zicht op resterende participatiebudget	brief	kennis nemen	Istha		Toezegging cie. 3-2-13. info. 2de helft nov. Cbrf 16-10-13.
20-nov-13	2013-428	W&I Raad informeren over uitvoering verordening verrekening	brief	kennis nemen	Istha		cbrf. 18-4-13
20-nov-13	2013-425	W&I Haal meer uit witgoed, eerste onderzoeksresultaat	brief	kennis nemen	Istha		cbrf. 10-7-13
20-nov-13	2013-277	W&I Nota strategie werklocaties (opiniërend)	brief	kennis nemen	v. Keulen		cbrf. 15-08-13. cbrf. 8-11-13, afvoeren.
11-dec-13	2013-464	W&I/ O&W Conceptnota Meedoen maakt het verschil Maatschappelijke participatie	brief	opiniërend, kader vormend	Istha/ Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014 cbrf. 16-10-13
11-dec-13	2013-466	W&I/ O&W Besluitnota "Met elkaar voor elkaar"	voorstel	besluiten	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
11-dec-13	2013-467	W&I/ O&W Besluitnota Continuïteitsarrangement AWBZ	voorstel	besluiten	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
11-dec-13	2013-468	W&I/ O&W Maatregelen WWB, Sociaal Akkoord, Participatiewet en Quotumregeling	brief	oriënterende discussie	Istha		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
11-dec-13	2013-427	W&I Nieuw economisch programma, eerste aanzet			v. Keulen		cbrf 6-6-13
PM 2014	2013-24	W&I/ O&W Uitwerking Maatregelen WWB en Participatieweg gemeente Groningen	brief	kennis nemen	Istha		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
1e kw 14	2013-196	W&I Uitgewerkte visie Sontweggebied			v. Keulen		okt/nov 2013. cbrf. 7-10-13
1e kw 14	2013-424	W&I Nota strategie werklocaties (definitief)			v. Keulen		cbrf. 15-08-13
1e kw 14	2013-207	W&I Raad informeren over voortgang armoedemonitor onderzoek			Istha		cbrf. 14-12-12, wordt januari 2014
1e kw 14	2014-4	W&I/ F&V Gemeentebrede bezwaarprocedure	voorstel	besluiten	Schroor		Toezegging cbrf. 17-5-13.
1e kw 14	2013-336	W&I Afbouw gesubsidieerde arbeid: college geeft binnenkort info over wijze waarop gemeente hiermee als werkgever omgaat	brief	kennis nemen	Istha	12	toezegging weth Schroor cie. F&V 17 april '13, brief 16-5-13 cbrf. 24-1-13 ,27-213, 4-7-13 (oude moties 86, 87)
1e kw 14	2014-10	W&I Nota maatschappelijke participatie	brief	kennis nemen	Istha		cbrf. 10-7-13 (nota komt jan. 2014)
1e kw 14	2014-11	W&I Nieuw economisch programma, contourennota	brief	kennis nemen	v. Keulen		cbrf 6-6-13
1e kw 14	2014-5	W&I Evaluatie Fonds Ondernemend Groningen	voorstel	besluiten	v. Keulen		cbrf. 15-8-13

Legenda:
rode tekst + vet = strategische agenda /
raadsbehandelplan
geel achtergrond = belangrijke politieke beslissingen
 bv. kadernota's

Bijlage - LTA

Lange Termijn Agenda per 7-11-2013

J

maand / kwartaal	nummer	cie	onderwerp	vorm document	vraag voor raad	portefeuille	opmerkingen
1e kw 14	2014-6	alle	uitwerking LTA 2e kwartaal 2014 per maand			voorzitters en port.h.	
14-jan-14	2013-127	W&/ B&/ R&W	Visualisering toekomst Grote Markt / toekomst binnenstad	brief		v. Keulen	Presentatie Raad 27 aug. Stadsdebat Let's Gro met stakeholders 21/22 nov. '13 cbrf. 25-10-13, via R&W
22-jan-14	2014-18	W&/ O&W	Conceptplan beleidsplan Jeugd	brief	opiniërend, kader vormend	Visscher	planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
22-jan-14	2014-19	W&/ O&W	Conceptplan beleidsplan AWBZ/WMO	brief	oriënterend	Visscher	planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
22-jan-14	2014-20	W&/ O&W	Besluitnota Medoeren maakt verschil	voorstel	besluiten	Ishtar/Visscher	planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
22-jan-14	2014-21	W&/ O&W	Besluitnota inkoop en arrangementen	voorstel	besluiten	Visscher	planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
12-feb-14	2014-22	W&/ O&W	Besluitnota beleidsplan Jeugd	voorstel	besluiten	Visscher	planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
12-feb-14	2014-23	W&/ O&W	Besluitnota beleidsplan AWBZ/WMO	voorstel	besluiten	Visscher	planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
2e kw 14	2014-12	W&I	Nieuw economisch programma, vaststellen contourennota, input meerjarenprogramma 2015-2019	brief	kennis nemen	v. Keulen	cbrf 6-6-13
2e kw 14	2014-16	alle	uitwerking LTA 2e kwartaal 2014 per maand			voorzitters en port.h.	
3e kw 14	2014-13	W&I	Nieuw economisch programma, vaststellen	voorstel	besluiten	v. Keulen	cbrf 6-6-13

Legenda:
rode tekst + vet = strategische agenda / raadsbehandelingsplan
geel achtergrond = belangrijke politieke beslissingen by kadernota's

Bijlage - IM lijst november 2013, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen		Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Soort	Agenda-punt / Thema	Portefeuille houder
Jaar - Nr	Mn Indiëners	Titel	verzoekt het college:				
2012-63	11 SP, GL, CU, Stadspartij	Onkostenvergoeding vrijwilligerswerk	<ol style="list-style-type: none"> uiterlijk in het eerste kwartaal van 2013 alternatieven voor deze onkostenvergoeding ter besluitvorming aan de raad voor te leggen; tot die tijd de huidige onkostenvergoeding in stand te laten. 	W&I Raadsvoorstel wijziging veror. WWB december Toezegging in Raad 26-6-13	<i>motie</i>	College zal onkostenvergoeding voor vrijwilligers als voorwaarde stellen bij subsidiebesprekingen met instellingen	Istha
2012-65	11 D66, VVD, S&S	Cofinancieringsfond	<ol style="list-style-type: none"> inzage in de huidige stand van het cofinancieringsfonds te verstrekken; toe te lichten hoe het college denkt om te gaan met de te verwachten komende aanvragen. 	W&I zie motiebrief 30/11; F&V 12/12 wil motie laten staan, cbrf 6-6-13	<i>motie</i>	Gemeentebegroting 2013	v. Keulen
2013-37	6 S&S, CU, CDA, VVD en GL	Invulling cofinancieringsfonds	<ol style="list-style-type: none"> om de raad bij de behandeling van de begroting meer inzicht te geven in de voeding van het cofinancieringsfonds en een overzicht aan te leveren van de activiteiten en programma's die in de toekomst zijn aangewezen op het cofinancieringsfonds; hierbij tevens aan te geven hoe het cofinancieringsfonds aantrekkelijk gemaakt wordt voor partners. 	W&I Motiebrief 10/7/13: bij begroting 2014 uitvoeriger info over opzet en beoogde werking van fonds. (Cbrf. 6-6-13)	<i>motie</i>	Voorjaarsbrief	v. Keulen

Bijlage - IM lijst november 2013, niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn Indiëners	Titel	Ditum verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Porte- feuille houder
2013- 23	6 PvdA	Meer inzet en waardering voor vrijwilligerswerk	<ol style="list-style-type: none"> te zorgen voor een standaardwerkwijze waarbij bij nieuwe aanmeldingen in de Wwb mensen meteen in contact worden gebracht met vrijwilligersorganisaties, bijvoorbeeld als onderdeel van de intake of door een loket vrijwilligerswerk bij de dienst Sozawe, etc; ook alle bestaande bijstandsgerechtigden die niet direct bemiddelaar zijn actief in kennis te stellen van de mogelijkheden om vrijwilligerswerk te doen, en; dit als onderdeel op te nemen in de Nota vrijwilligerswerk. 	W&I	Betrekken bij brede nota maatschappelijke participatie. Uiterlijk 1 jan. 2014 naar Raad (Cbrf.10-07-'13)		<i>motie</i>	Voorjaarsbrief	Istha
2013- 25	6 PvdA, D66, VVD, CDA, PvdD en S&S	Haal meer uit witgoed	<ol style="list-style-type: none"> de mogelijkheden te onderzoeken voor een witgoedregeling bestaande uit tweedehands goederen, waarbij ook een uitbreiding van het aantal voorzieningen, zoals computers, wordt betrokken; te onderzoeken of hieraan een reparatieservice kan worden gekoppeld zoals bedoeld in de zesde overweging. 	W&I	Oktober 2013 eerste onderzoeksresultaten verwacht (Cbrf.10-07-'13)		<i>motie</i>	Voorjaarsbrief	Istha
2013- 26	6 PvdA, CDA, D66 en S&S	Ook in crisistijd met G-kracht vooruit	<ol style="list-style-type: none"> alternatieven te onderzoeken die minder of niet poundfoolish zijn, onder meer in het economisch beleid; dit overzicht met mogelijke alternatieven te verstrekken voor 15 oktober 2013 zodat de gemeenteraad hierover een oordeel kan vormen voor de begrotingsbehandeling. 	W&I	Afweegbare middelen binnen het progr.Econ. en Werkgelegenheid worden in kaart gebracht vóór 15 okt. '13 (Cbrf. 10-07-'13)		<i>motie</i>	Voorjaarsbrief	v. Keulen
2013- 42	6 GL, SP, Stadspartij, CU en PvdD	Onkosten- vergoeding in participatienota	<ol style="list-style-type: none"> in gesprek te gaan met in ieder geval de instellingen waar de huidige gebruikers van de regeling als vrijwilliger werkzaam zijn met als doel de onkosten door de instellingen vergoed te krijgen; in de binnenkort op te stellen nota maatschappelijke participatie nadrukkelijk ook aandacht te besteden aan het vrijwilligersbeleid en de vergoeding van onkosten van vrijwilligers door instellingen. 	W&I			<i>motie</i>	Onkosten- vergoeding vrijwilligers- werk	Istha

Raadsvoorstel - Vaststelling koopzondagen 2014

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering 15-10-2013
Raadscommissie W&I
Datum raadscommissie 20-11-2013
Bijlagen 1

Registratienr. RO 13.3972559
Datum B&W besluit 29-10-2013
Portefeuillehouder J. van Keulen
Steller J.A. Hut/P. v.d. Sande
Telefoon 1081
E-mail jaaphut@groningen.nl

Onderwerp

Vaststelling koopzondagen 2014

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. voor 2014 als koopzondagen voor de gehele gemeente, met uitzondering van de meubelbranche, keukenbranche en autobranche, de volgende data aan te wijzen:
5 januari, 2 februari, 2 maart, 6 april, 4 mei, 1 juni, 6 juli, 3 augustus, 7 september, 5 oktober, 2 november, 30 november, 7 december, 14 december, 21 december en 28 december;
- II. voor 2014 als koopzondagen voor de meubelbranche, keukenbranche en autobranche de volgende data aan te wijzen:
5 januari, 2 februari, 2 maart, 6 april, 21 april (2^e Paasdag), 4 mei, 29 mei (Hemelvaartsdag), 1 juni, 9 juni (2^e Pinksterdag), 6 juli, 3 augustus, 7 september, 5 oktober, 2 november, 7 december en 26 december (2^e Kerstdag);
- III. inwisselingen toe te staan op basis van individuele aanvragen gedaan vóór 1 februari 2014, met een maximum van 4 inwisselingen per aanvraag;
- IV. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeentebled;
- V. dit besluit treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking.

Raadsvoorstel - Vaststelling koopzondagen 2014

- 2 -

(Publieks-)samenvatting

In het voorliggende raadsvoorstel wijst de raad de koopzondagen aan voor 2014.

Op 31 oktober 2012 heeft de raad uitgesproken dat de koopzondagen vanaf 2013 door de raad aangewezen moeten worden. Overeenkomstig eerdere besluitvorming door de raad is het voorstel om ook voor 2014 een aantal van 16 koopzondagen vast te stellen. De situatie zoals die in 2013 geldt (in totaal 16 koopzondagen) wordt daarmee bestendigd.

De algemene lijn is dat de 1^e zondag van de maand aangewezen wordt als koopzondag. Daarnaast worden er vier extra zondagen aan het eind van het jaar aangewezen als koopzondag.

Hiervan wijken de meubelbranche, de keukenbranche en de autobranche af, vanwege hun behoefte om op feestdagen (2^e Paasdag, Hemelvaartsdag, 2^e Pinksterdag en 2^e Kerstdag) geopend te kunnen zijn.

Inleiding

Op 31 oktober 2012 heeft uw raad uitgesproken dat vanaf 2013 de koopzondagen door de raad aangewezen moeten worden. Het voorliggende voorstel betreft besluitvorming ter uitvoering van eerder vastgesteld beleid, overeenkomstig de "Verordening Winkeltijden Groningen 2009".

In lijn met eerdere besluitvorming door de raad is het voorstel om voor 2014 een aantal van 16 koopzondagen vast te stellen. De situatie zoals die in 2013 geldt (in totaal 16 koopzondagen) wordt daarmee bestendigd.

De algemene lijn is dat in 2014 de 1^e zondag van de maand geldt als koopzondag. Daarnaast worden er vier extra zondagen aan het eind van het jaar aangewezen als koopzondag.

Hiervan wijken de meubelbranche, de keukenbranche en de autobranche af, vanwege hun behoefte om op feestdagen (2^e Paasdag, Hemelvaartsdag, 2^e Pinksterdag en 2^e Kerstdag) geopend te kunnen zijn. Ook voor deze branches geldt het maximum van 16 koopzondagen.

Separaat ontvangt u een voorstel voor technische aanpassing van de "Verordening Winkeltijden Groningen 2009". Aanleiding hiervoor is de wijziging per 1 juli 2013 van de achterliggende Winkeltijdenwet.

De wetwijziging noodzaakt tot tekstuele aanpassing van de verordening. Door deze wijziging is er meer beleidsvrijheid bij de gemeenten neergelegd. In dat voorstel worden alle eerdere besluiten betreffende de openstelling van winkels gecontinueerd.

Beoogd resultaat

Dit besluit is erop gericht het herkenbare ritme in de koopzondagen te continueren, zowel voor bezoekers als voor ondernemers. Dit door een koopzondag in te stellen op elke 1^e zondag van de maand. Het besluit geeft daarnaast nog ruimte aan de winkelier om open te zijn in de belangrijke decembermaand. Daarnaast geeft het ruimte aan ondernemers in specifieke branches om open te zijn tijdens de voor hen zo belangrijke feestdagen.

Kader

Dit voorstel heeft de "Verordening Winkeltijden Groningen 2009" en de "Winkeltijdenwet" als juridische basis.

Argumenten/afwegingen

De data in het voorstel zijn gericht op een ritme van een koopzondag op elke 1^e zondag van de maand, gedurende 12 maanden lang, voor de gehele gemeente. Voor de 4 extra koopzondagen wordt er een onderscheid gemaakt tussen enerzijds enkele branches (meubel-, keuken- en autobranche) en anderzijds de reguliere detailhandel. Voor de detailhandel is december een erg belangrijke maand. Rond Sinterklaas en Kerstmis wordt een groot deel van de jaaromzet behaald. Dat betekent dat met

Raadsvoorstel - Vaststelling koopzondagen 2014

- 3 -

dit besluit, naast de 1^e zondag van december, ook de overige zondagen in december koopzondagen zullen zijn.

Voor een aantal branches in de stad ligt dit iets anders. Specifiek voor de meubel-, keuken- en auto-branchen zijn een aantal andere dagen in het jaar van essentieel belang. Het gaat hierbij om 2e Paasdag, Hemelvaartsdag, 2e Pinksterdag en 2e Kerstdag. Wij stellen voor deze branches hierin te faciliteren.

Enkele detaillisten, met name bouwmarkten, tuincentra en autodealers, hebben een groot belang bij één of enkele andere dagen. Dit omdat één specifiek seizoen voor hen van cruciaal belang is óf omdat zij verplicht worden mee te doen met een landelijke actie.

Wij stellen voor aan deze ondernemers enige speelruimte te laten. Dit door hen de mogelijkheid geven vóór 1 februari 2014 een *individuele* aanvraag tot inwisseling in te dienen. Hierbij stellen wij voor een maximum te stellen van vier inwisselbare dagen. Deze individuele wijzigingen zullen verder niet in de communicatie van bijvoorbeeld Marketing Groningen en GCC meegenomen worden: wanneer de detaillisten ervoor kiezen niet mee te doen aan de reguliere koopzondagen zijn zij zelf verantwoordelijk voor de communicatie over de openstelling op de door hen gekozen zondagen.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

Dit voorstel is tot stand gekomen op basis van overleg met verschillende ondernemersverenigingen, individuele ondernemingen en Marketing Groningen. De Groningen City Club is voorstander van openstelling op 52 zondagen.

Financiële consequenties

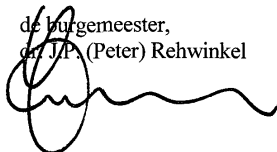
Niet van toepassing.

Realisering en evaluatie

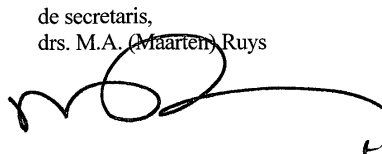
Bestendiging huidige lijn; dit besluit wordt niet afzonderlijk geëvalueerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Raadsvoorstel - Vaststelling koopzondagen 2014

- ontwerp -

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN,
(GR 13.0000000);

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Groningen van

Gelet op de Winkeltijdenwet en artikel 149 van de Gemeentewet;

HEEFT BESLOTEN:

vast te stellen de koopzondagen 2014.

Artikel I: Koopzondagen 2014

Gehele gemeente, met uitzondering van meubelbranche, keukenbranche en autobranche:

5 januari, 2 februari, 2 maart, 6 april, 4 mei, 1 juni, 6 juli, 3 augustus, 7 september, 5 oktober, 2 november, 30 november, 7 december, 14 december, 21 december en 28 december.

Meubelbranche, keukenbranche en autobranche:

5 januari, 2 februari, 2 maart, 6 april, 21 april (2e Paasdag), 4 mei, 29 mei (Hemelvaarts-dag), 1 juni, 9 juni (2e Pinksterdag), 6 juli, 3 augustus, 7 september, 5 oktober, 2 november, 7 december en 26 december (2e Kerstdag).

Verzoeken voor inwisselingen van een koopzondag voor een andere koopzondag kunnen gedaan worden via een individuele aanvraag. Er geldt een maximum van 4 inwisselingen per aanvraag. Deze aanvraag dient gedaan te worden vóór 1 februari 2014.

Aanvragen kunnen worden ingediend bij:

Gemeente Groningen
Afdeling Economische Zaken
Postbus 7081
9701 JB Groningen

O.v.v.: "Verzoek tot inwisseling koopzondagen 2014".

Raadsvoorstel - Vaststelling koopzondagen 2014

- 2 -

Artikel II: Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

drs. A.G.M. (Toon) Dashorst.

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

Raadsvoorstel - Wijziging Winkelverordening winkeltijden Groningen 2009

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	27 november 2013	Registratienr.	RO 13.3974163
Raadscommissie	W en I	Datum B&W besluit	05-11-2013
Datum raadscommissie	20 november 2013	Portefeuillehouder	Van Keulen
Bijlagen	3	Steller	Jaap Hut/Pieter van de Sande
		Telefoon	367 81 05
		E-mail	pieter.van.de.sande@groningen.nl

Onderwerp

Wijziging Verordening winkeltijden Groningen 2009

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de verordening tot wijziging van de Verordening winkeltijden Groningen 2009 vast te stellen en in werking te laten treden op de dag na die van bekendmaking terugwerkend tot de datum van inwerkingtreding van de laatste wijziging van de Winkeltijdenwet (1 juli 2013);
- II. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeentebblad.

(Publieks-)samenvatting

De Winkeltijdenwet is gewijzigd. Als gevolg daarvan moet nu een aantal zaken door de gemeente geregeld worden. Met deze wijziging van de verordening is alles wat nu in de verordening geregeld moet worden daarin verwerkt.

Deze aanpassing van de verordening betekent dus dat er geen veranderingen zijn in de mogelijkheden om op zondag open te zijn.

Inleiding

Op 28 mei 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het initiatiefvoorstel van Verhoeven en Van Tongeren tot wijziging van de Winkeltijdenwet tot het verruimen van de bevoegdheid van gemeenten voor winkelpenstelling op zon- en feestdagen. Dat betekent dat een aantal zaken die vóór de wijziging bij wet was geregeld nu in een verordening moet worden opgenomen.

Dit voorstel gaat over de noodzakelijke aanpassing van de verordening zonder dat mogelijkheden voor zondagopenstelling in de gemeente wijzigen.

NB. Naast dit voorstel is ook een raadsvoorstel voorbereid over het aanwijzen van de koopzondagen voor 2014. Omdat het voorliggende voorstel het aanpassen van de verordening betreft en het aanwijzingsbesluit een uitvoeringshandeling is, leek het beter om deze separaat aan te bieden.

Beoogd resultaat

Als de wijziging door de raad wordt vastgesteld dan zijn de mogelijkheden in de gemeente hetzelfde als vóór de inwerkingtreding van de laatste wijziging van de Winkeltijdenwet, zoals die is vastgesteld door de Eerste Kamer op 28 mei 2013 en in werking is getreden op 1 juli 2013.

Kader

Het kader is de bevoegdheid die de Winkeltijdenwet aan de raad geeft om een verordening op te stellen om dit onderwerp te regelen. Daarnaast heeft de raad ook een zelfstandig verordende bevoegdheid op grond van artikel 149 van de Gemeentewet.

Argumenten/afwegingen

Op 28 mei 2013 heeft de Eerste Kamer na een langdurige behandeling het initiatiefvoorstel van de leden Verhoeven en Van Tongeren vastgesteld. Dit betreft voorstel tot wijziging van de Winkeltijdenwet, in verband met het verruimen van de bevoegdheid van gemeenten om vrijstelling te verlenen van de verboden met betrekking tot de zondag en een aantal feestdagen.

De wetswijziging is op 1 juli 2013 in werking getreden.

Gevolg van de wetswijziging is dat een aantal limiteringen voor de gemeente voor uitzonderingen op de zondagopenstelling is verdwenen. Bijvoorbeeld de mogelijkheid van het aanwijzen van de gemeente als toeristische zone. De wetgever laat het nu aan de lokale regelgever over om dit onderwerp te regelen.

Daarnaast heeft de wetgever een lijst met algemene uitzonderingen (waar de gemeente van mocht afwijken) geschrappt. Dat betekent dat de gemeente nu zelf een dergelijke lijst moet vaststellen.

Het voorliggende voorstel is een raadsvoorstel om de gemeentelijke verordening zodanig aan te passen dat de oude situatie wordt gecontinueerd.

Wij hebben besloten om uw raad eerst voor te stellen de gemeentelijke verordening zodanig aan te passen dat de oude situatie wordt gecontinueerd. De geldende regeling heeft langzamerhand in de afgelopen jaren vorm gekregen en wij zijn van mening dat het eerst een zorgvuldige behandeling van het onderwerp vergt voordat wij uw raad vragen om tot wijzigingen over te gaan.

In het voorstel is gebruikgemaakt van een modelverordening van de VNG. In de verordening zijn alle categorieën die de Minister had uitgezonderd opgenomen. Een aantal daarvan is niet overgenomen in de wijzigingsverordening omdat ze in de gemeente Groningen niet voorkomen.

Raadsvoorstel - Wijziging Winkelverordening winkeltijden Groningen 2009

3

Het gaat daarbij om winkelopening i.v.m. Bedevaartsplaatsen, Carnaval en Kermis.

NB.

Door de snelheid waarmee deze wijziging van de Winkeltijdenwet is doorgevoerd was het niet meer mogelijk om dit voorstel voor het vakantiereces aan uw raad voor te leggen. Dit betekent dat er een gat valt tussen de inwerkingtreding van de wet en dit voorstel. Wij hebben onze handhavers daarom geïnstrueerd om te handelen overeenkomstig dit voorstel.

We stellen voor om terugwerkende kracht tot aan de wetwijziging (1 juli 2013) aan de wijziging van de verordening te geven. Zodoende hebben de betrokken ondernemers achteraf gezien in overeenstemming met de verordening gehandeld. Omdat het hier om begunstigende regelgeving gaat levert dat juridisch gezien geen problemen op.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

Het voorstel is slechts informeel besproken met belanghebbende partijen. Wij hebben niet kunnen vaststellen dat dit tot onverwachte reacties heeft geleid. Gezien het feit dat het om een continuering van het huidige systeem gaat achten wij het voorstel zo voldoende besproken.

Na de vaststelling door de raad zal de regeling worden bekendgemaakt op de bekende wijze zodat deze in werking zal kunnen treden.

Financiële consequenties

Geen.

Realisering en evaluatie

Na vaststelling door uw raad kan de regeling na publicatie in werking treden. De inwerkingtreding gebeurt met terugwerkende kracht omdat feitelijk conform deze regeling is gehandeld en dat op deze wijze wordt bevestigd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

vb

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

stad.

bekendmakingen

Gemeentebladnummer: -

Datum bekendmaking:

Datum bekendmaking-

Projectomschrijving:

Project omschrijving

Registratienummer:

Registratienummer

Besluit

De raad van de gemeente Groningen maakt bekend:
dat hij in zijn vergadering van 27 november 2013, besluitnummer , besloten heeft een
wijzigingsverordening van de Verordening winkeltijden Groningen 2009 vast te stellen.

Toelichting

Met deze wijziging is de verordening aangepast op de wijzigingen van de Winkeltijdenwet.
Inhoudelijk worden de regels voor winkelsluitingen niet gewijzigd.

Inwerkingtreding en inzage

Dit besluit treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking en werkt terug tot de datum
van inwerkingtreding van de laatste wijziging van de winkeltijdenwet (1 juli 2013).

Dit besluit ligt vanaf vandaag voor iedereen ter inzage en is kosteloos verkrijgbaar bij het
Gemeentelijk Informatie Centrum (GIC), Kreupelstraat 1 (De Prefectenhof) te Groningen:
open op maandag van 13.00-16.00 uur, dinsdag tot en met vrijdag van 9.00-16.00 uur, op
donderdag ook van 18.00- 20.00 uur.

Raadsvoorstel - Wijziging Winkelverordening winkeltijden Groningen 2009

- ontwerp -

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van

Gelet op de Winkeltijdenwet en artikel 149 van de Gemeentewet;

HEEFT BESLOTEN:

vast te stellen de volgende wijziging van de Verordening winkeltijden Groningen 2009:

- A. Artikel 4
De titel "*Toerisme*" te vervangen door "*Levensmiddelenwinkels op zondag*"
- B. Artikel 4
In lid 1 de tekst ", om reden van op de gemeente gericht toerisme," te laten vervallen
- C. Artikel 8
De titel "*Openstelling op werkdagen tussen 22.00 uur en 06.00 uur*" te vervangen door "*Avondwinkels (niet zondag)*"
- D. Na artikel 8 de artikelen 8a tot en met 8j in te voegen:
 - Artikel 8a. Bepaalde winkels
De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van:
 - a. musea;
 - b. winkels, waar uitsluitend maaltijden, voor directe consumptie geschikte eetwaren, alcoholvrije dranken en, door middel van een automaat, tabak en tabaksproducten, middelen ter voorkoming van zwangerschap en damesverband plegen te worden verkocht;
 - c. winkels waar de bedrijfsactiviteit hoofdzakelijk bestaat uit het verhuren van voorbespeelde videobanden en andere voorbespeelde beeldragers, mits in die winkel geen andere goederen te koop worden aangeboden of worden verkocht dan videobanden en andere beeldragers, alsmede tijdschriften en catalogi, die betrekking hebben op het te huur aangeboden assortiment.
 - Artikel 8b. Openstelling anders dan voor verkoop
 - 1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van:
 - a. winkels, waarin zich een restaurant of lunchroom bevindt, voor zover het laten betreden van de winkel noodzakelijk is voor het bezoeken van het restaurant of de lunchroom;

- b. winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk fietsen en bromfietsen plegen te worden verkocht, voor zover het laten betreden van de winkel noodzakelijk is voor het huren van fietsen en bromfietsen.
2. De in het eerste lid vervatte vrijstellingen gelden niet ten aanzien van het verkopen van goederen.

Artikel 8c. Straatverkoop van bepaalde goederen

De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken.

Artikel 8d. Begraafplaatsen

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk bloemen en planten plegen te worden verkocht en die zijn gelegen op een afstand van ten hoogste 100 meter van de publieksingang van een begraafplaats, gedurende de openingstijden van die begraafplaats.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van bloemen en planten op een begraafplaats dan wel op een afstand van ten hoogste 100 meter van de publieksingang daarvan, gedurende de openingstijden van die begraafplaats.

Artikel 8e. Culturele evenementen

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van gebouwen, waar voorstellingen, uitvoeringen of evenementen van culturele aard plaatsvinden, en waar uitsluitend of hoofdzakelijk goederen die rechtstreeks verband houden met aldaar te houden voorstellingen, uitvoeringen en evenementen plegen te worden verkocht, vanaf een uur voor de aanvang van de voorstelling, de uitvoering of het evenement tot een uur na afloop daarvan.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het ter gelegenheid van voorstellingen, uitvoeringen of evenementen van culturele aard te koop aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met die voorstellingen, uitvoeringen of evenementen, vanaf een uur voor de aanvang van de voorstelling, de uitvoering of het evenement tot een uur na afloop daarvan.

Artikel 8f. Sportcomplexen

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels in of op het terrein van sportcomplexen, waar uitsluitend of hoofdzakelijk goederen worden verkocht, die rechtstreeks verband houden met de aldaar beoefende sporten, gedurende de openstellingsuren van die sportcomplexen.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het in of op het terrein van sportcomplexen te koop aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met de aldaar beoefende sporten, gedurende de openstellingsuren van die sportcomplexen.

Artikel 8g. Bejaardenoorden

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels in of op het

terrein van bejaardenoorden, waar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten plegen te worden verkocht.

2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden in of op het terrein van bejaardenoorden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten.

Artikel 8h. E.H. Communie

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk foto-artikelen plegen te worden verkocht, voor zover het betreden van die winkel noodzakelijk is voor het vervaardigen van portretfoto's ter gelegenheid van de Eerste Heilige Communie.
2. De in het eerste lid vervatte vrijstelling geldt niet ten aanzien van het verkopen van goederen.

Artikel 8i. Allerheiligen en Allerzielen

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk bloemen en planten plegen te worden verkocht, op de dagen waarop Allerheiligen en Allerzielen worden gevierd.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van bloemen en planten op de dagen waarop Allerheiligen en Allerzielen worden gevierd.

Artikel 8j. Ramadan

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden gedurende de Ramadan vanaf twee uur voor zonsondergang tot zonsondergang niet ten aanzien van winkels, waar brood en gebak wordt verkocht dat in het bijzonder is bestemd voor hen die zich aan de Ramadan houden, mits in die winkel dat brood en gebak ook pleegt te worden verkocht buiten de periode van de Ramadan.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden gedurende de Ramadan vanaf twee uur voor zonsondergang tot zonsondergang niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van brood en gebak dat in het bijzonder is bestemd voor hen die zich aan de Ramadan houden.

Artikel II Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking en werkt terug tot de datum van inwerkingtreding van de laatste wijziging van de Winkeltijdenwet (1 juli 2013).

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van

de griffier,

de voorzitter,

drs. A.G.M. (Toon) Dashorst.

dr. R.L. (Ruud) Vreeman.

Raadsvoorstel - Wijziging Winkelverordening winkeltijden Groningen 2009

VERORDENING WINKELTIJDEN GRONINGEN 2009

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

(bijlage raadsverslag nr. 488);

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 mei 2009;

gelet op de Winkeltijdenwet en artikel 149 van de Gemeentewet;

HEEFT BESLOTEN:

I. Vast te stellen de Verordening winkeltijden Groningen 2009;

II. In te trekken de Verordening winkeltijden Groningen, vastgesteld bij raadsbesluit d.d..

Artikel 1 Begripsbepalingen

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- a. het college: Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen;
- b. de wet: de Winkeltijdenwet;
- c. feestdagen: Nieuwjaarsdag, Tweede Paasdag, Hemelvaartsdag, Tweede Pinksterdag, Eerste en Tweede Kerstdag.
- d. levensmiddelenwinkels : De volgende winkels in de levensmiddelenbranche volgens de SBI-codering van de Kamer van Koophandel (Standaard Bedrijfsindeling 20:
 - 4711 Supermarkten en dergelijke winkels met een algemeen assortiment voedings- en genotmiddelen;
 - 4721 Winkels in aardappelen, groenten en fruit;
 - 4722 Winkels in vlees en vleeswaren, wild en gevogelte;
 - 4723 Winkels in vis;
 - 4724 Winkels in brood, banket, chocolade en suikerwerk;
 - 4725 Winkels in dranken;
 - 4729 Gespecialiseerde winkels in overige voedings- en genotmiddelen (kaas, natuurvoeding en reformartikelen, buitenlandse voedingsmiddelen en overige voedings- en genotmiddelen).

Artikel 1A *Lex Silencio Positivo*

Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is op ontheffingen in deze verordening van toepassing.

Raadsvoorstel - Wijziging Winkelverordening winkeltijden Groningen 2009

Artikel 2 *Overdracht van de ontheffing*

1. Ontheffingen op grond van deze verordening zijn overdraagbaar.
2. In geval van een voorgenomen overdracht van de in het eerste lid bedoelde ontheffing hiervan onmiddellijk schriftelijke mededeling aan het college onder vermelding van de naam en het adres van de voorgestelde rechtverkrijgende.

Artikel 3 *Intrekken of wijzigen van de ontheffing*

Het college kan een ontheffing intrekken of wijzigen indien:

- a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de ontheffing, moet worden aangenomen dat intrekking of wijziging wordt gevorderd door het belang of de belangen ter bescherming waarvan de ontheffing is vereist;
- c. het gebruik van de winkel of uitoefening van een bedrijf anders dan in een winkel op basis van de ontheffing gevaar oplevert voor de openbare orde, de veiligheid of het woon- en leefklimaat ter plaatse;
- d. de aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- e. van de ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn of bij gebreke van een dergelijke termijn, binnen een termijn van 1 jaar;
- f. de houder of zijn rechtverkrijgende dit verzoekt.

Artikel 4 *ToerismeLevensmiddelenwinkels op zondag*

1. De verboden, bedoeld in artikel 2, eerste lid van de wet gelden niet, ~~om reden van op de gemeente gericht toerisme~~, voor zover zij betrekking hebben op de zon- en feestdagen, uitgezonderd Eerste Paasdag, Eerste Pinksterdag en Eerste Kerstdag:
 - a. voor levensmiddelenwinkels tussen 12.00 en 17.00 uur;
 - b. voor overige winkels op 16 per jaar door de raad aan te wijzen dagen.
2. Het college kan deze bepaling buiten toepassing verklaren voor een winkel die, door zijn openstelling, de woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving op ontoelaatbare wijze nadelig beïnvloedt.

Artikel 5 *Ontheffing zon- en feestdagenregeling voor zondagavondwinkels*

1. Het college kan op aanvraag ten behoeve van winkels ontheffing verlenen van de in artikel 2, eerste lid onder a. en b. van de wet genoemde verboden op zon- en feestdagen tussen 16.00 en 24.00 uur.
2. Het college kan voor ten hoogste 12 winkels ontheffing verlenen.
3. Aan de ontheffing worden de volgende voorschriften verbonden:
 - a. de winkel dient gesloten te zijn tussen 00.00 en 16.00 uur;
 - b. er dienen uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren te worden verkocht, met uitzondering van sterke drank als bedoeld in artikel 1, eerste lid van de Drank- en Horecawet.
4. De ontheffing kan geweigerd worden indien de woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving van de winkel op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de openstelling van de winkels.

Raadsvoorstel - Wijziging Winkelverordening winkeltijden Groningen 2009

5. De ontheffing wordt alleen verleend aan winkels met een bruto vloeroppervlak van maximaal 500m².

6. Het college verleent de ontheffing voor de duur van vijf jaar en kan deze eenmalig op verzoek van de belanghebbende met vijf jaar verlengen.

Artikel 6 Ontheffing zon- en feestdagenregeling afzonderlijke situaties

1. Het college kan ontheffingen verlenen van de in artikel 2, eerste en tweede lid van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op een zon- of feestdag, ten behoeve van:

- a. bijzondere gelegenheden van tijdelijke aard;
 - b. het uitstallen van goederen.
2. De in het eerste lid genoemde ontheffing kan worden verleend ingeval van feestelijkheden, bijeenkomsten, veilingen en beurzen.
3. Een ontheffing als bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd indien deze een gevaar oplevert voor de openbare orde, de veiligheid of het woon- en leefklimaat ter plaatse.

Artikel 7 Verbod straatverkoop bepaalde goederen op zon- en feestdag

Het college kan bepalen dat de vrijstelling genoemd in artikel 12 van het Vrijstellingsbesluit Winkeltijden niet geldt voor de gehele gemeente of voor één of meer delen van de gemeente.

Artikel 8 Openstelling op werkdagen tussen 22.00 uur en 06.00 uur Avondwinkels (niet zondag)

1. Het college kan op aanvraag ontheffing verlenen van de verboden genoemd in artikel 2 van de Wet, voor zover deze betrekking hebben op werkdagen.
2. De ontheffing kan worden geweigerd indien de woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving van het bedrijf op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de openstelling van dat bedrijf.
3. Het college kan voor ten hoogste 12 winkels ontheffing verlenen.
4. In afwijking van het derde lid kan het college een tijdelijke ontheffing verlenen voor ten hoogste drie dagen bij bijzondere gelegenheden.
5. Het college verleent de ontheffing voor de duur van vijf jaar en kan deze eenmalig op verzoek van de belanghebbende met vijf jaar verlengen.

Artikel 8a. Bepaalde winkels

De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van:

- a. musea;
- b. winkels, waar uitsluitend maaltijden, voor directe consumptie geschikte eetwaren, alcoholvrije dranken en, door middel van een automaat, tabak en tabaksproducten, middelen ter voorkoming van zwangerschap en damesverband plegen te worden verkocht;
- c. winkels waar de bedrijfsactiviteit hoofdzakelijk bestaat uit het verhuren van voorbespeelde videobanden en andere voorbespeelde beeld dragers, mits in die winkel geen andere goederen worden te koop aangeboden of verkocht dan videobanden en andere beeld dragers, alsmede tijdschriften en catalogi, die betrekking hebben op het te huur aangeboden assortiment.

Raadsvoorstel - Wijziging Winkelverordening winkeltijden Groningen 2009

Artikel 8b. Openstelling anders dan voor verkoop

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van:

- a. winkels, waarin zich een restaurant of lunchroom bevindt, voor zover het laten betreden van de winkel noodzakelijk is voor het bezoeken van het restaurant of de lunchroom;
- b. winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk fietsen en bromfietsen plegen te worden verkocht, voor zover het laten betreden van de winkel noodzakelijk is voor het huren van fietsen en bromfietsen.

2. De in het eerste lid vervatte vrijstellingen gelden niet ten aanzien van het verkopen van goederen.

Artikel 8c. Straatverkoop van bepaalde goederen

De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken.

Artikel 8d. Begraafplaatsen

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk bloemen en planten plegen te worden verkocht en die zijn gelegen op een afstand van ten hoogste 100 meter van de publieksingang van een begraafplaats, gedurende de openingstijden van die begraafplaats.

2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van bloemen en planten op een begraafplaats dan wel op een afstand van ten hoogste 100 meter van de publieksingang daarvan, gedurende de openingstijden van die begraafplaats.

Artikel 8e. Culturele evenementen

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van gebouwen, waar voorstellingen, uitvoeringen of evenementen van culturele aard plaatsvinden, en waar uitsluitend of hoofdzakelijk goederen die rechtstreeks verband houden met aldaar te houden voorstellingen, uitvoeringen en evenementen plegen te worden verkocht, vanaf een uur voor de aanvang van de voorstelling, de uitvoering of het evenement tot een uur na afloop daarvan.

2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het ter gelegenheid van voorstellingen, uitvoeringen of evenementen van culturele aard te koop aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met die voorstellingen, uitvoeringen of evenementen, vanaf een uur voor de aanvang van de voorstelling, de uitvoering of het evenement tot een uur na afloop daarvan.

Opmerking [PvdS1]: Gekozen voor Alternatief 1
Alternatief 2 was:
De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken in [... (een of meerdere delen van gemeente)].

Raadsvoorstel - Wijziging Winkelverordening winkeltijden Groningen 2009

Artikel 8f. Sportcomplexen

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels in of op het terrein van sportcomplexen, waar uitsluitend of hoofdzakelijk goederen worden verkocht, die rechtstreeks verband houden met de aldaar beoefende sporten, gedurende de openstellingsuren van die sportcomplexen.

2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het in of op het terrein van sportcomplexen te koop aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met de aldaar beoefende sporten, gedurende de openstellingsuren van die sportcomplexen.

Artikel 8g. Bejaardenoorden

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels in of op het terrein van bejaardenoorden, waar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten plegen te worden verkocht.

2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden in of op het terrein van bejaardenoorden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten.

Artikel 8h. E.H. Communie

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk foto-artikelen plegen te worden verkocht, voor zover het betreden van die winkel noodzakelijk is voor het vervaardigen van portretfoto's ter gelegenheid van de Eerste Heilige Communie.

2. De in het eerste lid vervatte vrijstelling geldt niet ten aanzien van het verkopen van goederen.

Artikel 8i. Allerheiligen en Allerzielen

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk bloemen en planten plegen te worden verkocht, op de dagen waarop Allerheiligen en Allerzielen worden gevierd.

2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van bloemen en planten op de dagen waarop Allerheiligen en Allerzielen worden gevierd.

Artikel 8j. Ramadan

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden gedurende de Ramadan vanaf twee uur voor zonsopgang tot zonsopgang niet ten aanzien van winkels, waar brood en gebak wordt

Raadsvoorstel - Wijziging Winkelverordening winkeltijden Groningen 2009

verkocht dat in het bijzonder is bestemd voor hen die zich aan de Ramadan houden, mits in die winkel dat brood en gebak ook pleegt te worden verkocht buiten de periode van de Ramadan.

2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden gedurende de Ramadan vanaf twee uur voor zonsoudergang tot zonsoudergang niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van brood en gebak dat in het bijzonder is bestemd voor hen die zich aan de Ramadan houden.

Artikel 9 Verdeling beschikbare ontheffingen

Het college bepaalt de wijze waarop beschikbare ontheffingen worden verdeeld.

Artikel 10 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking de dag nadat deze is bekendgemaakt.

Deze verordening kan worden aangehaald als de "Verordening winkeltijden Groningen 2009".

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 30 september 2009.

De griffier,

De voorzitter,

D.H. Vrieling.

dr.J.P.(Peter) Rehwinkel.

Opmerking [Pvd52]: Niet meegenomen:

Artikel 11k. Bedevaartplaats

1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels die zijn gelegen in de directe omgeving van een bedevaartplaats, gedurende de tijd dat deze plaats als zodanig wordt bezocht, indien in die winkel op die dagen en gedurende die tijd geen andere goederen worden verkocht dan:

- a. voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken;
- b. religieuze artikelen en souvenirs;
- c. bloemen en planten.

2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden in de directe omgeving van een bedevaartplaats, gedurende de tijd dat deze plaats als zodanig wordt bezocht, niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van:

- a. voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken;
- b. religieuze artikelen en souvenirs;
- c. bloemen en planten.

Artikel 11l. Carnaval

1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden op de zondag vanaf 12 uur waarop carnaval wordt gevierd, niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk feestartikelen plegen te worden verkocht.

2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden op de zondag vanaf 12 uur waarop carnaval wordt gevierd, niet voor het te koop aanbieden en verkopen van feestartikelen.

Artikel 11m. Kermis

1.De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk feestartikelen plegen te worden verkocht, indien in de gemeente, waarin de winkel is gelegen, een kermis wordt gehouden, gedurende de openingstijden van die kermis.

2.De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet voor het te koop aanbieden en verkopen van feestartikelen en speelgoed op een terrein, waar een kermis wordt gehouden.

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de ...

.
. .
Bestuursdienst

Onderwerp Evaluatie uitbreiding koopzondagen
en wijziging van de Winkeltijdenwet

Steller Juliette Tempel

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 83 24 Bijlage(n) 2 Ons kenmerk RO 13.3921197

Datum **17 OKT 2013** Uw brief van - Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In de motie 'Evaluatie koopzondagen' ingediend door SP, ChristenUnie en CDA heeft u ons verzocht de uitbreiding van 12 naar 16 koopzondagen na één jaar te evalueren. In de bijlagen treft u deze evaluatie aan. Om praktische redenen hebben we er de eerste bevindingen met de zondagmiddag-opening voor levensmiddelenwinkels aan toegevoegd.

We informeren u in deze brief ook over een wijziging van de Winkeltijdenwet. Door deze wetswijziging is een aantal vrijstellingen komen te vervallen en moeten gemeenten de avond- en nachtopenstelling en de zondagopenstelling van winkels voortaan zelf regelen.

Evaluatie uitbreiding koopzondagen (van 12 naar 16)

In 2012 en 2013 heeft uw raad besloten de koopzondagenregeling uit te breiden. Het aantal algemene koopzondagen is verhoogd van 12 naar 16. Bovendien hebben levensmiddelenwinkels de mogelijkheid gekregen iedere zondag open te gaan tussen 12.00 en 17.00 uur.

Voor deze evaluatie hebben wij de mening ten aanzien van deze verruimde regels gevraagd aan belangenpartijen, consumenten, omwonenden en ondernemers (waaronder levensmiddelenwinkels en zondagavond- en avondwinkels). Het onderzoek voldoet niet aan de normen van steekproeftrekking; de uitkomsten schetsen dan ook slechts een beeld van de ervaringen. Voor de rapportage verwijzen wij naar bijlage 1.

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de . . .

Bladzijde 2
Onderwerp Evaluatie uitbreiding koopzondagen
en wijziging van de Winkeltijdenwet

Zoals hierboven aangegeven gaat het bij deze evaluatie om twee aspecten:

- de verruiming van het aantal koopzondagen voor alle winkeliers van 12 naar 16 en
- de mogelijkheid van een wekelijkse zondagmiddagopening voor levensmiddelenwinkels.

Uit de evaluatie kunnen wij het volgende beeld destilleren:

1. De belangenpartijen zijn bij hun standpunten gebleven zoals destijds gerapporteerd werd door bureau Goudappel Coffeng. Er is één punt dat in het oog springt: De Groningen City Club is inmiddels voorstander van uitbreiding van het aantal algemene koopzondagen naar 52.
2. Winkelketens zijn over het algemeen voorstander van (verdere uitbreiding van) de koopzondagen, de kleine detaillisten juist niet.
3. Er zijn bij de gemeente geen spontane positieve of negatieve signalen binnengekomen over de uitbreiding van 12 naar 16 koopzondagen.
4. Voor de levensmiddelenbranche geldt dat supermarktondernemers meestal voorstander zijn van de wekelijkse zondagopening, terwijl de eigenaren van speciaalzaken meestal tegenstander zijn. Afhankelijk van hun vestigingsplek zien de supermarktondernemers de sluitingstijd op zondagen graag verruimd naar 20.00 uur.
5. Het beeld van de consument is diffuus.
6. Uit de reacties van omwonenden van supermarkten valt op te maken dat omwonenden zelf ook veel gebruik maken van deze openstelling en dat er tot nu toe weinig of geen sprake is van overlast.
7. De zondagavondwinkels willen ook graag om 12.00 open gaan op zondagen (in plaats van 16.00 uur) maar willen de mogelijkheid voor avond-/ nachtopenstelling wel graag behouden.

Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet

De Eerste Kamer heeft ingestemd met het initiatiefvoorstel van D66 en GroenLinks voor wijziging van de Winkeltijdenwet. Dit besluit heeft ook gevolgen voor het zogeheten 'Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet'. Een substantieel aantal vrijstellingen op het verbod om op zon- en feestdagen open te zijn, is per 1 juli 2013 komen te vervallen. Het gaat hierbij onder meer om apotheken, videotheken, snackbars en (bloemen)winkels bij begraafplaatsen, in ziekenhuizen en bejaardenoorden. Voor een volledig overzicht verwijzen we naar bijlage 2.

Zolang de vrijstellingen voor deze categorieën winkels niet in de Verordening Winkeltijden Groningen zijn opgenomen, bestaat er voor deze winkels geen wettelijke basis om op zondagen geopend te zijn. Daarom hebben we besloten tot het tijdelijk niet-handhaven van de wetgeving voor deze categorie winkels; tot het moment dat de aangepaste Verordening Winkeltijden Groningen in werking treedt.

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de ...

Bladzijde 3
Onderwerp Evaluatie uitbreiding koopzondagen
en wijziging van de Winkeltijdenwet

Zondagavond- en avondwinkels

Met de wijziging van de Winkeltijdenwet hebben gemeenten ook de bevoegdheid gekregen de avond- en nachtopstelling van winkels zelf te regelen.

Op grond van de wet mocht Groningen vóór 1 juli 2013 maximaal 12 ontheffingen voor de zondagavond verlenen. Uw raad heeft besloten dit maximumaantal avondonthefingen in de Verordening Winkeltijden Groningen op te nemen.

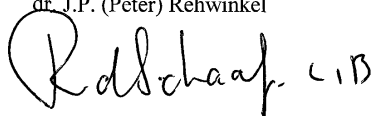
Zondagavondwinkels mogen op zondagen en feestdagen geopend zijn tussen 16.00 en 24.00 uur. (Met uitzondering van Jumbo Euroborg. Op zondagen en feestdagen waarop FC Groningen thuiswedstrijden speelt, mag deze winkel open zijn tussen 18.00 en 24.00 uur).
Avondwinkels mogen elke dag geopend zijn (dus ook op zondagen en feestdagen) tussen 22.00 en 06.00 uur.

Tijdens onze belronde gaven de meeste zondagavond- en avondwinkels aan dat zij graag de mogelijkheid willen krijgen om op zondagen om 12.00 uur open te gaan, net als alle andere levensmiddelenwinkels. Zij willen hun avond-/ nachtopstelling dan wel graag behouden, ook al maken zij er niet altijd gebruik van.

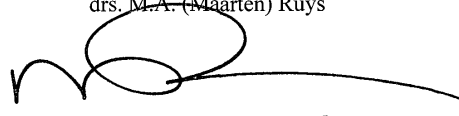
Een aandachtspunt bij de zondagopenstelling van winkels is dat dekking gezocht moet worden voor handhavings- en schoonmaakinzet. Wij zullen dit punt verwerken in het raadsvoorstel voor wijziging van de Verordening Winkeltijden Groningen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de . . .

Bijlage 1: Evaluatie uitbreiding koopzondagen

Aanleiding

Binnen een jaar tijd heeft de gemeenteraad van Groningen twee regelingen voor uitbreiding van de koopzondagen doorgevoerd: 1) uitbreiding van 12 naar 16 koopzondagen voor alle winkels (besluit 20 juni 2012), en 2) de wekelijkse zondagmiddagopening voor levensmiddelenwinkels (besluit 27 februari 2013).

In de motie 'Evaluatie koopzondagen' (SP, ChristenUnie, CDA) verzocht de raad om de uitbreiding naar 16 koopzondagen al na één jaar te evalueren. Om praktische redenen zijn hier de eerste bevindingen met de zondagmiddagopening voor levensmiddelenwinkels aan toe.

Eerdere onderzoeken naar zondagopening in Groningen

Alle levensmiddelenwinkeliers in Groningen hebben de kans gehad mee te doen aan het koopzondagenonderzoek uitgevoerd door bureau Goudappel Coffeng in het voorjaar van 2012, dan wel aan het onderzoek van september 2012. In totaal was er sprake van een respons van ruim 72 procent. Ook zijn andere winkeliers in de onderzoeken meegenomen. De wensen van de consumenten zijn via steekproeftrekking meegenomen in het brede draagvlakonderzoek van voorjaar 2012. Tijdens deze draagvlakonderzoeken zijn verschillende belangenpartijen eveneens benaderd voor een telefonisch interview.

Huidige onderzoeksvraag

Wat is de mening van belangenpartijen, consumenten, omwonenden en ondernemers ten aanzien van de verruimde regels voor de koopzondagen in de gemeente Groningen?

Zoals hierboven aangegeven gaat het om twee aspecten:

- De verruiming van het aantal koopzondagen voor alle winkeliers van 12 naar 16;
- de mogelijkheid van een wekelijkse zondagmiddagopening voor levensmiddelenwinkels.

Onderzoeksmethodiek

Er is gekozen voor een beperkte opzet van deze evaluatie (zie het raadsvoorstel van 27 februari 2013). Het onderzoek is door eigen medewerkers uitgevoerd. Het onderzoek voldoet niet aan de normen van steekproeftrekking; ze schetsen slechts een beeld van de ervaringen.

Voor deze evaluatie zijn de volgende methoden toegepast:

1. Telefonisch contact met belangenorganisaties;
2. inventarisatie van binnengekomen reacties;
3. peiling van levensmiddelenwinkels;
4. peiling van consumenten;
5. peiling van omwonenden van supermarkten en
6. telefonische consultatie van zondagavond- en avondwinkels.

We lichten de uitkomsten achtereenvolgens toe.

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de ...

Ad 1: Telefonisch contact met belangenorganisaties

Bij de draagvlakonderzoeken die bureau Goudappel Coffeng in het voorjaar en in het najaar van 2012 heeft uitgevoerd, is een aantal belangenorganisaties naar hun mening gevraagd over de maatregelen voor verruiming van de koopzondagen. De gespreksverslagen zijn destijds opgenomen in de onderzoeksrapporten.

Het Vakcentrum, landelijke brancheorganisatie voor zelfstandige ondernemers in de foodsector, laat weten dat hun standpunt ten aanzien van de zondagopening niet is veranderd. Opening van winkels op zondag heeft een aantrekkelijke werking die goed is voor de lokale economie, horeca, detailhandel en recreatie. Ondernemers moeten zelf (gezamenlijk) kunnen bepalen hoeveel zondagen zij opengaan, in overleg met de consument en de gemeente. Dat vindt het Vakcentrum maatwerk per gemeente.

De Groningen City Club (GCC) heeft mondeling laten weten een advies of verzoek te gaan indienen bij de gemeente voor verdere uitbreiding naar 52 algemene koopzondagen. Dat is goed voor de levendigheid van de binnenstad, vindt de GCC. Het GCC vreest dat andere steden (bijvoorbeeld Leeuwarden) Groningen anders voorbij streven als dé winkelhoofdstad van het Noorden. Aan het verzoek om 52 koopzondagen koppelt de GCC het verzoek om niet over te gaan tot betaald parkeren op zondagen.

Ad 2: Inventarisatie van binnengekomen reacties

We hebben de signalen over de koopzondagen geïnventariseerd die bij de gemeente zijn binnengekomen, ongeacht of dat nu mondeling, per e-mail, telefonisch, in de vorm van een klacht, dankwoord, verzoek of op een andere wijze gebeurd is.

Drogisterij	"Ik wil zondagopening graag uitproberen in onze vestigingen vlakbij een supermarkt. Enorm jammer dat dat niet mag; onze vestigingen allemaal open op zondagen kan elkaar juist versterken."
Drogisterij	Geen voorstander van zondagopening. Op zondag zijn er relatief weinig klanten en je moet personeel wel dubbel betalen. Heeft minder personeel uitgeprobeerd maar dat leidt tot meer winkeldiefstal.
Elektronicazaak	Heeft een brief geschreven aan het college; wil ook graag de mogelijkheid hebben elke zondag open te gaan. Vindt het niet te rechtvaardigen dat supermarkten wél iedere zondag open mogen zijn. Supermarkten fungeren vaak als uitgiftepunt voor pakketpost. Webwinkels hebben hierdoor een extra verkoop- en afhaaldag ten opzichte van reguliere retailers.
Elektronicazaak	Is absoluut voorstander van alle zondagen open. Vindt dat de gemeente moet kijken naar de effecten van een wekelijkse koopzondag voor de kleinere detaillist in andere steden in plaats van bij voorbaat aannemen dat dit nadelig is.
Interieurzaak	Geen voorstander van een wekelijkse koopzondag. In zijn straat komt te weinig publiek om op zondagen open te gaan. Door de meerdere verdiepingen is meer personeel nodig; dat weegt niet op tegen de te verwachten omzet.
Levensmiddelen-speciaalzaak	Eigenaar heeft niets aan openingstijden van 12.00 tot 17.00 uur op zondagen. Hij wil op zondagen graag open kunnen van 16.00 tot 24.00 uur.
Mannenmodeketen	Geen voorstander van zondagopening. Ziet wel dat de stad redelijk wat bezoekers trekt op zondag, maar dat zijn meestal kijkers, geen kopers. Mensen maken er met de kinderen een soort dagje uit van op zondag, zonder dat zij het doel hebben iets te besteden.

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de ...

Meubels & interieur	Eigenaar is tegen koopzondagen. Deze staan op gespannen voet met de schrale balans tussen werk en privé.
Muziekinstrumenten	"En nu werken aan keuzevrijheid voor alle winkeliers alsjeblieft!"
Ned. Vereniging tot bevordering Zondagsrust en Zondagsheliling	Heeft oproep gedaan aan college en raad om geen gehoor te geven aan de eventuele druk van middenstanders om tegemoet te komen aan openstelling op zondagen.
Slagerij	Fel tegenstander van reguliere zondagopening voor levensmiddelenwinkels. "Het plan voor zondagopening van levensmiddelenwinkels is de doodsteek voor de kleine ondernemer. Je zaak gaat kapot of je relatie."
Slijterij	"Als alleen supermarkten elke zondag open zouden mogen, dan zou dat discriminatie zijn."
Speciaalzaak (food)	Eigenaar is nooit benaderd voor zijn standpunt over zondagopening. Om meerdere redenen is hij tegenstander.
Supermarktketen	"De eerste mogelijkheid om op zondagmiddag open te gaan, verliep boven verwachting. Ook het personeel was tevreden omdat zij dubbel betaald kregen."
Supermarktketen	Heeft ontheffing aangevraagd om per 1 juli 2013 elke zondag open te mogen met liefst zo ruim mogelijke openingstijden.
Zondagavondwinkel	Eigenaar geeft aan dat zijn omzet met de helft is verminderd sinds de levensmiddelenwinkels elke zondagmiddag open mogen. Tot 17.00 uur komen er nu geen klanten meer bij hem.

Ook op basis van de vele bedrijfsbezoeken door het accountteam van de afdeling Economische Zaken wordt het beeld bevestigd dat winkelketens (verdere uitbreiding van) de koopzondagen wel zien zitten en de kleine detaillist juist niet. Dat er geen signaal vanuit het bedrijfsleven is binnengekomen over de uitbreiding naar 16 koopzondagen zou kunnen betekenen dat deze maatregel vrij algemeen geaccepteerd is.

Ad 3: Peiling van levensmiddelenwinkels

We hebben circa 25 levensmiddelenwinkeliers benaderd over hun ervaringen met de verruiming van de koopzondagen. Naast supermarkten gaat het daarbij om andere winkels die in hoofdzaak levensmiddelen verkopen, zoals bakkers en slagers. Het beeld is diffuus maar duidelijk is dat beide categorieën van mening verschillen. Uit de eerdere onderzoeken van bureau Goudappel Coffeng bleek al dat 50 procent van de totale onderzoekspopulatie levensmiddelenwinkeliers voorstander is van zondagopening, 48 procent is tegen.

De meeste eigenaren van een speciaalzaak zijn tegenstander van meer koopzondagen. Zij kunnen moeilijker open om financiële redenen, maar ook omdat zondagopening hun gezins- en privéleven ontregelt. Dat niet elke winkel mee doet, levert onduidelijkheid op voor de klant. Zij ervaren de koopzondag bovendien als een gezellige "kijken-maar-niet-kopen-zondag" voor de bezoekers. Bij de draagvlakmeting van oktober 2012 gaf een minderheid van de speciaalzaken (32 procent) aan voorstander te zijn van de zondagopening. Dat standpunt lijkt dus niet gewijzigd te zijn.

De supermarkten die wij hebben benaderd geven aan tevreden te zijn met de zondagmiddagopening. Dat is ook te zien aan het aantal supermarktvestigingen dat open is op zondagmiddagen. Personeel vinden is voor hen geen probleem. Zij zijn grotendeels voorstander van verdere verruiming. Afhankelijk van de ligging zien zij vooral extra omzetkansen als zij op zondagen tot bijvoorbeeld 20.00 uur open mogen zijn (studenten). Naarmate de supermarkt dichterbij het centrum is gevestigd, lijkt die behoefte toe te nemen. Bij de draagvlakmeting van oktober 2012 gaf 70 procent van de supermarktondernemers al aan voorstander te zijn van zondagopening.

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de ...

Ad 4: Peiling van consumenten

Ook hebben we vrij willekeurig een 50-tal inwoners benaderd voor hun mening over de verruimde regels voor de koopzondagen in onze gemeente. We hebben hen de volgende vragen gesteld:

1. Hoe waardeert u het aantal van 16 algemene koopzondagen?
2. Hoe waardeert u het dat winkels in levensmiddelen elke zondagmiddag open mogen zijn?
3. Bent u van mening dat ook andere winkels elke zondagmiddag open zouden mogen?
4. Vindt u dat de gemeente de openingstijden van winkels vrij moet laten, zodat winkeliers helemaal zelf kunnen bepalen wanneer zij open zijn?

Ook uit deze peiling komt een diffuus beeld naar voren. Zoveel mensen, zoveel meningen. Het is maar net wie je benadert, op welke plek en welke dag/tijdstip. De groep respondenten voldoet niet aan normen van steekproeftrekking; conclusies zijn dan ook niet gerechtvaardigd.

Ad 5: Peiling van omwonenden van supermarkten

Bij enkele wijkorganisaties is telefonisch navraag gedaan naar de ervaringen van omwonenden met de openstelling op zondag van supermarkten. Verder is bij de afdeling Stadsbeheer /Stadsdeelcoördinatie navraag gedaan naar uitingen/opmerkingen door omwonenden van winkelcentra m.b.t. de betreffende openstellingen.

Uit de reacties van omwonenden van supermarkten valt op te maken dat omwonenden zelf ook veel gebruik maken van deze openstelling en dat er tot nu toe weinig of geen sprake is van overlast.

Ad 6: Telefonische consultatie van zondagavond- en avondwinkels

Tot slot hebben we begin juli 2013 aan de zondagavond- en avondwinkels in Groningen gevraagd wat zij van de huidige openingstijden vinden. We hebben tien winkeliers telefonisch kunnen bereiken.

Zondagavondwinkels hebben een ontheffing voor opening op zondagen en feestdagen tussen 16.00 en 24.00 uur (met uitzondering van Jumbo Euroborg).

Avondwinkels mogen elke dag geopend zijn tussen 22.00 en 06.00 uur (dus ook op zondagen en feestdagen).

Net als de andere levensmiddelenwinkels zouden bijna alle zondagavondwinkels graag de mogelijkheid krijgen op zondagen vanaf 12.00 uur open te gaan (in plaats van om 16.00 uur). Dat andere levensmiddelenwinkels nu open mogen zijn op zondagmiddagen, scheelt hen omzet en dat ervaren zij als oneerlijke concurrentie. Alle respondenten willen de mogelijkheid tot avond-/ nachtopenstelling behouden, ook al maken zij er niet altijd of geen gebruik van.

Samenvatting

Voor deze beperkte evaluatie van de verruimde koopzondagenregeling zijn belangenpartijen, consumenten, omwonenden en ondernemers (waaronder levensmiddelenwinkels en zondagavond- en avondwinkels) benaderd.

De uitkomsten geven een beeld van de ervaringen met de uitbreiding van 12 naar 16 koopzondagen en met de wekelijkse zondagmiddagopening voor levensmiddelenwinkels:

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de ...

1. De belangenpartijen zijn bij het standpunt gebleven zoals destijds gerapporteerd door bureau Goudappel Coffeng. Er is één punt dat in het oog springt: De Groningen City Club is inmiddels voorstander van uitbreiding van het aantal algemene koopzondagen naar 52.
2. Winkelketens zijn over het algemeen voorstander van (verdere uitbreiding van) de koopzondagen, de kleine detaillisten juist niet.
3. Er is bij de gemeente geen spontaan signaal binnengekomen over de uitbreiding van 12 naar 16 algemene koopzondagen. En desgevraagd hebben de meeste respondenten hier geen al te sterke mening over geventileerd. Het lijkt erop dat men de 16 koopzondagen ervaart als een vrij neutrale maatregel.
4. Voor de levensmiddelenbranche geldt dat supermarktondernemers meestal voorstander zijn van de wekelijkse zondagopening, terwijl de eigenaren van speciaalzaken meestal tegenstander zijn. Afhankelijk van hun vestigingsplaats zien de supermarktondernemers de sluitingstijd op zondagen graag verruimd naar 20.00 uur.
5. Het beeld van de consument is diffuus. Het lijkt erop dat jongeren en stedelingen over het algemeen eerder voorstander zijn van verdere verruiming.
6. Uit de reacties van omwonenden van supermarkten valt op te maken dat omwonenden zelf ook veel gebruik maken van deze openstelling en dat er tot nu toe weinig of geen sprake is van overlast.
7. De zondagavond- en avondwinkels willen ook graag om 12.00 open gaan op zondagen (in plaats van 16.00 uur) maar willen de mogelijkheid voor avond-/nachtenstelling wel graag behouden.

BIJLAGE

Bijlage 2: Overzicht 'Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet'

Besluit van 21 maart 1996, houdende verlening van enige vrijstellingen van de verboden van de Winkeltijdenwet

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken van 18 januari 1996, nr. 96003321 WJAW;

Gelet op de artikelen 5 en 8 van de Winkeltijdenwet;

De Raad van State gehoord (advies van 19 februari 1996, nr. W10.96.0019);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Economische Zaken van 20 maart 1996, nr. 96018847 WJAW;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

wet: de Winkeltijdenwet;

feestdagen: Nieuwjaarsdag, tweede Paasdag, Hemelvaartsdag, tweede Pinksterdag en eerste en tweede Kerstdag;

automaat: een toestel, waaruit goederen, hetzij door inwerking van geldstukken, hetzij door betaling op andere wijze, kunnen worden betrokken, zonder dat daartoe onmiddellijke medewerking van andere personen dan degene, die de goederen betreft, vereist is.

Artikel 2. (apotheken)

De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van apotheken.

Artikel 3. (ziekenhuizen en verpleeghuizen)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van winkels in of op het terrein van ziekenhuizen en verpleeghuizen, waar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten plegen te worden verkocht.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden gelden in of op het terrein van ziekenhuizen en verpleeghuizen niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten.
3. Burgemeester en wethouders kunnen op daartoe strekkend verzoek ontheffing verlenen van de in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, ten behoeve van een winkel waar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten plegen te worden verkocht, indien die winkel is gelegen op ten hoogste 250 meter van de publieksingang van een ziekenhuis of verpleeghuis en een functie heeft ten behoeve van dat ziekenhuis of verpleeghuis, vanaf een half uur voor de aanvang van de bezoektijden tot het einde daarvan.
4. Burgemeester en wethouders kunnen op daartoe strekkend verzoek ontheffing verlenen van de in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten, op ten hoogste 250 meter van de publieksingang van een ziekenhuis of verpleeghuis, vanaf een half uur voor de aanvang van de bezoektijden tot het einde daarvan.

Artikel 4. (stations)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van winkels in een station als bedoeld in artikel 26, tweede lid, van de Spoorwegwet.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden of verkopen van bloemen en planten in een station als bedoeld in artikel 26, tweede lid, van de Spoorwegwet dan wel op een afstand van ten hoogste honderd meter daarvan.
3. Burgemeester en wethouders kunnen op daartoe strekkend verzoek ontheffing verlenen van de in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de . . .

zondag en de feestdagen, ten behoeve van winkels, gericht op reizigers, in een gebouw ten behoeve van een knooppunt van openbaar vervoer.

4. Burgemeester en wethouders kunnen op daartoe strekkend verzoek ontheffing verlenen van de in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van bloemen en planten op een afstand van ten hoogste 100 meter van een knooppunt van openbaar vervoer.

Artikel 5. (luchthavens)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van winkels, gelegen op luchtvaartterreinen die opengesteld zijn voor intercontinentaal verkeer.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden gelden niet op luchtvaartterreinen die opengesteld zijn voor intercontinentaal verkeer.

Artikel 6. (benzinstations)

De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van een winkel in een benzinstation, mits in die winkel de omzet uit de verkoop van goederen grotendeels wordt behaald uit de verkoop van brandstof en smeermiddelen voor voer- of vaartuigen en van benodigdheden voor gebruik, reiniging of spoedeisende reparaties van voer- of vaartuigen alsmede accessoires daarvoor.

Artikel 7. (wegrestaurants)

De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van een winkel in een restaurant, dat is gelegen aan een autosnelweg als bedoeld in artikel 1, onder c, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, mits in dat restaurant de omzet grotendeels wordt behaald met het verstrekken van maaltijden, dranken en kleine eetwaren voor directe consumptie ter plaatse en het aanbieden van logiesaccommodatie.

Artikel 7a

De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van een winkel in een aan een autosnelweg gelegen onderneming waarin de functie van een benzinstation als bedoeld in artikel 6 en van een restaurant als bedoeld in artikel 7, wordt gecombineerd, mits in die winkel of in relatie tot die winkel de omzet grotendeels wordt behaald uit het totaal van de verkoop van goederen als bedoeld in artikel 6 alsmede het verstrekken van eet- en drinkwaren en het aanbieden van logiesaccommodatie als bedoeld in artikel 7.

Artikel 8. (beroepsscheepvaart)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk goederen ten behoeve van binnenkomende, doorgaande of uitgaande schepen, niet zijnde pleziervaartuigen, plegen te worden verkocht.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van goederen ten behoeve van binnenkomende, doorgaande of uitgaande schepen, niet zijnde pleziervaartuigen.

Artikel 9. (nieuwsbladen en tijdschriften)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk nieuwsbladen en tijdschriften plegen te worden verkocht.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van nieuwsbladen en tijdschriften.

Artikel 10. (bepaalde winkels)

De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van:

- a. musea;
- b. winkels, waar uitsluitend maaltijden, voor directe consumptie geschikte eetwaren, alcoholvrije dranken en, door middel van een automaat, tabak en tabaksprodukten, middelen ter voorkoming van zwangerschap en damesverband plegen te worden verkocht;
- c. winkels waar de bedrijfsactiviteit hoofdzakelijk bestaat uit het verhuren van voorbespeelde videobanden en andere voorbespeelde beeld dragers, mits in die winkel geen andere goederen worden te koop aangeboden of verkocht dan videobanden en andere beeld dragers, alsmede tijdschriften en catalogi, die betrekking hebben op het te huur aangeboden assortiment.

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de ...

Artikel 11. (openstelling anders dan voor verkoop)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van:
 - a. winkels, waarin zich een restaurant of lunchroom bevindt, voor zover het laten betreden van de winkel noodzakelijk is voor het bezoeken van het restaurant of de lunchroom;
 - b. winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk fietsen en bromfietsen plegen te worden verkocht, voor zover het laten betreden van de winkel noodzakelijk is voor het huren van fietsen en bromfietsen.
2. De in het eerste lid vervatte vrijstellingen gelden niet ten aanzien van het verkopen van goederen.

Artikel 12. (straatverkoop van bepaalde goederen)

1. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken.
2. De gemeenteraad kan, indien naar zijn oordeel plaatselijke omstandigheden daartoe aanleiding geven, bij verordening bepalen, dat de in het eerste lid vervatte vrijstelling niet geldt voor de betrokken gemeente of een of meer delen daarvan.

Artikel 13. (begraafplaatsen)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk bloemen en planten plegen te worden verkocht en die zijn gelegen op een afstand van ten hoogste 100 meter van de publieksingang van een begraafplaats, gedurende de openingstijden van die begraafplaats.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van bloemen en planten op een begraafplaats dan wel op een afstand van ten hoogste 100 meter van de publieksingang daarvan, gedurende de openingstijden van die begraafplaats.

Artikel 14. (culturele evenementen)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van gebouwen, waar voorstellingen, uitvoeringen of evenementen van culturele aard plaatsvinden, en waar uitsluitend of hoofdzakelijk goederen die rechtstreeks verband houden met aldaar te houden voorstellingen, uitvoeringen en evenementen plegen te worden verkocht, vanaf een uur voor de aanvang van de voorstelling, de uitvoering of het evenement tot een uur na afloop daarvan.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het ter gelegenheid van voorstellingen, uitvoeringen of evenementen van culturele aard te koop aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met die voorstellingen, uitvoeringen of evenementen, vanaf een uur voor de aanvang van de voorstelling, de uitvoering of het evenement tot een uur na afloop daarvan.

Artikel 15. (sportcomplexen)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels in of op het terrein van sportcomplexen, waar uitsluitend of hoofdzakelijk goederen worden verkocht, die rechtstreeks verband houden met de aldaar beoefende sporten, gedurende de openstellingsuren van die sportcomplexen.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van het in of op het terrein van sportcomplexen te koop aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met de aldaar beoefende sporten, gedurende de openstellingsuren van die sportcomplexen.

Artikel 16. (bejaardenoorden)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels in of op het terrein van bejaardenoorden, waar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten plegen te worden verkocht.

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de ...

2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden in of op het terrein van bejaardenoorden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten.

Artikel 17. (E.H. Communie)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk foto-artikelen plegen te worden verkocht, voor zover het betreden van die winkel noodzakelijk is voor het vervaardigen van portretfoto's ter gelegenheid van de Eerste Heilige Communie.
2. De in het eerste lid vervatte vrijstelling geldt niet ten aanzien van het verkopen van goederen.

Artikel 18. (Allerheiligen en Allerzielen)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk bloemen en planten plegen te worden verkocht, op de dagen waarop Allerheiligen en Allerzielen worden gevierd.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van bloemen en planten op de dagen waarop Allerheiligen en Allerzielen worden gevierd.

Artikel 19. (Ramadan)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden gedurende de Ramadan vanaf twee uur voor zonsondergang tot zonsondergang niet ten aanzien van winkels, waar brood en gebak wordt verkocht dat in het bijzonder is bestemd voor hen die zich aan de Ramadan houden, mits in die winkel dat brood en gebak ook pleegt te worden verkocht buiten de periode van de Ramadan.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden gedurende de Ramadan vanaf twee uur voor zonsondergang tot zonsondergang niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van brood en gebak dat in het bijzonder is bestemd voor hen die zich aan de Ramadan houden.

Artikel 20. (bedevaartplaats)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels die zijn gelegen in de directe omgeving van een bedevaartplaats, gedurende de tijd dat deze plaats als zodanig wordt bezocht, indien in die winkel op die dagen en gedurende die tijd geen andere goederen worden verkocht dan:
 - a. voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken;
 - b. religieuze artikelen en souvenirs;
 - c. bloemen en planten.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden in de directe omgeving van een bedevaartplaats, gedurende de tijd dat deze plaats als zodanig wordt bezocht, niet ten aanzien van het te koop aanbieden en verkopen van:
 - a. voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken;
 - b. religieuze artikelen en souvenirs;
 - c. bloemen en planten.

Artikel 21. (carnaval)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden op de zondag vanaf 12 uur waarop carnaval wordt gevierd, niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk feestartikelen plegen te worden verkocht.
2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, gelden op de zondag vanaf 12 uur waarop carnaval wordt gevierd, niet voor het te koop aanbieden en verkopen van feestartikelen.

Artikel 22. (kermis)

1. De in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet ten aanzien van winkels, waar uitsluitend of hoofdzakelijk

Collegebrief - Evaluatie uitbreiding koopzondag en wijziging van de . . .

feestartikelen plegen te worden verkocht, indien in de gemeente, waarin de winkel is gelegen, een kermis wordt gehouden, gedurende de openingstijden van die kermis.

2. De in artikel 2, tweede lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, gelden niet voor het te koop aanbieden en verkopen van feestartikelen en speelgoed op een terrein, waar een kermis wordt gehouden.

Artikel 23

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 24

Dit besluit wordt aangehaald als: Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 21 maart 1996

Beatrix

De Minister van Economische Zaken,
G. J. Wijers

Uitgegeven de achtentwintigste maart 1996

De Minister van Justitie,
W. Sorgdrager

Ingekomen stukken - Brief GCC betreft Vaststelling koopzondagen 2014

Gemeente Groningen
t.a.v. de Raadscommissie Werk en Inkomen
Grote Markt 1
9712 HN GRONINGEN

GRIFFIE	
reg.nr.	CR13.4091606
ingek.	18 NOV. 2013
class.	-2.07.515
te beh. door:	GR
kopie gez. aan:	

Postbus 363
9700 AJ Groningen

Telefoon (050) 313 37 11
Fax (050) 318 41 84

info@groningen.net
www.groningencyclub.nl

ABN AMRO Bank Nederland N.V.
42.44.04.869
IBAN: NL80ABNA0424404869
BIC: ABNANL2A
Btwnr. 8061.87.608.B01
KvK 40026458

Datum Groningen, 18 november 2013
Kenmerk U/13162
Betreft vaststelling koopzondagen 2014

Geachte leden van de Raadscommissie,

Het College van B&W heeft ons verzocht advies uit te brengen met betrekking tot de voorgestelde koopzondagen voor het jaar 2014. Wij hebben inmiddels een overzicht mogen ontvangen waarin het College voorstelt zestien koopzondagen aan te wijzen, dit overeenkomstig het regime voor het jaar 2013.

Zoals u bekend heeft de Groningen City Club (GCC) gedurende het jaar 2013 een uiterst zorgvuldig proces met haar leden bewandeld om vroegtijdig een standpunt in te nemen over het koopzondagenbeleid. Om tot een gedegen en gedragen standpunt te komen hebben wij hiertoe zeer intensief en frequent met onze leden en de straatvertegenwoordigers (ons Algemeen Bestuur) gesproken. Van externe zijde hebben wij adviezen mogen ontvangen van o.a. Hoofdbedrijfschap Detailhandel (HBD), Koninklijke Horeca Nederland afdeling Groningen, Raad Nederlandse Detailhandel (RND) en MKB Nederland Noord. Tevens hebben wij de Hanzehogeschool Groningen gevraagd onderzoek te verrichten naar de sociaaleconomische effecten van de detailhandel en het grootwinkelbedrijf. Tenslotte, uit een recente poll, Lopend Vuur van RTV Noord, blijkt met een respons van bijna 2.000 personen dat 54,1% volledige winkelopenstelling steunt. De voortgang en tussenresultaten van genoemd proces hebben wij in het Binnenstad Management Overleg (BIMA) frequent gedeeld op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

Op basis van bovenstaande adviezen en consultaties heeft het Dagelijks Bestuur van GCC het standpunt ingenomen met ingang van 1 januari 2014 voor alle zondagen een koopzondag mogelijk te maken. Met andere woorden, gelijk aan het regime voor de food-sector geen koopzondagrestricties meer. De door het College van B&W voorgestelde zestien koopzondagen zijn daarmee voor ons niet acceptabel!

Ingekomen stukken - Brief GCC betreft Vaststelling koopzondagen 2014

Wij constateren dat in diverse Nederlandse gemeenten de koopzondagen al volledig zijn vrijgegeven. Recentelijk is onder andere in de steden Amersfoort, Den Bosch en Maastricht al sprake van volledige zondag openstelling. Zelfs in relatief kleinere omliggende gemeenten zoals Hoogezand-Sappemeer, Tynaarlo en Winsum is sprake van volledige winkelopstelling. Ook in een stad als Leeuwarden is de besluitvorming voor volledige zondag openstelling met ingang van 1 januari 2014 in een ver gevorderd stadium. Hiermee komt de concurrentiepositie van Groningen zeer zwaar onder druk en dat terwijl de marges in de detailhandel al uiterst dun zijn. Elke detaillist moet 'scherp aan de wind zeilen' om het hoofd boven water te houden. Dit wordt ook veroorzaakt door gebrek aan consumentenvertrouwen, de daarmee gepaard gaande lagere bestedingen en de exponentiële groei van internetaankopen. Overigens, uit onderzoek blijkt dat de meeste internetaankopen op zondagmiddag worden verricht. Dit omdat de consument dan de tijd heeft om een aankoop te doen. De detailhandel in Groningen vindt het essentieel voor de levendigheid in de binnenstad en om economische redenen dat een deel van genoemde aankopen weer plaats gaan vinden in de fysieke winkel.

Het grootwinkelbedrijf in Groningen heeft een actieprogramma ontwikkeld onder de naam

MKB banenmotor en aanvalsplan jeugdwerkloosheid!

De grote(re) detaillisten in de stad Groningen nemen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid door het voortouw te nemen in het actief creëren van werkgelegenheid in de detailhandel. De detailhandel in de binnenstad van Groningen heeft momenteel circa 6.000 werkzame personen in dienst. In de gehele gemeente Groningen zijn circa 11.500 medewerkers werkzaam in de detailhandel. Na de zorg, onderwijs en overheid neemt de detailhandel de eerste plaats in van het aantal werkzame personen in het bedrijfsleven!

De detailhandel wil investeren in vernieuwing, zowel in technologie en bovenal in gekwalificeerde én gemotiveerde medewerkers. Daarom heeft de detailhandel de intentie om een convenant af te sluiten om vanaf januari 2014 een flink aantal nieuwe banen te scheppen. Het grootwinkelbedrijf is hiermee in staat om zeker **250 nieuwe banen** te creëren. Deze intentie is alleen te realiseren indien de detailhandel uit kan gaan van volledige winkelopstelling en de daarmee gepaard gaande extra omzet. Immers, voor deze extra uren zijn extra medewerkers nodig.

Invulling van de nieuwe banen zal zo veel mogelijk plaats vinden met werkloze jongeren. Deze ambitie past in de visie van het College van B&W ten aanzien van de aanpak van de jeugdwerkloosheid. Onlangs heeft wethouder Ton Schroor laten weten dat er voor de regio Groningen-Assen een landelijke stimuleringsbijdrage van 1,6 miljoen euro beschikbaar is voor de aanpak van de jeugdwerkloosheid in onze regio. Om deze wederzijdse ambitie te realiseren verzoekt GCC, namens de detailhandel om vanaf 1 januari 2014 de openstelling van de koopzondagen vrij te laten.

Ingekomen stukken - Brief GCC betreft Vaststelling koopzondagen 2014

Wij realiseren ons terdege dat de zelfstandige detaillist het een flink stuk moeilijker heeft om de medewerkersbezetting in te vullen en om die reden 'mee te gaan' met een volledige winkelopstelling. Daarom zijn de grote(re) detaillisten bereid om de beschikbare rijksbijdrage in te zetten om een flexibele pool van medewerkers te organiseren voor de zelfstandige detaillist. Immers, de mix van grootwinkelbedrijf en speciaalzaak maakt Groningen de 'Koophoofdstad van Noord-Nederland'. Na consultatie met de straatvertegenwoordigers en het Servicepunt Detailhandel willen we genoemde arbeidspool in de benen zetten. Elke detaillist kan daar vroegtijdig een beroep doen op een groep van gekwalificeerde verkoopmedewerkers.

Uw medewerking aan een stad met meer werkgelegenheid, meer levendigheid die koophoofdstad van het Noorden blijft door het vrijlaten van openstelling van koopzondagen stellen wij zeer prijs.

Met vriendelijke groet,

Groningen City Club

Bert Jan Hakvoort
Voorzitter

C.c.: College van B&W
Hoofdbedrijfschap Detailhandel
Koninklijke Horeca Nederland afdeling Groningen
MKB Nederland Noord
Raad Nederlandse Detailhandel
Servicepunt Detailhandel Groningen

Ingekomen stukken - Nr. 25 Overig ingekomen stuk raad 27-11, Koopzondagen - . . .

Esther Dallinga

Van: Willem Tredgett <Willem@tredgett.nl>
Verzonden: dinsdag 19 november 2013 17:09
Aan: Maaïke Wechgelaer; Raad; Erica van Lente; M. Boersma; VVD-fractie; Carine Bloemhoff; J. van Berg; Sabine Koebrugge; Annie Postma; CDA-fractie; B. Dijkhuizen; Jacob Bolhuis; Anna Riemersma; G.J. Kusters; d66@raad.groningen.nl; Rosita van Gijlswijk; Jetze Luhoff; Anne Kuik; Gabriëlle van der Meulen; Martin Verhoef; Berndt Benjamins; Marloes Dekker; Loopstra Jan Pieter; Partij voor de Dieren; Inge Jongman; Studentenstad
CC: Groningen City Club; Bert-Jan Hakvoort ((prive 2)); Annemiek Modderman; Annette Bron; Audrey Schotanus; Bedrijfsleiding Bever Zwerfsport Groningen; Chris Prenger; Friederike Korte; Gerard Hazenberg; Goos van der Heide; Harry Werkman; Haskia Kramer; Leo van Teijlingen; Marc Steur; Marianne Kleine Staarman; Mark Ringnalda; Robert Heikoop; Sibbele Ongering; Sjoukje Witkop; Teddy Harkema; Firma Mulder; Willem Tredgett; Wilma Naaijer
Onderwerp: Koopzondagen
Bijlagen: koopzondag.pdf; koopzondag2.pdf

Geacht Raadslid,

Na een uitgestelde algemeen bestuur vergadering van GCC in mei waar de koopzondagen op de agenda stonden en later plaats vond in juni met "koop momenten" op de agenda, is tijdens deze vergadering een aantal ideeën op tafel gekomen om zelfstandige ondernemers te ondersteunen,

en geïnventariseerd hoe de straat vertegenwoordigers en meld punt houders over de koop zondagen, dachten.

Tijdens deze vergadering, en zo ver ik weet de enige waar in we als Algemeen bestuur zijn geïnformeerd, bleek dat er geen meerderheid was voor de koopzondagen.

Het bestuur van GCC heeft het verzoek om haar leden te raadplegen genegeerd, met de onderbouwing dat uit onderzoek blijkt dat 30% voor 30% tegen en 30% geen mening heeft, en men dus de uitkomst wel weet.

Het GCC bestuur dat groot deels bestaat uit leden van het grootwinkel bedrijf voert een eigen koers, en vertegenwoordigd volgens mij niet het kleinwinkel bedrijf.

De sluiting tijdens wet is ooit in het leven geroepen om oneerlijke concurrentie tegen te gaan, en nu wordt de vrijmarkt gepropageerd tot de dood er op volgt.

Ik ben van mening dat het bestuur van GCC niet het lef haar leden te raadplegen en verschuilt zich achter niet reproduceerbaar onderzoek, en aannames en meld dat anderen het overnemen, de gemeente Leeuwarden en afhaken Public Express. De gemeente Leeuwarden is bij navraag door ondergetekende niet van plan uit te breiden, en de bussen naar en van Duitsland blijven ook gewoon door rijden.

De werkgelegenheid, gaat gesubsidieerd worden, en dan niet waar nodig, maar bij het groot winkel bedrijf, dat voor het grootste deel in handen is van grote internationale investeerders, en deze in Nederland via een neutrale belasting maatregel hoegenaamd geen belasting betalen. Maar wel gebruik maken van alle infra structuur en voorzieningen voor hun werknemers.

Investeer in de kleine ondernemers die maken de stad aantrekkelijk, en hoeven niet op zondagen open om de laatste euros binnen te slepen.

Ingekomen stukken - Nr. 25 Overig ingekomen stuk raad 27-11, Koopzondagen - . . .

Namens vele kleine ondernemers pleit ik voor u om de uitbreiding voor de koopzondagen niet in te voeren voordat er een gedegen onderzoek heeft plaats gevonden.

Met vriendelijke groet Willem Tredgett
ondernemer Folkingestraat en algemeenbestuurslid GCC

Ps enige recente informatie bijgeleverd.

Ondernemers verdeeld over koopzondag

DVHN | Gepubliceerd op 06 april 2011, 09:31 Laatst bijgewerkt op 29 juli 2011, 10:15

DEN HAAG - Ondernemers denken heel verschillend over het aantal gewenste koopzondagen. Dat blijkt uit een representatief onderzoek onder winkels in de woonbranche en mode-, schoenen- en sportzaken in opdracht van brancheorganisatie CBW-MITEX. Aan het onderzoek namen 787 ondernemingen deel met 2734 vestigingen.

De meeste winkels in het midden- en kleinbedrijf (90 procent) vinden het aantal door hun gemeente toegestane koopzondagen genoeg. Bij een verruiming geeft 55 procent aan het aantal openstellingen op zondag gelijk te zullen houden, 14 procent wil vaker open zijn en anderen laten het afhangen van de omstandigheden.

Bij ondernemers in het grootwinkelbedrijf ligt dat anders. Twee derde van hen zou meer dan 26 zondagen per jaar open willen zijn in de grotere gemeenten. Bij kleinere vestigingsplaatsen willen veel grootwinkelbedrijven de opstelling op zondag laten afhangen van de lokale omstandigheden.

Kopen op zondag laat ons koud

- Tweederde zit er niet op te wachten
- Driekwart gunt kleine ondernemer vrije zondag

Door **Richold Brandsma**

Groningen Noorderlingen staan niet te trappelen om iedere zondag te winkelen in Groningen. In een onderzoek van het Regio Noord Panel en Enigma Research zegt 65 procent niet vaker te gaan winkelen als winkels elke zondag open zijn, slechts 19 procent zegt dat wel te doen. Ook voor een gezellig 'kij-

ken-maar-niet-kopen-zondag' is 55 procent niet te porren.

In het onderzoek werden 1135 Drenten en Groningers gevraagd wat ze zouden doen als de winkels in Groningen iedere zondag open zouden. Van hen geeft 59 procent aan niet-gelovig te zijn.

De Groninger gemeenteraad neemt in het najaar mogelijk een besluit dat winkeliers de mogelijkheid biedt elke zondag open te gaan. De Groningen City Club (belangenbehartiger voor winkeliers) gaf al een positief advies. De club vreest dat andere steden in het Noorden Groningen anders voorbij streven. Het onderzoek, uitgevoerd in opdracht van *Dagblad van het Noorden*, ondersteunt dat argument niet. Van de ondervraagden zegt 74 procent niet naar andere steden te gaan als de Groninger winkels op zondag niet open zijn. Slechts 5 procent zegt dat wel te doen.

Iets meer dan 30 procent van de Drenten en Groningers houdt het liefst de winkels op zondag helemaal dicht. Dat zijn vooral mensen met een geloofsovertuiging. In Groningen zijn nu 16 koopzondagen per jaar, bijna 40 procent van de ondervraagden vindt dat genoeg.

In Groningen zijn het vooral de grootwinkelbedrijven en horeca die elke zondag open willen, de kleine ondernemers niet. Van de ondervraagden gunt 73 procent de kleine ondernemer zijn vrije zondag van harte.

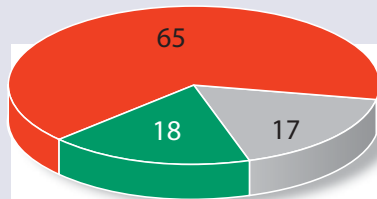
Kleine ondernemers in de stad zijn niet van plan mee te doen aan de wekelijkse koopzondag. In dat geval heeft de koopzondag weinig zin, oordeelt het publiek. De helft van de ondervraagden vindt namelijk dat een koopzondag pas succesvol is als minimaal de helft van de kleine ondernemers mee doet.

06 juli 2013 , pag. 1

Noorderlingen over de koopzondag

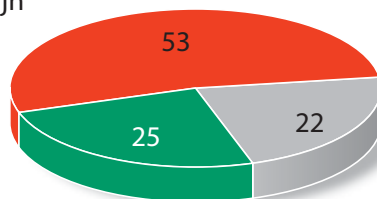
Alle uitkomsten in procenten

Als de winkels in de binnenstad van Groningen elke zondag open zijn dan ga ik er vaker winkelen dan nu

Eens
Oneens
Weet niet/geen mening

Als kleine winkeliers willen overleven moeten ze wel zeven dagen per week open zijn

Eens
Oneens
Weet niet/geen mening

© DvhN 060613 | AB

Bron: RegioNoordPanel / Enigma Research

Ingekomen stukken - Nr. 26 Overig ingekomen stuk raad 27-11, Koopzondagen . . .

Esther Dallinga

Van: Wilma Naaijer <w.naijer@tbinnenhuis.nl>
Verzonden: dinsdag 19 november 2013 18:27
Aan: Maaïke Wechgelaer; Raad; Erica van Lente; M. Boersma; VVD-fractie; Carine Bloemhoff; J. van Berg; Sabine Koebrugge; Annie Postma; CDA-fractie; B. Dijkhuizen; Jacob Bolhuis; Anna Riemersma; G.J. Kusters; d66@raad.groningen.nl; Rosita van Gijlswijk; Jetze Luhoff; Anne Kuik; Gabriëlle van der Meulen; Martin Verhoef; Berndt Benjamins; Marloes Dekker; Loopstra Jan Pieter; Partij voor de Dieren; Inge Jongman; Studentenstad
CC: Groningen City Club; Bert-Jan Hakvoort ((prive 2)); Annemiek Modderman; Annette Bron; Audrey Schotanus; Bedrijfsleiding Bever Zwerfsport Groningen; Chris Prenger; Friederike Korte; Gerard Hazenberg; Goos van der Heide; Harry Werkman; Haskia Kramer; Leo van Teijlingen; Marc Steur; Marianne Kleine Staarman; Mark Ringnald; Robert Heikoop; Sibbele Ongering; Sjoukje Witkop; Teddy Harkema; Firma Mulder; Willem Tredgett
Onderwerp: Koopzondagen
Bijlagen: Koopzondagen-Brief aan de politiek.docx

Geachte raadsleden,

Bijgaand zend ik u een brief zoals deze al afgelopen zomer door mij, samen met een aantal collega-ondernemers uit de binnenstad, is opgesteld.

We hebben er toen voor gekozen deze brief niet direct te verspreiden omdat de beslissing over de koopzondagen over de verkiezingen heen getild zou worden.

Nu de GCC er voor kiest op dit moment te pleiten voor 52 koopzondagen stuur ik u deze brief toch waaruit duidelijk moge worden dat de mening van de GCC niet door haar gehele achterban wordt gedeeld.

In deze brief is de 'banenpool', waarmee het grootwinkelbedrijf een groots gebaar wil maken, niet meegenomen. Dit zal voor een volwaardige bezetting in onze zaken geen optie zijn.

Ik wens u voor de beraadslagingen veel wijsheid toe!

Met hartelijke groet,

Wilma Naaijer
't Binnenhuis woninginrichting
Nieuwe Ebbingestraat 15
9712 NC Groningen
050-3123197
www.tbinnenhuis.nl

Ingekomen stukken - Bijlage bij brf. 26 - Koopzondagen-Brief aan de politiek

Aan de Raadscommissie Werk en Inkomen Gemeente Groningen

Beste raadsleden,

In september 2013 zal in uw vergadering de verruiming in koopzondagen van 2012 van 12 naar 16, alsmede de openstelling van de supermarkten op alle zondagen, geëvalueerd worden. Inmiddels is het duidelijk dat deze evaluatie aangegrepen zal worden om een verdere uitbreiding aan de orde te stellen. De verwachting is dat het College van B&W, hierin gesteund door de Groningen City Club, voor zal stellen alle zondagen vrij te geven voor opening.

In de media is hier al het één en ander over te doen geweest en wij hechten er aan onze mening onder uw aandacht te brengen.

Wie wij zijn? Ondernemers met geen of weinig personeel met een winkel in de binnenstad van Groningen. Ondernemers bovendien die zich betrokken voelen bij en mede verantwoordelijk voor een aantrekkelijke binnenstad. Ondernemers ook die specialist zijn op hun vakgebied en heel goed weten dat we leven in een veranderende samenleving waar een consument 24 uur per dag toegang wil hebben tot informatie en veelal op elk moment ook wil kopen. We proberen daar een adequaat antwoord op te hebben en investeren veel in websites, webshops en andere digitale wegen.

Wij zijn tegen een ontwikkeling van 52 koopzondagen en daardoor 360 koopdagen per jaar in de binnenstad van Groningen. Wij denken daarvoor goede redenen te hebben. We leggen deze graag aan u voor:

Er is al veel onderzoek gedaan naar de wenselijkheid van koopzondagen. Deze onderzoeken wijzen allemaal hetzelfde uit:

- 1/3 deel van de consument wil géén koopzondag
- 1/3 deel van de consument staat er onverschillig tegenover
- 1/3 deel van de consument is voorstander van 52 koopzondagen

Deze uitslag is voor iedere mening anders uit te leggen. Vast staat dat we een situatie creëren waar eigenlijk niemand om gevraagd heeft. Vanuit ondernemerszijde geredeneerd: als we met elkaar in 6 dagen 100% omzet kunnen verdienen waarom zouden we dan extra kosten willen maken door deze omzet te verspreiden over 7 dagen? Consumenten noemen vooral 'gemak' als argument voor zondagsopenstelling. Met hetzelfde gemak kan gekozen worden uit een ander koopmoment.

De adviseur van de Groningen City Club heeft er specifiek op gewezen dat 52 koopzondagen niet zondermeer een succes kunnen worden. Het percentage geopende winkels moet groot zijn, alleen dan kunnen verwachtingen van de klant waargemaakt worden. Dit betekent dat er veel extra activiteiten ontwikkeld moeten worden, allerlei in-store-activiteiten, extra roering op straat, gratis parkeren enz. Deze kosten zullen collectief opgebracht moeten worden teneinde de koopzondagen tot een succes te laten zijn. Blijft onverlet dat ons inziens nooit aan het verwachte percentage geopende winkels voldaan zal worden teneinde de koopzondagen te laten slagen.

Ingekomen stukken - Bijlage bij brf. 26 - Koopzondagen-Brief aan de politiek

Het moment van invoeren van 52 koopzondagen is ook niet een zeer gelukkige. De 'koek' voor de kleine zelfstandige wordt alleen maar kleiner. Andere ontwikkelingen in onze sterk gedigitaliseerde samenleving proberen we te zien als een kans. 360 dagen per jaar werken is een onmogelijkheid.

Nog even puntsgewijs de bezwaren:

1. Sociaal en persoonlijk welzijn van ondernemers
Een eventuele openstelling zal door onszelf ingevuld moeten worden. Het behoeft waarschijnlijk geen toelichting dat het geheel inleveren van vrije tijd een slechte zaak is voor het welzijn van ondernemers.
2. Onduidelijkheid voor consumenten
Ondernemers die besluiten de zondag hun winkel open te stellen zullen uiteindelijk kiezen voor sluiting op een andere dag van de week. Dit bevordert de duidelijkheid voor de consument niet. We ervaren op dit moment wat er gebeurt met de koopavond. Er is een willekeur in openstelling wat er voor zorgt dat de klant het massaal af laten weten en op dat moment niet meer komt.
3. Onaantrekkelijkheid van de binnenstad
Met het onherroepelijk verdwijnen van zelfstandig detaillisten zal het aanbod van de Groninger binnenstad ernstig verschromelen. Het grootwinkelbedrijf, de filiaalbedrijven, de horeca én de 'kleine' winkels hebben elkaar hard nodig om een aantrekkelijk binnenstad te zijn én de blijven.

Kortom, we willen graag in gesprek blijven over de zin én onzin van een (fysieke) 24-uurs economie. Maar leggen een (fysieke) grens bij zaterdag 17.00 uur!

Namens veel binnenstadsondernemers,

Wilma Naaijer
't Binnenhuis woninginrichting
Nieuwe Ebbingestraat 15
9712 NC Groningen

Ingekomen stukken - Nr. 27 Overig ingekomen stuk raad 27-11, Re . . .

Esther Dallinga

Van: gerard.hazenberg@gmail.com namens Gerard Hazenberg <gerard@haastje-repje.nl>
Verzonden: dinsdag 19 november 2013 18:40
Aan: Willem Tredgett
CC: Maaïke Wechgelaer; Raad; Erica van Lente; M. Boersma; VVD-fractie; Carine Bloemhoff; J. van Berg; Sabine Koebrugge; Annie Postma; CDA-fractie; B. Dijkhuizen; Jacob Bolhuis; Anna Riemersma; G.J. Kusters; d66@raad.groningen.nl; Rosita van Gijlswijk; Jetze Luhoff; Anne Kuik; Gabriëlle van der Meulen; Martin Verhoef; Berndt Benjamins; Marloes Dekker; Loopstra Jan Pieter; Partij voor de Dieren; Inge Jongman; Studentenstad; Groningen City Club; Bert-Jan Hakvoort ((prive 2)); Annemiek Modderman; Annette Bron; Audrey Schotanus; Bedrijfsleiding Bever Zwerfsport Groningen; Chris Prenger; Friederike Korte; Goos van der Heide; Harry Werkman; Haskia Kramer; Leo van Teijlingen; Marc Steur; Marianne Kleine Staarman; Mark Ringnalda; Robert Heikoop; Sibbele Ongerling; Sjoukje Witkop; Teddy Harkema; Firma Mulder; Wilma Naaijer
Onderwerp: Re: Koopzondagen

Geachte Raadsleden,

Bij deze wil ik mij aansluiten bij de inhoud van de brief van Willem Tredgett en het standpunt van de meeste zelfstandige ondernemers in de binnenstad. Tevens wil ik duidelijk afstand nemen van het standpunt van het GCC verwoordt door het bestuur. Ook in het laatste schrijven van Bert-Jan Hakvoort aan de raadscommissie Werk en Inkomen kan ik mij niet vinden.

In deze brief wordt beweerd dat de GCC "een uiterst zorgvuldig proces met haar leden" heeft bewandeld om een standpunt in te nemen met betrekking tot 52 koopzondagen. Het "gedegen en gedragen standpunt" voor zover dat heeft plaatsgevonden d.m.v. intensief en frequent overleg met de straatvertegenwoordigers (zoals gezegd "ons algemeen bestuur") is beperkt gebleven tot een vergadering op 09/09/2013 waarin onder het kopje "koopmomenten" plots de 52 koopzondagen gepromoot dienden te worden. Van alle AB-ers uit de detailhandel waren er 10 aanwezig. 6 hiervan, allen zelfstandige detaillisten waren tegen 52 koopzondagen en 4 (Saturn, Mediamarkt, V&D en de Bijenkorf) waren de enige voorstanders onder de detaillisten.

Door de zelfstandige detaillisten is geadviseerd aan het bestuur zich te onthouden van een advies omdat de achterban duidelijk zeer verdeeld was. Dit advies is door het dagelijks bestuur genegeerd.

Wel is er met enkele tegenstanders nog nader overleg geweest in besloten kring. Hier is ons te verstaan gegeven dat het dagelijks bestuur, statutair gezien, volkomen gerechtigd toch een positief advies uit te brengen aan het College van B&W.

Duidelijk gemaakt werd dat wij, het Algemeen Bestuur, feitelijk niet meer zijn dan een "klankbordgroep" waarmee als het tot werkelijke besluitvorming komt, geen rekening mee gehouden hoeft te worden.

Verder in de brief is het GCC blijkbaar bang dat dat Hoogezand-Sappemeer, Tynaarlo en Winsum die wel een vrije openstelling propageren hierdoor Groningen als "Koopstad van het Noorden" van de troon zal stoten. Het argument dat Leeuwarden per 01/01/2014 52 koopzondagen gaat invoeren is een pertinente leugen.

Ik durf met zekerheid te zeggen dat het overgrote deel van de zelfstandige ondernemers (90%) tegenstander is van 52 koopzondagen. Dit is waarschijnlijk dan ook de reden dat het GCC de bereidheid onder deze groep om open te gaan nooit heeft willen onderzoeken.

De suggestie voor een banenmotor ten behoeve van de jeugd werkloosheid is ook alleen interessant voor het grootwinkelbedrijf en de filiaalbedrijven. De veelal gespecialiseerde kleine zelfstandigen zijn alleen gebaat

Ingekomen stukken - Nr. 27 Overig ingekomen stuk raad 27-11, Re . . .

bij in het bedrijf geschoold personeel en niet aan "gekwalificeerde verkoopmedewerkers". Mijn zaak staat of valt bij goed personeel dat volledig is ingevoerd in mijn onderneming.

Dat deze banenpool gesubsidieerd moet worden met overheids geld dat dan uiteindelijk alleen ten goede komt aan het grootwinkelbedrijf is voor de zelfstandig ondernemer extra zuur.

Om Groningen zijn positie als Koopstad van het Noorden te verstevigen zijn er vele andere zaken van groter belang dan 52 koopzondagen.

Investerings in het verblijfsklimaat, rust-momenten en -plekken in de binnenstad zijn niet te vinden. Met name m.b.t. de verkeersstromen loopt Groningen tegen de wet van de remmende voorsprong aan. (als eerste verkeerscirculatieplan en "autovrij") Nu feitelijk een ongeorganiseerd zootje met busverkeer, fietsers en voetgangers door elkaar, die elkaar meer overlast dan gemak bezorgen.

Conclusie is dat 52 koopzondagen uitsluitend ten goede zullen voor de grootwinkelbedrijven en de filiaalbedrijven, die samen al 90% van de detailhandel-bestedingen tot zich nemen. De zelfstandige bedrijven, de speciaalzaken, die het met de overige 10% moeten doen zullen nog verder onder druk komen te staan.

Kan nog wel even doorgaan maar ga ervan uit dat u allen wijs genoeg bent om te concluderen dat Groningen als koopstad meer gebaat is bij aanbodverbreding en een aangenaam verblijfsklimaat dan bij 52 koopzondagen.

Vriendelijke groet,

Gerard Hazenberg/Haastje-Repje Mode. (al meer dan 30 jaar in de binnenstad)

Op 19 november 2013 17:08 schreef Willem Tredgett <Willem@tredgett.nl>:
Geacht Raadslid,

Na een uitgestelde algemeen bestuur vergadering van GCC in mei waar de koopzondagen op de agenda stonden en later plaats vond in juni met "koop momenten "op de agenda, is tijdens deze vergadering een aantal ideeën op tafel gekomen om zelfstandige ondernemers te ondersteunen, en geïnventariseerd hoe de straat vertegenwoordigers en meld punt houders over de koop zondagen, dachten.

Tijdens deze vergadering, en zo ver ik weet de enige waar in we als Algemeen bestuur zijn geïnformeerd, bleek dat er geen meerderheid was voor de koopzondagen.

Het bestuur van GCC heeft het verzoek om haar leden te raadplegen genegeerd, met de onderbouwing dat uit onderzoek blijkt dat 30% voor 30% tegen en 30% geen mening heeft, en men dus de uitkomst wel weet.

Het GCC bestuur dat groot deels bestaat uit leden van het grootwinkel bedrijf voert een eigen koers, en vertegenwoordigd volgens mij niet het kleinwinkel bedrijf.

De sluiting tijdens wet is ooit in het leven geroepen om oneerlijke concurrentie tegen te gaan, en nu wordt de vrijmarkt gepropageerd tot de dood er op volgt.

Ik ben van mening dat het bestuur van GCC niet het lef haar leden te raadplegen en verschuilt zich achter niet reproduceerbaar onderzoek, en aannames en meld dat anderen het overnemen, de gemeente Leeuwarden en afhaken Public Express. De gemeente Leeuwarden is bij navraag door ondergetekende niet van plan uit te breiden, en de bussen naar en van Duitsland blijven ook gewoon door rijden.

De werkgelegenheid, gaat gesubsidieerd worden, en dan niet waar nodig, maar bij het groot winkel bedrijf, dat voor het grootste deel in handen is van grote internationale investeerders, en deze in Nederland via een neutrale belasting maatregel

Ingekomen stukken - Nr. 27 Overig ingekomen stuk raad 27-11, Re . . .

hoegenaamd geen belasting betalen. Maar wel gebruik maken van alle infra structuur en voorzieningen voor hun werknemers.

Investeer in de kleine ondernemers die maken de stad aantrekkelijk, en hoeven niet op zondagen open om de laatste euros binnen te slepen.

Namens vele kleine ondernemers pleit ik voor u om de uitbreiding voor de koopzondagen niet in te voeren voordat er een gedegen onderzoek heeft plaats gevonden.

Met vriendelijke groet Willem Tredgett
ondernemer Folkingerstraat en algemeenbestuurslid GCC

Ps enige recente informatie bijgeleverd.

Ondernemers verdeeld over koopzondag

DVHN | Gepubliceerd op 06 april 2011, 09:31 Laatste bijgewerkt op 29 juli 2011, 10:15

DEN HAAG - Ondernemers denken heel verschillend over het aantal gewenste koopzondagen. Dat blijkt uit een representatief onderzoek onder winkels in de woonbranche en mode-, schoenen- en sportzaken in opdracht van brancheorganisatie CBW-MITEX. Aan het onderzoek namen 787 ondernemingen deel met 2734 vestigingen.

De meeste winkels in het midden- en kleinbedrijf (90 procent) vinden het aantal door hun gemeente toegestane koopzondagen genoeg. Bij een verruiming geeft 55 procent aan het aantal openstellingen op zondag gelijk te zullen houden, 14 procent wil vaker open zijn en anderen laten het afhangen van de omstandigheden.

Bij ondernemers in het grootwinkelbedrijf ligt dat anders. Twee derde van hen zou meer dan 26 zondagen per jaar open willen zijn in de grotere gemeenten. Bij kleinere vestigingsplaatsen willen veel grootwinkelbedrijven de opstelling op zondag laten afhangen van de lokale omstandigheden.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

Bestuursdienst

Onderwerp De Rode Loper: visie en strategie op de werklocaties

Steller Erwin Vening

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 84 42 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk RO 13.4002632

Datum - 7 NOV 2013 Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

We willen als college onze visie en strategie op de werklocaties herzien en aanpassen aan de huidige tijd en de veranderende marktsituatie. Hiervoor kiezen we de *'Rode Loper'* als titel, een benadering waarbij de ondernemer centraal staat. Dit betekent dat we ons beleid voor de werklocaties beter willen afstemmen op de vraag van ondernemers en deze zo goed mogelijk willen faciliteren. De Rode Loper leggen we graag aan u voor ter bespreking als discussienota.

Waarom een nieuwe visie?

In het licht van de economische crisis hebben we in 2011 en 2012 op basis van uitgebreid onderzoek en analyse forse stappen gezet in het terugdringen van het overaanbod aan bedrijventerreinen en kantorenlocaties. In dat kader heeft u in juni 2012 de Marktanalyse Bedrijventerreinen vastgesteld, waarbij ook is aangegeven dat een kwalitatieve verbeterslag nodig is. Centraal zien wij het belang om onze werklocaties zó in te zetten, dat ze optimaal bijdragen aan het vestigingsklimaat in deze stad, de behoefte van de ondernemer en aan het bovenliggende doel: *'behoud en versterken van de werkgelegenheid'*.

Met deze nieuwe visie kiezen we er voor om niet alleen de strategie rond de bedrijventerreinen te herzien maar ook een parallel te trekken met kantorenlocaties. Dit vanwege de toenemende overeenkomsten tussen kantoor- en bedrijfslocaties. De discussie rond Kranenburg vorig jaar is hiervan een goed voorbeeld. Vandaar ook de keuze voor de term 'werklocaties', zowel de bestaande als de nieuwe terreinen. Daarbij laten we overigens de uitgangspunten van de Structuurvisie Kantoren (2011) overeind. De nieuwe visie wordt formeel de opvolger van 'Terrein in Bedrijf' (2007). Met de visie voldoen we ook aan de toezegging aan uw raad (september 2012) om met een overzicht te komen van het hele spectrum van bedrijventerreinen.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

Bladzijde 2
Onderwerp De Rode Loper: visie en strategie op de werklocaties

De Rode Loper samengevat

Duurzame en concurrerende werklocaties zijn van essentieel belang voor het ondernemingsklimaat en de werkgelegenheid van de stad en de regio. Meer dan 50% van de werkgelegenheid is gevestigd op een werklocatie en dit percentage is afgelopen jaren toegenomen. De economische crisis en een veranderende samenleving vragen om een herbezinning en herziening van onze strategie. We staan daarbij voor de uitdaging om na de forse herprogrammering en afboekingen in 2012 het roer om te gooien en kansen te zoeken en te verzilveren. Daarbij past een 'winstwaarschuwing': als gemeente hebben we niet de illusie dat we hiermee de huidige economische situatie kunnen keren. Wel menen we dat het juist nu extra belangrijk is om goed naar onze werkwijze te kijken. Door slimme keuzes te maken proberen we zo goed mogelijk tegen de stroom in te roeien.

De vraag van ondernemers staat centraal in ons beleid voor de werklocaties. Eerste uitgangspunt daarbij is een gezond evenwicht tussen vraag en aanbod. Dit om de kwaliteit op de bestaande terreinen te behouden en de leegstand terug te dringen. Het tweede uitgangspunt is dat we dit willen doen met een vraaggericht aanbod en een uitnodigende werkwijze en bijbehorend juridisch-planologisch instrumentarium. We zetten in op meer flexibiliteit en differentiatie om aan de vestigingswensen van (potentiële) bedrijven tegemoet te komen. Samen met ondernemers willen we werken aan de versterking en ontwikkeling van het ondernemingsklimaat, waarbij we meer en beter willen aansluiten bij initiatieven vanuit het (georganiseerde) bedrijfsleven.

Ons werklocatiebeleid is er op gericht om ruimte te bieden aan bedrijven om te ondernemen. In onze strategie willen we het bestaande bedrijfsleven en potentiële nieuwe bedrijven op alle fronten zo goed mogelijk faciliteren. Daarbij gaat de 'Rode Loper' voor de ondernemer bijna letterlijk uit. Dit doen we via een uitnodigende werkwijze en flexibele opstelling in het gehele proces van onze dienstverlening. Ook willen we onze stad, en in het verlengde daarvan onze werklocaties, actief verkopen en werken hiervoor aan versterking van onze acquisitie-inzet en marketing. Voor onze werklocaties gaan we gericht een aantal proposities maken die we bij onze 'stads/regiomarketing' kunnen inzetten. We hopen hiermee de werkgelegenheid te stimuleren, de leegstand terug te dringen en nieuwe dynamiek te creëren op de ontwikkellocaties.

De Rode Loper: dilemma's en vraagstukken

In de visie hebben we een aantal strategische keuzes en een operationeel programma uitgewerkt. In enkele gevallen bevatten deze een forse koerswijziging, een dilemma of vraagstuk die we u graag expliciet voorleggen:

- *Focus op de bestaande stad:* we kiezen er voor om ondernemers meer dan in het verleden te wijzen op de mogelijkheden van vestiging in de bestaande stad (SER-ladder). Dit sluit aan bij afspraken die landelijk en provinciaal gemaakt zijn maar past ook bij de toenemende focus van bedrijven op de bestaande stad. Deze strategie is ook van belang bij het terugdringen van de leegstand en

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

Bladzijde 3
Onderwerp De Rode Loper: visie en strategie op de werklocaties

kwaliteitsbehoud van bestaande terreinen. Uiteraard stellen we de vraag van de ondernemer centraal en zal nieuwbouw in diverse gevallen nodig dan wel wenselijk zijn. Impliciet zit hierin echter wel de keuze om bestaand te verkiezen boven nieuw en bestaat de kans dat dit in sommige gevallen ten koste gaat van onze eigen financiële positie.

- *Meer flexibiliteit:* We stellen dat uitnodigingsplanologie centraal moet staan en dat we ondernemers meer ruimte willen bieden. Dat betekent meer vrijlaten, het ontspannen van sommige regels en soms minder strikt vasthouden aan (beeldkwaliteits)eisen. Gedachten over een vorm van beleidsenclave of het anders invullen van Welstandtoezicht voor bepaalde locaties tonen onze bereidheid om lokaal beleid los te laten of te verminderen. Consequentie hiervan is ook dat we minder sturend (kunnen) optreden en een grotere onzekerheid kennen over de uiteindelijke invulling en ontwikkeling. Westpoort wordt hiervoor een pilot.
- *Gemeentelijke werkwijze en dienstverlening:* De nota gaat verder dan de klassieke visie op werklocaties. Want we doen ook diverse uitspraken over hoe we als gemeente opereren in ons vestigingsbeleid en in onze dienstverlening richting ondernemers in algemene zin. Deze uitspraken vallen feitelijk buiten de scope van het thema werklocaties en gaan bijvoorbeeld over accountmanagement, marketing of vergunningverlening. Dit kan gezien worden als adviezen richting andere beleidsvelden en programma's, vanuit het oogpunt van het functioneren van onze werklocaties. Uitwerking verdient hierbij wel nog de nodige aandacht.
- *Westpoort als pilot:* Westpoort willen we als pilot gebruiken om te laten zien wat we concreet bedoelen met de Rode Loper. De nieuwe ontwikkelstrategie en het daaruit volgende bestemmingsplan voor het Europapark heeft daarbij als voorbeeld gediend. Specifiek voor het planologisch instrumentarium kiezen we in Westpoort voor een vernieuwende en onconventionele aanpak. We willen dat doen door de komende maanden een beleidsnota op te stellen die na vaststelling door uw raad dient als nieuw (juridisch) kader. Hiermee kunnen we nieuwe ontwikkelingen sneller mogelijk maken (middels afwijkingsbevoegdheid door B&W). Door deze werkwijze maken we een 'vliegende start' met Westpoort, die ondersteund zal worden met extra inzet rond marketing en promotie.
- *Financiële kansen en risico's:* In de nieuwe visie zetten we het belang van werkgelegenheid centraal. De werklocaties zijn daarbij slechts een middel om het bovenliggende doel te bereiken. We verwachten met de geschetste strategie nieuwe impulsen te geven voor onze werklocaties (terugdringen leegstand en ontwikkeling nieuwe terreinen). In financiële zin biedt dit zowel kansen als risico's voor onze eigen grondexploitaties. Kansen omdat we denken door een andere aanpak en extra inzet een vergroting van de marktpotentie te realiseren. Tegelijk bestaat de kans dat door de voorgestelde koerswijzigingen mogelijk extra investeringen in de toekomst nodig zijn (bijv. door schaalverkleining) of dat inkomsten lager uitvallen dan verwacht (bijv. door een lager aandeel

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

Bladzijde 4
Onderwerp De Rode Loper: visie en strategie op de werklocaties

kantoorachtige bedrijven). Vooralsnog verwachten we dat kansen en risico's elkaar redelijk in evenwicht houden en zien we geen directe noodzaak de grondexploitatie hierop aan te passen. Wel hebben we voor Westpoort bij de huidige herziening van de Grondexploitatie al een reservering van 2 miljoen euro opgenomen. Uiteraard houden we de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en betrekken we de nieuwe visie bij de komende herzieningen.

Internethandel: Opkomst van internethandel is één van de ontwikkelingen die we in de visie hebben benoemd als kansrijk voor de werklocaties. Gezien de relatie met detailhandel en de discussie rond webshops benoemen we deze hier in het bijzonder. We willen deze ontwikkeling faciliteren en stimuleren vanuit het juiste perspectief en in goede afstemming met behoud van de winkelfuncties in de binnenstad en de winkelgebieden. Belangrijk daarbij is het onderscheid in internethandel met en zonder afhaalfunctie. Daarnaast willen we onderzoeken of een aantal locaties interessant en geschikt is voor internethandel met een bezookfunctie (afhalen/retourneren).

Proces van de Rode Loper

Voor het opstellen van deze nieuwe visie hebben we met diverse marktpartijen, sectorvertegenwoordigers en wetenschappers gesprekken gevoerd. Verder hebben we begin april een bijeenkomst georganiseerd, samen met de presentatie van de Vastgoedmonitor 2013. Tijdens deze bijeenkomst hebben we met circa 40 mensen vanuit het werkveld (makelaars, vastgoedpartijen, ondernemers, verenigingen) gesproken over de thema's die in de Rode Loper zijn uitgewerkt. Tot slot hebben we een viertal workshops gehouden onder leiding van externe experts met een brede vertegenwoordiging vanuit de gemeentelijke organisatie.

Dit proces heeft geleid tot de concept-visie die we graag met u als raad bespreken. Naast de bespreking in uw raad organiseren we ook een bijeenkomst waarbij we 'economisch Groningen' uitnodigen om te reageren en gaan we in overleg met de Regio Groningen-Assen en de provincie Groningen.

Begin 2014 willen we alle reacties verwerken in een definitieve nota die we in het voorjaar aan u ter besluitvorming willen aanbieden. Parallel hieraan wordt ook de beleidsnota voor Westpoort uitgewerkt en aan uw raad ter vaststelling aangeboden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

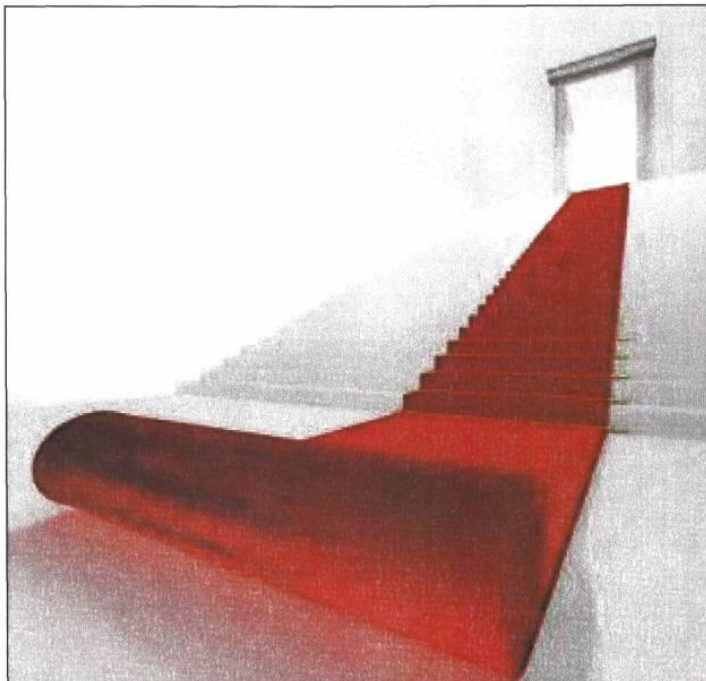
de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE

“De Rode Loper”

Groningen biedt ondernemers de ruimte

Een nieuwe visie en strategie op de werklocaties in Groningen

Concept-visie, 30 oktober '13

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Visie op de werklocaties	5
a. Onze visie	
b. Forse herprogramming gerealiseerd	
c. Werklocaties als onderdeel van het vestigingsklimaat	
d. Karakter van deze visie	
3. Strategische keuzes	8
1. Evenwicht tussen vraag en aanbod, geen nieuwe planontwikkelingen	
2. Vraaggericht ontwikkelen en kansen verzilveren	
3. Meer flexibiliteit en multifunctionaliteit	
4. Groningen als vestigingsplaats profileren	
5. Inzet op marketing en gerichte acquisitie	
6. Uitnodigende werkwijze met 'de Rode Loper'	
7. Focus op de bestaande stad	
8. Samenwerking en parkmanagement	
9. Uitgifteproces	
4. Operationeel programma	17
5. Westpoort als pilot	20
6. Bijlagen	24
a. Overzicht werklocaties	
b. Factsheet Datacenters	

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

“De Rode Loper” - Groningen biedt ondernemers de ruimte

Een nieuwe visie en strategie op de werklocaties in Groningen

1. Inleiding

Duurzame en concurrerende werklocaties zijn van essentieel belang voor het ondernemingsklimaat en de werkgelegenheid van de stad en de regio. De afgelopen jaren is de werkgelegenheid in de gemeente Groningen gegroeid van 132.000 in 2009 naar meer dan 135.500 in 2012. Werklocaties, bedrijventerreinen en kantorenlocaties, vervullen daarbij een belangrijke rol in de economische ontwikkeling en dynamiek. Meer dan 50% van de werkgelegenheid is gevestigd op een werklocatie en dit percentage is afgelopen jaren toegenomen.

Voldoende aanbod van de juiste werklocaties en een kwalitatief goed ondernemingsklimaat vormen een belangrijk onderdeel van het economisch beleid van elke stad en regio. Dit is voor de Gemeente Groningen niet anders. Om deze reden zijn deze speerpunten ook onderdeel van het huidige economisch programma G-Kracht (2010-2014), de bestaande visie op bedrijventerreinen (Terrein in Bedrijf, 2007) en de structuurvisie kantoren (2011). De gemeente wil met haar werklocaties en activiteiten een positieve bijdrage aan de economie van Groningen en de regio leveren door het scheppen van de juiste randvoorwaarden voor economische dynamiek en het faciliteren en ondersteunen van bedrijven. Samen met bedrijven willen we werken aan verbetering en versterking van goede en concurrerende werklocaties. Centrale doelstelling hierbij is het behoud van bestaande en het creëren van nieuwe werkgelegenheid.

Groningen kent een groot aantal bedrijventerreinen en kantorenlocaties. Van oud tot nieuw, van binnenstedelijk tot locaties aan de rand van de stad. Een overzicht van de belangrijkste werklocaties is te vinden in bijlage 1. De afgelopen twintig jaar is het aanbod aan werklocaties in Groningen sterk gegroeid. De nota Ruimte voor Bedrijvigheid (1999) legde een ambitieniveau van uitgifte vast op 20 tot 30 ha per jaar. Gezien de economische groei, ruimtebehoefte en daadwerkelijke gronduitgifte was deze ambitie destijds gerechtvaardigd. De vrees bestond dat een tekort aan uit te geven grond zou leiden tot een stagnatie van economische groei en daarmee werkgelegenheid. Tegen deze achtergrond is de planontwikkeling van Eemspoort, Europapark, Westpoort en Roodehaan opgestart. Later bleek dat de gestelde ambitieniveaus niet meer haalbaar waren. Tot aan 2008, het begin van de kredietcrisis, was er echter nog altijd een uitgifte tussen de 8 en 10 ha per jaar. Ook bij de totstandkoming van Terrein in Bedrijf in 2007 was er nog een vrees voor een toekomstig tekort aan vooral gemengde bedrijventerreinen.

De economische crisis van de afgelopen jaren heeft echter een rem gelegd op de economische (en dus ook ruimtelijk-economisch) groei in Nederland en ook specifiek in Groningen. De crisis leidt ertoe dat organisaties zich concentreren op kerntaken, met afnemende ruimteclaims tot gevolg. Ook openbaart de crisis zich in de grote mate van onzekerheid voor de ondernemers. Dit leidt tot uitgestelde investeringen, een effect dat nog eens versterkt wordt door risicomijdend gedrag van krediet- en hypotheekverstrekkers. Door dit alles zijn initiatieven op het gebied van nieuwbouw, bedrijfsuitbreiding en -verplaatsing op dit moment minimaal. Daarnaast dringt zo langzamerhand overal het besef door dat afnemende ruimtebehoefte niet alleen een gevolg is van de crisis. De tijden lijken structureel te zijn

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

veranderd. Voorheen stond economische groei gelijk aan ruimtelijke groei, maar dat is nu niet meer het geval. Over het algemeen is de tendens dat er voor de bestaande werkprocessen minder ruimte nodig is. Dit vindt bijvoorbeeld zijn oorzaak in het efficiënter en schoner worden van de processen, door de introductie van het nieuwe werken, de intrede van webwinkels en de verandering van distributiesystemen.

Zowel crisis als structurele trends hebben forse impact op de situatie van de Groningse werklocaties. Op bestaande terreinen staan in toenemende mate panden leeg en de uitgifte van kavels is fors gedaald. Tegelijkertijd veranderen de wensen en eisen van zittende, zich nieuw vestigende of verhuizende bedrijven. Tot slot zien we ook een veranderende rolverdeling tussen overheid en ondernemers. Samenwerking wordt steeds belangrijker, ondernemers en het georganiseerde bedrijfsleven komen vaker met eigen initiatieven en de overheid hecht steeds meer waarde aan participatie en cocreatie. Met het programma Terreinwinst loopt de gemeente Groningen in dat opzicht al een aantal jaren voorop en zijn mooie successen behaald. Ook de oprichting van het Fonds Ondernemend Groningen speelt daarin een prominente rol. De uitdaging is echter om met de huidige crisis en de opgaven voor de toekomst deze initiatieven verder te ontwikkelen en te vernieuwen.

Al deze ontwikkelingen vragen om een herbezinning en herziening van onze visie en strategie op de werklocaties.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

2. Visie op de werklocaties

2.1 Onze visie samengevat

De ambities van de stad en regio zijn groot als het gaat om economische ontwikkeling. De aanwezigheid van voorzieningen, cultuur, kennis en arbeid vormen belangrijke aanwezige randvoorwaarden die de stad een sterke positie geven. Deze kwaliteiten en positie willen we de komende jaren verder uit bouwen en in zetten om bedrijvigheid aan te trekken en economische dynamiek te stimuleren. Dit past bij de gesignaleerde ontwikkeling dat de economie zich in Nederland meer en meer concentreert in stedelijke gebieden¹. Deze ontwikkeling biedt kansen voor Groningen en de regio die we willen verzilveren. Onze werklocaties spelen daarbij een belangrijke rol.

Met onze werklocaties streven we er naar de economische dynamiek te ondersteunen en te versterken. In onze visie en strategie kiezen we voor de 'Rode Loper' als titel, een benadering waarbij de ondernemer centraal staat. Dit betekent dat we ons beleid voor de werklocaties beter willen afstemmen op de vraag van ondernemers en deze zo goed mogelijk willen faciliteren. Eerste uitgangspunt daarbij is een gezond evenwicht tussen vraag en aanbod, ook om de kwaliteit op de bestaande terreinen te behouden en de leegstand terug te dringen. Het tweede uitgangspunt is dat we dit willen doen we met een vraaggericht aanbod en een uitnodigende werkwijze en bijbehorend juridisch-planologisch instrumentarium. We zetten in op meer flexibiliteit en differentiatie op de bedrijventerreinen en kantorenlocaties om aan de vestigingwensen van (potentiële) bedrijven tegemoet te komen. Samen met ondernemers willen we werken aan de versterking en ontwikkeling van het ondernemingsklimaat, waarbij we meer en beter willen aansluiten bij initiatieven vanuit het (georganiseerde) bedrijfsleven.

Het doel van ons werklocatiebeleid is er op gericht om ruimte te bieden aan bedrijven om te ondernemen en daarmee bij te dragen aan onze werkgelegenheidsdoelstelling. In onze strategie willen we het bestaande bedrijfsleven en potentiële nieuwe vestigers actief ondersteunen. Ook willen we 'onze' stad, en in het verlengde daarvan onze bedrijventerreinen en kantorenlocaties, actief verkopen en werken hiervoor aan versterking van onze acquisitie-inzet en marketing. Voor onze werklocaties willen we gericht een aantal proposities maken die we in het verlengde van onze 'stads/regiomarketing' kunnen inzetten. Tot slot willen we bijdragen aan het terugdringen van de leegstand van bestaand vastgoed en het stimuleren van de uitgifte op de nieuwe terreinen.

2.2 Forse herprogrammering gerealiseerd

Tegen de achtergrond van de in de inleiding geschetste ontwikkelingen hebben we in 2011 en 2012 op basis van uitgebreid onderzoek en analyse² al forse stappen gezet in het terugdringen van het overaanbod aan bedrijventerreinen en kantorenlocaties. Van de bijna 300 hectare aan toekomstige bedrijventerreinen is circa 100 hectare aan plannen geschrapt en nog eens ongeveer 100 hectare 'in de ijskast' gezet. Die 'passieve' gronden worden pas op langere termijn ontwikkeld (na 2020), en alleen als er daadwerkelijk vraag is. We blijven de vraagontwikkeling daarom monitoren. Ook voor de kantorenlocaties is besloten voor 2020 geen nieuwe locaties te ontwikkelen en is het programma in de bestaande voorraad en het aantal harde plannen teruggebracht. De afspraken voor bedrijventerreinen zijn in regionaal

¹ In het onderzoek van Stec/Louter (2012) is nog eens bevestigd dat Groningen een belangrijke centrumfunctie heeft voor Noord-Nederland, waar het noordelijke bedrijfsleven zich in toenemende mate zal concentreren.

² Op basis van onderzoek door de bureau's Stec en Louter heeft de raad in juni 2012 het voorstel 'Marktanalyse bedrijventerreinen': naar een nieuwe en vraaggerichte strategie' vastgesteld. Daarnaast heeft de raad in januari 2011 de structuurvisie kantoren vastgesteld naar aanleiding van onderzoek door Buck Consultants.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

bedrijfsleven en andere stakeholders zijn voor ons daarin van wezenlijk belang. Dat willen de komende jaren verder uitbouwen en vormgeven, waarbij we ook niet schuwen om onze rol als overheid tegen het licht te houden. De ambitie van deze nieuwe nota: een verfrissende kijk op onze werkwijze en methodiek en het aanbod en profiel van onze werklocaties, gericht op de ondernemer en zijn vraag!

2.4 Karakter van deze visie

Een klassieke visie op bedrijventerreinen begint met een analyse van trends, ontwikkelingen en prognoses, die vervolgens wordt vertaald in uitgangspunten, ambities, planologische effecten en een op ontwikkeling gericht programma. In deze visie bestrijken we niet dat gehele palet. We menen dat met de recente onderzoeken en besluitvorming hierover reeds voldoende aandacht is besteed aan de analyse van de veranderende marktomstandigheden en de kwantitatieve en programmatische consequenties daarvan. In deze visie wordt gefocust op de uitwerking in een nieuwe strategie en een bijbehorend operationeel programma. Wanneer we de conclusies uit de onderzoeken en raadsbesluiten in beschouwing nemen, wat moeten we dan doen om onze bedrijventerreinen zo goed mogelijk in de markt te zetten? Hoe zorgen we dat onze werklocaties aantrekkelijk zijn voor zittende en zoekende bedrijven? Hoe kunnen we bijdragen aan het terugdringen van de leegstand? En hoe zorgen we dat we de gestelde prognoses realiseren of zelfs overtreffen? Dit zijn vragen waarop we in deze visie een antwoord willen geven en met een heldere strategie en bijbehorend programma mee aan de slag willen.

Daarbij past een ‘winstwaarschuwing’: als gemeente hebben we niet de illusie dat we met een nieuwe nota en een andere werkwijze c.q. benadering de huidige economische situatie kunnen keren. Ook zal de behoefte van ondernemers naar bedrijfs- en kantoorruimte veelal meer afhankelijk zijn van conjuncturele en sectorale ontwikkelingen, dan van onze gemeentelijke strategie. Het terugdringen van leegstand en de ontwikkeling van nieuwe terreinen ligt daarom grotendeels buiten onze invloedssfeer. Wel menen we dat het juist nu extra belangrijk is om goed naar onze werkwijze te kijken en door slimme keuzes te maken zo goed mogelijk tegen de stroom in te roeien.

In het vervolg van deze visie zetten wij in hoofdstuk 3 met een aantal deelthema’s onze visie en ambities uiteen. Dit door het benoemen van strategische keuzes en de redenen voor die keuzes. In hoofdstuk 4 volgt een operationeel programma met gerichte acties voor de komende jaren. In hoofdstuk 5 beschrijven wij de implementatie van dit operationeel programma voor bedrijvenpark Westpoort. Dit terrein moet dienen als voorbeeld voor deze nota. De keuze voor Westpoort is logisch: niet alleen is Westpoort het grootste nog uitgeefbare bedrijventerrein in de stad en levert daarmee het grootste financiële risico voor de gemeente, ook is Westpoort toe aan nieuw elan en is een herziening van het (bestemmings)plan nodig. Het gebied heeft daarbij ook enkele specifieke kwaliteiten die we beter willen benutten. Ervaringen met Westpoort gaan we gebruiken voor andere gebieden, zowel nieuw als bestaand.

Met deze nieuwe visie is bewust gekozen om niet alleen de strategie rond de bedrijventerreinen te herzien maar ook een parallel te trekken met kantorenlocaties. Dit vanwege het steeds kleiner wordende onderscheid en de toenemende overeenkomsten. Vandaar ook de keuze voor de term ‘werklocaties’. Feitelijk worden de werklocaties als geheel meegenomen in deze visie en ook de uitwerking daarvan in strategie en operationeel programma. Daarbij blijven de uitgangspunten van de Structuurvisie Kantoren (2011) overeind. Deze nieuwe visie vormt formeel de opvolger van ‘Terrein in Bedrijf’ (2007).

3. Strategische keuzes

Onze visie op de werklocaties hebben we vertaald in een aantal strategische keuzes. Deze gelden de komende jaren als leidraad voor (ruimtelijk)-economische ontwikkelingen zoals bij:

- De programmatische koers met betrekking tot werklocaties op stedelijk niveau
- Het bijstellen van het juridisch-planologisch instrumentarium voor werklocaties;
- Strategische keuzes binnen lopende projecten en bij het opstarten van projecten voor werklocaties;
- Het uitvoeren van communicatie- en marketingplannen voor werklocaties;
- Het uitvoeren van accountmanagement, vergunningverlening en andere dienstverlening op werklocaties;
- Vastgoedontwikkeling en gronduitgifte op werklocaties.

1. Evenwicht tussen vraag en aanbod, geen nieuwe planontwikkelingen

Voor een gezonde economische ontwikkeling is goed evenwicht tussen vraag en aanbod van groot belang. Met de in 2012 vastgestelde programmering hebben we voor de komende 2 decennia voldoende aanbod aan werklocaties, zeker wanneer de passieve voorraad in ogenschouw wordt genomen. Daarbij gaan we uit van een verwacht uitgiftetempo van gemiddeld 5 ha per jaar vanaf 2015 voor de bedrijventerreinen. We kiezen er daarom voor, mede ook naar aanleiding van regionale afspraken, om geen nieuwe plannen voor werklocaties te ontwikkelen buiten de bestaande en gefaseerde planvoorraad. Daarbij monitoren we zoals eerder vermeld de marktontwikkelingen, om te bepalen in hoeverre we onze programmering moeten aanpassen en of we onze passieve voorraad, in overleg met de Regio, op de middellange termijn ontwikkelen.

Ondanks veranderende perspectieven en verwachtingen blijft het belangrijk dat we ruimte bieden voor nieuwe ontwikkelingen en economische dynamiek. In ons beleid kiezen we er dan ook voor dat we naar de toekomst toe flexibiliteit en ruimte willen behouden om goed en snel in te kunnen spelen op mogelijke vragen vanuit de markt. Daar komt bij dat we niet in een situatie willen belanden zoals we die in de periode eind jaren '90 of 2005-2008 hebben gehad van wel vraag maar geen aanbod. We willen dus geen 'nee' moeten verkopen en dat is ook de reden waarom we er voor kiezen om een deel van de plannen als passieve voorraad aan te houden. Daarbij zien we op een aantal terreinen kansen die mogelijk een aanzienlijke ruimtevraag met zich meebrengen. Een goed voorbeeld is data-warehousing, waar Westpoort een interessante businesscase voor heeft. Deze businesscase beschrijven we in bijlage 2.

2. Vraaggericht ontwikkelen en kansen verzilveren

We kiezen er voor om onze werklocaties komende jaren nog beter af te stemmen op de vraag. In het onderzoek van Stec (2012) heeft al een uitgebreide analyse plaatsgevonden van de vraag welke sectoren naar verwachting komende jaren nog groeien c.q. een ruimtevraag hebben. Verwacht wordt dat de behoefte aan locaties voor industrie en zware bedrijvigheid in hoge milieuhindercategorieën afneemt. Wel wordt nog behoorlijke groei verwacht aan vraag naar locaties voor modern-gemengde bedrijvigheid én gerelateerd aan zorg en onderwijs. Ook is behoefte aan kleinschalige woon-werkmilieu's en ruimte voor kantoren en kantoorachtigen op allerlei typen locaties. In de voorbereiding op deze visie heeft een nadere verkenning plaatsgevonden naar kansrijke sectoren die potentie hebben om zich de komende jaren op onze werklocaties te vestigen. Hiervoor zijn diverse gesprekken gevoerd op basis waarvan we een aantal conclusies kunnen trekken die relevant zijn voor onze strategie op de werklocaties. Belangrijk is echter ook de gedachte achter deze verkenning: We stellen de vraag van de

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

ondernemer centraal en willen de economie stimuleren. Maar ook waar liggen kansen en hoe kunnen we deze verzilveren.

Waar liggen de kansen

- Energie: Voor grootschalige energieproductie lijken onze werklocaties minder interessant (mede afhankelijk van rijks/provinciaal beleid). Ontwikkelpotentie is wel aanwezig rond kennis-ontwikkeling, valorisatie en (kleinschalige) experimenten op energiegebied. De ontwikkeling van de Energy Academy Europe en Entrance bieden in dat opzicht mooie kansen, onder andere voor Zernike (ook in relatie met de plannen voor Geothermie).
- Biobased economy: Een segment dat in opkomst is en waar ook de RUG en de Hanzehogeschool zich meer op gaan richten. Serieuze plannen spelen rond de realisatie van een nieuwe faciliteit op de Zernike Campus door de kennisinstellingen en bedrijven en ook de ontwikkeling van het gebied rond de Suikerunie/Westpoort lijkt kansrijk.
- Zorg/Healthy Ageing: Een groeiende sector met grote ontwikkelingen rond het UMCG en de Healthy Ageing Campus. Gezien de beperkte ruimte in dit gebied zien we ook kansen voor de Zernike Campus, het gebied rond het Martiniziekenhuis (Corpus den Hoorn) of het Europapark.
- Afval: een marktsegment dat het moeilijk heeft maar waar kleinschalige c.q. lokale initiatieven wellicht nog wel kansrijk zijn. Zo zou Roodehaan zich in het verlengde van de milieuboulevard zich deels hierop kunnen gaan richten.
- Datacenters: Binnen Nederland en zelfs Europa vormt Westpoort een bijzonder concurrerende locatie voor datahotels met opslag van internet-data. Een pro-actieve inzet heeft inmiddels een eerste ontwikkeling opgeleverd, gesprekken met een aantal grote, buitenlandse spelers lopen.
- Logistiek/stadsdistributie: De logistieke sector is sterk in ontwikkeling, voor grootschalige ontwikkeling lijkt Groningen te perifeer te liggen. De ontwikkeling binnen de sector biedt echter ook kansen voor meer lokale/regionale initiatieven, bijvoorbeeld in de verdere ontwikkeling van stadsdistributie. Daar ligt ook een kans voor werklocaties die goed bereikbaar zijn en geschikt voor bundeling van goederenstromen. Te denken valt aan het Sontweggebied en de zone langs de Bornholmstraat, maar wellicht ook voor Westpoort (in de combinatie met een servicepunt en parkeren).
- Internethandel: Een sector die enorm in opkomst is en die voor werklocaties kansen biedt. Deze ontwikkeling willen we omarmen en stimuleren vanuit het juiste perspectief en in goede afstemming met behoud van de winkelfuncties in de binnenstad en de winkelgebieden. Belangrijk daarbij is het onderscheid in internethandel met en zonder afhaalfunctie. Internetbedrijven zonder afhaalfunctie (opslag en distributie) is per definitie mogelijk op de werklocaties. Daarnaast willen we onderzoeken of een aantal locaties interessant en geschikt zijn voor internethandel met een bezoekfunctie (afhalen/retourneren). De verkeersaantrekkende werking speelt daarbij ook een belangrijke rol. Belangrijk is het om duidelijk onderscheid te maken in bedrijven waar ook spullen gekocht/besteld kunnen worden en met een showroomfunctie. Deze zijn als detailhandel te bestempelen en per definitie niet toegestaan op de bedrijventerreinen. De vestiging van afhaalwinkels zonder showroomfunctie (bijv. de 'pick-up-point' AH) willen we op een aantal terreinen mogelijk maken.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

- Wonen/werken: kansen voor kleinschalige ontwikkelingen zien we met name nabij woonwijken. Mogelijkheden hiervoor zien we op het Europapark, de zone langs de Roderwolderdijk (Westpoort) en op termijn het Hoendiep-Noord. Maar ook voor bestaande werklocaties als bijvoorbeeld de Ulgersmaweg zien we kansen voor meer mix-functies waarbij afweging tussen woonkwaliteit en behoud economische dynamiek wel een belangrijke rol speelt.
- Tijdelijke invullingen: Braakliggende terreinen en leegstaande panden bieden kansen voor tijdelijke invulling. Als gemeente staan we hiervoor open, zeker wanneer de tijdelijke initiatieven bijdragen aan het gewenste profiel van een gebied. Hier willen we pro-actief aan meewerken, zolang het niet ten koste gaat van de aantrekkelijkheid en de gewenste ontwikkelrichting van een gebied. Voorkeur verdienen ook initiatieven die versterkend werken voor de profilering en ontwikkeling van een gebied. Als voorbeeld daarbij is gegeven de versterking van het profiel van Westpoort (groen-energie) door (tijdelijke) initiatieven rond energie-productie.

De uitkomsten van deze verkenning hebben we verwerkt in ons operationeel programma (hoofdstuk 4) en specifiek ook in de showcase Westpoort. Daarnaast nemen we de uitkomsten van de gevoerde gesprekken mee in de herijking van ons economisch beleid (vanaf 2014).

3. Meer flexibiliteit en multifunctionaliteit

De economie ontwikkelt zich de laatste jaren steeds sneller en dynamischer. Nieuwe initiatieven passen niet altijd binnen bestaande kaders en zeker voor werklocaties geldt dat de ontwikkeling naar meer multifunctionele terreinen een rol gaat spelen. Bedrijven en werknemers hechten meer en meer behoefte aan voorzieningen en beleving in hun werkomgeving. We streven er naar om met onze werklocaties zo goed mogelijk aan te sluiten bij de (mogelijke) toekomstige vraag. Hiervoor gaan we meer speelruimte en flexibiliteit creëren en zoeken naar nieuwe manieren om onze (planologische) kaders hierop in te richten.

Duidelijk is dat in de huidige en toekomstige tijd heldere eindbeelden steeds minder van toepassing zijn. De kwaliteit en aantrekkingskracht van een werklocatie zullen zich in de loop van de tijd anders ontwikkelen dan oorspronkelijk gedacht. Dat is niet erg, integendeel. Wat belangrijk is, is dat ons planologisch instrumentarium zich daarop aanpast en meebeweegt met deze marktontwikkelingen. Uitnodigingsplanologie moet daarom centraal staan, waarbij de vraag wordt gesteld: wat draagt deze werklocatie bij aan onze doelen en welke regels kunnen we daarom ontspannen of juist aanscherpen? Daarbij past ook de vraag naar het onderscheid tussen landelijke c.q. wettelijke kaders en lokaal beleid. Ook streven we daarbij naar meer multifunctionele werklocaties waar verschillende functies elkaar versterken.⁴ Daarbij blijft uiteraard van toepassing dat we hechten aan een goede afweging tussen functionaliteit, kwaliteit en rechtszekerheid. Belangrijk thema daarbij is of en hoe we in staat zijn om naar meer multifunctionele werklocaties toe te groeien zonder dat de werkfunctie als centrale bestemming in het gedrang komt. In dat kader verdient de functiemenging met woningbouw op (bestaande) werklocaties extra aandacht.

Ook in onze ontwikkelstrategie streven we naar meer flexibiliteit. Minder grootschalig maar kleinere programma's die afhankelijk van vraag en succes door kunnen groeien. De nieuwe

⁴ Met een aantal recent geactualiseerde bestemmingsplannen hebben we hier al een eerste slag mee geslagen. Een goed voorbeeld is het bestemmingsplan voor Kranenburg en Martini Trade Park waar we de vestigingsmogelijkheden voor bedrijven en kantoren hebben verruimd en waar ook ondersteunende functies als oa. horeca, fitness, dienstverlening mogelijk zijn gemaakt.

richting die voor het Europapark is gekozen op basis van het Site-traject is hiervan een goed voorbeeld. Daarbij zijn voorheen strakke stedenbouwkundige vlakken omgezet in meer flexibele vlekken (meer kleinschalig) die organisch kunnen groeien vanuit de eerste vestigers. Ook voor Westpoort kijken we naar schaalverkleining en een ontwikkeltraject waarbij verschillende vlekken zich flexibel kunnen ontwikkelen en groter/kleiner kunnen worden afhankelijk van de vraag en ontwikkeling. Voor Westpoort hebben we een uitwerking gemaakt als showcase waarbij we het gebied op een andere manier willen neerzetten als voorbeeld voor een vernieuwde aanpak.

4. Groningen als vestigingsplaats profileren

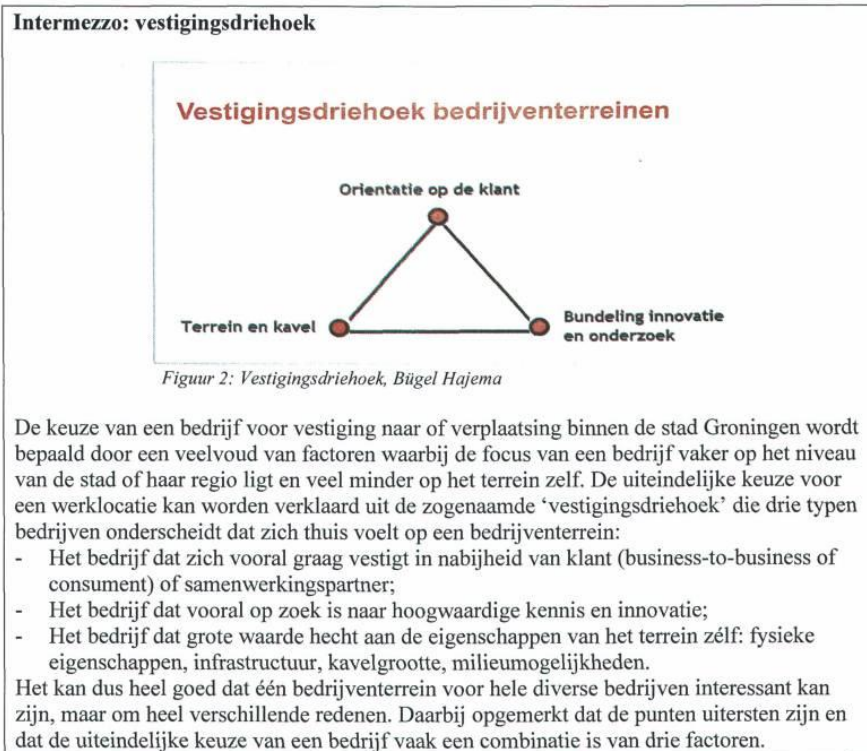
Om kansen te kunnen verzilveren moeten ze ook zichtbaar zijn. Daarom willen wij onze profilering en promotie versterken. We geloven daarbij dat we in eerste instantie de stad Groningen of zelfs de regio als vestigingslocatie moeten verkopen. In het verlengde daarvan willen we meer inzetten op het onderscheidend vermogen van de werklocaties en het werken aan een heldere profilering. Vooral van belang daarbij zijn de zogeheten “Unique Buying Points” (UBP’s) van stad en regio. Een ondernemer is in eerste instantie niet op zoek naar een locatie en een kavel; hij wil vooral ondernemen. Ondernemen in een goed draaiende economie, met volop dynamiek met voldoende klanten en een passend arbeidspotentieel. Pas dan kijkt hij naar een gebied of locatie die voor hem de juiste kwaliteiten heeft (inclusief bijbehorende factoren als bereikbaarheid, prijs en kwaliteit).

De kwaliteiten van de stad Groningen en de regio zullen veel meer in de etalage moeten.⁵ Hierbij geldt dat voor verschillende bedrijven en sectoren verschillende kwaliteiten van doorslaggevend betekenis kunnen zijn. Daarom kiezen we ook voor een specifieke benadering gericht op kansrijke sectoren. We werken daarvoor met met heldere factsheets waarin we onze specifieke kwaliteiten voor die sector in de etalage zetten en op basis waarvan we passende proposities kunnen opstellen. De samenwerking met lokale en regionale stakeholders is daarbij essentieel. Stakeholders kunnen bijdragen aan de boodschap die Groningen uit te dragen heeft. Het zijn onze ‘ambassadeurs’, waarbij onze ondernemers misschien wel de belangrijkste zijn. Zij zijn degenen die uit ervaring kunnen vertellen hoe goed het ondernemen is in de stad en zijn daarmee vaak geloofwaardiger dan de gemeente.

Naast het onderscheidende vermogen van stad en regio blijft het onderscheidende karakter van de diverse werklocaties belangrijk. De profielen van Eemspoort, Zernike en het Europapark verschillen onderling heel duidelijk, maar dit onderscheid brengen we nog niet altijd voldoende naar buiten. Maar ook Westpoort en Roodehaan bezitten totaal verschillende kwaliteiten; een onderscheid dat veel verder gaat dan de geografische locatie. Zo leek, ten tijde van het ontwikkelen van Westpoort, de aanwezigheid van de Suikerunie-fabriek vooral een belemmering (vanwege de aanwezige IMR-contour). Echter, nu lijkt de mogelijkheid voor bedrijven op Westpoort om groene energie van diezelfde Suikerunie-fabriek af te nemen vooral een kwaliteit. Voor de werklocaties willen we meer gaan werken met het opstellen van heldere profielen (‘verleidingsstrategie’) die we gaan gebruiken om de positie en aantrekkingskracht te vergroten. Dit doen we in ieder geval voor de nieuwe locaties, maar ook voor bestaande terreinen kan dit in samenwerking met ondernemers/eigenaren gelden. We verwachten dat een gezamenlijke inzet op gebiedsniveau een grote meerwaarde kan hebben, ook in de profilering en marketing van een gebied.

⁵ Voorbeelden zijn de regionale centrumfunctie, onze stedelijke groeiverwachting, de miljarden-investering rond Energy Valley, het fundamentele en toegepaste onderzoek van RUG/UMCG, het brede scala aan toptalent en de kwaliteit van de (binnen)stad en omgeving, die bijdragen aan het woon- en leefklimaat.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

5. Inzet op marketing en gerichte acquisitie

Het uitdragen van de kernkwaliteiten van Groningen leidt al snel tot de vraag of een vorm van actieve acquisitie actueel is. Via eigen ervaring, verschillende workshops en de ervaring van andere steden komen wij tot de conclusie dat ‘gerichte acquisitie’ nuttig kan zijn. Dit wordt onderstreept in bijlage 2, waarin de casus ‘datacenters’ wordt besproken. Dergelijke gerichte acties zijn echter alleen zinvol in kansrijke sectoren, waar Groningen en/of een specifieke werklocatie een onderscheidend profiel heeft met een aantrekkelijke propositie. Het opstellen van dergelijke profielen van de stad en werklocaties vormt dan ook een belangrijk onderdeel van het operationeel programma. Acquisitie zonder duidelijke boodschap heeft daarentegen weinig zin. Niet alleen zal acquisitie zonder goede boodschap minder efficiënt zijn, ook trekt dergelijke acquisitie potentieel een doelgroep aan van ‘footloose’-bedrijven: bedrijven die niet geïnteresseerd zijn in een specifieke vestigingsstad of vestigingslocatie en vooral op zoek zijn naar een locatie tegen een zo laag mogelijke prijs. Dit zijn niet direct de bedrijven waar wij ons op willen focussen.

Belangrijk is een expliciet onderscheid tussen lokale c.q. regionale verplaatsers en (inter)nationale verplaatsingen. Bij regionale of lokale verplaatsers is het onderscheidend vermogen van de stad en de verschillende locaties bekend; prijs en precieze locatie worden dan meer relevant. In deze markt zal dan ook veel sneller regionale of Noord-Nederlandse

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

concurrentie ontstaan. (Inter)nationale verplaatsers kijken veel meer naar de UBP's van een stad en regio; prijs en precieze locatie in de regio zijn vaak secundair. In deze markt is het belangrijk om als regio samen op te trekken.

Onze marketing en acquisitie willen we versterken. De inzet rond datacenters is een goed voorbeeld en ook rond energie zijn we met een vergelijkbaar traject bezig. Arcus-plus heeft hiervoor een onderzoek gedaan waarin ze ook duidelijk aangeven hoe 'nieuwe acquisitie' er uit zou moeten zien. Gerichte inzet, samen met partners en ambassadeurs en vanuit bestaande kwaliteiten of kansen.

6. *Uitnodigende werkwijze met 'de Rode Loper'*

Een belangrijk gegeven waar we de komende jaren naar willen handelen is een 'Rode Loper'-benadering: een aanpak waarbij de ondernemer met zijn vragen en behoeften centraal staat. Immers, het bevorderen van ondernemerschap en de economische dynamiek zijn de primaire doelen van onze werklocaties. Dit betekent dat we onze werklocaties en werkprocessen afstemmen op de ondernemer en hem zo goed mogelijk van dienst proberen te zijn. Een dienstverlenende, faciliterende houding tegenover ondernemers loopt dan ook als een rode draad door deze nota heen. Een Rode Loper-benadering dient in alle fasen van onze contacten met de ondernemer terug te komen:

- *Voor de vestiging:* Bedrijfsvestiging en/of -verplaatsing en grondaankoop zijn finale fasen van een langdurig besluitvormingsproces. Als stad en regio zijn we daarbij niet altijd voldoende in beeld in het voortraject van het verplaatsingsproces dat veelal gedomineerd wordt door intermediaire, adviserende partijen zoals banken en vastgoedadviseurs. We streven ernaar meer in contact te komen met de daadwerkelijke beïnvloeders en zorgen

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

ervoor dat we de juiste producten en proposities klaar hebben staan. Bedrijven met mogelijke vestigingsvraagstukken benaderen we pro-actief en uitnodigend.

- *Tijdens de vestiging:* Tijdens vestiging gaat de rode loper voor de ondernemer bijna letterlijk uit: we trachten hem op alle fronten zo goed mogelijk te faciliteren. Dit via een flexibele houding waarin we inspelen op specifieke behoeften en het leveren van maatwerk en snelheid. Daar hoort een open en flexibele opstelling bij waarin we ervan uit gaan dat we een initiatief mogelijk maken, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om dit niet te doen. Een 'ja-tenzij' houding dus. Deze houding komt terug in diverse disciplines zoals gronduitgifte, welstand en vergunningverlening. Maar ook rond vraagstukken als arbeid-, subsidies- en huisvestigingsvraagstukken proberen we de ondernemer te faciliteren. Het Welcome Center dat in ontwikkeling is past goed in dat kader.
- *Na de vestiging:* Jaarlijks worden meer dan 500 bedrijven in de stad bezocht door onze accountmanagers en daarnaast vinden nog talrijke contacten plaats op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau. Deze vorm van 'warm accountmanagement' continueren we. Sterker nog we willen nog een stap extra zetten en proberen nadrukkelijk als partner op te treden en ons accountmanagement meer strategisch in te vullen. Een bedrijf dat zich goed voelt in de stad en op de betreffende werklocatie zal minder snel verhuizen en zal sneller als ambassadeur optreden richting nieuwkomers. Daarbij willen we juist dat ambassadeurschap de komende tijd versterken. In onze contacten, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau, willen we zoeken naar de mogelijkheden om 'ons' bedrijfsleven aan ons te binden en te 'gebruiken' om nieuwe contacten op te doen en verbindingen te leggen.

7. Focus op de bestaande stad

Afgelopen jaren hebben we fors ingezet op de revitalisering van verouderde bedrijventerreinen.⁶ Meer recent wordt ook voor de kantorenlocaties gekeken naar de mogelijkheden voor verbetering, samen met ondernemers en eigenaren. Zo zijn recent voor Corpus den Hoorn mooie stappen gezet en ook voor het Martini Trade Park is een traject opgestart door de ondernemersvereniging. We kiezen er voor deze focus op de bestaande terreinen de komende jaren door te zetten, zij het op een andere manier. Niet door grootschalige revitaliseringsoperatie maar gerichte aandacht voor ontwikkelingen en initiatieven vanuit de markt die we als gemeente waar nodig en mogelijk willen ondersteunen. In dat kader zijn we ook bezig met trajecten rond leegstand en transformatie.

Toenemende leegstand en een hernieuwde interesse van bedrijven voor de bestaande stad onderstrepen ook deze strategie en de noodzaak daartoe. Vanuit dit perspectief kiezen we er ook voor om in onze dienstverlening een sterkere focus te hebben op de bestaande werklocaties als het gaat om vestigings- en huisvestigingsvraagstukken. Daarbij volgen we het principe van de SER-ladder. De specifieke vraag van de ondernemer stellen we daarbij centraal. Wel willen we meer dan in het verleden kijken naar de mogelijkheden van de bestaande locatie of naar bestaand vastgoed of mogelijkheden op bestaande terreinen (in de eigen gemeente of in de regio). Pas in tweede instantie kijken we naar de mogelijkheden voor nieuwbouw op de uitbreidingslocaties.

We gaan bedrijven meer ondersteunen en uitdagen om te zoeken naar mogelijkheden om op de huidige locatie gevestigd te blijven of in de bestaande vastgoedmarkt een oplossing te

⁶ Het project 'Revitalisering Winschoterdiep/Eemskanaal' is hiervan het beste voorbeeld met in totaal ruim 30 miljoen aan investeringen maar ook op andere terreinen is een kwaliteitsslag gemaakt. Daarnaast wordt in een aantal gebieden, waaronder bijvoorbeeld het Hoendiep, nog gewerkt aan een kwaliteitsslag.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

vinden. Deze focus doet niets af aan de uitnodigende houding die we richting ondernemers willen uitstralen. Uiteindelijk is het de ondernemer zelf die een keuze maakt binnen de mogelijkheden die hij ziet en krijgt. Dat deze focus in sommige gevallen ten koste gaat van onze eigen financiële positie accepteren we, waarbij we ook beseffen dat goed functionerende bestaande terreinen in de toekomst minder noodzaak tot revitalisering zullen brengen. We zijn van mening dat deze inzet goed aansluit bij de ontwikkeling van de vraagkant waarbij de focus meer verschuift naar de bestaande stad vanwege de oriëntatie op de klant, de aansluiting op het omliggende bedrijfsleven of het vestigingsklimaat van bijvoorbeeld de binnenstad.⁷ Ook draagt dit bij aan het versterken van de dynamiek en vitaliteit van de bestaande werklocaties, het terugdringen van de leegstand en het voorkomen van dure revitaliseringsoperaties in de toekomst.

8. Samenwerking en parkmanagement

Voor versterking van het vestigings- en ondernemingsklimaat zoeken we meer en meer de samenwerking met het bedrijfsleven. Sterker nog we willen kwaliteitsverbetering en impulsen vaker realiseren door initiatieven vanuit het bedrijfsleven te ondersteunen en te stimuleren. Door kleine investeringen en gezamenlijke aanpak gaan we deze uitdaging aan. Op het fysieke vlak kunnen we niet langer in grote projecten denken maar wel kijken waar we slim werk met werk kunnen maken of aan kunnen haken bij lopende of geplande projecten. Daarbij kan gedacht worden aan het combineren van een gezamenlijke kwaliteitsimpuls of de aanleg van glasvezel bij groot onderhoud aan wegen of kabels en leidingen. De ontwikkeling binnen het programma Terreinwinst, mede door de komst van het Fonds Ondernemend Groningen, past ook goed bij deze nieuwe werkwijze.

Samenwerking, co-creatie en cofinanciering zijn termen die in onze huidige maatschappij steeds belangrijker worden en waar we afgelopen jaren binnen het werklocatiebeleid al veel ervaring mee hebben opgedaan. We verwachten komende jaren veel van de verdere ontwikkeling van het Fonds en het georganiseerde bedrijfsleven. We zien onze rol meer en meer als ondersteunend en faciliterend in brede zin en participierend en stimulerend op projecten en locaties waar het bedrijfsleven met initiatieven komt. Belangrijke vraag daarbij zal zijn welke investeringen in gezamenlijkheid opgepakt kunnen worden door ondernemers en gemeente, maar ook door ondernemerscollectieven op verschillende schaalniveau's. Dat kunnen zaken zijn als gezamenlijke gebiedsontwikkeling, marketing en promotie, maar ook rond schoon, heel en veilig.

Een belangrijke rol zien we daarbij weggelegd voor een gezamenlijk (park)management op de werklocaties. De uitwerking hiervan kan uiteraard per terrein verschillen afhankelijk van de behoefte en situatie. Voor Westpoort en Roodehaan is er bewust voor gekozen vanaf het begin een parkmanagementconstructie op te zetten die actief is rond het beheer van het gebied en de ontwikkeling van voorzieningen. Verder wordt o.a. ook voor Zernike gewerkt aan de ontwikkeling van het parkmanagement, waarbij naast de fysieke component ook veel aandacht is voor het ontmoeten, netwerken en innovatie. Ook de gezamenlijke inzet rond thema's als onderwijs-arbeidsmarkt, energie-duurzaamheid en bereikbaarheid-mobiliteit kan grote meerwaarde creëren voor het economische klimaat in de stad.

9. Uitgifteproces

Zoals benoemd bij de Rode Loper-benadering willen wij ons dienstverlenend opstellen naar zich vestigende ondernemers. Voor de gronduitgifte betekent dit dat wij naast de verkoop van

⁷ Stec signaleert deze ontwikkeling in haar onderzoek en voorbeelden van Grontmij (vestiging op Kranenburg) en IBM (Binnenstad) bevestigen deze tendens.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

grond, hoewel deze voor gemeente en veel ondernemers als uitgiftevorm nog altijd de voorkeur heeft, ook een op werklocaties en ondernemers toegesneden erfpachtvorm als keuze mogelijkheid willen bieden. Onderdeel daarvan zou ook de verkoop op latere termijn kunnen worden. Dit zou de haalbaarheid en financierbaarheid voor de ondernemer kunnen vergroten, zeker in de huidige tijd. Dit gaan we nog nader onderzoeken en uitwerken.

De huidige grondprijsniveau's en bandbreedtes zijn in 2009 in regioverband afgestemd en wij komen tot de conclusie dat er op dit moment nog geen aanleiding is deze niveaus, en met name de ondergrenzen, aan te passen. Deze afweging zal in 2014 opnieuw worden gemaakt, wanneer het gemeentelijk grondprijzenbeleid zal worden herzien. Wel zien we dat een grotere flexibiliteit binnen bestemmingsplanologie en functieverruiming van invloed kan zijn op het te voeren grondprijnsbeleid op de werklocaties. We gaan onderzoeken of en hoe we daar meer flexibiliteit in kunnen aanbrengen, waarbij het voorkomen van willekeur, marktconform handelen en de gevolgen voor de betreffende grondexploitaties aandachtspunten zijn.

Uit ervaring en onderzoek blijkt tot slot dat voor een ondernemer de factor grondprijns niet hoog staat in de lijstjes met vestigingseisen. Het 'uitspelen' van verschillende gemeenten is vaak een schijngevecht. Wel zien we het belang van enige speelruimte in onderhandelingen. Een ander onderwerp dat we nader op haalbaarheid willen onderzoeken is het eventueel introduceren van incentives. Dit kunnen zowel financiële incentives als dienstverlenende of kwaliteitsgerichte incentives zijn.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

4. Uitwerking operationeel programma

Bovenstaande principes leiden tot een breed operationeel programma⁸. De aard van de activiteiten binnen dit programma zijn divers: deels gaat het om concrete activiteiten, deels om uitwerking binnen specifieke werklocaties en deels gaat het om de manier waarop de gemeente acteert in haar werkprocessen. In het operationele programma is de opbouw van de strategische lijnen aangehouden.

1. Evenwicht tussen vraag en aanbod, geen nieuwe planontwikkelingen
 - Jaarlijks monitoren we de marktontwikkelingen om te bepalen in hoeverre we onze programmering moeten aanpassen. Dit doen we jaarlijks met de vastgoedmonitor voor de stad Groningen. Daarnaast vindt ook door de Regio Groningen-Assen een jaarlijkse monitoring plaats.
 - Om de vier à vijf jaar willen we een marktanalyse laten uitvoeren om te bepalen in hoeverre ons aanbod en de programmering daarin aansluiten bij de vraagontwikkeling (zowel kwalitatief als kwantitatief).
 - Aanpassingen in de programmering doen we in goed overleg met de Regio Groningen-Assen.
2. Vraaggericht ontwikkelen en kansen verzilveren
 - In ons (ruimtelijk)economisch beleid kiezen we gericht om een aantal kansrijke sectoren nader te verkennen en hiervoor een factsheet voor op te stellen. De aanpak rond datacenters is hiervoor een voorbeeld, maar ook rond Healthy Ageing is hiervoor een samenwerking opgezet. Voor energie wordt momenteel ook gewerkt aan een plan voor gerichte acquisitie en marketing.
 - Voor Logistiek/stadsdistributie werken we kansen verder uit in samenhang met het project Stadsdistributie.
 - Biobased: De visie Biobased Economy is op 26 juni j.l. vastgesteld door de raad. De komende tijd wordt gewerkt aan een programma naar aanleiding van de visie. Hierin nemen we de kansen voor de werklocaties mee.
 - Internethandel zien we als een kansrijke ontwikkelingen en willen we onderzoeken of we ons beleid hiervoor moeten aanpassen. Voor afhaalwinkels willen we kijken welke locaties hiervoor interessant zijn en wat nodig is om dit planologisch goed te faciliteren en te borgen..
 - Voor de ontwikkeling van woon-werklocaties brengen we de 1^e fase van Westpoort/Roderwolderdijk op de markt en zoeken we naar flexibele realisatiemogelijkheden voor de uitgifte van individuele kavels (geldt ook voor Peizerdriehoek)
 - Tijdelijke initiatieven die de profilering van werklocaties versterken willen we actief ondersteunen. In dat kader gaan we voor Westpoort de mogelijkheden voor versterking van het energie-profiel in beeld brengen, waar we ook de samenwerking met de Suikerunie voor zoeken.
3. Meer flexibiliteit en multifunctionaliteit op de werklocaties
 - Bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen gaan we uit van het principe van de uitnodigingsplanologie. Belangrijke principes daarbij zijn: stip op de horizon die al

⁸ Het uitgewerkte operationele programma is opgezet vanuit de benoemde strategische keuzes met acties die we op dit moment kunnen overzien. Dat betekent niet dat zich de komende jaren geen nieuwe kansen of ideeën voor zullen doen, die om een operationalisering vragen. Belangrijk is dan dat de uitwerking in de geest van bovenstaande principes gebeurt.

naar gelang de zich vestigende bedrijven en marktontwikkelingen tussentijds kan schuiven, flexibiliteit, multifunctionaliteit, gefaseerde ontwikkelingen en meer balans tussen kwaliteit en functionaliteit.

- We gaan onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om meer ontwikkelingen per direct recht toe te staan en welke regelgeving daarbij wel of niet afweegbaar is. Ook gaan we kijken of sommige gebieden in te richten zijn als 'beleidsenclave': een gebied waar sectorale beleidskaders minder of niet van toepassing zijn. Verder onderzoeken we de mogelijkheden en consequenties van het 'actief gedogen'.
 - Voor Westpoort wordt een nieuw plan opgesteld dat we als showcase cq voorbeeld willen gebruiken.
 - Voor Corpus den Hoorn gaan we een traject in samen met de ondernemers en vastgoedeigenaren waarbij we middels een gebiedsgerichte aanpak een kwaliteitsslag willen maken en nieuwe dynamiek en perspectieven willen realiseren. Mogelijk vertaalt zich dat ook in een nieuw bestemmingsplan.
 - Voor Zernike wordt op basis van het convenant dat partijen hebben afgesloten een nieuw plan opgesteld.
 - Het vraagstuk van functiemenging van werklocaties met woningbouw wordt komende tijd nader onderzocht.
4. Groningen als vestigingsplaats profileren
- In de herziening van ons economisch beleid (2014) werken we een nieuwe promotie- en acquisitiestrategie uit waarbij we ons richten op kansrijke sectoren
 - Voor een aantal werklocaties willen we het onderscheidend vermogen versterken en werken we heldere profielen uit die we gebruiken in onze promotie en marketing ('verleidingsdocument'). Voor Westpoort wordt dit momenteel voorbereid en ook voor Zernike zijn we in het verlengde van het ondertekende convenant bezig met een nieuw plan. Voor Roodehaan wordt dit traject in 2014 opgepakt.
 - Voor bestaande terreinen zijn we bereid om samen met stakeholders in te zetten op gebiedsmarketing als onderdeel van een gebieds(her)ontwikkeling.
5. Inzet op marketing en gerichte acquisitie
- Voor een aantal kansrijke sectoren kiezen we voor een meer actieve acquisitie-strategie. Naast de businesscase voor datacenters, zijn we nu ook bezig met een propositie rond energie. Bij de herziening van ons economisch beleid (2014) werken we dit verder uit.
 - In onze acquisitiestrategie geven we expliciet aandacht aan de rol van beïnvloeders en de inzet van het bestaande bedrijfsleven en partners als ambassadeurs.
 - In profilering en acquisitie gaan we nauwer samenwerken met de regio. Een gezamenlijke propositie is voor een ondernemer aantrekkelijker dan onderlinge concurrentie.
 - Voor de werklocaties in ontwikkeling/uitgifte maken we budget vrij voor marketing. Hiervoor stellen we een marketingplan op.
6. Uitnodigende werkwijze met 'de Rode Loper'
- We streven naar een versterking van onze dienstverlening richting ondernemers, waarbij we een open en flexibele houding willen hanteren.
 - We hanteren een Ja-tenzij houding in het gehele proces van gronduitgifte, vergunningverlening en dienstverlening, ook als initiatieven niet direct binnen bestaande kaders passen. Heldere communicatie is daarbij van groot belang.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

- We signaleren, via netwerk en beïnvloeders, in een vroegtijdig stadium verplaatsingsbehoeften en zoeken hierover het contact.
 - We onderzoeken of en hoe we het vergunningverleningsproces verder kunnen stroomlijnen en inkorten en of het mogelijk is om bepaalde termijn garanties te kunnen geven ('Deze vergunning altijd binnen 6 weken').
 - We continueren de huidige inzet rond accountmanagement. Wel werken we aan een meer strategische benadering waarbij we meer als partner willen optreden en inzetten op het leggen van verbindingen en het opdoen van nieuwe leads.
7. Focus op de bestaande stad
- In onze dienstverlening rond vestigings- en huisvestingsvraagstukken kiezen we voor een sterkere focus op de bestaande werklocaties. Daarbij volgen we het principe van de SER-ladder, uiteraard middels een vraaggerichte benadering.
 - We leveren een bijdrage aan het terugdringen van de leegstand en het creëren van mogelijkheden voor transformatie door enerzijds de bereidheid om kritisch naar bestaande kaders te kijken en anderzijds initiatieven vanuit de markt/ondernemers te faciliteren en stimuleren.
 - Komende jaren blijven we de vastgoedmonitor uitgeven om de ontwikkeling op de vastgoedmarkt en de cijfers rond leegstand en transformatie te monitoren.
 - We zijn bezig met de ontwikkeling van een Kansenskaart om informatie over locaties toegankelijk te maken voor initiatiefnemers en netwerken tot stand te brengen.
8. Samenwerking en parkmanagement
- We blijven streven naar kwaliteitsimpulsen en versterking van de concurrentiepositie van onze werklocaties. Daarbij verschuift de focus naar een participerende en stimulerende rol en samenwerking, co-creatie en cofinanciering van projecten en initiatieven.
 - De huidige werkwijze en inzet rond het programma Terreinwinst blijven we voortzetten waarbij de samenwerking met de ondernemersverenigingen cruciaal is. Het Fonds Ondernemend Groningen speelt daarbij een belangrijke rol.
 - We gaan creatief zoeken naar mogelijkheden om werk met werk te maken. Zowel in de aansluiting met particuliere initiatieven als in de afstemming met lopende/geplande werkzaamheden.
9. Uitgifteproces
- We willen de (bestaande) keuzemogelijkheden van koop en erfpacht beter onder de aandacht van de ondernemer brengen. Voor erfpacht werken we aan een nieuwe regeling die meer toegespitst is op de werklocaties.
 - We gaan in 2014 ons grondprijzenbeleid herzien, waarbij we in principe vast houden aan de huidige ondergrenzen en bandbreedtes van grondprijzen.
 - We zoeken naar mogelijkheden om in de grondexploitaties rekening te houden met enige onderhandelingsruimte ten opzichte van het prijsbeleid.
 - Werk uit of en hoe we als gemeente eventueel om willen en kunnen gaan met financiële incentives, zoals 'kwantumkorting', 'eerste vestigers-korting', 'dynamokorting', of korting bij het genereren van veel werkgelegenheid;
 - Werk uit hoe we als gemeente om kunnen gaan met dienstverlenende incentives, zoals parkmanagement, snelle vergunningverlening of ondergrondse infrastructuur;
 - Onderzoek mogelijkheden van meer flexibiliteit in uitgifte in onze ontwikkelstrategie (bijv. grond in nog-niet bouwrijpe fase)

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

5. Westpoort als voorbeeld

De 'Rode loper' beschrijft in concept de nieuwe visie en strategie van de gemeente Groningen ten aanzien van de werklocaties. Met Westpoort als voorbeeld willen we onze beleidsintenties implementeren. Dit willen we doen door, in eerste instantie specifiek voor Westpoort, een "wervend, flexibel, lenig en transparant juridisch-planologisch document" op te stellen.

Vertaald in operationele termen betekent dit:

- *één stedenbouwkundig en juridisch-planologisch product waarin vraaggerichtheid centraal staat en waarin beeldkwaliteit, functionele flexibiliteit en mogelijkheden voor gebiedsdifferentiatie zijn opgenomen.*
- *met een open werkwijze die zal moeten gaan functioneren als het "handelsmerk" van Groningen en specifiek voor Westpoort.*
- *uitvoering van beide punten zal moeten resulteren in een 'imagoshift' voor Westpoort.*

5.1. Naar een imagoshift voor Westpoort

Door de goede bereikbaarheid en ligging nabij het stedelijk gebied van Groningen kan Westpoort maximaal meelifen met de massa van stad en regio, het label en de "unique buying points" van de stad. De aanwezigheid van de verschillende kwaliteiten, het beschikbare hoogwaardige arbeidspotentieel en het innovatieve vermogen maken dat we voor Westpoort vooral moeten werken aan de beeldvorming (waar nog het nodige aan verbeterd kan worden). Daarbij komt dat het huidige bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan, die op dit moment op een meerdere punten knelt, veel uitnodigender in de markt kan worden gezet.

Het adviesbureau Bügelhajema heeft voor ons de route geschetst voor een wervend en flexibel juridisch-planologisch instrument. Hiervoor zijn nodig: het wenkend perspectief, een pleidooi voor de gewenste speelruimte en een antwoord op hoe om te gaan met belemmeringen. De nieuwe ontwikkelstrategie en het daaruit volgende bestemmingsplan voor het Europapark heeft daarbij ook als voorbeeld gediend.

Wenkend perspectief

Als we kijken naar Westpoort, dan zijn de direct in het oog vallende kwaliteiten:

- De onbegrensde mogelijkheden. Het is een groot, 'stoer' gebied waar in principe veel kan, gezien ook de maagdelijkheid van het terrein en de afstanden tot de bebouwde omgeving. De juridisch-planologische speelruimte kan bijna maximaal worden genoemd.
- De aanwezige energetische kwaliteiten (plannen geothermie, mogelijkheden SuikerUnie).
- De goede bereikbaarheid over weg en in mindere mate het water, de glasvezel-ontsluiting.
- De onmiddellijke uitgifte-mogelijkheden (bouw en gebruikrijp, verkavelingsstructuur).

De bestaande randen in het gebied (A7, Hoendiep, Roderwolderdijk, Zuidwending) geven al een kleur aan c.q. een aanzet voor de invulling van het gebied. Of beter gezegd, in functionele zin kan juist op de randen worden ingespeeld en op basis waarvan aantrekkelijk proposities kunnen worden gedaan. Ontwikkelingen kunnen tevens vanuit deze randen worden geïnitieerd. Naar voorbeeld van het Europapark werken we vanuit een flexibel toegepast vlekkenplan voor een geleidelijke, meer kleinschalige ontwikkeling (organische groei) van Westpoort. De eerste vestigers (pioniers) en ambassadeurs als bijvoorbeeld SuikerUnie denken nadrukkelijk met ons mee over de verdere inrichting en ontwikkeling van het gebied. Dat geeft de betreffende ondernemers ook de gewenste (rechts)zekerheid.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklokaties

Maximale speelruimte (omgaan met belemmeringen)

In het wenkend perspectief zullen we behalve ten aanzien van bovengenoemde randen tevens een antwoord moeten hebben op de milieuzoneringen die momenteel nog over het gebied liggen (Geluid- en IMR-Contour SuikerUnie) en de consequenties van gevestigde bedrijven. We proberen enerzijds deze belemmerende contouren terug te leggen en anderzijds vanuit de gewenste functionele ontwikkeling een passende invulling van het betreffende deelgebied (vlek) te krijgen. Om een maximale speelruimte te bepalen en creëren zal van ons de nodige creativiteit worden gevraagd. Hierbij is ook een goed overleg met gevestigde bedrijven, buurt en wijkorganisatie van groot belang.

In beleidsmatige zin gaan we uit van een “ja, tenzij”-houding. In principe kunnen alle denkbare bedrijfsmatige functies hun plek krijgen op Westpoort, met uitzondering van (grootschalige) detailhandel, supermarkten en bedrijvigheid met een dominante kantoorfunctie. Hiervoor zijn andere locaties in beeld. Voor de woonfunctie (in combinatie met werken) en voor leisure-activiteiten kan Westpoort bijvoorbeeld wel mogelijkheden bieden. In de uitwerking gaan we op zoek naar de maximale speelruimte en zo weinig mogelijk beleidsmatige belemmeringen. Westpoort zou een “beleidsarme enclave” moeten worden. Daarbij geldt dat we ook de beeldkwaliteitseisen willen versoepelen.

Werkwijze: een vliegende start

Gekozen wordt voor een vliegende start: de nieuwe, uitnodigende houding ten aanzien van Westpoort wordt zodanig vormgegeven dat het een basis is voor directe uitvoering. Om dit te bereiken, wordt het bestemmingsplan voorlopig gelaten voor wat het is. Het vigerende plan kan nog mee tot 2019 en vormt daarmee de planologische basis voor de ontwikkeling van het gebied. De aandacht gaat uit naar het brengen van ontspanning; waar knelt het korset en moet worden losgelaten? Om dit te realiseren wordt een beleidsnota opgesteld waarin de imago's van Westpoort wordt gevat. Hierin wordt de ruimtelijke onderbouwing gegeven van de nieuwe koers. Het college vraagt de gemeenteraad om op basis van deze notitie Westpoort aan te wijzen als bijzondere locatie waarmee het college zonder tussenkomst van de gemeenteraad kan afwijken van het bestemmingsplan en snel vergunningen kan verlenen voor gewenste initiatieven.

De beleidsnotitie dient hiermee drie doelen:

- Bestuurlijke dekking: basis voor het bestuurlijk mandaat/ dekking van het college.
- Grondslag omgevingsvergunningen: basis voor goede ruimtelijke onderbouwing van initiatieven waarvoor in afwijking van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning kan worden verleend.
- Marketing: het markeert de gewenste imago's verandering en vormt de start voor nieuwe acquisitie.

Voorschot op de uitwerking

Hieronder schetsen we alvast een aantal ordende principes voor de verdere uitwerking:

1. Alles kan tenzij: We geven aan welke functies/ontwikkelingen onaanvaardbaar zijn en geven helderheid over welke functies ongewenst zijn (bv. wonen, detailhandel, kantoren).
2. Zelf ordenend vermogen: De starter/pionier is (mede) bepalend voor verdere ontwikkeling waarmee perspectief kan verkleuren met de eerste vestigers en marktontwikkelingen. Ondernemers verenigd in het parkmanagement krijgen hierin ook een adviesfunctie.
3. Bestaande (infra)structuur: is grotendeels bepalend voor de kavelstructuur en ontwikkelrichting. Dit zorgt ook voor de noodzakelijke landschappelijke regie.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklokaties

4. Basis op orde: We willen een vorm van 'beleidsenclave' toestaan, maar met een aantal basis-afspraken om kwaliteit en functionaliteit te borgen en excessen te voorkomen. Dit leggen we vast in de beleidsnota.

5.2 Juridisch-planologische onderbouwing

Hieronder wordt de juridische basis geschetst van de voorgestelde aanpak voor Westpoort⁹.

De nog op te stellen beleidsnota bevat de ruimtelijke onderbouwing van de nieuwe koers. Het college vraagt de gemeenteraad om op basis van deze notitie Westpoort aan te wijzen als 'categorie van gevallen' (artikel 6.5, lid 3 Besluit omgevingsrecht (Bor)), zodat het college zonder nadere tussenkomst van de gemeenteraad een omgevingsvergunning kan verlenen waarmee wordt afgeweken van het vigerende bestemmingsplan (artikel 2.12, lid 1a, onder 3° Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)). Hiermee kunnen we de juridische procedures aanmerkelijk vereenvoudigen en verkorten.

De dag na de raadsvergadering is de nieuwe koers uitvoerbaar en kan een omgevingsvergunning verstrekt worden. Doordat de beleidsnota zorgt voor de ruimtelijke onderbouwing kan in principe met een verwijzing worden volstaan; niet iedere aanvraag hoeft afzonderlijk te worden onderbouwd. In de ruimtelijke afwegingen van de omgevingsvergunning wordt uitsluitend aangegeven of de aanvraag past binnen de kaders van de beleidsnotitie en of er in dit specifieke geval voldoende rekening is gehouden met omliggende belangen (eerdere pioniers), beeldkwaliteit en het voorkomen van excessen. Dat betreft een relatief eenvoudige check waarbij eventueel nadere afspraken/voorwaarden kunnen worden gesteld. Dit en het stroomlijnen van de interne gemeentelijke behandeltermijnen van de aanvraag zorgen ervoor dat een omgevingsvergunning binnen 14 weken kan worden verleend.

Naarmate de strategie succesvol is en het terrein meer en meer in gebruik raakt, kan een beheersregeling ontworpen worden waarmee de dan bestaande functies zich onderling kunnen verhouden. Dit kan terzijner tijd worden vormgegeven in een herziening van het bestemmingsplan. Dit betekent dat de rechtszekerheid voor gebruikers van het terrein meegroeit met de ontwikkeling ervan.

Voorbeelden

Het aanwijzen van een categorie van gevallen waarin het college van burgemeester en wethouders bevoegd wordt om in afwijking van het bestemmingsplan omgevingsvergunningen te verlenen wordt veelvuldig gebruikt. Er zijn talloze voorbeelden te vinden (bijvoorbeeld Bergen op Zoom en Veghel) waarin het college bevoegd is om nader omschreven afwijkingen te vergunnen. In veel gevallen gaat het hierbij om algemene omschrijvingen van voorzienbare afwijkingen die naar aard en omvang passen binnen de bestaande beleidskoers en zijn gecategoriseerd naar gebied (stedelijk, buitengebied of bedrijventerreinen).

De vorm waarin het hier wordt voorgesteld, is in die zin afwijkend dat het gaat om de implementatie van een nieuwe ruimtelijke strategie, waarbij voor een bepaald terrein binnen de gemeente een afwijkende houding wordt aangenomen. Deze houding wordt vervolgens in het geheel en niet van geval tot geval ruimtelijk onderbouwd, met uitzondering van een korte

⁹ De juridische basis is aangeleverd door adviesbureau Bügelhajema

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklokaties

beschouwing op reeds gevestigde belangen op het terrein. In deze vorm zijn tot op heden voor zover ons bekend geen voorbeelden voorhanden.

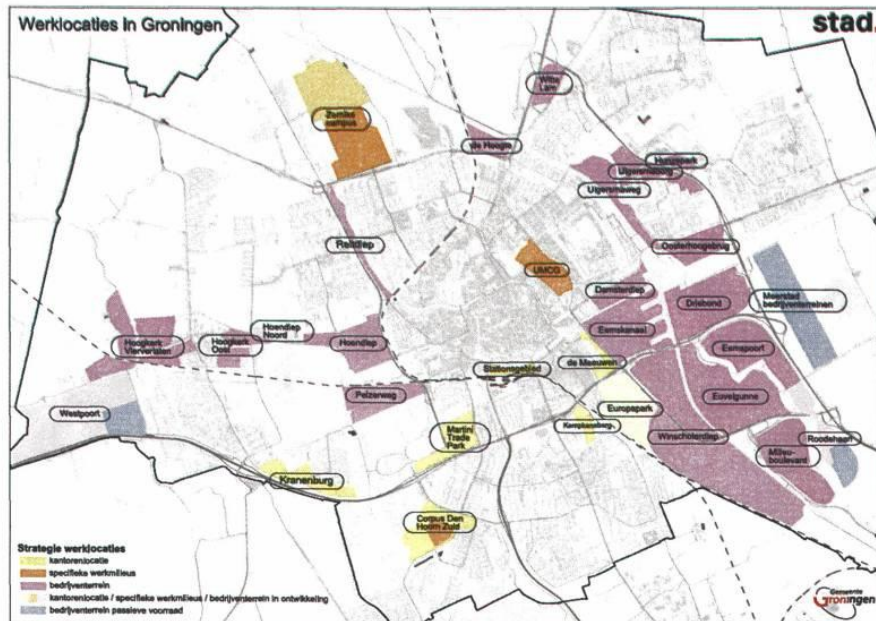
Juridische aspecten

Het ligt voor de hand dat een beleidsnota op basis van artikel 6.5, lid 3 Bor een algemeen verbindend voorschrift betreft. Vergelijk op dit punt de uitspraak van de Afdeling van 28 juni 2006 (zaaknummer: 200506294/1, AB 2006, 236). Dit betekent dat het besluit van de gemeenteraad op de in de Gemeentewet voorgeschreven wijze bekend dient te worden gemaakt.

Ingevolge artikel 6.5, lid 3 Bor kan de gemeenteraad 'categorieën gevallen' aanwijzen waarin een verklaring niet is vereist. De vraag kan worden gesteld in hoeverre het aanwijzen van een gebied gelijk gesteld kan worden met 'het aanwijzen van categorieën gevallen'. Voor zover kon worden nagegaan heeft de Raad van State zich over die vraag nog niet hoeven uitlaten. Wel heeft de Afdeling in haar uitspraak van 3 oktober 2012 (201206364/1/R4) aangegeven dat artikel 6.5, lid 3 Bor geen vereisten bevat voor de aanwijzing en evenmin een beperking inhoudt voor de categorieën die kunnen worden opgenomen in de aanwijzing. Het betreft een discretionaire bevoegdheid van de gemeenteraad die niet is ingekaderd, aldus de Afdeling. Op basis van die uitspraak mag worden aangenomen dat het de Raad vrij staat om een concreet begreemd gebied als 'categorie van gevallen' aan te wijzen waarvoor geen verklaring is vereist.

Collegedebat - De Rode Loper visie en strategie op de werklocaties

Bijlage 1: overzicht werklocaties in Groningen

	Aanbod	In ontwikkeling (actief)	Gefaseerd (passief) ¹⁰	Geschrapt in 2012
Zernike Campus	13,6	13,6		
Eemspoort	8	8		
Roodehaan	27,4	13	14,4	
Westpoort fase 1	69,5	57,5	12	
Westpoort fase 2	75			75
Hoendiep Noord	2	2		
Heldenpark	7			7
Meerstad	86,8		71,8	15
	289,3	94,1	98,2	97

Tabel: Overzicht aanbod werklocaties in uitgifte, oktober 2013¹¹

¹⁰ Een gefaseerde ontwikkeling is ofwel gepland na minimal 2025 (Meerstad, Roodehaan) ofwel bevindt zich niet binnen een grondexploitatie (Zernike)

¹¹ In dit overzicht zijn alleen de plannen voor de bedrijventerreinen opgenomen, het Europapark als werklocatie in ontwikkeling is hier buiten beschouwing gelaten.

Collegiebrief - De Rode Loper visie en strategie op de werklokaties

Bijlage 2 : Datahotels – acquisitie en promotie

Door ons ICT vestigingsklimaat in de stad Groningen hebben we afgelopen jaren steeds meer acquisitiebezoeken van grote internationale namen op het gebied van “Datahotels” gekregen.

Naar aanleiding van een eerste site-visit van een groot Amerikaans bedrijf hebben wij in 2012 een marktonderzoek laten uitvoeren door een extern bureau, om te kijken of gezien de marktontwikkelingen een duurzaam datacenter cluster op bedrijventerrein Westpoort kans van slagen heeft. Uit de marktanalyse blijkt dat de vraag gezien de IT-ontwikkelingen naar geschikte datacenter-locaties de komende jaren gaat toenemen, zowel voor “global players”, Pan-european providers en spelers op de NL-markt.

Integraal onderdeel van deze studie was te kijken of de propositie van Westpoort verbeterd kan worden om de marktvrage naar een lokale groene energie opwekking in te vullen. De huidige propositie voor Datacenters van Westpoort is sterk op (UBP):

- energie-aanbod (beschikbare hoeveelheid energie, prijs en betrouwbaarheid)
- connectie/ fiber/ international bandwidth
- de mix van locatiemarkten: stabiel politiek klimaat, gematigd koel noord-west europees klimaat, nabijheid stad met gekwalificeerd personeel en goed onderwijs (city of talent) en laag risico natuurrampen.

Deze mix van vestigingsfactoren zorgen nu al voor een aantrekkelijke data center locatie op Westpoort. KPN heeft inmiddels een data center op Westpoort gebouwd, na het winnen van de aanbesteding van Overheids Data Center Noord.

Zonder verbeteringen scoort Groningen Westpoort goed bij potentiële klanten in een shortlist van ongeveer 7 tot 8 potentiële Noord-Europese landen. Met verbeteringen behoort zij tot de top 3 met Zweden en Noorwegen. Deze verbeteringen zijn te bereiken op het gebied van: 1) Duurzame energie en 2) Marketing en acquisitie. Deze verbeteringen zijn realistisch en haalbaar en daarmee is het aantrekkelijk voor Groningen om zich met Westpoort op de markt van data centers te richten. Momenteel zijn we druk aan de slag om de bovenstaande punten de propositie te versterken. Zo is door Kema een onderzoek verricht naar duurzame energie en de mogelijkheden op Westpoort. Momenteel richten we ons vooral op de Noord-Amerikaanse markt omdat daar nu zich het groei potentieel bevindt van datahotels (bedrijven uit Silicon Valley).

De acquisitie-activiteiten worden ingericht volgens het principe van (warme) kennen, boeien & binden. Deze activiteiten worden in samenhang met de NOM en het NFIA bedacht en uitgevoerd.

Hoe we momenteel omgaan met datahotels als kansrijke sector door het actief onderzoeken van de marktbehoefte en afstemmen van de propositie op deze behoefte, in combinatie met gerichte acquisitie is een voorbeeld van hoe we willen werken als gemeente Groningen. We verwachten dat dit één van de successen zal zijn van de “rode looper”

Collegedebrief - Informatie omvorming Stadlerpas naar webshop en Kindpakket

.
. .
Bestuursdienst

Onderwerp Informatie omvorming Stadlerpas naar webshop en Kindpakket

Steller L. Kamp-Schuringa

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 53 82 Bijlage(n)

Ons kenmerk SZ 13.4002561

Datum **13 NOV 2013** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Tijdens de commissievergadering W&I van 9 oktober 2013 hebt u met de Wethouder van Sociale Zaken gesproken over de Stadlerpas. Onderwerp van gesprek was het voorstel om de Stadlerpas om te vormen tot enerzijds een informatieve website voor minima en anderzijds een Kindpakket.

U hebt uw wensen en bedenkingen geuit, waarvoor onze dank. Onze conclusie naar aanleiding van de discussie in de raadscommissie W&I is, dat u graag een voorziening voor de sportieve, culturele en maatschappelijke participatie van alle minima wilt behouden. Dat wil zeggen: niet alleen een informatieve website en een Kindpakket met daarin een digitaal aanbod van voorzieningen voor kinderen, maar ook een webshop voor volwassen minima. Op basis hiervan hebben wij ons besluit over het afschaffen van de Stadlerpas in de huidige vorm aangepast. Vervolgens gaf u aan nog meer informatie te willen over hoe de website/webshop en het Kindpakket er precies uit gaan zien. Ook hebt u gevraagd om een financiële onderbouwing van het Kindpakket. Tot slot hebt u verzocht om nog eens te kijken naar de webshop van de gemeente Assen.

Ons nieuwe voorstel: een centraal minimaloket (maar inclusief een webshop) en een Kindpakket

In het onderzoek dat de basis vormde voor het nieuwe armoedebeleid hebben de Groninger minima aangegeven dat zij door de bomen het bos niet meer zien. Er is veel informatie beschikbaar voor minima over rondkomen met weinig geld, over schuldenproblematiek en over allerlei regelingen (landelijk en lokaal). Er zijn veel organisaties die zich bezig houden met armoedebestrijding. Zelfs binnen de gemeente worden regelingen en informatie versnipperd en onoverzichtelijk aangeboden. De Groninger minima hebben daarom het thema van één centraal armoedeloket op de derde

plek gezet van thema's die aandacht verdienen binnen het armoedebeleid. Wij geven aan deze oproep gehoor door het bouwen van een centraal digitaal minimaloket, de informatieve website.

Dat betekent dat wij onder de gemeentelijke website een site gaan plaatsen speciaal bestemd voor minima. Op deze site geven wij naast betrouwbare informatie over leven en rondkomen met weinig geld, ook een overzicht van instanties en organisaties waar de Groninger minima terecht kunnen. Daarnaast bundelen we op deze site het landelijke en gemeentelijk aanbod van regelingen en voorzieningen, zoals de bijzondere bijstand, de langdurigheidtoeslag en de witgoedregeling.

Deze website/minimaloket is zuiver informatief en biedt hiernaast de mogelijkheid om voor zover mogelijk gemeentelijke regelingen digitaal aan te vragen. Hieraan willen wij - mede op basis van het debat van 9 oktober 2013 in de raadscommissie - twee zaken toevoegen: in de eerste plaats het Kindpakket en in de tweede plaats een webshop voor volwassen minima. Het Kindpakket bestaat uit het bundelen en digitaliseren van bestaande en nieuwe voorzieningen voor kinderen, waaronder ook een selectie van het aanbod uit de huidige Stadjespas. Via de webshop kunnen volwassen minima gebruik blijven maken van een selectie van kortingen uit de huidige Stadjespas. De aanpassing ten opzichte van ons besluit van 24 september 2013 zit er dus in dat wij voor volwassenen toch een webshop zullen bouwen ter vervanging van de huidige Stadjespas en dat wij hen niet alleen een informatiesite aanbieden die bestaande regelingen bundelt.

De Webshop voor volwassen minima

In deze webshop voor volwassen minima willen wij participatievoorzieningen blijven aanbieden op sportief, cultureel en maatschappelijk gebied, net als in de huidige Stadjespas. Het is u bekend dat het animo voor de Stadjespas fors is afgenomen, maar voor diegenen die de pas nog steeds belangrijk vinden, blijven wij dus voorzieningen aanbieden. Wij kiezen er wel voor om het aanbod van deze voorzieningen voor volwassenen te beperken. Momenteel kunnen mensen met een Stadjespas gebruik maken van ongeveer 200 aanbiedingen, hetgeen veel kosten met zich meebrengt. Onderzoek wijst uit dat sommige kortingen veel populairder zijn dan andere. Wij willen daarom de vijf meest afgenomen kortingen uit de Stadjespas blijven aanbieden voor volwassen minima. Met deze 'top vijf' dekken wij 85% van het gebruikte aanbod van de huidige Stadjespas. Het gaat dan om kortingen op sport (inclusief Meer bewegen voor ouderen) van €20,-, korting op kennis en vaardigheden van €20,-, een aantal keren een gratis uitje naar het zwembad of de schaatsbaan, korting op de bibliotheek en een aantal keren gratis museumbezoek.

Het uitje naar het zwembad, schaatsbaan en museum zijn voor de Groninger minima dus gratis, maar wij betalen als gemeente hiervoor wel degelijk een

Collegedebrief - Informatie omvorming Stadlerpas naar webshop en Kindpakket

Bladzijde

3

vergoeding vanuit het armoedebeleid, namelijk uit het budget voor de Stadlerpas.

Naast de 'top vijf' willen we op de website ook commerciële aanbiedingen plaatsen. Aanbiedingen zoals die nu ook in de Stadlerpas zitten en waar wij vanuit het armoedebeleid niet voor hoeven te betalen. We willen deze categorie uitbreiden. Voorbeelden van dit type aanbiedingen zijn: korting op bezoek aan de Meikermis, last-minute aanbiedingen van Martiniplaza en de kortingen op het steriliseren, castreren en chippen van huisdieren. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om commerciële passanten, maar om aanbiedingen van partijen die hierover een contract met de gemeente hebben.

Voor het aanvragen van kortingen in de webshop (of dat nou voor volwassenen of voor kinderen is) geldt dat er door middel van het invullen van persoonsgegevens wordt gecontroleerd of iemand tot de doelgroep behoort. Net zoals dat nu ook gebeurt bij aanvraag van een Stadlerpas, door middel van een (digitaal) formulier. Als iemand in aanmerking komt voor het gebruik van de webshop dan krijgt hij/zij een inlogcode thuisgestuurd die toegang geeft tot de webshop voor volwassenen dan wel de webshop in het Kindpakket.

Voor de Stadlerpas werd altijd een bedrag van 5 euro gevraagd. We willen in de nieuwe situatie het gebruik van de webshop gratis maken voor minima. Dit heeft enerzijds te maken met het beperken van het aanbod. Voor 5 euro krijgen minima binnen de huidige Stadlerpas zo'n 200 aanbiedingen, terwijl wij binnen de webshop dit aanbod fors zullen beperken. Anderzijds brengt het innen van een minimale bijdrage voor deelname aan de webshop zoveel administratieve rompslomp met zich mee, dat dit gezien de uitvoeringskosten niet rendabel is. Mede in het kader van de administratieve lastenverlichting, hebben wij daarom besloten af te zien van het innen van een bijdrage voor de Groninger minima voor gebruik van de webshop.

De webshop met aanbiedingen voor volwassen minima brengt kosten met zich mee die hoger zijn dan de kosten voor alleen een informatieve website. Dit zal ten koste gaan van de financiering van het nieuwe Kindpakket. Een en ander wordt verderop onder het kopje 'Begroting' uitgelegd.

Het Kindpakket

Op het gebied van regelingen en voorzieningen voor kinderen geldt dat kinderen en ouders door de bomen het bos niet meer zien. Dat is ook wat de Kinderombudsman stelt in zijn rapport 'Kinderen in armoede in Nederland', dat eind juni 2013 verscheen. Wij bieden in Groningen heel veel voorzieningen aan voor kinderen uit minimagezinnen. Het aanbod is echter zeer versnipperd vanuit verschillende beleidsterreinen. En daarnaast concentreert het huidige aanbod zich voornamelijk op voorzieningen die het mogelijk maken om te participeren. De Kinderombudsman doet dan ook de

Collegedebrief - Informatie omvorming Stadlerpas naar webshop en Kindpakket

Bladzijde

4

aanbeveling om het totale aanbod te bundelen om zo de toegang te vergemakkelijken én om meer te investeren in voorzieningen op het gebied van de primaire levensbehoeften. Wij geven gehoor aan deze aanbeveling door het creëren van een Kindpakket.

In dit Kindpakket bieden wij drie dingen:

1. Wij bundelen en intensiveren de bestaande regelingen voor kinderen vanuit het jeugdbeleid, gezondheidsbeleid en armoedebeleid en zorgen zo voor één overzichtelijk aanbod. Hierbij valt te denken aan een bundeling van de tegemoetkoming ouderbijdrage schoolfonds (TOS), het naschoolse aanbod vanuit het Jeugdbeleid, het vangnet schoolzwemmen, het Jeugdsportfonds, Stichting Leergeld, het maatjesproject T'win, etc.
2. Daarnaast bouwen wij ook een webshop voor kinderen. Deze webshop fungeert ter vervanging van de huidige Stadlerpas. Via deze webshop blijven wij een selectie kortingen - inclusief vakantie activiteiten - uit de Stadlerpas gericht op kinderen aanbieden. Deze kortingen gelden dan voor het kind plus een begeleidende ouder. Deze voorzieningen zijn er op gericht dat kinderen ondanks een beperkte financiële situatie toch mee kunnen doen.

Deze eerste twee onderdelen zijn in principe een bundeling en digitalisering van al bestaande regelingen (met enkele aanpassingen) en gaan om het verbeteren van de toegang. Bovengenoemde regelingen zijn overigens bedoeld om het mogelijk te maken dat kinderen kunnen participeren in de maatschappij. Maar wij moeten helaas constateren dat er ook kinderen zijn - steeds meer kinderen - die onvoldoende te eten krijgen en die geen behoorlijke kleding hebben. Ze komen bijvoorbeeld op school zonder dat zij ontbijt hebben gehad of zij hebben geen winterjas of winterschoenen. Dit vindt het college onacceptabel in een land als Nederland in 2013. Speciaal voor deze groep kinderen willen wij een derde aanbod van voorzieningen toevoegen aan ons Kindpakket, namelijk:

3. Voorzieningen op het gebied van primaire levensbehoeften. Deze voorzieningen zullen in tegenstelling tot wat we hierboven noemden alleen op indicatie worden verstrekt en dus niet toegankelijk zijn voor alle 'minimakinderen'. Alleen in specifieke gevallen zien wij dat ouders hun kinderen niet zelf afdoende kunnen voeden en kleden. Dit gebrek aan ouderlijke zorg en verantwoordelijkheid, wordt vaak veroorzaakt door gezondheidsproblematiek, verslaving, ernstige en complexe schulden of een combinatie van dit alles. Het college is van mening dat wij kwetsbare kinderen niet de dupe mogen laten worden van deze situaties. Tegelijkertijd zijn wij ook van mening dat we naast het aanbieden van deze basisvoorzieningen aan het kind óók hun ouders moeten ondersteunen. Zodat zij zo snel mogelijk weer zelf voor hun kinderen kunnen zorgen. Er dient dus sprake te zijn van

een tijdelijke situatie. Zodra de ouders weer op eigen kracht voldoende zelfredzaam zijn, vervalt de indicatie voor dit deel van het Kindpakket.

Voordelen Kindpakket

Wij vinden het belangrijk om méér te doen voor kinderen binnen het armoedebeleid. Met het creëren van het Kindpakket (dat wil zeggen de bundeling, intensivering en digitalisering van bestaande regelingen plus de regeling zoals hierboven onder punt 3 beschreven) bieden wij, zowel een verbeterde toegang tot bestaande informatie en voorzieningen, als een uitbreiding van het bestaande aanbod.

We zetten de voordelen van het Kindpakket nog even voor u op een rij:

1. overzicht geven van diverse regelingen;
2. het aanbieden van extra voorzieningen voor kinderen;
3. het aanbieden van hogere kortingen voor het kind;
4. het kunnen bedienen van meer kinderen.

Ad. 1. Overzicht geven van regelingen

Het bieden van een compleet overzicht aan informatie en regelingen op één plek bestaat nu nog niet. Alle regelingen worden versnipperd aangeboden. Door regelingen centraal aan te bieden hopen we méér kinderen te bereiken en het niet-gebruik van regelingen tegen te gaan.

Ad. 2. Het aanbieden van extra voorzieningen

Steeds meer kinderen in onze provincie leven in armoede. Voor een bepaalde groep kinderen gaat het naast financiële beperkingen om te kunnen participeren, ook om basale zaken zoals een ontbijt, lunch, een paar goede schoenen en een warme jas. Via het Kindpakket willen wij op indicatie ook gaan voorzien in deze primaire levensbehoeften voor kinderen. In de wijken Selwerd, Paddepoel en Tuinwijk doen we op dit moment een pilot met het Kindpakket. De pilot is een samenwerking tussen de Vensterschool, brugfunctionaris, het CJG en Radar Uitvoering en geeft inzicht in hoe wij deze nieuwe voorzieningen op het gebied van de primaire levensbehoefte zouden kunnen organiseren. De vragen die deze pilot moet beantwoorden zijn onder andere: welke voorzieningen bieden wij aan, voor welke kinderen, wie zijn er bij betrokken als intermediair of uitvoerder, hoe regelen we de toegang, hoe betrekken wij de ouders, wat zijn de kosten als we deze voorzieningen stadsbreed willen aanbieden? De pilot duurt tot april 2014 en zal dan geëvalueerd worden. De uitkomsten nemen wij mee in de verdere ontwikkeling van het Kindpakket.

Ad. 3. Het aanbieden van hogere kortingen

Door het aanbod van kortingen uit de Stadjespas via de webshops te beperken, kunnen we binnen het Kindpakket hogere kortingen per kind geven. We hebben dan namelijk meer te besteden per kind, omdat wij ons

beschikbare budget niet hoeven te verdelen over een veelvoud aan kortingsmogelijkheden. Door focus aan te brengen in het aanbod, zouden wij bijvoorbeeld de gehele sportcontributie voor kinderen kunnen vergoeden via de webshop in plaats van een bijdrage voor sport van slechts 20 euro (zoals nu gebeurt vanuit de huidige Stadlerpas). De financiële drempel om te gaan sporten wordt hierdoor weggenomen. Met de invoering van het Kindpakket willen we dan ook op een andere manier gaan samenwerken met het Jeugdsportfonds en stichting Leergeld. De gemeente subsidieert op dit moment beide organisaties vanuit het armoedebeleid. Zij bieden nu al een volledige vergoeding van de sportcontributie en sportkleding. Wij willen deze subsidiestromen opnemen binnen het budget voor het Kindpakket. In ruil voor het breder financieren van sportmogelijkheden voor kinderen door de gemeente binnen het Kindpakket, zullen het Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld een rol gaan spelen in de uitvoering van het Kindpakket. Wij willen deze verandering doorvoeren, omdat Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds beiden regelmatig kampen met financiële tekorten. Daar zijn kinderen die afhankelijk zijn van deze organisaties uiteindelijk de dupe van. Wij willen kinderen beter ondersteunen door op een andere manier samen te werken met deze organisaties.

Ad. 4. Het kunnen bedienen van meer kinderen

Zoals hierboven vermeld hebben Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds regelmatig tekorten. Dit houdt in dat er minder kinderen geholpen kunnen worden dan wij zouden willen. Het Jeugdsportfonds heeft gelukkig na een tijdelijke stop haar dienstverlening weer kunnen hervatten nadat er extra fondsen van derden beschikbaar zijn gekomen. Stichting Leergeld moet op dit moment de aanmeldingen stopzetten in afwachting van nieuwe middelen. Deze organisaties geven beiden ook aan dat ze meer kinderen zouden kunnen helpen als er meer geld is. Gezien hun huidige financiële positie houden zij hun werving onder kinderen tot nu toe redelijk beperkt. Zoals het Jeugdsportfonds stelt, zouden zij 3 tot 4 keer zoveel kinderen kunnen bedienen als zij uitgaan van de vraag en het aantal minimagezinnen met kinderen in Groningen. Door het creëren van het Kindpakket willen wij mogelijk maken dat wij in gezamenlijkheid met het maatschappelijk veld en de scholen meer kinderen gaan ondersteunen.

Begroting

Het toevoegen van de webshop met kortingen en aanbiedingen voor volwassen minima betekent wel dat wij extra kosten moeten maken ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel. Dit zal ten koste gaan van het eerste voorstel over het inrichten van het Kindpakket.

Zoals wij in ons eerdere besluit hebben geschetst, willen wij van de 275 duizend euro die wij voor 2014 hebben begroot voor de Stadlerpas, er 75 duizend besteden aan uitvoeringskosten. In dat voorstel ging het om de kosten achter de schermen voor het digitaal aanbieden van participatievoorzieningen

voor kinderen. Binnen ons nieuwe voorstel denken wij ongeveer hetzelfde bedrag kwijt te zijn aan uitvoeringskosten. Het maakt namelijk niet heel veel verschil of wij alleen een webshop met digitale aanbiedingen voor kinderen moeten beheren of daarnaast ook een soortgelijke webshop voor volwassenen. Dit bedrag van 75 duizend euro voor uitvoeringskosten is overigens aanzienlijk minder dan nu het geval is voor de Stadjerspas in zijn huidige vorm.

Dit betekent dat wij dan zo'n 200.000 euro over houden voor de kortingen via de webshop voor volwassenen en voor het Kindpakket. Er zijn naar verwachting in 2014 zo'n 3.850 volwassen afnemers voor de webshop. We denken met het aanbieden van de top vijf voor de volwassen minima 100.000 euro kwijt te zijn. In het oorspronkelijke voorstel zou dit hele bedrag naar het Kindpakket gaan, terwijl in dit huidige voorstel maar ongeveer de helft (100.000 euro) overblijft voor de financiering van het Kindpakket.

Dit zal niet voldoende zijn, de overgebleven 100.000 euro zal te weinig zijn om alle voorgenomen extra voorzieningen binnen het Kindpakket aan te kunnen bieden. Dit tekort moet nog worden opgelost. Vanuit diverse kanten worden de extra rijksmiddelen voor de intensivering van armoedebestrijding genoemd. De rijksoverheid heeft immers aangekondigd dat gemeenten extra geld krijgen voor de bestrijding van armoede. In een constructieve dialoog tussen het college en uw raad zal volgend jaar bepaald moeten worden op welke wijze deze gelden zo effectief mogelijk besteed kunnen worden. Zodra bekend is hoeveel extra geld we van het rijk krijgen komen we hierop terug.

Uw vraag over de gemeente Assen

In 2012 en 2013 zijn er verschillende werkbezoeken geweest naar de gemeente Assen om kennis op te doen over hun Meedoenregeling en bijbehorende webshop. De Meedoenregeling die de gemeente Assen heeft, is een fundamenteel andere dan wij in Groningen hebben. De gemeente Assen stelt namelijk voor alle minima een Meedoenbudget beschikbaar. Dit budget kunnen zij vervolgens uitgeven via de Meedoenwebshop. Hiervoor heeft de gemeente Assen overeenkomsten afgesloten met een flink aantal winkels en organisaties.

Wij kunnen in Groningen de Meedoenregeling niet kopiëren. Wij beschikken namelijk niet over het geld om al onze minima (een vele grotere groep mensen dan in de gemeente Assen) te voorzien van een substantieel Meedoenbudget. Een webshop zoals Assen aanbiedt, maar dan met kortingen zoals die tot op heden in de Stadjerspas zitten, is echter wel mogelijk en die gaan we ook uitvoeren zoals hierboven is beschreven.

Collegedebrief - Informatie omvorming Stadjepas naar webshop en Kindpakket

Bladzijde 8

Uw vraag over computergebruik

Uit onderzoek blijkt dat ruim 95% van de Groninger minima over een computer beschikt. Daarnaast weten we dat 95% van de Nederlanders toegang heeft tot internet. De Stadgers die geen computer of internettoegang hebben, kunnen gratis gebruik maken van computers bij SOZAWE, de Stips of de Bibliotheek. Degenen die hulp nodig hebben bij het aanvragen en invullen van de (digitale) documenten kunnen dat aanvragen bij SOZAWE.

Uw vraag over mantelzorgers

U heeft in een eerdere commissievergadering de vraag gesteld over hoe het nu zit met de mantelzorgpas. Deze pas is een waarderingskaart voor de mantelzorgers en deze bevalt erg goed. Deze pas willen we niet digitaliseren omdat juist een face to face contact als erg waardevol wordt gezien door de groep mantelzorgers. De pas zal overigens worden geëvalueerd en daarvan krijgt u uiteraard de resultaten.

Tenslotte

Wij hopen dat wij u hiermee voldoende informatie hebben gegeven. Wij zijn van plan u in de raadscommissie Werk en Inkomen van december voor te stellen de huidige Stadjepas vanaf 1 januari 2014 te vervangen door een informatieve website voor minima (minimaloket), met daarbij een webshop voor volwassen minima en een Kindpakket, zoals hierboven is beschreven.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

.
. .
Bestuursdienst

Onderwerp Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Steller A. Schnieders

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 48 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk OS13.3986621

Datum **31 OKT 2013** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Bijgaand treft u aan het document "Regionaal transitie arrangement Groningen" dat wij samen met de andere 22 Groninger gemeenten verzenden naar de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd. Dit regionaal transitiearrangement vormt een onderdeel van landelijke afspraken die er tussen de VNG, het IPO en het Rijk zijn gemaakt in het kader van de voorbereiding op de invoering van de nieuwe Jeugdwet per 1-1-2015. Het transitiearrangement beoogt de continuïteit van zorg voor jeugdigen te realiseren, de hiervoor benodigde infrastructuur te waarborgen en de frictiekosten als gevolg van de transitie per 1-1-2015 te beperken.

Dit arrangement is een arrangement tussen 23 gemeenten en heeft commitment bij de zorgaanbieders. Hierover is afgelopen weken intensief overleg geweest met de portefeuillehouders Jeugd van de 23 gemeenten en de vertegenwoordigers van de verschillende sectoren van de jeugdzorgaanbieders. Het arrangement is tot stand gekomen in een zeer korte tijdspanne en met erg veel budgettaire onzekerheden. Wij hebben echter de verplichting om op 31 oktober 2013 een arrangement gereed te hebben en ter beoordeling van de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd voor te leggen. Als het transitiearrangement niet op tijd ingediend wordt of als ontoereikend beoordeeld door deze Transitiecommissie kunnen we als regio een zogenaamde aanwijzing van de minister krijgen. Dit willen we graag voorkomen.

Wij zijn ons er terdege van bewust, dat de afspraken die wij gemaakt hebben in het Regionaal Transitie Arrangement impact heeft op de beleidsvrijheid van individuele gemeenten, dus ook de onze. Er is sprake van spanning tussen

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Bladzijde
Onderwerp

2
Informatie Regionaal Transitiearrangement

enerzijds de mogelijkheid tot het vernieuwen van het jeugdstelsel en anderzijds het garanderen van de zorg continuïteit voor jeugdigen en hun ouders. De uitkomst van dit proces beperkt – zeker in het eerste jaar – de mogelijkheden voor onze gemeente om al met veel andere / nieuwe aanbieders in zee te gaan. Daarom is het van belang dat we het RTA koppelen aan afspraken over de inhoudelijk gewenste transformatie. Hiermee proberen we budgetten die voor een groot deel gekoppeld worden aan huidige aanbieders toch in te zetten in de door ons gewenste en noodzakelijke verandering.

Daarnaast beseffen wij dat uw Raad het budgetrecht heeft. Het betreft immers nieuwe financiële kaders voor de jaren 2015 -2018. Ook voor de inhoudelijke beleidskaders geldt dat uw Raad de kaders stelt. Vandaar dat in het document ‘regionaal transitiearrangement’ op pagina twee het voorbehoud is gemaakt van goedkeuring door de gemeenteraad.

Het RTA

Het RTA bestaat uit twee componenten: het transitiearrangement zelf en de *Schets voor een Groninger functioneel ontwerp nieuw jeugdstelsel*. In het RTA beperken we ons als gemeenten niet tot het overgangsrecht voor 2015, maar gebruiken we het RTA om tot 2018 met de gebruikers en aanbieders van de jeugdzorg toe te groeien naar het nieuwe gemeentelijke jeugdstelsel. Als inhoudelijke leidraad hanteren we hiervoor de *Schets voor een Groninger Functioneel model nieuw jeugdstelsel*. Deze leidraad gebruiken we komende maanden om samen met de gebruikers en zorgaanbieders een inhoudelijke transformatieagenda op te stellen. Hiermee kunnen we een gedeeld meerjarig perspectief vast stellen en de voorgenomen veranderingen om zetten in concreet te nemen stappen. Hiermee verwachten we de frictiekosten te beperken door jeugdzorgaanbieders ruimte te bieden om mee te groeien in de vernieuwing van het stelsel.

Budgettaire onduidelijkheid

Zowel de instellingen als wij als gemeenten hebben tot nu toe onze zorgpunten geuit. Deze zorgpunten hangen veelal samen met onduidelijkheid over budgetten. In de meicirculaire is gesproken over een regionaal beschikbaar bedrag van €144.000.000 en uit de gegevens van de zorgverzekeraars en zorgaanbieders blijkt dat dit bedrag €159.000.000 zou zijn. Dit is een groot verschil, waarmee overigens veel regio's in Nederland mee te maken hebben.

Deze zorgpunten zijn in het RTA benoemd en we hebben afgesproken dat we deze zorgpunten gemeenschappelijk formuleren en inbrengen in het gesprek met de TSJ op 31 oktober 2013. We maken daarom enkele stevige voorbehouden bij de afspraken die in het RTA zijn gemaakt.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Bladzijde 3
Onderwerp Informatie Regionaal Transitiearrangement

Vervolgstappen

Om uw Raad in de gelegenheid te stellen zijn kader stellende financiële en beleidsinhoudelijke verantwoordelijkheid te kunnen nemen bij deze vernieuwing van het jeugdstelsel, stellen wij de volgende processtappen voor:

- Na het gesprek met de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd op 31 oktober 2013 zullen wij u opnieuw informeren over de stand van zaken.
- Op 21 november organiseert de programma-organisatie Transitie Jeugdzorg Groninger Gemeenten een informatieve bijeenkomst voor raadsleden over de nieuwe jeugdwet en de regionale transitiearrangementen. In deze bijeenkomsten wordt uitgebreid ingegaan op het budgetrecht en de beleidsruimte voor gemeenten ten aanzien van het RTA.
- In december verwachten wij van het rijk nieuwe informatie over de hoogte en verdeling van de macro-budgetten. Dit zou enige onduidelijkheid over de financiële kaders moeten wegnemen.
- De inhoudelijke leidraad van het *Schets voor een Groninger Functioneel model nieuw jeugdstelsel*, verder te betrekken bij de vormgeving van onze vernieuwing Sociaal Domein en het opstellen van het (meerjarige) beleidskader jeugd.

Wij komen nog apart terug bij u in welke fase wij formeel uw instemming vragen op het RTA, dit is vooral afhankelijk van de gesprekken met de transitiecommissie en duidelijkheid over de budgettaire kaders.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

BIJLAGE

Aan de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd
t.a.v. de voorzitter de heer L. Geluk
Postbus 566
2501 CN Den Haag

Betreft: Regionaal Transitie Arrangement Regio Groningen

Geachte heer Geluk,

Hierbij bieden we u namens de gemeenten in de regio het Regionaal Transitiearrangement Groningen aan. Dit arrangement zal in de collegevergaderingen van 29 oktober 2013 vastgesteld worden.

Gemeenten en instellingen willen graag gemeenschappelijk invulling geven aan de transitie en de transformatie. Echter we worden in de regio Groningen geconfronteerd met een bezuiniging in 2015 van 9,7% in plaats van de, in het bestuursakkoord, afgesproken 3,5%. De meicirculaire 2013 gaat namelijk uit van € 144 miljoen, terwijl het historisch budget (op basis van Vektiscijfers en provinciale cijfers) € 159 miljoen is. Er is afgesproken dat er in 2015 3,5% bezuiniging zou worden: 3,5% bezuiniging is € 153 miljoen en geen € 144 miljoen (dat is namelijk 9,7% bezuiniging!).

Wanneer we in het Regionaal Transitie Arrangement uitgaan van het in de meicirculaire genoemde budget van € 144 miljoen komen we tot de conclusie dat dan noch de gemeenten noch de instellingen de continuïteit van de zorg en de continuïteit van de zorginfrastructuur in 2015 kunnen garanderen.

De in het macrobudget gehanteerde bezuiniging van 3,5% is daarbij een landelijk gemiddelde. Afhankelijk van het aandeel AWBZ gefinancierde zorg dat nu in de regio wordt gebruikt kan de bezuiniging in een regio hoger uitvallen. Groningen kent een hoog aandeel AWBZ gefinancierde zorg. Daarnaast kan het objectief verdeelmodel vanaf 2016 extra kortingen opleveren omdat Groningen meer zorg gebruikt dan het landelijk gemiddelde. Beide effecten maken dat er onverantwoord hoge bezuinigingen dreigen op grond waarvan wij nu niet langlopende afspraken kunnen maken. Naast helderheid over de budgetten is ook helderheid nodig over welke zorg hieruit betaald moet worden. Zo is er bijvoorbeeld onduidelijkheid over zorg aan verstandelijk beperkten die hoog complexe zorg (levenslang) nodig hebben (bijvoorbeeld de kinderdagcentra en verblijf plus behandeling in een instelling). Ook dit brengt extra risico's met zich mee.

Instellingen hebben aangegeven dat bij een budget van 90% (van € 159 miljoen) de frictiekosten geschat worden tussen de € 5 en de € 15 miljoen. Uitgaande van een budget van € 144 miljoen zoals dat in de meicirculaire van 2013 is genoemd, zullen de middelen die voor de instellingen beschikbaar zijn onvoldoende zijn. Instellingen hebben aangegeven dat bij een hogere korting dan 10% (van € 159 miljoen) hun continuïteit niet te garanderen is met alle desastreuze gevolgen van dien voor onze cliënten. Hier willen wij niet de verantwoordelijkheid voor dragen. Wellicht ten overvloede benadrukken we dat het een kwetsbare groep cliënten betreft die in onze maatschappij op zorg en steun moeten kunnen rekenen. De frictiekosten lopen daarbij ook onacceptabel hoog op. Hier raken we aan een ander zorgpunt van de regio. We gaan er vanuit dat deze frictiekosten door het Rijk worden gedragen, gemeenten noch instellingen willen en kunnen deze dragen. We hebben hier echter nog geen duidelijkheid over.

We willen daarom dringend een beroep op u doen om de bovengenoemde punten aan te kaarten bij de Staatssecretaris.

Deze brief is opgesteld in samenspraak met en volledige instemming van gemeenten en instellingen binnen de regio Groningen.

Hoogachtend,

H.W. van Gelder
Voorzitter van de stuurgroep Transformatie Jeugdzorg Groningen

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

BIJLAGE

Regionaal Transitie Arrangement Groningen

datum: 18 oktober 2013

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Samenvatting en besluitvorming

Voor u ligt het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) van de regio Groningen. Dit arrangement gaat in op de eisen die de Transitiecommissie Stelselherziening (hierna: TSJ) stelt aan het RTA.

De basis van dit RTA is dat gemeenten en instellingen de transitie en transformatie gemeenschappelijk willen en gaan oppakken. De uitdagingen, kansen en problemen die deze beweging met zich mee brengt gaan ons allen aan en alleen door samen te werken tussen instellingen onderling, tussen gemeenten en instellingen en gemeenten onderling kunnen we de zorg voor onze kinderen goed organiseren.

In de regio Groningen beperken de gemeenten zich niet tot het overgangsrecht voor 2015, maar gebruiken we het RTA om tot 2018 met de aanbieders en de gebruikers van de Jeugdzorg toe te groeien naar een gemeentelijk aangestuurd 'nieuw jeugdstelsel'. Als inhoudelijke leidraad hanteren we hiervoor het Groninger Functioneel Model (zie hoofdstuk 2). Deze leidraad vertalen we de komende maanden met aanbieders en gebruikers in een transformatieagenda (zie hoofdstuk 5). Doel van de transformatieagenda is, om met elkaar een gedeeld meerjarig – zowel inhoudelijk als financieel- perspectief vast te stellen en de voorgenomen veranderingen om te zetten in concreet te nemen stappen.

Met het opstellen van deze meerjarige agenda beperken we de frictiekosten door de jeugdzorg aanbieders de ruimte te bieden om mee te groeien in de vernieuwing en de daaraan gekoppelde bekostiging. Daarnaast nemen we drie jaar de tijd om gezamenlijk stapsgewijs ervaringen op te doen en kennis te delen om een solide basis te leggen voor het gemeentelijke jeugdstelsel.

De definitieve verdeling van middelen over de instellingen in 2016 en 2017 zal plaats vinden op basis van die transformatieagenda en betere cijfers. Voor 2015 verdelen we de middelen op basis van een systematiek die uitgaat van de huidige financieringsbronnen. Immers de cijfers vanuit het landelijke en vanuit de regio zijn onvoldoende scherp om voor 2015 al tot een definitieve verdeling van middelen over de instellingen te komen.

In dit licht moeten ook de percentages worden gezien die genoemd worden in het RTA. Wanneer er voor 2015 duidelijkheid is over de middelen die we ter beschikking krijgen kunnen we tot een definitieve verdeling voor dat jaar overgaan. Voor 2016 en 2017 geven wij in het RTA een doorkijk voor de zorginstellingen waarbij wij een deel van het beschikbare budget willen flexibiliseren voor de uitvoering van de transformatieagenda.

Zowel instellingen als gemeenten hebben zorgpunten geuit. Deze zorgpunten hangen veelal samen met onduidelijkheid over budgetten. Deze zorgpunten zijn in het RTA benoemd en we hebben afgesproken dat we deze zorgpunten gemeenschappelijk formuleren en inbrengen in het gesprek met de TSJ op 31 oktober 2013. We maken daarom enkele stevige voorbehouden bij de afspraken die in het RTA zijn gemaakt.

1. Voorbehoud goedkeuring gemeenteraad. De transitiearrangementen geven een voornemen om het totale budget voor de jeugdzorg te alloceren. Daarom dienen we dit arrangement in onder voorbehoud van de instemming door de gemeenteraad.
2. Voorbehoud van volumes. De transitiearrangementen dienen ruim een jaar voor de inwerkingtreding van de Jeugdwet te worden opgesteld. In het tussenliggende jaar kunnen de cijfers veranderen. We maken een voorbehoud met betrekking tot de volumes.
3. Voorbehoud van macrobudget. In de meicirculaire van 2014 kunnen er wijzigingen in het budget optreden ten opzichte van wat er via de meicirculaire 2013 bekend is gemaakt. In de meicirculaire 2013 constateren wij dat de gemeenten meer gekort worden dan de afgesproken korting in het bestuursakkoord. Daarom maken we ook een voorbehoud op alle negatieve wijzigingen ten opzichte van het budget 2012 (Vektis 2011/2012) minus de afgesproken kortingen. optreden in het macrobudget voor 2015. Onzeker is nog hoe het nieuwe landelijke verdeelmodel vanaf 2016 er voor onze regio gaat uitzien.
4. Voorbehoud inwerkingtreding Jeugdwet. Dat de Jeugdwet op 1 januari 2015 in werking treedt is een bestuurlijk voornemen. We maken een voorbehoud dat het voorstel zoals dat nu voorligt niet op relevante onderdelen wordt aangepast.
5. Voorbehoud certificering. Afspraken met betrekking tot jeugdbescherming (JB) en jeugdreclassering (JR) worden gemaakt met de huidige aanbieders. Onder voorbehoud dat deze instellingen daadwerkelijk gecertificeerd zijn in 2015.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

6. Voorbehoud kwaliteitseisen. De afspraken met aanbieders van jeugdhulp zijn gemaakt onder voorbehoud dat deze aanbieders voldoen aan die kwaliteitseisen in de Jeugdwet die op voorhand toetsbaar zijn en voorzien in: een effectieve en laagdrempelige klachtenbehandeling, medezeggenschap en systematische kwaliteitsbewaking een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling.

Het RTA moet uiterlijk op 31 oktober 2013 ingediend worden bij de TSJ. Het RTA moet aan drie hoofdeisen voldoen (garantie zorgcontinuïteit, in stand houden zorginfrastructuur en beperken frictiekosten). Onder deze eisen liggen nog een 18-tal punten waar aan ook moet worden voldaan. Voor deze punten verwijzen wij u naar hoofdstuk 6.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Inhoudsopgave

SAMENVATTING EN BESLUITVORMING	2
HOOFDSTUK 1. INLEIDING	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Wijze van invullen Transitiearrangement regio Groningen	5
1.3. Zorgpunten	5
1.4 Leeswijzer	6
HOOFDSTUK 2. HOOFDLIJNEN GRONINGER FUNCTIONEEL MODEL	7
HOOFDSTUK 3. BUDGET REGIO GRONINGEN	9
3.1 Budgetten	9
3.2 Opmerkingen bij de tabellen	10
HOOFDSTUK 4. HET TRANSITIE ARRANGEMENT	12
4.1 Transformatieagenda	12
4.2 Transitiearrangement	12
4.2.1. Percentuele verdeelsystematiek	12
4.2.2. Verdeelsystematiek 2015	13
4.2.3. Verdeelsystematiek met doorkijk naar 2016 en 2017	14
4.2.4. (Boven)regionale afspraken	15
4.2.5. Onderzoek PGB	16
4.2.6. Instandhouding zorgcontinuïteit en zorginfrastructuur 2015 regio Groningen	16
4.2.7. Bureau Jeugdzorg (BJZ)	16
HOOFDSTUK 5. BOUWSTENEN TRANSFORMATIEAGENDA GRONINGEN	18
5.1. Opgaven voor de werkagenda	18
5.2 De vervolgstappen in het kader van de transformatieagenda	19
HOOFDSTUK 6 EISEN RTA	20
BIJLAGEN	21
Bijlage 1 Overzicht kosten jeugdigen per gemeente	22
Bijlage 2 Bovenregionale samenwerking	23
Bijlage 3 Schets Groninger Functioneel Model	25
Bijlage 4 Uitwerking pijlers van de transformatieagenda	40
Bijlage 5 Lijst met instellingen	44

4

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Rijk, VNG en IPO hebben landelijk een transitieplan (13 mei 2013) opgesteld. Met dit transitieplan willen Rijk, VNG en IPO op zowel landelijk als op regionaal niveau in 2015 met een overgangsrecht een goed voorbereide overgang van de decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeenten realiseren. Het gaat in het overgangsrecht om:

- het realiseren van de continuïteit van zorg,
- de continuïteit van de infrastructuur om deze zorg aan cliënten in 2015 te bieden bij de aanbieder die tot aan de inwerkingtreding van de nieuwe Jeugdwet deze ondersteuning bood,
- het beperken van de frictiekosten.

De gemeenten stellen – in overleg met de relevante aanbieders en de huidige financiers (provincie en verzekeraar/Zorgkantoor)- een Regionaal¹ Transitie Arrangement op. In dit RTA worden de bovenstaande punten door de samenwerkende gemeenten uitgewerkt. Daarnaast worden in het RTA de afspraken tussen regio's benoemd voor wat betreft het mogelijk bovenregionale zorgaanbod.

Naast de *regionale* transitiearrangementen stelt de VNG een *landelijk* transitiearrangement op voor de zeer specialistische zorg die landelijk zal worden ingekocht. Het gaat daarbij o.a. om topklinische GGZ (bijv. 3^e lijns behandeling van anorexia, autisme, persoonlijkheidsstoornissen), forensische zorg, en zeer gespecialiseerde diagnostiek van jeugd GGZ en verstandelijke beperkte jeugd. Wij bezien in onze regio in hoeverre de zorgvormen uit het landelijk transitiearrangement aanwezig zijn binnen onze regio en in het Groninger Functioneel Model invulling kunnen krijgen.

1.2 Wijze van invullen transitiearrangement regio Groningen

In de regio Groningen beperken de Groninger gemeenten zich niet tot het overgangsrecht voor 2015, maar gebruiken we het RTA om tot 2018 met de aanbieders en de gebruikers van de Jeugdzorg toe te groeien naar een gemeentelijk aangestuurd 'nieuw jeugdstelsel'. Als inhoudelijke leidraad hanteren we hiervoor het Groninger Functioneel Model (zie hoofdstuk 2). Deze leidraad vertalen we de komende maanden met aanbieders en gebruikers in een transformatieagenda (zie hoofdstuk 5). Doel van de transformatieagenda is, om met elkaar een gedeeld meerjarig – zowel inhoudelijk als financieel- perspectief vast te stellen en de voorgenomen veranderingen om te zetten in concreet te nemen stappen.

Met het opstellen van deze meerjarige agenda beperken we de frictiekosten door de jeugdzorgaanbieders de ruimte te bieden om mee te groeien in de vernieuwing en de daaraan gekoppelde bekostiging. Daarnaast nemen we drie jaar de tijd om gezamenlijk stapsgewijs ervaringen op te doen en kennis te delen om een solide basis te leggen voor het gemeentelijke jeugdstelsel.

Een goede samenwerking met de jeugdzorginstellingen is voor de Groninger gemeenten onmisbaar.

1.3. Zorgpunten

De gemeenten en de instellingen hebben gemeenschappelijk een aantal zorgpunten gedefinieerd die zich concentreren rondom de beschikbare budgetten.

1. Het macrobudget in de meicirculaire 2013 laat nu bedragen zien die lager zijn dan de huidige financiële geldstromen in de regio (ook nadat daar de landelijke korting in is verwerkt). Dit betekent dat wanneer die bedragen gehanteerd worden de bezuiniging al hoger is dan landelijk is besloten. Wij zijn van mening dat het genoemde verschil tussen wat beschikbaar komt (meicirculaire 2013) en de werkelijke cijfers 2011/2012 (Vektis) minus de landelijke kortingen (oplopend van 3,5% in 2015 naar 12,5% in 2017) niet door de gemeenten en instellingen gedragen moet worden. Het genoemde verschil zit naar onze verwachting in het AWBZ budget.
2. De bezuinigingen die op het macrobudget worden doorgevoerd (3,5% in 2015, 8,5% in 2016 en 12,5% in 2017) zijn de resultante van kortingen die plaatsvinden op de verschillende financiële bronnen waaruit het macrobudget voor gemeenten is opgebouwd. De regio Groningen krijgt in 2015 een hoog aandeel budget dat vanuit de AWBZ voortkomt. Dit kan betekenen dat de totale bezuiniging voor de regio Groningen hoger

¹ De 23 Groninger gemeenten gelden hierbij als de regio Groningen.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

uitvalt dan het landelijke gemiddelde. Dit komt dan bovenop de tekorten die al zijn ontstaan vanwege de lagere bedragen in de meicirculaire 2013.

3. Wanneer vanaf 2016 het objectief verdeelmodel uitgaat van landelijke gemiddelden, dan zullen de effecten voor de regio nog ernstiger worden dan de effecten van de eerste twee constatering.²
4. Naast helderheid over de budgetten is ook helderheid nodig over welke zorg hieruit betaald moet worden. Zo is er bijvoorbeeld onduidelijkheid over zorg aan verstandelijk beperkten die hoog complexe zorg (levenslang) nodig hebben (bijvoorbeeld de kinderdagcentra en verblijf plus behandeling in een instelling). Ook dit brengt extra risico's met zich mee.
5. Wanneer bovenstaande risico's daadwerkelijk optreden is de continuïteit voor de zorginfrastructuur en de zorg zelf niet gegarandeerd.

Daarnaast is het zo dat zolang de budgetten die de gemeenten te verdelen hebben niet duidelijk zijn de colleges geen definitieve afspraken kunnen maken met instellingen voor het jaar 2015 en de raden hier niet mee zullen instemmen. Voor instellingen geldt dat zij bij geen definitieve budgetten hun interne infrastructuur gaan afbouwen waardoor de zorgcontinuïteit in gevaar komt. Wij vinden dat het Rijk dan verantwoordelijk is voor de frictiekosten die dit met zich mee zal brengen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk twee bespreken we de hoofdlijnen van het Groninger Functioneel Model. In hoofdstuk drie gaan we in op de budgetten die van belang zijn voor het transitiearrangement. Vervolgens werken we het transitiearrangement met een verdeelsystematiek in hoofdstuk vier uit. We benoemen in hoofdstuk 5 de eerste bouwstenen en planning van de transitieagenda. Ten slotte beschrijft hoofdstuk 6 de vereisten van de TSJ voor het RTA.

² Zie bijlage 1 voor de kosten per jeugdige per gemeenten nu. De verwachting is dat na het doorvoeren van het nieuwe landelijke verdeelmodel de Groninger gemeenten per 2016 circa € 23 miljoen minder beschikbaar krijgen.

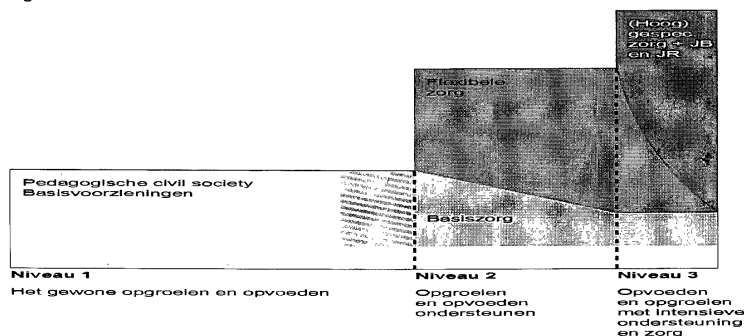
Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Hoofdstuk 2. Hoofdpijnen Groninger Functioneel Model

Voor het herinrichten van het jeugdstelsel in de 23 gemeenten in Groningen hebben we gemeenschappelijk een aantal ambities vastgelegd. Deze staan beschreven in de nota 'Schets voor een Groninger functioneel model nieuw jeugdstelsel' (bijlage 3). Met het Groninger Functioneel Model beogen we een belangrijk fundament te leggen voor de wijze waarop elke Groninger gemeente de transitie en transformatie van de jeugdzorg kan vorm geven. Daarnaast heeft het functioneel model als doel om de zorg in de regio een op gelijkwaardig niveau te laten plaats vinden, zodat de werkwijze en de mate van ingezette preventie (in het kader van solidariteit) vergelijkbaar is. Tenslotte moet het functioneel model ruimte bieden om verbonden te zijn met de keuzes die in de andere decentralisaties lokaal worden gemaakt.

Met deze vernieuwing van het jeugdstelsel binnen het totale sociale domein in de gemeenten streven we verschillende effecten na, die we denken vanuit een gebundelde financieringsstroom beter te kunnen realiseren dan in de huidige situatie. We willen het zorgaanbod, de ondersteuning van jongeren en gezinnen effectiever en efficiënter organiseren, we willen op termijn minder grote druk op specialistische zorg, we willen voor kinderen en gezinnen die dit nodig hebben snelle passende ondersteuning of behandeling liefst georganiseerd dichtbij de eigen leefomgeving van jeugdigen, waarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van de eigen mogelijkheden en kracht en netwerk van gezinnen.

In het Groninger Functioneel Model formuleren de gemeenten in de regio Groningen inrichtingskeuzes die de basis vormen voor het nieuwe gemeentelijke jeugdstelsel (infrastructuur). Het functioneel model is daarmee de basis om de transformatie en daarmee de transformatieagenda met elkaar in te vullen en te concretiseren. Het Groninger Functioneel Model heeft drie niveaus:

Niveau 1. Basiszorg (het fundament van het nieuwe stelsel)

Dit omvat in elk geval het versterken van de opvoedingsvaardigheden van ouders, een sterke pedagogische gemeenschap (civil society) en basiszorg. Gemeenten beslissen zelf op welke wijze men de basiszorg organiseert. Omdat het gaat om het fundament van het nieuwe stelsel zijn er primaire functies beschreven en specifieke uitgangspunten vastgesteld. De basiszorg bevat in elk geval de volgende functies:

- Het voorkomen van-, dan wel vroege signalering van- en vroege interventies bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen;
- Het versterken van het opvoedkundig klimaat in gezin, buurt en sociale omgeving,
- Het bevorderen van de opvoedingsvaardigheden van ouders, zodat zij in staat zijn hun verantwoordelijkheid te dragen;
- Het inschakelen-, (waar nodig) herstellen- en versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en de sociale omgeving;
- Het bevorderen van de veiligheid van de jeugdige in de opvoedsituatie waarin hij of zij opgroeit;
- Integrale hulp aan de jeugdige en zijn ouders indien er sprake is van multiproblematiek;
- Het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Niveau 2. Flexibele zorg

Als de basiszorg niet (meer) voldoet in de ondersteuning van jeugdigen en gezinnen of als er meer gespecialiseerde arrangementen nodig zijn is er een flexibele schil. Deze schil kent een expertpool die bestaat uit aanvullende specialistische expertise ten behoeve (psycho)diagnostiek en deskundigheidsbevordering en een flexibel aanbod. De keuze voor een instelling in de flexibele schil, is mede afhankelijk van de problematiek of behoefte aan ondersteuning die zich voordoet in een gemeente, dorp of wijk. De ondersteuning vanuit de flexibele schil wordt zoveel mogelijk in de sociale context van kinderen en hun opvoeders aangeboden.

Niveau 3. (Hoog)specialistische zorg

Dit betreft zeer specialistische- en intensieve zorg die geleverd wordt bij complexe problematiek met een hoge zorgintensiteit. Deze individuele zorg door gespecialiseerde voorzieningen is niet vrij toegankelijk. Jeugdigen en gezinnen krijgen specialistische zorg naar aanleiding van een oordeelsvorming door hiertoe bevoegde professionals, huisartsen en jeugdartsen of door een rechterlijke uitspraak. Dat deze vormen van hulp te specialistisch zijn om vanuit de basiszorg te organiseren wil niet zeggen dat deze hulp buiten het gezichtsveld van de basiszorg wordt geboden. Het is van belang de gespecialiseerde hulpverleners te laten aansluiten bij het bestaande netwerk en wanneer dat mogelijk is de zorgcoördinatie of casuscoördinatie voor het gezin altijd plaats te laten vinden vanuit de lokale basiszorg. Ook bij zwaardere vormen van ondersteuning blijft het uitgangspunt het aanboren van de eigen kracht van ouders en jeugdigen, zoveel mogelijk in hun eigen omgeving. Als de specialistische zorg afgerond is dient er een vloeiende overgang te zijn naar de ondersteuning die vanuit de basiszorg wordt geboden.

Het uitwerken van dit functioneel model tot een operationeel model voor het nieuwe jeugdstelsel en de implementatie ervan is een intensief proces waarbij gemeenten samen met zorgaanbieders en ook cliënten(organisaties) in de komende maanden samen aan gaan werken. Dit vormt een belangrijk onderdeel van de transformatieagenda. Wij verwijzen u voor de te nemen stappen in deze naar hoofdstuk 5.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Hoofdstuk 3. Budget regio Groningen

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de beschikbare middelen vanuit de meicirculaire 2013 ten opzichte van de werkelijke budgetten 2011/2012 (verstrekkt door Vektis en provincie). In hoofdstuk 4 leggen we een verband tussen het Groninger Functioneel Model, de transformatieagenda en de verdeelsystematiek op grond van het budget dat in hoofdstuk 3 wordt genoemd.

3.1 Budgetten

In de meicirculaire 2013 zijn gemeenten via een voorlopige indicatie geïnformeerd over het macrobudget en de bijbehorende verdeling over gemeenten. Op basis van de meicirculaire is er voor de regio het volgende budget beschikbaar. De korting in 2015 van 3,5% is al in mindering gebracht.

Tabel 1: Macrobudget 2015 regio Groningen (op basis van zorggebruik 2012)

	Meicirculaire 2013 historisch budget	Provinciale jeugdzorg	Budget jeugd GGZ	Jeugd AWBZ
Totaal 23 gemeenten	€ 144.000.000	€ 51.000.000	€ 33.000.000	€ 61.000.000

Wij verwijzen naar onze zorgpunten genoemd in paragraaf 1.3 nummer 1 over het landelijk macrobudget. In de meicirculaire 2013 constateren wij dat de gemeenten meer gekort worden dan de afgesproken korting in het bestuursakkoord. Wij hebben daarom besloten om in het RTA uit te gaan van de Vektiscijfers 2011/2012 minus de afgesproken landelijke kortingen uit het bestuursakkoord (zie tabel 3). Hieronder volgen diverse berekeningen waarbij gesproken wordt over het macrobudget. Wij zien de Vektiscijfers 2011/2012 als het Groninger macrobudget. Landelijk wordt op het macrobudget in de achtereenvolgende jaren een korting van 3,5% (2015), 8,5% (2016) oplopend naar 12,5% (2017) ten opzichte van het jaar 2015 in mindering gebracht.

Jaren	Kortingspercentage	Cumulatief
2015	3,5 %	3,5%
2016	5%	8,5%
2017	4%	12,5%

Als we deze kortingen op het budget van Groningen toepassen geeft dit het volgende beeld.

Tabel 2 : Doorrekening kortingspercentage op Groninger macrobudget 2016 en 2017

	Vektis budget 2015 incl. 3,5%	Kortingsbudget = 2015 + korting 5% van budget 2015	Budget gemeente 2016	Kortingsbudget = 2016 - korting 4 % van budget 2015	Budget gemeente 2017
Totaal 23 gemeenten	€ 153.900.000	-€ 7.695.000	€ 146.221.000	-€ 6.156.000	€ 140.065.000

Het bovenstaande budget voor 2015 hebben wij conform de meicirculaire afgezet tegen de Vektiscijfers (werkelijk budget 2011/2012). Voor de jeugd en opvoedhulp zijn de begrotingscijfers van de provincie Groningen gebruikt i.p.v. de Vektis cijfers.

Tabel 3: Vergelijking gegevens meicirculaire (2012) en Vektis (2011) en provincie Groningen (2012)

Financieringsachtergrond	Zorgvorm	Meicirculaire 2012	Vektis cijfers 2011
Zorg voor jeugdigen, gefinancierd uit de Zorgverzekeringswet (Zvw):	Eerstelijns zorg voor psychische problemen zonder verblijf	€ 33.000.000	€ 35.000.000
	Tweedelijns zorg voor psychische problemen zonder verblijf		
	Tweedelijns zorg voor psychische problemen met verblijf		

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Zorg voor jeugdigen, gefinancierd uit de Algemene wet bijzondere ziektekosten (Awbz)	Zorg voor jeugdigen met beperkingen zonder verblijf	€ 61.000.000	€ 76.000.000
	Zorg voor jeugdigen met psychische problemen zonder verblijf		
	Zorg voor jeugdigen met licht verstandelijke beperkingen (Zorg Zwaarte Pakket 1, 2 en de helft van 3)		
	Zorg voor jeugdigen met psychische problemen met verblijf		
Gegevens provincie Groningen			
Provinciaal gefinancierde jeugd- en opvoedhulp	Jeugdzorg zonder verblijf	€ 51.000.000	Uitgaven 2012: € 47.000.000 Waarbij in 2013 € 1.500.000 minder beschikbaar komt voor Landelijk werkende instellingen. Ontvangsten € 48.500.000
	Jeugdzorg met verblijf		
	Pleegzorg		
	Overige taken (steunfuncties, projecten e.d.)		
	VWS-taken waaronder AMK, toegang BJZ, casemanagement		
	Jeugdbescherming		
	Jeugdreclassering		
Overige taken Incidenteel			
totaal		€ 144.000.000 (afgerond)	€ 159.500.000
		Verschil	€ - 15.000.000
Door het Rijk gefinancierde jeugdzorg	Jeugdzorg - plus (voorheen: gesloten jeugdzorg)	Voor 15 plaatsen mee genomen ³	

Deze tabel laat zien hoeveel middelen wij minder krijgen dan de Vektiscijfers en waarom wij de Vektiscijfers als macrobudget aanmerken.

Wij hebben bovenstaande cijfers in hoofdstuk 4 gebruikt bij het uitwerken van een verdeelsystematiek voor het jaar 2015 omdat wij niet beschikken over betrouwbare gegevens van alle zorgaanbieders die binnen bovengenoemde sectoren werkzaam zijn.

3.2 Opmerkingen bij de tabellen

- We hebben op dit moment geen eenduidig financieel inzicht in de hoogte van het over te hevelen macro budget in 2015. Tevens ontbreekt de inhoud- en onderlinge samenhang van de producten die de totale jeugdzorg biedt. Oorzaken daarvoor zijn o.a.:
 - *Het verschil in berekeningswijze* (bijv. uitgaan van indicatie of geleverde (over)productie),
 - *het verschil in aannames* (bijv. wel of niet woonplaatsbeginsel meegenomen, te hanteren kortingen, het betrekken van gegevens uit verschillende registratiesystemen),
 - *het verschil in tijd* (o.a. jaar van berekening, momentopname of niet) en
 - *verschil in definities* van inhoud van producten.
- De verschillen tussen de gegevens van de meicirculaire (2012) en Vektis gegevens (2011) laten een negatief saldo zien van € 15 miljoen. Daarnaast moeten we rekening houden met de eerder genoemde herverdeling van middelen in 2016 (zie paragraaf 1.3). Dit levert een negatief resultaat van circa € 23 miljoen op. We lopen als Groninger gemeenten in totaal een risico van ongeveer € 38 miljoen. Zonder aanpassing van - ofwel de voorgenomen herverdeling van middelen (2016) of verzachting van de opgelegde kortingen - is de benodigde continuïteit van de jeugdzorg vanaf 2015 niet door de Groninger gemeenten te bieden. Wij verwijzen u hiervoor naar onze zorgpunten in paragraaf 1.3.
- Binnen het budget van de AWBZ leggen de PGB's in onze regio een beslag van 77% (circa € 58 miljoen). We hebben onvoldoende inzicht aan wie deze PGB's zijn toegekend en voor welke vormen van zorg. Wij willen hier een onderzoek naar doen.
- De gegevens geven een momentopname aan. Bij ongewijzigd beleid zal de vraag – op basis van de groei van vorige jaren- circa 4 % stijgen. Door de ambitie van de gemeenten om laagdrempelig de jeugdigen en hun ouders eerder te bereiken, lopen we het risico dat – ondanks de daling van het aantal jeugdigen in de

³ Volgens Het Poortje (bovenregionale aanbieder gesloten jeugdzorg) zijn er circa 50 jeugdigen opgenomen in de gesloten jeugdzorg.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

- provincie de vraag naar jeugdzorg niet zal afnemen. Het is om die reden verstandig het rijksbudget voor jeugdzorg binnen de gemeentelijke begrotingen te alloceren.
5. Naar verwachting wordt in de meicirculaire van 2014 duidelijk wat de werkelijke budgetten zijn.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Hoofdstuk 4. Het Transitie Arrangement

4.1 Transformatieagenda

In de regio Groningen kiezen we ervoor om maximaal te vernieuwen binnen verantwoorde grenzen. We zorgen er in ieder geval voor dat de continuïteit van de jeugdzorg en de infrastructuur in 2015 is gegarandeerd. We kiezen daarbij voor een aanpak waarin de transformatie geleidelijk, maar met een verantwoord tempo in drie jaar wordt gerealiseerd. Vanaf 1 januari 2018 willen we inhoudelijk en financieel zo ver zijn, dat het door de gemeenten aangestuurde jeugdstelsel getransformeerd en in werking is. De inhoudelijke leidraad hiervoor is het vastgestelde Groninger Functioneel Model.

Om te komen naar het model dat we voor ogen hebben per 1 januari 2018 zullen stappen gemaakt moeten worden die de transformatie van de jeugdzorg steeds meer naar het einddoel brengt. Het zetten van deze stappen begint nu al en loopt door tot ver in 2017. De aanpak van deze transformatie werken we uit in een transformatieagenda.

De transformatieagenda is een werkagenda waarin de stappen inhoudelijk worden beschreven en in de tijd worden geplaatst richting de datum van 1 januari 2018. De stappen zijn gericht op het maken van de beweging naar voren met ombouw van zwaardere zorg naar lichtere, realisatie van meer eigen kracht in het lokale veld en goede schakelfuncties tussen licht en zware zorg en tussen vrijwillige en gedwongen zorg. Het uitwerken van de stappen willen we in gezamenlijkheid met jeugdzorgaanbieders doen. We willen toewerken naar een breed gedragen agenda die ook in de uitvoering op brede draagkracht van jeugdzorginstelling kan rekenen.

De transformatieagenda kent een aantal korte termijn doelen die op 1 januari 2015 onder de nieuwe Jeugdwet gerealiseerd moeten zijn. Vervolgens zijn stappen nodig om in 2015, 2016 en 2017 toe te werken naar het getransformeerde jeugdzorgstelsel conform het Groninger Functioneel Model.

Op 1 januari 2015 moeten de volgende onderdelen operationeel zijn:

1. Basiszorg en expertise pool zoals beschreven onder pijler 4 en 5 van het Groninger Functioneel Model (waaronder de overdracht van functies en taken van BJZ naar de basiszorg en expertisepool)
2. Triage en verwijzing zoals beschreven onder pijler 4
3. De inrichting van het AMHK (pijler 9)
4. De uitvoering van de taken jeugdbescherming en jeugdreclassering (pijler 9)
5. Uitwerking van de crisisulp (pijler 9)

In hoofdstuk 5 worden de bouwstenen voor de transformatieagenda en het tijdspad nader beschreven.

4.2 Transitiearrangement

In hoofdstuk 3 zijn de beschikbare budgetten voor 2015 beschreven met alle onzekerheden van dien. In dit hoofdstuk beschrijven wij een verdeelsystematiek die de gemeenten en zorgaanbieders houvast geeft voor hun budgetten 2015. Wij hanteren daarom in de verdeelsystematiek percentages (op basis van de Vektiscijfers en de cijfers van de provincie Groningen) waarbij het Groninger macrobudget op 100% worden bepaald (op basis van de Vektiscijfers 2011/2012).

4.2.1. Percentuele verdeelsystematiek

Uitgaande van 100% van het macrobudget, zullen we aan de hand van percentages aangeven hoe we dit budget in willen zetten.

- Een deel van het budget willen we inzetten voor de structurele versterking van de voorkant van het functioneel model (niveau 1). Hiervoor reserveren wij in 2015 3% en in 2016 en 2017 jaarlijks 2,5%.
- Daarnaast hebben we budget nodig om de transformatie te realiseren. Bijvoorbeeld voor het inzetten van medewerkers van de huidige jeugdzorginstellingen in de basiszorg, flexibele schil of in de expertisepool. Daarnaast kan een deel van deze middelen gebruikt worden voor het ontwikkelen van nieuwe zorgvormen eventueel met nieuwe aanbieders. We reserveren hiervoor 10% van het macrobudget.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

- De gemeenten zullen een deel van de bedragen die ze krijgen in moeten zetten ter dekking van de uitvoeringskosten. We rekenen op 3% van het macrobudget met een afbouw naar 2,5%. Dit wordt gebruikt voor de financiering van de uitvoeringstaken die we collectief op ons nemen en de uitvoeringstaken die we lokaal op ons nemen.
- De mogelijk te bereiken efficiencywinst door het terugdringen van de administratieve lasten rekenen we niet mee. Volgens de jeugdzorgaanbieders zijn hier besparingen te realiseren. De efficiencywinst willen we in zijn geheel investeren in de zorgcontinuïteit, waardoor we de verwachte kortingen gedeeltelijk kunnen opvangen.

Wanneer we de bovengenoemde percentages in een tabel samenvatten ontstaat het volgende beeld.

2015	2016	2017	Beschrijving
100			Totaal budget 1 januari 2015 (waar dus korting van 3,5% al vanaf is)
0	5	9 ⁴	kortingen rijk op oorspronkelijk budget van 1 januari 2015 ⁵
3	2,5	2,5	Budget voor structurele versterking voorliggend veld
10	10	10	Investeringsbudget bekostiging transformatie
3	2,5	2,5	Uitvoeringskosten gemeenten som van collectief en lokaal
84	80	76	Budget voor directe zorg (naast investeringsbudget van 10%) inclusief landelijk werkende instellingen (circa 2,2%)

Tabel 1

Na aftrek van het budget voor de structurele versterking van het voorliggend veld en de uitvoeringskosten resteert in 2015 een budget van 84% voor directe zorg, plus 10% voor zorg die verschuift/verandert in het kader van de transformatie. Voor 2016 is dit 80% + 10% en voor 2017 is dit 76% + 10%.

Omdat er reeds in 2014 gestart wordt met het invullen van de eerste delen van het Groninger Functioneel Model zal er gezocht worden naar wegen waarop een deel van het budget dat hiervoor beschikbaar komt in 2015 reeds in 2014 ingezet kan worden.

4.2.2. Verdeelsystematiek 2015

Een van de eisen van het RTA is dat het voor de zorgaanbieders duidelijk moet zijn welke budget zij voor 2015 tegemoet kunnen zien om de zorgcontinuïteit te kunnen garanderen en de zorginfrastructuur in stand te kunnen houden.

Op dit moment hebben wij alleen voor alle zorgsectoren zicht op het macrobudget genoemd in de meircirculaire 2013 (=budget 2015) en de middelen uit de rapportage van Vektis (cijfers 2011/2012). Wij hebben op grond van deze cijfers een verdeelsystematiek ontwikkeld waaruit een instelling per sector (Zvw, AWBZ en provinciale jeugd&opvoedhulp) kan afleiden welk percentage budget ze ontvangen ten opzichte van 2012. Hiermee kunnen ze beoordelen of ze aan de eis van zorgcontinuïteit en zorginfrastructuur kunnen voldoen. Wij zijn van mening dat deze systematiek verdedigbaar is omdat het gaat over de voorzetting van de bestaande zorg met de bestaande zorgaanbieders in de bestaande sectoren (de bestaande infrastructuur). Dit vormt ons uitgangspunt.

In de verdeelsystematiek is rekening gehouden met de middelen (16%) die de gemeenten in mindering brengen op het macrobudget (10% transformatie, 3% versterken voorliggende voorzieningen en 3% uitvoeringsorganisatie).

Het is van belang dat de zorginstellingen voor 2015 de zorgcontinuïteit van de zittende cliënten en cliënten op de wachtlijst kunnen garanderen en de zorginfrastructuur in stand kunnen houden. Instellingen geven aan dat zij grosso modo in staat zijn in hun bedrijfsvoering kortingspercentages tussen 5% en 10% op te kunnen vangen en dat kortingen hoger dan 10% betekenen dat ingrijpende beslissingen moeten worden genomen die de inhoudelijke zorg raken. Daarbinnen zijn bv. de financiële positie van een instelling en het feit of ze onderdeel uitmaken van een groter geheel aspecten die maken of een korting eerder zonder ingrijpende beslissingen opgevangen kan worden of juist niet.

⁴ 5% 2016+ 4% 2017 = 9%

⁵ Cumulatieve kortingen 2015 3,5%, 2016 8,5% en 2017 12,5%

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Onderstaande tabel geeft aan wanneer we de meircirculaire 2013 afzetten tegen de Vektiscijfers 2011/2012 welk effect dat heeft uitgedrukt in percentages die dan beschikbaar zijn voor het zorgaanbod in de verschillende sectoren in 2015.

	budget 2015 meircirculaire (MC)	werkelijke cijfers 2011/2012 Vektis	% effect van de MC op Vektiscijfers	uitname % 16	resteert tov MC	totaal effect % tov Vektiscijfers
ZVW	33.000.000	35.000.000	-5,7%	5.280.000	27.720.000	79,2%
AWBZ (incl pgb)	60.000.000	76.000.000	-21,1%	9.600.000	50.400.000	66,3%
Jeugdzorg	51.000.000	48.500.000	5,2%	8.160.000	42.840.000	88,3%
totaal	144.000.000	159.500.000	-9,7%	23.040.000	120.960.000	75,8%

Tabel 2

Uit deze tabel kunnen we concluderen dat de beschikbare percentages onvoldoende zijn om de zorgcontinuïteit en zorginfrastructuur te garanderen. Omdat wij van mening zijn dat de Vektiscijfers 2011/2012 minus de landelijke korting meer recht doen aan de toezegging uit het bestuursakkoord geven wij in onderstaande tabel aan welk effecten er voor de regio Groningen eigenlijk zouden moeten zijn.

	budget 2015 (Vektis -3,5%)	werkelijke cijfers Vektis 2011/2012	% effect	uitname % 16	resteert	totaal effect % (Vektis -3,5%)
ZVW	33.775.000	35.000.000	-3,5%	5.404.000	28.371.000	81,1%
AWBZ (incl pgb)	73.340.000	76.000.000	-3,5%	11.734.400	61.605.600	81,1%
Jeugdzorg	46.802.500	48.500.000	-3,5%	7.488.400	39.314.100	81,1%
totaal	153.917.500	159.500.000	-3,5%	24.626.800	129.290.700	81,1%

Tabel 3

De zorgaanbieders hebben aangegeven voor 2015 een korting van meer dan 10% niet op te kunnen vangen zonder ingrijpende beslissingen te moeten nemen in de zorg. Wij hebben besloten uit het macrobudget 10% te separeren voor transformatiebudget. Ten behoeve van het garanderen van de continuïteit van de zorginfrastructuur vanuit bedrijfsvoeringstechnische redenen wordt de 10% aan de zorgaanbieders toebedeeld. Echter de besluitvorming over de invulling en de besteding van deze middelen vindt plaats onder regie van de gemeenten op basis van de transformatie agenda.

In onderstaande tabel 4 is de 10% transformatiebudget toebedeeld aan de zorgaanbieders. Binnen dit scenario is het reëel van de zorgaanbieders te vragen om de zorgcontinuïteit en de zorginfrastructuur in stand te houden.

De zorgaanbieders hebben hier mee ingestemd.

	budget 2015 (Vektis -3,5%)	werkelijke cijfers Vektis 2011/2012	% effect	uitname % 6	resteert	totaal effect % (Vektis -3,5%)
ZVW	33.775.000	35.000.000	-3,5%	2.026.500	31.748.500	90,7%
AWBZ (excl pgb)	73.340.000	76.000.000	-3,5%	4.400.400	68.939.600	90,7%
Jeugdzorg	46.802.500	48.500.000	-3,5%	2.808.150	43.994.350	90,7%
totaal	153.917.500	159.500.000	-3,5%	9.235.050	144.682.450	90,7%

Tabel 4

4.2.3. Verdeelsystematiek met doorkijk naar 2016 en 2017

Voor de jaren 2016 en 2017 zijn er op dit moment veel onzekerheden. Op dit moment kunnen we, vanwege deze onzekerheid, geen uitspraak doen over de besteding van het macrobudget vanaf 2016. Wel is al bekend dat ons macrobudget (t.o.v. 2012) gekort gaat worden met resp. 8,5% en 12,5% en zullen wij in beide jaren 15% in mindering brengen ter dekking van 10% transformatiekosten, 2,5% uitvoeringskosten en 2,5% versterken voorliggende voorzieningen. Voor 2016 en 2017 geldt verder dat het transformatiebudget van 10%

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

bestemd zal worden voor het transformeren van het stelsel. De instellingen zullen de kortingen binnen hun reguliere exploitatie moeten opvangen.

Voor 2015 t/m 2017 wordt samen met de instellingen een transformatieagenda opgesteld zodat op 1 januari 2018 het nieuwe jeugdstelsel in Groningen staat. Binnen deze transformatieagenda is financiële ruimte nodig om binnen het Groninger Functioneel Model te kunnen bewegen. Naar verwachting zullen de instellingen die in 2015 de jeugdzorg uitvoeren ook in 2016 en 2017 meedoen, maar er bestaat ook de mogelijkheid dat er nieuwe zorgaanbieders mee zullen gaan doen. Wij willen, om binnen de jeugdzorg beweging naar het voorliggend veld te krijgen, een deel van het beschikbare budget voor 2016 en 2017 flexibel maken. Wij realiseren ons dat dit ongetwijfeld bij de instellingen gepaard zal gaan met grote wijzigingen in de bedrijfsvoering van separate instellingen. Wij willen daarom met de instellingen de afspraak maken dat deze flexibilisering uitgevoerd wordt onder de voorwaarden dat personeel binnen het Groninger Functioneel Model wordt mee (naar voren) verplaatst (mens volgt werkprincipe).

De uitvoering van de flexibilisering is geheel afhankelijk van de uitvoering van de transformatieagenda. In hoofdstuk 5 en in de bijlage 4 geven wij de belangrijkste momenten waarop delen van de inhoudelijk transformatie gerealiseerd moeten zijn.

Op dit moment hebben we onvoldoende gegevens om de frictiekosten hard te maken. Instellingen gebruiken voor het berekenen van de frictiekosten landelijk vastgestelde rekenmodellen van de jeugdzorgsector. We gaan voorsnog uit van een bandbreedte. Daarbij geldt dat de frictiekosten zuiverder kunnen worden berekend naarmate de consequenties per organisatie nauwkeuriger en meer in de tijd geplaatst bekend zijn. Het Rijk, VNG en IPO hechten eraan om inzicht te krijgen. Er zal daarom een onafhankelijke second opinion gevraagd worden van een extern bureau om te bepalen wat de hoogte van de frictiekosten is. Het Rijk moet namelijk uit kunnen gaan van onafhankelijk vastgesteld cijfers. Onze eerste schatting van de frictiekosten - op basis van de aangegeven percentages van ons transitiearrangement - bedragen tussen de € 5 miljoen tot € 15 miljoen.

4.2.4. (Boven)regionale afspraken⁶

Regionale samenwerking

Gezien de aard van de gespecialiseerde jeugdzorg is op grond van de nieuwe Jeugdwet samenwerking tussen gemeenten noodzakelijk en soms wettelijk verplicht. Gemeenten dienen ten minste met betrekking tot een aantal zorgfuncties regionaal samen te werken en in te kopen voor jeugdzorg plus, jeugdbescherming en jeugdreclassering, het AMHK en een aantal gespecialiseerde vormen van jeugdzorg. In paragraaf 4.2.7 gaan wij in op noordelijke samenwerking tussen de BJZ's voor de jeugdbescherming en de jeugdreclassering.

Bovenregionale samenwerking

De gespecialiseerde vormen van jeugdzorg zijn benoemd in een landelijke lijst voor zorgfuncties die bovenregionaal uitgevoerd moeten worden.

Het gaat om de volgende vormen van zorg:

- Jeugdzorgplus (voorheen gesloten jeugdzorg)
- Specialistische ambulante psychiatrische zorg
- Klinische zorg voor eetstoornissen
- Klinische zorg (psychiatrische problematiek en gedragsproblematiek)

Samen met de regio Friesland en de regio Drenthe hebben we als regio Groningen gesprekken gevoerd met zorgaanbieders die zeer gespecialiseerde zorg leveren.

De regio's hebben onderling afgesproken zo veel als mogelijk is gezamenlijk op te willen trekken als het gaat om de plek die deze voorzieningen hebben binnen de toekomstige zorginfrastructuur. Daarmee is ook de zorgcontinuïteit aan de orde.

⁶ Regionaal is de hele provincie en bovenregionaal is boven provinciaal

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Onder voorwaarde dat er sprake is van daadwerkelijke transformatie kunnen er in alle drie regio's meerjarige afspraken gemaakt worden. Alle betrokken zorgaanbieders hebben uitgesproken dat zij met volle overtuiging invulling wensen te geven aan de gewenste transformatie.

Met de zorgaanbieders is afgesproken dat er een integraal en gezamenlijk bovenregionaal transformatieplan wordt opgesteld dat aansluit op de regionale en lokale ontwikkelingen met betrekking tot de transformatie van de jeugdzorg. Het is van belang dat er een goede aansluiting komt tussen de zeer gespecialiseerde zorg en de zorg in de voorliggende interventieniveaus. Het sec in standhouden van deze bovenregionale infrastructuur past binnen 'het oude denken' en wij willen in overleg met de Groninger zorginstellingen kijken in hoeverre deze vormen van zorg binnen onze regiogrenzen uitgevoerd kunnen worden.

De budgetten voor deze vormen van zorg maken in totaal onderdeel uit van tabel 3 van hoofdstuk 3. Hier is ook onze verdeelsystematiek uit hoofdstuk 4 van toepassing.

4.2.5. Onderzoek PGB

In de regio Groningen is in de afgelopen jaren een groot deel van het totale budget AWBZ naar PGB's gegaan. Het aandeel is 77% (van AWBZ budget) of te wel een bedrag van ruim € 58 miljoen. We weten echter niet waaraan de PGB's worden uitgegeven. Dit wordt niet bijgehouden en is daarmee niet te achterhalen. We weten daarmee ook niet of de middelen effectief en efficiënt besteed worden. Dit kan niet zonder consequenties blijven voor de huidige PGB's.

Er zal een onderzoek plaatsvinden waarin naar voren komt in hoeverre het mogelijk is om de bestaande PGB's te analyseren. Wanneer de juridische mogelijkheden er zijn zal dit onderzoek plaatsvinden in 2014 waarbij alle bestaande PGB's onderzocht worden op de inhoudelijke en financiële aspecten van de indicatie. De uitkomst kan zijn een voorstel om:

- de PGB te handhaven eventueel met gewijzigde hoogte.
- de PGB te handhaven, maar alleen te besteden bij geselecteerde zorgaanbieders.
- de PGB om te zetten in zorg in natura bij de reguliere AWBZ-instellingen.
- de PGB te beëindigen.

Vanaf 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor het PGB beleid en kunnen effecten van dit onderzoek in werking treden.

4.2.6. Instandhouding zorgcontinuïteit en zorginfrastructuur 2015 regio Groningen

Wij denken dat voor het jaar 2015 met de voorgaande verdeelsystematiek de zorginstellingen voldoende in staat gesteld worden om de zorgcontinuïteit te garanderen en de zorginfrastructuur in stand te houden. De voorwaarde daarbij is dat de zorginstellingen meebewegen in de transformatie.

4.2.7. Bureau Jeugdzorg (BJZ)

De huidige taken indicatiestellingfunctie en daaraan gelieerde casemanagement taken van BJZ eindigen per 1 januari 2015. Voor het AMK en de JB en JR geldt dat er landelijk afspraken liggen over hoe dit vanaf 2015 vorm te geven. Er wordt vanuit dat kader toegewerkt naar een gecertificeerde instelling die de JB/JR taken kan overnemen. Ook voor de andere taken van BJZ zijn ontwikkelingen in gang gezet. De gemeenten maken ten aanzien van onderstaande voormalige taken van BJZ afspraken over:

- a) Indiciestelling en casemanagement
- b) Meldpunt kindermishandeling (AMK)
- c) Gedwongen kader JB/JR

Voor bovenstaande taken geldt dat deze per 1 januari 2015, passend bij de uitgangspunten van de transformatie, operationeel zijn. Deze uitwerking vormt onderdeel van de transformatieagenda, specifiek voor het jaar 2014. Financiering voor het jaar 2015 voor de noodzakelijke onderdelen is onderdeel van de verdeelsystematiek zoals in tabel 4 gepresenteerd. Deze middelen vallen onder het compartiment jeugdzorg (zie tabel 3 uit hoofdstuk 3).

Ad a: Indiciestelling en casemanagement

Er is in het functioneel model kennis en kunde nodig op lokaal niveau voor signalering, triage, toeleiding etc. Deze moet op de een of andere manier verankerd worden in de lokale teams. Daarbij moet de kwaliteit, beschikbaarheid, continuïteit etc. geborgd worden.

Hoewel we spreken over lokale beleidsruimte van de gemeente willen we geen grote verschillen in het beleid en de omgang met de toegang tot zorg, laat staan in kwaliteit en continuïteit. Er is daarom besloten om een

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

verkenning uit te voeren naar hoe de beschikbare kennis en kunde van BJZ hierbij lokaal ingezet kan worden. Daarbij wordt gekeken naar hoe deze kennis en kunde qua inhoud, kwaliteit, beschikbaarheid en continuïteit vanuit een centrale organisatie geborgd kan worden.

Ad b: AMK

Het AMK en het steunpunt Huiselijk geweld worden samengevoegd. Dit vormt onderdeel van de opgaven van de transformatieagenda die er voor 2014 liggen. Er is een projectgroep geformeerd die gaat onderzoeken hoe de organisatorische samenvoeging van AMK en Kopland (Het steunpunt huiselijk geweld) vormgegeven kan worden. Medewerkers van BJZ en Kopland vormen onderdeel van deze projectgroep.

Ad c: Gedwongen kader JB/JR

Evenals het AMK dient er per 1 januari 2015 een operationele vorm te staan voor de uitvoering van de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringstaken.

De werkprocessen van jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn in alle drie de regio's Groningen, Friesland en Drenthe vrijwel identiek en de methodische werkontwikkeling is gebaseerd op dezelfde standaarden. Alle drie bureaus delen de visie dat de zorg inhoudelijk goed moet aansluiten bij de werkzaamheden die lokaal op gemeentelijk niveau worden uitgevoerd. Wij zien mogelijkheden tot schaalvoordelen door samenvoeging, niet alleen inhoudelijk maar ook in termen van kosten.

Er is daarom besloten om samen met de gemeenten uit Friesland en Drenthe de drie bureaus BJZ te vragen om een compacte business case op te stellen voor de volgende drie scenario's.

1. De uitvoering van JB en JR door drie afzonderlijk gecertificeerde instellingen,
2. De uitvoering van JB en JR gebundeld voor Groningen en Drenthe ('2Noord') en voor Fryslân apart,
3. De uitvoering van JB en JR gebundeld in een gecertificeerde instelling voor Groningen, Drenthe en Fryslân ('3Noord').

Eind oktober 2013 worden de uitkomsten van de businesscases op hoofdlijnen door de BJZ's gepresenteerd. De gemeenten in Groningen zijn ervan overtuigd dat de bundeling van twee of drie regio's effectief en efficiënter is dan het doorgaan als aparte gecertificeerde instelling.

Na het presenteren van de BJZ's van de businesscases zal de uitwerking worden opgenomen in de transformatieagenda in het jaar 2014.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Hoofdstuk 5. Bouwstenen Transformatieagenda Groningen

Zoals in het vorige hoofdstuk is bepleit, stellen we een transformatieagenda op die als een werkagenda voor de komende jaren zal fungeren. De transformatieagenda dient ook als een gedragen uitwerking van de ambities en visies tot concrete veranderingen op de werkvloer. Hiermee geven we invulling aan onze gezamenlijke opgave, een goed en efficiënt stelsel van jeugdzorg ter ondersteuning van onze jongeren en hun opvoeders. Daarbij is zowel inbreng nodig van de gemeenten als van de instellingen. De gemeenten zullen daarbij de kaders opstellen welke effecten ze willen bereiken en de instellingen de wijze waarop dit effect bereikt kan worden. Op deze manier maken we gebruik van ieders rol en expertise. Daarnaast is de transformatieagenda de inhoudelijke onderlegger voor een verdere invulling van de inhoudelijke en financiële kaders die in het transitie arrangement zijn afgesproken (waarbij wij voor 2015 de verdeling over de zorginstellingen via een verdeelsystematiek hebben vastgesteld).

De inhoudelijke kaders voor ons nieuwe jeugdstelsel hebben we op hoofdlijnen beschreven in hoofdstuk 2 'Groninger Functioneel Model' (zie ook bijlage 3 : Schets voor een Groninger Functioneel Model nieuw Jeugdstelsel). In de transformatieagenda werken we inhoudelijke vernieuwingsvraagstukken van het functioneel model verder uit, zodat deze vervolgens geïmplementeerd kunnen worden. Dit doen we samen met de betrokken zorgaanbieders en moet uiterlijk 1 januari 2018 klaar zijn. Ons uitgangspunt hierbij is dat wij in Groningen zo spoedig mogelijk starten met het inrichten van het nieuwe jeugdstelsel. In de transformatieagenda worden de pijlers uit het Groninger Functionele Model in stappen en in tijd en met behulp van wie uitgewerkt.

We willen de stappen die in 2015, 2016 en 2017 in het transformatieproces gemaakt worden koppelen aan financiële afspraken met instellingen. Voor 2015 gebruiken we 10% van het macrobudget voor het realiseren van stappen zoals we die met elkaar afspreken in de transformatieagenda. Deze 10% wordt daarmee beschikbaar gesteld voor het transformeren van het stelsel.

Van het macrobudget wordt 3% gebruikt voor het versterken van de voorkant van het functionele model (niveau 1). Deze middelen worden ingezet ten behoeve het realiseren van de eerste 3 pijlers van het functionele model.

Deze middelen worden teruggebracht van 3% in 2015 naar 2,5% in 2016 en 2017.

In 2016 en 2017 flexibiliseren we op de budgetten van de zorgaanbieders 20% in 2016 en 30% in 2017 zodat deze middelen ingezet kunnen worden ten behoeve van de uitvoering van de transformatieagenda. Onze inzet is erop gericht richting instellingen zoveel mogelijk het 'mens volgt werk principe' te hanteren zodat bestaande kennis en kunde binnen de jeugdzorg blijft.

5.1. Opgaven voor de werkagenda

In bijlage 4 worden de voorlopige opgaven die er voor 2014 en 2015 uit het functionele model liggen globaal beschreven. De opgaven (pijlers 1t/m9) die voortvloeien uit het functionele model kunnen we schematisch neerzetten in de doorlooptijd van de agenda. Basis en vertrekpunt vormt de inhoudelijke gezamenlijke invulling van gemeenten en aanbieders van het functionele model.

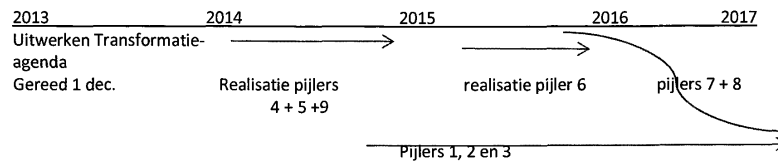
Bij de opgaven die er liggen maken we een onderscheid in

- *inhoudelijke opgaven* (concretisering functioneel model) en
- *financiële- en bedrijfsvoeringsopgaven* als uitkomst van de concretisering van het functioneel model.

De financiële opgaven vloeien voort uit de inhoudelijke keuzes die ten aanzien van functies, diensten en activiteiten worden gemaakt om de basiszorg, de expertpool, het flexibel aanbod en de specialistische zorg in te vullen. De uitkomsten en derhalve ook de organisatorische financiële gevolgen brengen we samen met de zorgaanbieders in beeld voor de jaren 2016 en 2017. Voor 2015 is 10% van het macrobudget beschikbaar voor de bestaande zorginstellingen onder de voorwaarde dat wordt bijgedragen aan de transformatieopgaven die er in dat jaar liggen.

Uiteindelijk levert de werkagenda een compleet beeld op van de invulling van het functioneel model, de financiële consequenties en de bedrijfsvoering.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Pijlers:

- 1: positief opgroeien en opvoeden
- 2: de pedagogische civil society
- 3: sterke basisvoorzieningen
- 4: gemeentelijke basiszorg
- 5: expertisepool
- 6: flexibel aanbod
- 7: specialistische zorgtrajecten
- 8: voorzieningen voor kinderen die (tijdelijke) niet (meer) thuis wonen
- 9: specialistische veiligheidsfuncties

5.2 De vervolgstappen in het kader van de transformatieagenda

De daadwerkelijke uitvoering van het arrangement en de agenda worden gemonitord in procesafspraken. Wij zullen in bijeenkomsten met bestuurders, werkers en de vertegenwoordigers van cliënten de punten uit de transformatie bespreken en nader uitwerken.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Hoofdstuk 6 Checklist eisen RTA

	Eisen RTA	Voldaan	(Nog) niet voldaan
1	Het arrangement heeft in ieder geval betrekking op het jaar 2015.	X	
2	Het arrangement heeft betrekking op cliënten die op 31-12-2014 in zorg zijn en op cliënten die op 31-12-2014 een aanspraak op zorg hebben.	X	
3	Het arrangement heeft betrekking op alle jeugdzorg waarvoor gemeenten vanaf 2015 verantwoordelijk worden.	X	
4	Het arrangement heeft betrekking op zorgaanbieders, uitvoerders van jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering en activiteiten van het AMK (advies- en meldpunt kindermishandeling).	X	
5	Het arrangement heeft betrekking op maatregelen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering en de activiteiten van het AMK.	X	
6	De afspraken over continuïteit van pleegzorg in het arrangement kennen geen maximumduur.	X	X
7	Het arrangement geeft aan hoe en bij wie de toeleiding functies met ingang van 2015 zijn belegd.		X
8	Het arrangement geeft aan of bestaande aanbieders de zorg aan 'zittende cliënten' in 2015 met de voorgenomen budgetten van gemeenten zullen continueren.	X	
9	Het arrangement geeft aan hoe gemeenten de zorgcontinuïteit van "wachlijstcliënten" realiseren.	X	
10	Het arrangement geeft aan welk budget gemeenten in 2015 voornemens zijn aan te wenden per aanbieder, per type zorg en voor hoeveel jeugdigen en trajecten.		X
11	Uit het arrangement blijkt op welke wijze en in hoeverre de frictiekosten worden beperkt.	X	
12	Het arrangement is opgesteld na goed overleg met de huidige financiers en de relevante aanbieders.	X	X
13	Het arrangement is opgesteld door de samenwerkende gemeenten in een regio.	X	
14	De regio die een arrangement heeft opgesteld stemt overeen met de indeling die aan de VNG is aangereikt.	X	
15	Het arrangement is op bestuurlijk niveau in de regio vastgesteld.	X	
16	Het arrangement is uiterlijk 31 oktober door de TSJ ontvangen	X	
17	Het arrangement bevat een inventarisatie van de frictiekosten per		X

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

	aanbieder.		
18	Het arrangement omvat een onderbouwing van de frictiekosten per aanbieder op basis van de door de gemeenten aangegeven plannen over de zorginkoop per 1-1-2015.		X

Bijlagen

1. Overzicht kosten jeugdigen per gemeente
2. Bovenregionale samenwerking
3. Groninger Functioneel Model
4. Uitwerking pijlers transformatieagenda
5. Lijst van instellingen waarmee dit RTA is besproken.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Bijlage 1 Overzicht kosten jeugdigen per gemeente

Kosten per jeugdige per gemeente

In de mei circulaire is er een raming gedaan naar de zorgkosten per jeugdige per gemeente. De zorgkosten per jeugdige liggen in Groningen - op vijf gemeenten na- allemaal (ruim) boven het landelijk gemiddelde (€ 960). Dit landelijke gemiddelde wordt – naar alle waarschijnlijkheid- de basis van een nog in te voeren verdeelmodel (per 2016). Met het doorvoeren van dit verdeelmodel zullen de Groninger gemeenten per 2016 circa € 23 miljoen minder beschikbaar hebben voor de financiering van de jeugdzorg.

Tabel Kosten per jeugdige per gemeente

Gemiddelde kosten per jeugdigen 0-17 jaar					
Slochteren	€ 726	Marum	€ 1.009	Stadskanaal	€ 1.402
Haren	€ 810	Zuidhorn	€ 1.010	Veendam	€ 1.454
Grootegast	€ 814	Leek	€ 1.043	Bellingwedde	€ 1.490
Loppersum	€ 849	Appingedam	€ 1.092	Oldambt	€ 1.526
Vlagtwedde	€ 912	Eemsmond	€ 1.119	Groningen (gemeente)	€ 1.588
Ten Boer	€ 982	Menterwolde	€ 1.213	Pekela	€ 1.610
Bedum	€ 988	Delfzijl	€ 1.284	Hoogezand-Sappemeer	€ 1.623
Winsum	€ 998	de Marne	€ 1.387	Totaal 23 gemeenten gemiddelde kosten	€ 1.310

Achtergrond en (mogelijke)verklaring kosten per jeugdige:

- Voor het budget AWBZ is duidelijk geworden dat wij in het Groningse een boven landelijk gebruik kennen. Wij zijn met € 550 per jeugdige koploper van Nederland. Bij het voorgestelde herverdelingsmodel achten wij de kans groot dat dit vanaf 2016 grote negatieve effecten kan hebben op het beschikbaar budget. In het licht van het hoge historisch budget per Groningse jeugdige (€ 1.310 versus € 960 landelijk gemiddeld) zijn meerjarige afspraken risicovol zolang er geen zicht is op de definitieve uitwerking van het landelijk verdeelmodel. Groningen kent – in vergelijking met de rest van Nederland- een dubbel zo hoog zorggebruik AWBZ. Volgens de cijfers van Vektis wordt binnen deze AWBZ bijna 77% van het budget in de vorm van een PGB uitgekeerd (€ 58.000.000). Deze zorg wordt voor ruim 80% ingekocht bij niet reguliere aanbieders. Er zijn op dit moment geen registraties bij wie deze PGB-houders de zorg inkopen.
- Binnen de jeugd-GGZ valt op dat het aandeel 1^e lijns zorg klein is. Het kan zijn dat aanbieders in hun (omzet)cijfers in de GGZ het totaal van alle declaraties tonen, terwijl het gefixeerde budget dat zij feitelijk betaald krijgen van de huidige financiers (fors) lager ligt. Ook het gebruik van de jeugd GGz per jeugdige is het hoogst van Nederland (€ 300 in Groningen versus € 200 gemiddeld landelijk).
- Bij de jeugdigen met een voogdijmaatregel is een deel van deze jeugdigen toebedeeld aan de vestigingsplaatsen van de BJZ's. Het woonplaatsbeginsel was bij de voogdijmaatregel niet altijd duidelijk. Inmiddels is landelijk gekozen voor een verdeling waarbij het adres van ouders leidend is bij een voogdijmaatregel.

Voor de jeugdzorg geldt dat de Groningse kosten ten opzichte van het landelijk gemiddelde lager liggen.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Bijlage 2 Bovenregionale samenwerking

Uit onze gesprekken met bovenregionale zorgaanbieders) blijkt dat de lijst die gehanteerd wordt om landelijke functies te onderkennen, volgens het veld gebaseerd is op 'oud denken'. De lijst is een restant van een oude situatie waarin via het Ministerie categorale jeugdzorgvoorzieningen over het land heen werden gespreid. Die situatie is niet meer van deze tijd: zorgaanbieders kunnen prima regionaal of bovenregionaal een (beter) alternatief invullen of hebben dat al lang gedaan.

Een goed voorbeeld is het feit dat op de lijst van landelijke functies twaalf min voorzieningen staan; dat is helemaal in tegenspraak met alle doelstellingen van de transformatie om zulke jonge kinderen uit hun sociale context te halen en 200 km verderop in een voorziening te plaatsen. De noodzakelijke behandeling kan ook veel dichterbij huis worden geboden zodat de contacten met de eigen sociale context eenvoudiger in stand blijven.

In Noord-Nederland willen we het bovenregionale alternatief uitwerken in een transformatieplan dat voor 1 april 2014 samen met de relevante zorgaanbieders uit de drie regio's wordt opgesteld. Een gezamenlijk vastgestelde notie bij het opstellen van het transformatieplan is dat bij klinische zorg eigenlijk niet over bedden gesproken zou moeten worden (verkeerde financiële prikkel), maar over een keten van poliklinische activiteiten, deeltijdbehandeling of dagbehandeling en klinische opname (ook wel intensieve behandeling genoemd), die zoveel mogelijk uitgevoerd wordt in de natuurlijke leefomgeving van het kind/jongere, en waarbij de expertise van het klinische team gebruikt wordt en het verblijf op een bed zo kort mogelijk is.

Als op deze manier naar intensieve zorg wordt gekeken, is het van belang hoe dit bovenregionaal wordt ingekocht en daarbij kiezen de regio's er voor om ook naar andere klinische bedden te kijken (bijv. residentiële bedden, bedden voor LVB).

De bovenstaande noties werken we uit in het op te stellen bovenregionale transitieplan.

Daar waar het gaat om 'drang en dwang' is de betrokkenheid van JB/JR organisaties bij de discussie over het bovenregionale transformatieplan vanzelfsprekend. De drie provinciale bureaus jeugdzorg hebben de bereidheid uitgesproken deel te nemen aan het overleg over het bovenregionale transformatieplan.

De functies die bovenregionaal worden aangeboden, zijn relatief dure voorzieningen; het zijn ook voorzieningen die op dit moment 'bed' als bekostigingsgrondslag kennen. In de transformatiegedachte gaat het nadrukkelijker om samengestelde arrangementen vanuit het perspectief van de jeugdigen en de sociale context.

In het bovenregionale (Noord-Nederlandse) transformatieplan zal deze gedachte verder uitgewerkt worden. Dat vraagt tevens om het gezamenlijk vastleggen van een bijpassende bekostigingsstructuur.

In het op te stellen bovenregionale transformatieplan zal worden uitgewerkt op welke manier de basisgedachte van de transformatie (zorg zo licht mogelijk, zo dicht mogelijk bij huis) verder vorm gaat krijgen. We nemen aan, dat de gewenste bovenregionale zorginfrastructuur het accent in toenemende mate hun aanbod lokaal inzet in verbinding met de lokale zorg infrastructuur. Pas als dat onontkoombaar is, valt de keuze op een bovenregionaal zorgaanbod.

Over welke functies hebben we het?

Jeugdzorgplus

Specialistische behandeling in een afgezonderde driemilieus context; waarin de vrijheid van de jeugdige wordt beperkt om te voorkomen dat de jeugdige zich onttrekt of onttrokken wordt aan de hulp die nodig is.

Specialistische ambulante psychiatrische zorg

Deze ambulante hulp is erop gericht de gezonde ontwikkeling en dus de zelfstandigheid van kinderen en jongeren (een beperkte groep te weten jeugdigen met een hierna genoemde stoornis) te stimuleren en maatschappelijke uitval te beperken. In de behandeling wordt gewerkt aan het verminderen van klachten (bijvoorbeeld angst, somberheid of Regionaal transitiearrangement Drenthe (agressie), maar ook aan het aanleren van oplossingsstrategieën waarmee kinderen en jongeren in de toekomst beter en zoveel mogelijk zelfstandig kunnen functioneren. Het gaat hierbij om hulp bij:

- Ernstige psychiatrische stoornissen (o.a. autisme, psychosen of persoonlijkheidsstoornissen)
- Complexe behandelingen (second-opinions alle problematiek, VG diagnostiek, consultatie regionale professionals)

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

- Laagfrequentie psychiatrische problemen (o.a. ticstoornissen)

Klinische zorg voor eetstoornissen

Deze functie, geconcentreerd voor Noord-Nederland in Smilde, biedt aan 300 jeugdigen (waarvan er 150 uit Noord Nederland komen) behandeling bij eetstoornissen, in een transmurale setting (een keten waarin kliniek, polikliniek en dagbehandeling worden gecombineerd).

Klinische zorg (psychiatrische problematiek en gedragsproblematiek)

Hulp en verblijf als noodzakelijke (beschikbaarheid) achtervang binnen de totale geïntegreerde jeugdzorgketen. Bovenregionaal gaat het in ieder geval om hulp en verblijf voor jeugdigen met een verstandelijke beperking en zorgwaarte 4 en 5, om hulp en verblijf voor jeugdigen met ernstige gecombineerde problematiek die zowel op GGZ als VB terrein ligt en om specialistische klinische zorg op het terrein van GGZ kinder- en jeugdpsychiatrie. Omdat wordt ingezet op het terugdringen van dure zware vormen van zorg, is het aannemelijk dat de klinische zorg (mede gezien vanuit bedrijfseconomisch perspectief) niet op het niveau van onze afzonderlijke regio's in stand te houden is. We onderzoeken de komende periode in overleg met de betrokken zorgaanbieders op welke wijze er op Noord-Nederlandse schaal een betaalbare vorm kan worden gekozen voor het in stand houden van (noodzakelijke) klinische voorzieningen binnen de brede jeugdzorg. Jaarlijks wordt de behoefte aan klinische zorg geactualiseerd op basis van een meerjaren reductiedoelstelling.

Wetenschappelijk onderzoek

Het is van groot belang dat de academische infrastructuur voor de KJP (ook t.b.v. de bredere jeugdzorg) behouden blijft. Accare voert die taak uit in een soort van verlengde arm constructie met het UMCG. Zij bekostigen veel onderzoek uit derde geldstromen (o.a. subsidies ZoNMW). Deze subsidies zijn zelden voldoende om ook bijvoorbeeld implementatiekosten te betalen en vragen dus matching (medebekostiging): gemeenten willen op de schaal van Noord Nederland nadenken of en hoe een budget beschikbaar worden gesteld.

Bijlage 3 Schets Groninger Functioneel Model

Schets voor een Groninger functioneel model nieuw jeugdstelsel⁷

Versie 16 oktober

1. Inleiding

Met ingang van de nieuwe jeugdwet op 1 januari 2015 gaat het gehele jeugdstelsel grondig veranderen. Vanaf die datum zijn we als 23 Groninger gemeenten verantwoordelijk voor alle ondersteuning, hulp en (langdurige) zorg aan jeugdigen en hun ouders bij opgroei-, opvoedings- en psychische problemen en ontwikkelingsstoornissen in onze provincie. In de nieuwe jeugdwet zijn al deze taken en verantwoordelijkheden beschreven: preventie; jeugdhulp; jeugdbescherming; jeugdreclassering en het AMHK. Deze nieuwe wet biedt ons de kans om het jeugdstelsel eenvoudiger en efficiënter te maken. Door een goede samenwerking tussen de verschillende deelvelden te organiseren, door goed gebruik te maken van de expertise die er aanwezig is, willen we de zorg kwalitatief verbeteren. Tegelijkertijd gaat deze stelselherziening gepaard met een forse bezuiniging, die ons dwingt om de zorg betaalbaar te houden en deze efficiënt en effectief te organiseren. Ondanks dat de nieuwe jeugdzorg een gemeentelijke verantwoordelijkheid is, hebben de 23 Groninger gemeenten afgesproken dit in belangrijke mate gezamenlijk te doen.

Deze notitie is richtinggevend voor de nieuwe opzet van de zorg voor de jeugd, die we met 23 Groninger gemeenten willen vormgeven. Met het Groninger functioneel model beogen we een belangrijk fundament te leggen voor de wijze waarop elke Groninger gemeente de transitie en transformatie van de jeugdzorg kan vorm geven. Daarnaast heeft het functioneel model als doel om de zorg in de regio op een gelijkwaardig niveau te laten plaats vinden, zodat de werkwijze en de mate van ingezette preventie (in het kader van solidariteit) vergelijkbaar is. Tenslotte moet het functioneel model ruimte bieden om verbonden te zijn met de keuzes die in de andere decentralisaties lokaal worden gemaakt.

De transitie en transformatie van de jeugdzorg is nog steeds volop in beweging. Voor dit moment is dit het kader van waaruit we willen werken. Maar we realiseren ons dat een goed functionerend stelsel (en ook de opzet voor de inrichting) niet kan zonder de deskundige inbreng en ervaring van zowel de professionals als ouders en jeugdigen voor wie dit stelsel bedoeld is. Dit betekent dat de definitieve vormgeving nog aan verandering onderhevig is. Daarom noemen we deze notitie een schets voor een Groninger functioneel model van het nieuwe jeugdstelsel.

Achtergrond

In deze notitie bouwen we voort op de resultaten van de eerste stappen van de routekaart, waarin we als Groninger Gemeenten hebben onderzocht in welke mate we samen gaan werken: welke taken pakken we lokaal, per gemeente, op (of in een samenwerkingsverband van enkele gemeenten) en welke taken voeren we in regionaal⁸ verband uit. We baseren het functioneel model op de uitgangspunten die in februari 2013 door de colleges van de 23 Groninger gemeenten zijn vastgesteld. De nieuwe taken zullen een groot effect hebben op de huidige inrichting van het lokale, regionale en bovenregionale veld en op de samenwerking tussen gemeenten en andere partijen. Het transitieproces vraagt van gemeenten een duidelijke koersbepaling en een strakke regie om tijdig en goed voorbereid te zijn.

Waarom dient het functioneel model?

Onder het functioneel model verstaan we een model waarin de doelen, taken en functies binnen het nieuwe jeugdstelsel in hun onderlinge samenhang zijn beschreven. Het model is een kader dat ons helpt om heldere afspraken te maken over de wijze waarop we signaleren, adviseren, ondersteunen, verwijzen, diagnosticeren en het bieden van specialistische expertise vorm kunnen geven. Het functioneel model is een gemeenschappelijk vertrekpunt en dient als basis om de dialoog met uitvoeringspartners te voeren. Het geeft richting aan de herinrichting van het huidige veld. Met het uitwerken van dit model willen we:

⁷ Voorheen "basismodel toegang voorzieningen en uitgangspunten". Deze term dekt echter niet de lading en daarom zullen we in het vervolg spreken over "Het Groninger functioneel model".

⁸ De provincie Groningen geldt daarbij als regio.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

- inzicht geven in de wijze waarop we -op hoofdlijnen- lokaal, per gemeente, de zorg voor kinderen en hun ouders vorm geven;
- inzicht bieden in de wijze waarop de (specialistische) zorg (die we gezamenlijk regionaal gaan organiseren) hierop kan aansluiten;
- inzicht geven hoe we de samenhang en afstemming met passend onderwijs willen uitwerken;
- inzicht geven in de wijze waarop we de toegang tot deze zorg gaan organiseren;
- een kader creëren voor pilots om te experimenteren met de beoogde werkwijze en deze te kunnen monitoren
- Een kader bieden dat gemeenten en de zorgaanbieders in staat stelt om de zorg continu te verbeteren en dat aanstuurt op een steeds beter kosten-baten verhouding van de zorg voor de jeugd.

De lokale inrichting van het jeugdstelsel gaat als het ware hand in hand met de meer regionaal georganiseerde specialistische hulp. Ze werken complementair. Om dit daadwerkelijk te kunnen laten functioneren zijn enkele gemeenschappelijke afspraken en spelregels nodig. We nemen in acht dat de feitelijke organisatie en inrichting van de toegang naar zorg uiteindelijk een lokale verantwoordelijkheid is.

Schaalniveau voor de uitvoering van de zorg

Een onderdeel van deze notitie is de uitwerking van het schaalniveau waarop de verschillende soorten zorg bij de Groninger gemeenten wordt georganiseerd. Twee uitgangspunten daarbij, die voortkomen uit de opbrengsten van de routekaart en het daaropvolgende collegebesluit, zijn:

1. Lokaal wat lokaal kan, regionaal wat moet. Dit betekent dat het regionale pakket aan ondersteuning en zorg niet groter is dan strikt noodzakelijk en in samenhang met de lokale ondersteuning en zorg georganiseerd wordt.
2. Bij de zorgvormen die regionaal en bovenregionaal georganiseerd (en ingekocht) gaan worden, zoeken we een vorm van onderlinge solidariteit.⁹

2. Het Groninger functioneel model nieuwe jeugdstelsel

2.1 De inhoudelijke opgave: verandering van het jeugdstelsel

Het huidige jeugdstelsel is ingedeeld in verschillende sectoren. Deze sectoren kennen verschillende wetten, regels, financiering, bekostigingsregels en indiceringen. De jeugdzorg is momenteel nog ingedeeld naar zorgniveau, oplopend naar zorgzwaarte. Tussen deze niveaus zitten schotten met poortwachters en indicatieorganen die ervoor moeten zorgen dat ieder kind de juiste hulp krijgt en eveneens moet voorkomen dat er te veel dure zorg geconsumeerd wordt. Gebleken is dat dit systeem niet goed werkt. Kinderen krijgen niet altijd die hulp die ze moeten krijgen, sommige kinderen krijgen te laat hulp of er wordt hulp geboden die eigenlijk te licht of juist specialistisch is. Bovendien schort het aan de samenhang van diverse hulpvormen die er bij meervoudige problematiek in een gezin plaats vindt. Poortwachters beoordelen nu nog teveel op afstand (soms slechts op basis van een papieren dossier) en te zeer op basis van momentopnamen. Daarnaast blijkt dat als gezinnen eenmaal in zorg zijn er vrijwel geen controle meer is. Oplossingen voor problemen waar gezinnen mee te maken hebben worden nog te weinig gezocht in de directe sociale omgeving waarin de kinderen opgroeien. Al deze knelpunten gezamenlijk kennen een kosten oprijvend effect, waardoor het huidige stelsel financieel niet meer houdbaar is.

2.2 Uitgangspunten voor de inrichting van het functioneel model

In februari 2013 hebben de Groninger gemeenten de eerste contouren, en hiermee de ambities ten aanzien van de inrichting van het jeugdstelsel vastgesteld:

- We werken aan de versterking van de (pedagogische) civil society;
- We zorgen voor goede en voldoende (sterke) basisvoorzieningen;
- We werken met een gezamenlijk signaleringsproces;
- Gemeenten organiseren de basiszorg lokaal en zetten generalisten (ook wel doe teams genoemd) in bij de uitvoering van zorg;
- Aanvullend op de basiszorg is de flexibele schil (ook wel steunteams genoemd);
- We ontwikkelen zoveel mogelijk een uniforme werkwijze bij de brede intake, casusregie en doorzettingsmacht;

⁹ Dit solidariteitsbeginsel wordt momenteel onderzocht en uitgewerkt tot een nader voorstel. Dit is in dit model dus nog niet uitgewerkt.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

- De specialistische hulpvormen organiseren we zoveel mogelijk in de eigen omgeving; soms in speciale voorzieningen;
- Gedwongen kader, hoog-specialistische voorzieningen crisisopvang en 24-uurshulp organiseren we regionaal.

Hieraan hebben wij de volgende ambities toegevoegd.

We zorgen voor preventie en gaan uit van de eigen kracht van jeugdigen, ouders en het sociale netwerk;
We willen minder snel medicaliseren, meer ontzorgen en normaliseren van dagelijkse opvoedingsvraagstukken;
We bieden eerder (jeugd)hulp op maat bieden voor kwetsbare kinderen en gezinnen;
We bieden (vroegtijdiger) integrale hulp met betere samenwerking rond gezinnen onder het motto: één gezin, één plan, één regisseur;
We zetten in op minder dwang en drang;
We bieden meer ruimte voor professionals en zorgen voor vermindering van regeldruk;
We zetten in op een betere kosten- en batenanalyse bij inzet van zorg ;
We kiezen voor de meest effectieve interventies of behandeling op basis van deskundige triage;
We gaan gericht resultaten en ontwikkelingen monitoren (zonder direct weer nieuwe regeldruk te organiseren);
We zetten in op de inrichting van het functioneel model en de bijbehorende cultuurverandering die dit vraagt van organisaties en professionals. We volgen de voortgang van deze innovaties.
We zorgen voor een adequate afstemming met het onderwijs en voor de samenhang in zorg die we geven aan jeugdigen en gezinnen;
We zorgen voor een optimale samenwerking met de huisarts, waar het gaat om de doorverwijzing en zorg die geboden wordt aan kinderen en gezinnen.

Dit zijn de uitgangspunten voor het functioneel model jeugdzorg. Onderdelen hiervan zullen lokaal of door samenwerkende gemeenten worden ingevuld, waardoor er ook verschillen tussen de deelnemende gemeenten zullen ontstaan. Een ander deel betreft inrichtingskeuzes die betrekking hebben op het regionale deel van het jeugdstelsel, waarvoor we als gemeenten gezamenlijk de uitvoering gaan regelen.

2.3 Beschrijving van het functioneel model

We willen met de herinrichting van het nieuwe jeugdstelsel realiseren dat efficiënte en effectieve jeugdhulp dichtbij kinderen en ouders geboden wordt. We richten de voorzieningen in op drie niveaus (zie ook bijlage 2). Ieder niveau kent enkele pijlers en organisatievormen waarin de verschillende functies worden uitgevoerd.

Niveau 1: Het gewone opgroeien en opvoeden (positief jeugd beleid)

Met als pijlers:

1. positief opgroeien en opvoeden;
2. de pedagogische civil society;
3. sterke basisvoorzieningen.

Niveau 2: Opgroeien en opvoeden ondersteunen

Met als pijlers:

4. gemeentelijke basiszorg (teams of netwerken) van samenwerkende T-shaped professionals (generalisten met een specifieke deskundigheid);
5. expertisepool;
6. flexibel aanbod.

Niveau 3: Opgroeien en opvoeden met intensieve ondersteuning en zorg en bescherming

Met als pijlers:

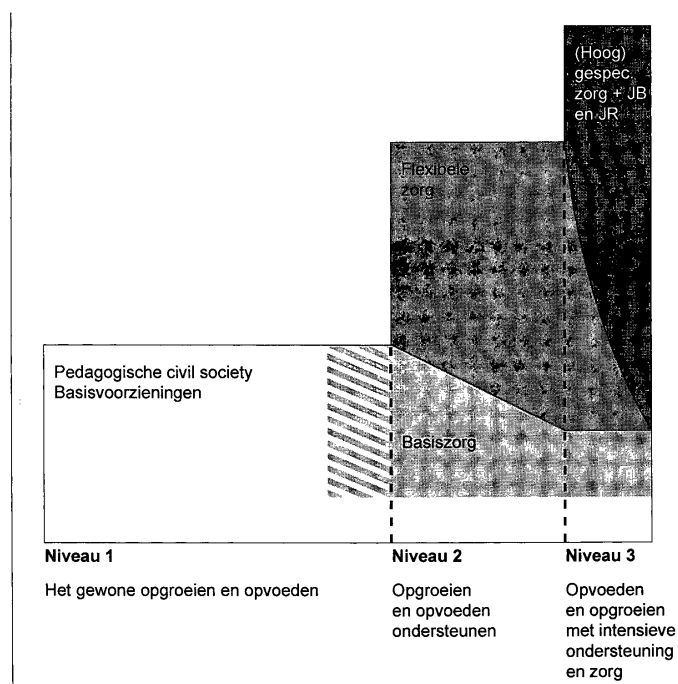
7. specialistische zorgtrajecten ;
8. voorzieningen voor kinderen die (tijdelijk) niet (meer) thuis wonen;
9. speciale veiligheidsfuncties.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Elk niveau van voorzieningen bouwt voort en sluit nauw aan bij de werkzaamheden van een ander niveau. Dit betekent dat de activiteiten geen geïsoleerd karakter kennen. De uitdaging door de niveaus heen is voortdurend de synergie te vinden. Hierdoor kan de hulp en ondersteuning gerealiseerd worden, die leidt tot een effectieve en efficiënte jeugdhulp, snel en zo veel mogelijk dichtbij. En uiteindelijk moet leiden tot minder gebruik van specialistische zorg op termijn. De schakelfuncties tussen de verschillende niveaus beschrijven we apart in hoofdstuk 2.4.

Opbouw

Per niveau beschrijven we eerst kort algemeen de algemene kenmerken van het niveau. Daarna geven we een weergave van elke pijler die bij het niveau behoort. Daarna benoemen we de rol en taken die de gemeente heeft bij het inrichten van deze niveaus, waarbij een onderscheid aangegeven is of het een lokale gemeentelijke taak is of een bovenlokale verantwoordelijkheid. Dit laatste heeft consequenties voor de bekostiging, de inkoop en verantwoording.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Niveau 1 Het gewone opgroeien en opvoeden

We willen een kwalitatief goede leefomgeving realiseren waarin kinderen en jongeren opgroeien. Kinderen en de gezinnen waarin ze groot worden, functioneren het beste in een gemeenschap: een sociale en pedagogische omgeving waarbinnen het goed opgroeien en opvoeden is. Samen met maatregelen voor het versterken van de (pedagogische) civil society (zie pijler 2) dragen gemeenten bij aan het creëren van een goed opvoedklimaat van de algemene jeugdvoorzieningen (zoals kinderopvang, vve voorzieningen, onderwijs, sport- en culturele voorzieningen buurthuis, speeltuinen, kinderactiviteiten) en vermindering van problemen bij opgroeien en opvoeden.

Pijler 1: Positief opvoeden en opgroeien

Ieder kind krijgt de kans om zich (naar vermogen) te ontwikkelen tot een zelfredzame volwassene, die zich kan inzetten voor zijn omgeving en maatschappij. Dit betekent een focus op kansen; een gezonde positieve ontwikkeling, de mogelijkheid een opleiding af te maken, talentontwikkeling en participatie in de samenleving. De ouders zijn het belangrijkste baken in de ontwikkeling van het kind. Zij zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Ouders voeden op vanuit eigen kracht en kunde en hebben een eigen normen en waardenkader. Het is belangrijk dat ouders de mogelijkheid hebben en houden om dit te kunnen doen en hierover in hun directe omgeving en samen met anderen van gedachten kunnen wisselen. Vragen over de opvoeding horen erbij en dienen niet direct geproblematiseerd te worden. Internet is een belangrijke bron van informatie voor ouders en jongeren voor het verkrijgen van informatie over opvoeden en opgroeien. Via internet kunnen jeugdigen en ouders zeer laagdrempelig informatie, advies en voorlichting krijgen. Voor jongeren maken sociale media een wezenlijk onderdeel uit van hun sociale omgeving. De (digitale) beschikbaarheid van betrouwbare informatie over opvoeden en opgroeien is daarom een belangrijke voorziening. Dat kan via het huidige CJG, maar ook via de reguliere instellingen is veel (digitale) informatie beschikbaar.

Rol gemeenten

Schaalniveau: lokaal

Bekostigingsafspraken: geen. Gemeenten maken desgewenst zelf afspraken

Beslispunt pijler 1:

Gemeenten spreken af vorm te geven aan de pijler positief opvoeden en opgroeien (jeugdbeleid).

Pijler 2: De pedagogische gemeenschap; ingebed in de samenleving

Het fundament van het functioneel model wordt gevormd door de pedagogische gemeenschap. De pedagogische gemeenschap gaat uit van een samenleving waarin ouders samen met andere mensen die betrokken zijn bij het opgroeien en opvoeden van kinderen gezamenlijk verantwoordelijk zijn. In een goed functionerende *pedagogische gemeenschap (of beter civil society)* bestaat er bij burgers de bereidheid om in de eigen sociale netwerken en in het publieke domein de verantwoordelijkheid rond het opgroeien en opvoeden van kinderen te delen. Ouders, jongeren en buurtbewoners, maar ook bijvoorbeeld familieleden, leraren, en sportcoaches. Kortom: burgers zijn op zo'n manier onderling betrokken dat het bevorderend is voor het opvoeden en opgroeien van kinderen en jeugdigen. De rol van andere opvoeders is voor de ontwikkeling van kinderen van groot belang. Zij kennen de kinderen en de ouders, steunen ouders bij dagelijkse opvoedtaken en -vragen, en bij problemen signaleren zij vaak als eerste dat er iets aan de hand is. Zij vormen dan ook belangrijke samenwerkingspartners voor professionals die hulp verlenen aan kinderen en hun ouders. Voor jongeren zijn ook de sociale media een wezenlijk onderdeel van de sociale omgeving. De uitdaging is om de sociale samenhang en veerkracht te versterken zodat ouders, jeugdigen, scholen, wijken en dorpen problemen kunnen voorkomen, klein houden en zoveel mogelijk zelf oplossen. Dit vraagt inzicht per dorp/wijk over welke kansen en risico's er liggen voor de ontwikkeling van kinderen.

Rol gemeenten

Schaalniveau: lokaal

Bekostigingsafspraken: geen

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Beslispunten pijler 2:

Gemeenten spreken af:

- Te investeren in de (pedagogische) civil society door:

- Het ondersteunen en faciliteren van initiatieven van burgers op het gebied van opvoeden en opgroeien, burgers te ondersteunen in hun zelforganisatie, zelfsturing en het nemen van verantwoordelijkheid voor hun eigen leefgebied (buurt, wijk, streek of regio).

- Afspraken te maken van met lokale voorzieningen over hun bijdrage aan het stimuleren en faciliteren van de (pedagogische) civil society.

Pijler 3: Sterke collectieve (basis)voorzieningen

Onder basisvoorzieningen verstaan we die voorzieningen waar vrijwel alle ouders en kinderen komen. Denk daarbij aan kinderopvang, vve voorzieningen, peuterspeelzalen, scholen, naschoolse opvang, huisartsen en andere laagdrempelige voorzieningen in de gezondheidszorg. Maar ook sport, welzijnswerk of bijvoorbeeld scouting. Basisvoorzieningen zijn in de basis vrij toegankelijk (niet altijd gratis) en hebben een regulier aanbod, inclusief preventieve programma's. Deze basisvoorzieningen versterken de eigen kracht van jeugdigen en hun ouders en bevorderen direct of indirect de zelfredzaamheid. De basisvoorzieningen helpen kinderen zich verder te ontwikkelen tot participerende (jong)volwassenen. Als hierbij problemen ontstaan proberen zij deze zo klein mogelijk te houden. De pedagogische kwaliteit van de professionals in deze collectieve basisvoorzieningen draagt bij aan een goede ontwikkeling van kinderen en het zoveel mogelijk voorkomen van eventuele problemen. Van alle basisvoorzieningen nemen onderwijs en kinderopvang een speciale positie in. Kinderen brengen veel tijd door op school en van het onderwijs verwachten wij dat zij kinderen toerusten om een positie te verwerven in onze samenleving. Eventuele knelpunten moeten snel worden opgepakt en besproken. Scholen, speelzalen en kinderopvang zijn zelf verantwoordelijk voor een goed functionerende (interne) zorgstructuur. Als opvoeden en opgroeien niet soepel verloopt en de eigen sociale omgeving daarbij onvoldoende steun kan bieden, bieden professionals in de basisvoorzieningen (leerkrachten, leidsters in kinderopvang, jeugd- en sportvoorzieningen), waar gewenst ondersteund door basiszorg (zie niveau 2), kinderen, jongeren en ouders, snel passende ondersteuning. In het nieuwe jeugdstelsel vragen wij van basisvoorzieningen dat zij meewerken aan het versterken van de eigen kracht, het stimuleren van sociale netwerken en dat zij preventie en vroegsignalering opnemen in hun reguliere werkzaamheden. Vroegsignalering dient echter niet te uit te groeien tot onnodige problematisering en etikettering. Hierover gaan gemeenten met basisvoorzieningen in gesprek en indien noodzakelijk (en mogelijk) wordt dit ook opgenomen in de opdracht verlening of subsidiebeschikkingen.

Rol gemeente

Schaalniveau: Lokaal

Bekostigingsafspraken: geen. Gemeenten maken desgewenst zelf afspraken

Beslispunten pijler 3:

Gemeenten spreken af

- Basisvoorzieningen in stand te houden afgestemd op de lokale situatie.

- Kwaliteitseisen te stellen aan pedagogische competenties van medewerkers van basisvoorzieningen.

- Afspraken te maken met het onderwijs over de zorgstructuur (passend onderwijs).

- Zorg te dragen voor de ondersteuning vanuit basiszorg (niveau 2) aan professionals in de basisvoorzieningen.

- Afspraken te maken met de andere basisvoorzieningen waaronder de huisartsen.

Niveau 2 Opgroeien en opvoeden ondersteunen

Soms verloopt de gewenste ontwikkeling van kinderen niet goed, of zijn er veel vragen of problemen bij de opvoeding. Dan is het van belang dat deze vragen of problemen adequaat worden opgepakt. In het nieuwe jeugdstelsel is jeugdhulp voor een belangrijk deel ingebed in de basisinfrastructuur in de gemeente (dorpen en wijken). Hierdoor kan de gewenste ondersteuning en hulp zo dicht mogelijk bij het kind worden aangeboden, optimaal afgestemd op de situatie van het gezin. Niet het aanbod, maar de vragen en mogelijkheden en

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

behoeften van het kind (systeem) vormen bij het uitvoeren van de ondersteuning het uitgangspunt. Bij gezinnen waar meerdere problemen op diverse leefgebieden spelen kan het nodig zijn om de regie te organiseren. De gewenste integrale hulp verlenen we vanuit het principe één gezin, één plan, één regisseur.

Binnen ons ontwerp vormen zogeheten *T-shaped professionals* (of generalisten) de spil in het jeugdstelsel. Een T-shaped professional is goed in haar/zijn vak en combineert dit met generieke vaardigheden, kennis en attitude: het opschorten van oordelen, met nieuwsgierigheid, eigen grenzen kennen, over grenzen durven kijken, samenwerking zoeken als het nodig is.¹⁰ Het ligt voor de hand om werkzaamheden van deze professionals in teams te bundelen. Maar het is aan gemeenten zelf om te bepalen of men deze bundeling wenst en op welke wijze en hoe breed de samenstelling van een dergelijk teams worden ingericht: bijvoorbeeld voor alleen jeugd en gezin, via een CJG, een wijkteam voor de gehele bevolking, een multidisciplinair team voor een regio etc. Wij spreken daarom over basiszorg. Naast deze professionals vormen ook de huisartsen een belangrijke schakel in het jeugdstelsel, vooral als het gaat om de samenhang tussen somatische, psychiatrische en psychosociale hulp.

Pijler 4: Basiszorg: functies, triage en schakelen en overige (rand)voorwaarden

Elke gemeente zorgt ervoor dat basiszorg voor jeugdigen en hun ouders beschikbaar is. Basiszorg omvat in elk geval de volgende functies met betrekking tot jeugd en gezin, die in de wet zijn vastgelegd:

1. Informatie bieden en advies geven,;
2. Activering;
3. Ontmoeting;
4. Signalering;
5. Vraaganalyse;
6. Triage;
7. Toeleiding;
8. Bieden van ondersteuning en ambulante hulp;
9. Zorgcoördinatie (casus en procescoördinatie);
10. Monitoring.

De ondersteuning en programma's die geboden worden vanuit de basiszorg, delen de eigenschap dat het gaat om het versterken van het zelf oplossend vermogen van jeugdigen en (beroeps)opvoeders en hun sociale netwerk en in hun eigen omgeving (het gezin, de kinderopvang, de school). Kortdurende ondersteuning en ambulante jeugdhulp kan door deze professionals zelf gegeven worden. De professionals die basiszorg bieden hanteren het principe van voorkantsturing. Dit betekent dat één professional alle activiteiten en interventies coördineert¹¹.

Gemeenten beslissen zelf op welke wijze men de basiszorg gaat organiseren: vanuit een basisteam dan wel een netwerk. Er kunnen verschillende verschijningsvormen zijn zoals een multidisciplinair team een CJG, een sociaal team of bestaat uit meerdere clusters van werkzaamheden. Welke expertise nodig is, is mede afhankelijk van wat nodig is in een wijk/dorp en waar de kansen en problemen liggen.

Omdat de basiszorg het fundament is van de transitie en transformatie jeugdzorg beschrijven we hieronder doelen waarop de activiteiten en functies van de basiszorg gericht moeten zijn. Vervolgens benoemen we enkele specifieke voorwaarden. Deze functies gelden specifiek voor de transitie en transformatie van de jeugdzorg en spelen geen rol bij de keuzes die gemeenten maken ten aanzien van de vorm waarin ze de basiszorg willen organiseren.

Minimale functies:

1. De basiszorg draagt bij aan de doelen van de nieuwe jeugdwet:
 - a. Het voorkómen en de vroege signalering van en vroege interventies bij opgroei, opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen;
 - b. Het versterken van het opvoedkundig klimaat in gezin, buurt en sociale omgeving, scholen, kinderopvang en speelzalen

¹⁰ J.M. Doornenbal: Het gewone en speciale kind. 2009

¹¹ Afhankelijk van de opdracht gemeente

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

- c. Het bevorderen van de opvoedingsvaardigheden ouders, zodat zij in staat zijn hun verantwoordelijkheid te dragen;
 - d. Het inschakelen, herstellen en versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en de sociale omgeving;
 - e. Het bevorderen van de veiligheid van de jeugdige in de opvoedsituatie waarin hij opgroeit en;
 - f. Integrale hulp aan de jeugdige en zijn ouders indien er sprake is van multiproblematiek;
2. De basiszorg omvat het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg (het actief en op initiatief van de JGZ beschikbaar stellen van vaccinaties screenen, informatie, advies en consultatie).

Specifieke voorwaarden

In elke gemeente zijn jeugd- en gezinsgeneralisten (of T-shaped professionals) beschikbaar met de volgende deskundigheid, vaardigheden en competenties. Het gaat om professionals die:

- De pedagogische basiskennis hebben om jeugdigen en gezinnen adequaat te ondersteunen;
- Problemen vroegtijdig kunnen signaleren en hiernaar kunnen handelen;
- Samen met het gezin bepalen welke ondersteuning nodig is en op welke domeinen (hierbij is integrale samenwerking binnen de verschillende leefgebieden noodzakelijk);
- In de context van het gehele gezin een gezinsplan kunnen opstellen, meewerken aan de ondersteuning en organiseren dat er passende aanvullende zorg komt indien nodig (snel en adequaat) kunnen opschalen;
- Veiligheidsvraagstukken (her)kennen en weten hoe te handelen;
- Vraagstukken voortkomend uit psychologische, psychiatrische en k verslavingsproblematiek en (licht) verstandelijke beperkingen bij jeugdigen kunnen herkennen en beoordelen en kunnen inschatten welke aanvullende zorg of specialismen binnen de context van een specifiek gezin nodig zijn;
- Beschikken over de kennis en ervaring die nodig is om regie te voeren over zorg, inclusief de hulp die aanvullend op de basiszorg geleverd wordt (zorgcoördinatie).

Deze T-shaped professionals weten op elk van genoemde gebieden genoeg om veel voorkomende vragen zelf te beantwoorden, een specialist uit de expertisepool te laten aanschuiven of door te verwijzen.

Afhankelijk van de schaalgrootte zijn deze professionals structureel onderdeel van de basiszorg, dan wel zijn zij voor een afgesproken omvang inzetbaar .

Overige voorwaarden die we aan de basiszorg stellen:

1. Vanuit de basiszorg wordt altijd eerst samen met het kind en de ouders gekeken wat de vraag is, wat het gezin zelf kan doen en welke rol het eigen netwerk hierin kan spelen. Bij het bieden van hulp wordt de volgende volgorde aangehouden: zelfregie, netwerk, collectieve voorziening, individuele voorziening, en werkend vanuit het principe van *stepped care*¹². De ondersteuning is in dit getrapt systeem dus vooral gericht op activeren en versterken van de eigen kracht en de sociale omgeving. De uitvoering gebeurt dichtbij kinderen en gezinnen, bijvoorbeeld op school of in de wijk. Professionals zorgen voor de verbinding met het (passend) onderwijs. Kennis en kunde wordt op die manier toegevoegd aan de gewone leefmilieus;
2. Indien lichte vormen van hulp onvoldoende resultaat leveren, schuiven kinderen niet zonder meer door naar de volgende hulpverlening. Eerst worden specialistische deskundigen geconsulteerd om te kijken wat er nodig is. Hulp wordt samen met ouders/gezinnen ingeschakeld vanuit de zogenaamde "*wraparound*"¹³ benadering;
3. Voor het bieden van kortdurende hulp en ondersteuning is geen diagnose of zorgzwaarte nodig (zoals we deze in het oude stelsel wel kennen). Voor ingewikkelde (langdurige) hulp en zorgvragen wordt aanvullende hulp vanuit de flexibele schil of het specialistisch aanbod ingezet. Wanneer extra expertise nodig is en op welke wijze deze beoordeling plaats zal vinden moet nog verder uitgewerkt worden (mede afhankelijk van de jeugdwet);
4. De professionals zorgen voor de borging van de ontwikkeling en veiligheid van betrokken jeugdigen.

¹² Stepped Care: hulp en zorg op verschillende niveaus, onder het motto 'zo licht als mogelijk, zo zwaar als noodzakelijk'

¹³ Wrap-around care: een aanpak die integrale zorg effectief inzet bij gezinnen met complexe problemen; de werkwijze gaat uit van een plan van aanpak dat een gezinswerker met een cliënt opstelt, het plan bevat een beperkt aantal concrete doelen; de cliënt voert samen met de gezinswerker de coördinatie uit; de gezinswerker is een generalist die veel hulp zelf kan uitvoeren; aanvullende interventies bestaan uit activiteiten van actoren in het sociale netwerk en professionele instellingen (J. Hermans)

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Schakelfuncties en triage naar niet vrij toegankelijke hulp

Toeleiding naar hulp organiseren we dicht bij de dagelijkse opvoedpraktijk. Veel hiervan kan vanuit de basiszorg uitgevoerd worden, mits deze bemenst is met de juiste professionals die een goede inschatting kunnen maken van het functioneren van jeugdige, opvoeders, het gezinssysteem en netwerk en de onderlinge interactie. Zoals beschreven kunnen deze professionals gebruik maken van een expertpool (zie pijler 5) om hen te helpen deze inschatting goed te maken, als hiertoe specifieke kennis wenselijk is.

Het goed inschatten van de eigen kracht, de mogelijkheden en beperkingen van jeugdige, de ouders, het gezinssysteem is noodzakelijk om een juiste afweging te maken voor de in te zetten ondersteuning. Deze triage is van belang bij zowel de start van de hulpverlening maar ook gedurende de hulpverlening. Vragen als: 'is deze inzet het meest passend, is deze inzet effectief en succesvol', dienen doorlopend gesteld te worden. De triage is een continu doorlopend proces. Hierbij is het nodig informatie te verzamelen voor de probleemverheldering en de mogelijk in te zetten ondersteuning. De afweging voor ondersteuning vindt plaats aan de hand van het zogenaamde 'stepped care model', er wordt gestart met de minst intensieve en meest effectieve ondersteuning.

Soms gaat het om een toeleiding naar niet vrij toegankelijke hulp. Hiervoor zal de gemeente vanuit het jeugdhulpbeleid criteria moeten opstellen. We streven ernaar om deze criteria in de Groninger gemeenten gemeenschappelijk te formuleren, zodat er de rechtsgelijkheid voor kinderen zo groot mogelijk is. Aan de professionals die besluitvorming over niet vrij toegankelijke hulp kunnen doen, stelt de wet enkele voorwaarden. Huisartsen en jeugdartsen, kinderartsen en hiertoe bevoegde professionals uit de basiszorg mogen de afweging en het besluit tot verwijzing maken. Vooral huisartsen hebben een belangrijke schakelrol in het jeugdstelsel, vooral als het gaat om de samenhang tussen somatische, psychiatrische en psycho-sociale hulp. Zij kunnen vanuit de basis-GGZ zelf hulp organiseren of verwijzen naar de specialistische GGZ en andere specialistische jeugdhulpfuncties en ander aanbod. Met huisartsen maken gemeenten afspraken over het beschikbare volume van het jeugdhulpbudget en informeren hen over de lokaal beschikbare jeugdhulp.

In ons model zijn er dus drie schakelpunten:

1. Het eerste meer generalistische schakelpunt in de basiszorg waar met ouders of jongeren gesproken wordt en waar nodig vrij toegankelijke ondersteuning wordt afgesproken.
2. Het tweede schakelpunt is een meer specialistisch schakelpunt (waar opnieuw ouders en jongeren nadrukkelijk betrokken zijn), waar overstijgende expertise vanuit de expertpool wordt ingezet met een triagefunctie, en die ook kan voorzien in een kort consult of een gerichte diagnose, dan wel inzet van gespecialiseerde zorg (zoals opname of plaatsing in een intramurale voorziening dan wel inzet van niet vrijwillige hulp).
3. De huisarts, waar kinderen en ouders met (psycho)somatische, psychiatrische of andere vragen terecht kunnen.

Rol gemeenten

Schaalniveau: Lokaal of in samenwerkingsverband tussen enkele gemeenten

Bekostigingsafspraken: Geen. Of samenwerkende gemeenten onderling.

Beslispunten pijler 4:

Gemeenten spreken af:

Zorg te dragen voor de uitvoering van de basiszorg en de minimale functies.
(regionale) afspraken te maken over (integrale) beoordeling/verwijzing, en de beoordeling van de veiligheid van kinderen en de werkwijze van op- en afschalen.
Een (regionaal) afsprakensysteem te maken over wat vrij toegankelijke, en niet vrij toegankelijke hulp is en de criteria om daarvoor in aanmerking te komen.
Afspraken te maken met de huisartsen over triage.
Afspraken te maken over het volume van het jeugdhulpbudget dat via de huisarts kan worden ingezet.

Pijler 5: Expertpool

Een expertpool van professionals kan een bijdrage leveren aan het beantwoorden van vragen en het oplossen van de complexe gesignaleerde problemen van jeugdigen en ouders. Wat betreft de basiszorg gaat het om diagnostiek die niet kan worden geleverd door de professionals in de basiszorg. Soms missen zij de specialistische kennis om complexere problematiek te kunnen goed in te kunnen inschatten dan wel te kunnen diagnosticeren (met name op het gebied van psychiatrie, verslaving, verstandelijke beperking en ernstige

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

gedragsproblemen, maar ook ernstige kinderproblematiek in combinatie met persoonlijke problematiek van opvoeder en problemen in het gezinssysteem). Denk hierbij bijvoorbeeld aan de deskundigheid van kinder- en jeugdpsychiatrie, orthopedagogen en GZ psychologen, experts op het gebied van verstandelijke beperking, gedragsproblemen of op het gebied van gedwongen hulpverlening en het veiligheidsdomein. Deze inzet kan worden geleverd door een individuele specialist die op afroepbasis beschikbaar is of door een vast diagnostisch team. Deze professionals fungeren in eerste instantie als klankbord voor de basiszorg, zodat de basiszorg in staat gesteld wordt zelf een goed oordeel te vellen over eventuele doorverwijzing. De expertpool is lokaal beschikbaar, vanuit een samenwerkingsverband van gemeenten, dan wel vanuit een regionaal georganiseerde expertpool van specialisten die als 'flexibele schil' rondom de basiszorg functioneert.

De bijdragen van de expertpool bestaat in principe uit 3 te onderscheiden onderdelen:

1. Meewerken aan het in kaart brengen van (complexe) problematiek en het oplossingsgericht handelen. Dit is van belang bij zowel de start van de ondersteuning, als gedurende het ondersteuningstraject;
2. Een bijdrage leveren aan de deskundigheidsbevordering van de professionals werkend vanuit de basiszorg; Dit kan ook door middel van een vorm van training on the job, door specialisten uit de Jeugdzorg, J-GGZ of J-VB.
3. Advisering over de inzet van specialistische zorgtrajecten en niet vrij toegankelijke hulp. Ze zijn in staat om vraaggericht (onafhankelijk van de eigen organisatie) hierover te adviseren. Zie ook pijler 4: Basiszorg: Schakelfuncties en triage naar niet vrij toegankelijke hulp

Rol gemeenten

Schaalniveau: Regionale organisatie of subregionaal afhankelijk van de schaalgrootte gemeente(n)
Bekostigingsafspraken: Regionale inkoop of samenwerkende gemeenten (afhankelijk gewenste schaalgrootte).

Beslispunten pijler 5:

Gemeenten spreken af regionaal afspraken te maken over:

- De schaalgrootte waarvoor de expertpool werkzaam is.
- De samenstelling van de expertpool.
- De triage.
- Het volume dat beschikbaar is voor de expertpool en de inzet die hieruit beschikbaar is voor elke gemeente.

Pijler 6: Flexibel aanbod

Het flexibel aanbod omvat het aanbod van diverse organisaties of personen die een aanvullend aanbod verzorgen op de ondersteuning vanuit de basiszorg. Het aanbod is derhalve afhankelijk van de lokale keuze voor instellingen in de flexibele schil. Het volume van ambulante jeugdhulp wordt bepaald door de vormgeving en uitvoering van de hulp vanuit de basiszorg van de gemeente. Afhankelijk van de keuzes die er lokaal of in regioverband gemaakt worden, zullen bepaalde vormen van ambulante zorg door specialistische organisaties geleverd worden: zoals specifieke diagnoses, uitvoeren van onderzoek, bieden van therapieën en behandelingen gericht op jeugdige, de opvoeder dan wel het gezinssysteem en bepaalde specialistische groepsgerichte programma's, of langdurige begeleiding (zoals we die in de huidige AWBZ kennen).

De keuze voor welke instelling in de flexibele schil is mede afhankelijk van de problematiek of behoefte aan ondersteuning die zich voordoet in een gemeente, dorp of wijk. Het aanbod vanuit het flexibel aanbod wordt zoveel mogelijk in de sociale context van kinderen en hun opvoeders geboden. Bijvoorbeeld op de kinderopvang, de school of binnen het gezin. Het flexibel aanbod bestaat uit zowel vrij toegankelijke (al dan niet met eigen bijdrage) en niet vrij toegankelijke hulpverlening. Aanbieders voldoen aan gezamenlijk (regionaal en landelijke) op te stellen eisen. De manier waarop ouders en jeugdigen gebruik kunnen maken van dit aanbod zal verder worden uitgewerkt.

Rol gemeenten

Schaalniveau: Lokaal
Bekostigingsafspraken: Regionale inkoop

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Beslispunt pijler 6:
Gemeenten spreken af:
Afspraken te maken over welke flexibel aanbod ze regionaal samen inkopen.
Met inachtneming van de keuzevrijheid voor cliënten die de wet voorschrijft en afspraken die in regionaal verband worden gemaakt.

De volgende onderdelen maken deel uit van het flexibel aanbod:

Ambulante jeugdhulp

Een belangrijk deel van de ambulante jeugdhulp zal vanaf 2015 vanuit de basiszorg en de flexibele schil aangeboden worden. Welke onderdelen onder het flexibel aanbod van de ambulante jeugdhulp gaat vallen werken we samen met de jeugdhulpaanbieders uit. Vanuit de flexibele schil kan zowel ambulante begeleiding en behandeling van jeugdigen en hun ouders geboden worden. Bijvoorbeeld indien er sprake is van ontwikkelings- en/of gedragsproblemen van de jeugdige. Ook kan er sprake zijn van huiselijk geweld, een vechtscheiding of een (ernstig) verstoorde balans tussen draagkracht en draaglast bij de opvoeders. Eerdere lichtere vorm(en) van ondersteuning uit de basisvoorzieningen hebben niet het gewenste effect bereikt. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om verschillende vaardigheidstrainingen, orthopedagogische of psychiatrische gezinsbehandeling, psycho-educatie, oudertrainingen, 'ouderschap na scheiding', coaching van leerkrachten en peuterspeelzaalouders etc.

Functie begeleiding voor LVG en VB

De functie begeleiding in de AWBZ was bedoeld om de zelfredzaamheid van personen te bevorderen, te behouden of te compenseren zodat een verblijf in een instelling zo lang mogelijk wordt uitgesteld of niet nodig is. Ditzelfde uitgangspunt staat ook aan de basis van het nieuwe jeugdstelsel. Begeleiding zal dus ook in het nieuwe jeugdstelsel een stevige plek moeten krijgen. Deze begeleiding kan worden gecoördineerd vanuit de basiszorg, vanuit het flexibele aanbod en vanuit afspraken die we maken met gespecialiseerde instellingen. We streven er naar dat de ambulante zorg en begeleiding aangeboden wordt in de dagelijkse leefomgeving van kinderen en gezin. Dat wil zeggen: thuis, op school of in een andere bekende omgeving. Begeleiding in het nieuwe jeugdstelsel terug komen. Onderdeel hiervan vormt het Persoonsgebonden Budget. In het nieuwe jeugdstelsel hebben we te maken hebben met 25% minder beschikbaar geld voor de begeleiding. Hierdoor zullen gemeenten moeten bepalen welke activiteiten onder de die in het oude stelsel onder de AWBZ-begeleiding gefinancierd worden in het nieuwe jeugdstelsel terug komen en in hoeverre en op welke wijze gemeenten gebruik willen maken van een PGB-model. De criteria en procedure om begeleiding en kortdurend verblijf te faciliteren zullen gemeenten in een eigen verordening vastleggen.

J-GGZ (ambulante onderdelen)

Ook meer specialistische en/of intensievere, behandelingen en diagnostiek bij kinderen en jongeren met psychische problemen kunnen vanuit de flexibele schil geleverd worden. De hulp is gericht op het verminderen van klachten van kinderen, maar ook aan het aanleren van oplossingsstrategieën waarmee kinderen, jongeren en hun ouders in de toekomst beter en zoveel mogelijk zelfstandig kunnen functioneren. Het zal dan gaan om de ambulante behandeling en diagnostiek van veel voorkomende (enkelvoudige) psychische problemen zoals: angst- en stemmingsklachten, agressieproblemen, schoolvermijding, faalangst, verslavingsproblemen, gedragsproblematiek of ernstige dyslexie. Daarnaast kan het gaan om ernstige of levenslange ontwikkelingsproblemen zoals ADHD, autismespectrumstoornissen. Het kan ook gaan om een analyse en beoordeling van langdurige complexe gezins- en opvoedings situatie om daarmee te komen tot een goed plan van aanpak. In overleg met de GGZ zorgaanbieders zullen we bepalen welk aanbod past in deze flexibele schil. Uitgangspunt is dat het vooral gaat om dat aanbod dat als interventie door de J-GGZ aanvullend in de basiszorg aangeboden kan worden. Ook programma's die via scholen, kinderopvang of E-health worden georganiseerd passen in dit onderdeel.

Gespecialiseerde interventies en trainingen

Het kan ook gaan om (collectief) aanbod zoals specifieke ondersteuning bij pesten en kind en echtscheidingsproblematiek of kinderen van ouders met psychiatrische problematiek dat niet standaard door de basiszorg geleverd kan worden.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Niveau 3 Opvoeden en opgroeien met intensieve ondersteuning en zorg

Het derde niveau van het jeugdstelsel is dat van de gespecialiseerde ondersteuning en zorg voor jeugd en gezinnen. Niet alle specifieke ontwikkeling- en opvoedvragen van een kind(systeem) kunnen in de eigen leefomgeving worden beantwoord. Kinderen met complexe ontwikkelingsproblemen, psychiatrische problemen, een verstandelijke of lichamelijke beperking, ouders met verstandelijke beperking of problemen van de opvoeders die het onbedreigd opgroeien van een jeugdige belemmeren, vragen om gespecialiseerde hulp dan wel intensievere zorg. Bij deze kleinere groep van jeugdigen en gezinnen is sprake van een complexere vraag / grotere ondersteuningsbehoefte die zich vertaalt in de wens of noodzaak tot een meer intensieve en of langdurige interventie. Deze problemen kunnen niet alleen opgelost worden door inzet van de basiszorg of de aanvullende flexibele schil. Om deze reden is het nodig dat er specialistische zorg wordt ingeschakeld. Bij deze hulp kan ook dwang en drang bij komen kijken, hulp die soms door de kinderrechtler wordt opgelegd.

Deze gespecialiseerde voorzieningen zijn (met uitzondering van het AMHK waar iedereen zich kan melden) niet vrij toegankelijk. Vanwege de specialistische aanpak, de geringe aantallen jeugd en gezinnen (per gemeente) die hierbij betrokken zijn en het beschikbaarheidscriterium, organiseren we deze gespecialiseerde zorg regionaal. Ook vanuit het solidariteitsprincipe. Wel dient er altijd een verbinding te zijn met de basiszorg en is het streven dat afschaling, indien mogelijk, zo snel mogelijk plaats vindt.

Dat deze vormen van hulp te specialistisch zijn om vanuit de basiszorg te organiseren wil niet zeggen dat deze hulp buiten het gezichtsveld van de basiszorg wordt geboden. Jeugdigen die tijdelijke hulp ontvangen buiten de dagelijkse omgeving van het gezin, keren (meestal) ook weer terug naar de hulp binnen de dagelijkse omgeving. Het is van belang de gespecialiseerde hulpverleners te laten aansluiten bij het bestaande netwerk en wanneer dat mogelijk is de zorgcoördinatie of casuscoördinatie voor het gezin altijd plaats te laten vinden vanuit de lokale basiszorg. Ook bij zwaardere vormen van hulp blijft het uitgangspunt het aanboren van de eigen kracht van ouders en jeugdigen, zoveel mogelijk in hun eigen omgeving. Indien mogelijk wordt de benodigde specialistische hulp ambulante gestart, om plaatsing in een voorziening voor dagbehandeling of residentiele voorziening te voorkomen dan wel te verkorten. Als de specialistische hulp afgerond is, dient er dan ook een vloeiende overgang te zijn naar de hulp die vanuit de basiszorg wordt geboden¹⁴.

Pijler 7 Specialistische zorgtrajecten

Het gaat hier om voorzieningen ten behoeve van kinderen van 0-18 jaar met ernstige, of dreigend ernstige, ontwikkeling- en gedragsproblemen al dan niet met een medische component. Het betreft voorzieningen voor kinderen die niet kunnen deelnemen aan de gewone basisvoorzieningen zoals de kinderopvang en onderwijs. Hierbij kan gedacht worden aan een Medisch Kleuterdagverblijf, speciale LVG naschoolse opvang of een voorschoolse groep voor kinderen met (L)VG problematiek. Deze vormen van zorg hebben een nauwe relatie met passend onderwijs. Kinderen die in deze voorzieningen behandeld worden, wonen gewoon thuis en zijn overdag (gedeeltelijk) bij de dagbehandeling. Ook hier geldt waar mogelijk kan de specifieke expertise ook worden ingebracht (bv via coaching) naar de scholen en kindercentra.

Rol gemeenten

Schaalniveau: Regionale uitvoering

Bekostigingsafspraken: Regionale bekostiging met solidariteitsafspraken

Beslispunten pijler 7:

Gemeenten spreken af:

- Afspraken te maken over de toegang tot de vormen van specialistische zorgtrajecten..
- Zorg te dragen voor samenhang met en monitoring van de basiszorg.
- Afspraken te maken over welke gespecialiseerde hulp regionaal gezamenlijk wordt ingekocht op basis van solidariteit.

¹⁴ Wordt in een deelproject verder uitgewerkt

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Pijler 8: Voorzieningen voor kinderen die (tijdelijk) niet (meer) thuis wonen; pleegzorg en Intramurale voorzieningen.

Wij streven ernaar dat jeugdigen zo kort mogelijk in een instelling verblijven en zoveel mogelijk in gezinsverband opgroeien. Toch zullen er ook altijd kinderen zijn die om verschillende redenen (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen. Ouders kunnen vrijwillig meewerken aan deze situatie, maar er zijn ook situaties waarbij de rechter bepaalt dat een kind niet thuis kan wonen, omdat de opvoedsituatie niet veilig genoeg is voor de ontwikkeling van kinderen. Als gemeenten zijn we erop gericht om voldoende pleeggezinnen en gezinshuizen beschikbaar te hebben. Voor zeer ernstige (meervoudig) gehandicapte kinderen die levenslang in een instelling moeten verblijven, blijft de kern AWBZ gelden en deze gaan dus niet over naar de zorg van gemeenten. We onderscheiden de volgende vormen van dag- en nachtbehandeling voor vrijwillige en niet-vrijwillige uithuisgeplaatste kinderen:

Pleegzorg en gezinshuizen

In de pleegzorg groeien kinderen op in een gezin, maar niet bij de eigen ouders. Dit is de meest wenselijke situatie voor uithuisgeplaatste kinderen. Bovendien is het de goedkoopste variant. Binnen de Pleegzorg zijn er verschillende varianten:

- Netwerkplaatsing (bij familie of vrienden van de eigen ouders)
- Normale bestandsplaatsing (plaatsing bij een geselecteerd vrijwillig pleeggezin)
- Gespecialiseerde bestandsplaatsing (plaatsing bij een geselecteerd vrijwillig pleeggezin waarbij aanvullende ondersteuning nodig is)

Een professionele instelling verzorgt de werving en matching en de begeleiding van de pleeggezinnen. In gezinshuizen wonen kinderen in de setting van een gezin en krijgen hier professionele begeleiding. Meerdere uithuisgeplaatste kinderen kunnen in hetzelfde gezin worden opgevangen. Voor de pleegzorg en gezinshuizen geldt dat kinderen soms gespecialiseerde zorg nodig hebben op het terrein van psychische of psychiatrische ondersteuning of (L)VB. Deze ondersteuning zal voor deze jeugdigen en hun pleegouders beschikbaar zijn ongeacht de plek waar zij verblijven. Ook bij plaatsing in pleegzorg of een gezinshuis zal altijd mogelijke terugplaatsing naar biologische ouders worden onderzocht. Hierbij streven wij zoveel mogelijk naar samenwerking tussen onder meer jeugdzorg (L)VB en jeugd-GGZ (de zogenaamde multifocale zorg) na.

Open intramurale voorzieningen en gesloten intramurale voorzieningen

Deze zorg is bestemd voor kinderen en jongeren voor wie ambulante en semi residentiële hulp onvoldoende is en voor kinderen en jongeren die niet meer thuis kunnen wonen, vanwege de ernst van de klachten of wanneer de ouders de zorg niet meer aankunnen. Het kan gaan om de zogenaamde topreferente en topklinische zorg, die ook bovenregionaal aangeboden kan worden. Daarnaast gaat het om de gesloten jeugdzorg (jeugdzorg plus), of een gesloten GGZ plek. Dit zijn vormen van behandeling voor jongeren met ernstige gedragsproblemen of ter bescherming van een ernstig onveilige situatie, die veelal bij machtiging van de kinderrechter worden geplaatst in een gesloten omgeving. We streven ernaar om deze voorzieningen zo mogelijk in de noordelijke regio (Groningen, Drenthe en Friesland) te organiseren.

Rol gemeenten

Schaalniveau: Regionale uitvoering of bovenregionale of landelijke uitvoering

Bekostigingsafspraken: Regionale bekostiging met solidariteitsafspraken

Beslispunten pijler 8:

Gemeenten spreken af:

- **Afspraken te maken over de toegang tot de vormen van pleegzorg en intramurale voorzieningen.**
- **Zorg te dragen voor samenhang met en monitoring van de basiszorg.**
- **Afspraken te maken over welke voorzieningen regionaal en/of bovenregionaal of landelijk gezamenlijk wordt ingekocht op basis van solidariteit.**

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Pijler 9. Speciale veiligheidsfuncties:

Meldpunt AMHK, Crisis, Toezicht en rechterlijke macht: jeugdbescherming en jeugdreclassering

In dit cluster van voorzieningen zijn de onderdelen gebundeld die te maken hebben met de veiligheid van kinderen. Het betreft de volgende onderdelen:

Advies en meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

De gemeente krijgt de verantwoordelijkheid om bovenlokaal een advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling in te richten. Hierin worden de frontoffices van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Steunpunten Huiselijk geweld verenigd. Dit nieuwe AMHK fungeert als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling en dient naar aanleiding van een melding te onderzoeken of er sprake is van kindermishandeling en zo nodig de hulpverlening op gang te brengen. Dit meldpunt is verankerd in de WMO. Alhoewel dit punt regionaal of bovenregionaal georganiseerd zal worden blijft het van belang om een goede lokale aansluiting in de wijk, dorp of gemeente te hebben. Het uitgangspunt moet zijn dat het AMHK ten alle tijden contact moet leggen met de basiszorg vanuit de gemeenten om gezamenlijk de juiste vorm van hulp te bepalen. De professional blijft eerste contactpersoon en is verantwoordelijk voor de inzet van de juiste zorg.

Crisishulp

24 uur per dag zal er een crisisdienst paraat moeten zijn om bij actuele problemen direct in het gezin te stappen maatregelen te treffen, waar nodig in overleg met de burgemeester en de Raad voor Kinderbescherming. We willen vanaf 2015 de crisisdienst meer integraal aanbieden. Een crisisdienst voor de regio die 24 uur per dag paraat staat om direct bij noodsituaties bij kinderen, jongeren en gezinnen uit te kunnen rukken. De samenwerking met andere vormen van crisisdiensten in de regio zal verder onderzocht worden. De samenhang en afstemming met de lokale basiszorg is een voorwaarde. De zorg vanuit de crisishulp moet zo snel als kan overgedragen worden aan de basiszorg vanuit de gemeenten. Naast de crisisdiensten dienen er tevens mogelijkheden te zijn voor de inzet van spoedzorg, crisisplaatsing in pleeggezinnen dan wel crisisbedden in een residentiële voorziening

Jeugdbescherming en jeugdreclassering

De jeugdbescherming (JB) en de jeugdreclassering (JR) blijven ook na het ingaan van de nieuwe Jeugdwet aparte disciplines, met een geheel eigen werkwijze. Beide starten pas na een uitspraak van de kinderrechter. De uitvoering van de JB- en JR maatregelen zijn in de nieuwe Jeugdwet strikt gescheiden van het uitvoeren van jeugdhulp. De uitvoering van de maatregel wordt bij gecertificeerde instellingen belegd die zelf geen jeugdhulp mogen bieden. Jeugdbescherming: doel is het waarborgen van de kindveiligheid, wanneer het kind in gevaar komt door verwaarlozing of mishandeling. De kinderrechter bepaalt op advies van de Raad voor de Kinderbescherming of een gezin gedwongen hulp krijgt. Een dergelijke maatregel kan betekenen dat de ouder(s) (tijdelijk) geheel of gedeeltelijk het ouderlijk gezag over hun kind verliezen. Jeugdreclassering begeleid jongeren tussen 12 en 18 jaar, die een strafbaar feit hebben gepleegd. Doel hiervan is het voorkomen van recidive en het vergroten van maatschappelijke participatie. De rechter kan een jongere veroordelen tot een boete, taakstraf of detentie. Tijdens en na de rechtszaak krijgt de jongere begeleiding van jeugdreclassering, om hem of haar weer op het juiste pad te krijgen. Met de nieuwe jeugdwet is bepaald dat gemeenten deze taken door een gecertificeerde instelling moeten laten uitvoeren, die regionaal werkt. Het blijft echter wel de ambitie van de Groninger gemeenten om de samenhang met de lokale aanpak en mogelijkheden sterk te verbinden. De samenwerking met de basiszorg in gemeenten, dorpen of wijken en het onderwijs is hierbij van groot belang. Op welke wijze dit dient plaats te vinden zal nog nader uitgewerkt moeten worden.

Rol gemeenten

Specialistische jeugdzorg wordt vooral regionaal of bovenregionaal georganiseerd. Dat heeft te maken met de gevraagde expertise voor een goede inkoop (vooral bij zeer gespecialiseerde voorzieningen), risicospreiding (opvang fluctuatie benodigd aantal specialistische voorzieningen), efficiency (in het inkoopproces) en een sterkere positie ten opzichte van zorgaanbieders. In de meeste gevallen is het regionale niveau het meest geëigend of anders boven-regionaal (AMHK, crisisdienst, jeugdbescherming en jeugdreclassering). Bovendien zijn er nog een aantal landelijk werkende voorzieningen waarvoor landelijke afspraken gemaakt worden. Dit betreft bijvoorbeeld hoog gespecialiseerde kennis- en behandelcentra (ook wel aangeduid als toppreferente of topklinische zorg). Het gaat hier om centra met een relatief kleine doelgroep en (zeer) hoge kosten.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Rol gemeenten

Schaalniveau: Regionale en deels bovenregionale verantwoordelijkheid

Bekostigingsafspraken: Regionale bekostiging met solidariteitsafspraken

Beslispunt pijler 9:

Gemeenten spreken af:

- Afspraken te maken over de regionale/bovenregionale samenwerking.
- Zorg te dragen voor samenhang en monitoring met de lokale basiszorg.
- Afspraken te maken over welke gespecialiseerde hulp regionaal dan wel bovenregionaal gezamenlijk wordt ingekocht op basis van solidariteit.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Bijlage 4 Uitwerking pijlers van de transitieagenda

Inhoudelijke opgaven gekoppeld aan het functioneel model (globaal beschreven en in tijd bepaald ter nadere uitwerking met betrokkenen)

2014:

Opgave 1: Invulling van de genoemde pijlers 4 en 5 functioneel model in functies + af te nemen diensten

Omschrijving	De organisatie van de eerste drie pijlers van het functioneel model is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Het is een invulling van de lokale infrastructuur. Bij pijler 4 en 5 wordt de basiszorg en de expertisepool ingevuld. Het gaat hierbij om het versterken van de voorkant en het effectief vroegtijdig inzetten van ondersteuning en zorg. In de planning willen we de basiszorg en expertisepool zijn als eerste realiseren. Deze twee pijlers zijn speerpunt voor de vernieuwing die zo mogelijk begin 2015 georganiseerd moet zijn om van daar uit de transitie verder te laten plaats vinden.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> Het inhoudelijk invullen van de basiszorg en de expertpool (pijler 4 en 5) teneinde vast te stellen welke begeleiding en invulling van functies / diensten / cliëntprofielen nodig zijn om de noodzakelijke transitie in te vullen. Het in beeld brengen van de organisatorische en financiële consequenties daarvan Kwaliteits-eisen, prestatie-indicatoren en wijze van monitoring zijn beschreven Noodzakelijke randvoorwaarden (registratie / ICT , huisvesting) zijn in kaart gebracht evenals de financiële vertaling of consequenties daarvan.
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> De invulling van de functies, diensten en cliëntprofielen van de basiszorg en flexibele schil zijn bekend en beschreven evenals de organisatorische en financiële gevolgen Randvoorwaarden zijn bekend en vastgelegd Kwaliteits-eisen, prestatie-indicatoren en de wijze van monitoring zijn beschreven en vastgesteld
Stappen	<ol style="list-style-type: none"> Uitwerken opgaven in opdrachten Opdrachten uitvoeren Voorlopige uitkomsten bespreken en beoordelen op consequenties naar gevolgen op inhoud , organisatorisch en financieel Voorlopige consequenties tussentijds doorrekenen naar budgettaire en organisatorische consequenties.
Tijd	2013-2014
Deelnemers	Professionals instellingen Operationele leiding instellingen Betrokken cliënten (vertegenwoordiging daarvan) Ambtelijke ondersteuning Externe expertise (als onafhankelijke procesbegeleider) Nader te bepalen
Inzet	
Vervolg	<ul style="list-style-type: none"> Input berekening hoogte beschikbaar budget in te zetten transitie 2015 – 2016 – 2017 Input uitvoering transitie (voorbereiding vanaf maart 2014) Input bedrijfsvoering (o.a. registratie, noodzakelijke ICT)

Opgave 2: Triage en toegang

Omschrijving	Om de toegang tot de ambulante jeugdhulp en de niet vrij toegankelijke jeugdhulp goed te organiseren is het van belang tot afspraken te komen over de triage en verwijzing. Hiertoe stellen we (in samenspraak met de zorgaanbieders en BIZ) criteria op om te bepalen wie er in aanmerking komt voor de niet vrij toegankelijke hulp. We werken daarbij het generalistisch- en het specialistisch schakelpunt uit, zodat we tot een integrale procesbeschrijving van de toegang komen. De positie en rol van de huisarts wordt hierin meegenomen.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> Het opstellen van een procesbeschrijving van de toewijzing naar niet vrij toegankelijke zorg, inclusief de rol van de huisarts en jeugdarts daarin evenals de functionaliteiten en competenties die in de basiszorg aanwezig moeten zijn om de juiste beoordeling en toewijzing mogelijk te maken Het in beeld brengen van de organisatorische en financiële consequenties daarvan Noodzakelijke randvoorwaarden (registratie / ICT , huisvesting) zijn in kaart gebracht
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> Proces beschrijving toewijzing niet toegankelijke zorg gereed evenals de rol van de huisarts, jeugdarts en de competenties en functionaliteiten in de basiszorg. Een set van beoordelingscriteria (zo mogelijk verbonden aan jeugdprofielen) voor de niet vrij toegankelijke hulp. Randvoorwaarden zijn bekend en vastgelegd
Stappen	<ol style="list-style-type: none"> Uitwerken opgaven in opdrachten Opdrachten uitvoeren Voorlopige uitkomsten bespreken en beoordelen op consequenties naar inhoud (richting pijler 2 en lager en 6 en hoger) Voorlopige consequenties tussentijds doorrekenen naar budgettaire en organisatorische consequenties.
Tijd	2013 – 2014
Deelnemers	Professionals instellingen Huisartsen en jeugdartsen

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Inzet	<ul style="list-style-type: none"> • Operationele leiding instellingen • Betrokken cliënten (vertegenwoordiging daarvan) • Ambtelijke ondersteuning • Externe expertise (als onafhankelijke procesbegeleider) • Nader te bepalen
Vervolg	<ul style="list-style-type: none"> • Input vormgeving toegang 2015 en verder • Input financiële consequenties • Input uitvoering transitie (voorbereiding vanaf maart 2014) • Input bedrijfsvoering (o.a. registratie, noodzakelijke ICT)

Opgave 3: AMK, jeugdbescherming, jeugdreclassering, 24- uurs bereikbaarheid en crisishulp

Omschrijving	<p>Vanuit de pijler 9 worden de speciale veiligheidsfuncties en de functies het gedwongen kader georganiseerd.</p> <p>Meldpunt AMHK, 24-uurs bereikbaarheid, Crisishulp, Jeugdbescherming en jeugdreclassering.</p>
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Het inhoudelijk invullen van speciale veiligheidsfuncties. • Inrichten van het meldpunt AMHK in samenspraak met SHG • Organiseren van de 24-uurs bereikbaarheid • Realiseren van een (integrale)Crisishulp, spoedzorg en crisisplaatsingen • Gedongen kader: <ul style="list-style-type: none"> • In het kader van de opdracht voor een business case voor 3 Noord; uitwerking van de: <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering van de taken Jeugdbescherming • Uitvoering van de taken Jeugdreclassering. • Het in beeld brengen van de organisatorische en financiële consequenties van de verschillende onderdelen. • Noodzakelijke randvoorwaarden (registratie / ICT , huisvesting) zijn in kaart gebracht evenals de financiële vertaling of consequenties daarvan. • Beschrijving en uitwerking van het solidariteitsprincipe in relatie tot de pijlers: <ul style="list-style-type: none"> •
Resultaten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uitwerken opgaven voor veiligheidsfuncties in opdrachten (november 2013 uitwerking AMHK concept in samenwerking met SHG) 2. Opdrachten uitvoeren (november 2013 – januari 2014) 3. Voorlopige uitkomsten bespreken en beoordelen op consequenties naar gevolgen op inhoud , organisatorisch en financieel 4. Voorlopige consequenties tussentijds doorrekenen naar budgettaire en organisatorische consequenties. 5. Herinrichten en implementeren van de veiligheidsfuncties 6. Gedwongen kader 7. Uitwerken opdracht voor Jeugdbescherming en jeugdreclassering in een business case voor 3 Noord voor 01-01-2014 8. Bespreken resultaten in overleg met transitie managers voor Drenthe, Friesland en Groningen 9. Uitwerking en financiële consequenties en uitwerken in bovenregionaal transformatieplan (april 2014) 10. Implementatie van de uitvoering binnen 3 jaar na vaststelling.
Tijd	2013 – 2014
Deelnemers	<ul style="list-style-type: none"> • Professionals Instellingen • Transitie managers van de provincies Drenthe en Friesland • Operationele leiding instellingen • Betrokken cliënten (vertegenwoordiging daarvan) • Ambtelijke ondersteuning • Externe expertise (als onafhankelijke procesbegeleider)
Inzet	Nader te bepalen
Vervolg	<ul style="list-style-type: none"> • Input berekening hoogte beschikbaar budget in te zetten transitie 2015 – 2016 – 2017 • Input uitvoering transitie (voorbereiding vanaf maart 2014) • Input bedrijfsvoering (o.a. registratie, noodzakelijke ICT)

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

2015

Opgave 4: Inhoudelijke invulling pijler 6 in af te nemen diensten, kwaliteit, organisatie en financiering

Omschrijving	Pijler 6 is het flexibel aanbod dat aanvullend uitgevoerd wordt op de ondersteuning vanuit de basiszorg. Het omvat zowel vrij als niet-vrij-toegankelijke hulp. Vanuit pijler 6 (flexibel aanbod) dient de ondersteuning en zorg dichtbij de sociale context van de ouder en kind begeleiding op maat geleverd kan worden. Pijler 6 bestaat ondermeer uit: ambulante jeugdhulp, begeleiding voor LVG en VB, onderdelen J-GGZ, diagnostiek en behandeling.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> Het inhoudelijk invullen van het flexibel aanbod (pijler 6) teneinde vast te stellen welke begeleiding en invulling van functies / diensten / cliëntprofielen nodig zijn om de noodzakelijke transformatie in te vullen. Het in beeld brengen van de organisatorische en financiële consequenties daarvan. Vanuit de invulling van de basiszorg vaststellen van de inhoud van de het flexibel aanbod (pijler (functies en diensten en organisatievorm) Het in beeld brengen van de organisatorische en financiële consequenties daarvan. Kwaliteitseisen, prestatie-indicatoren en wijze van monitoring zijn beschreven. Noodzakelijke randvoorwaarden (registratie / ICT, huisvesting) zijn in kaart gebracht evenals de financiële vertaling of consequenties daarvan.
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> De invulling van de functies, diensten en cliëntprofielen van het flexibel aanbod zijn bekend en beschreven evenals de organisatorische en financiële gevolgen Randvoorwaarden zijn bekend en vastgelegd Kwaliteitseisen, prestatie-indicatoren en de wijze van monitoring zijn beschreven en vastgesteld
Stappen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uitwerken opgaven in opdrachten 2. Opdrachten uitvoeren 3. Voorlopige uitkomsten bespreken en beoordelen op consequenties naar gevolgen op inhoud organisatorisch en financieel 4. Voorlopige consequenties tussentijds doorrekenen naar budgettaire en organisatorische consequenties.
Tijd	Nog te bepalen
Deelnemers	<ul style="list-style-type: none"> Professionals instellingen Operationele leiding instellingen Betrokken cliënten (vertegenwoordiging daarvan) Ambtelijke ondersteuning Externe expertise (als onafhankelijke procesbegeleider)
Inzet Vervolg	<ul style="list-style-type: none"> Nader te bepalen Input berekening hoogte beschikbaar budget in te zetten transitie 2016 –2017 Input uitvoering transitie (voorbereiding in 2014) Input bedrijfsvoering (o.a. registratie, noodzakelijke ICT)

2016 en 2017

Opgave 5: Inhoudelijke invulling pijler 7, 8 in af te nemen diensten, kwaliteit, organisatie en financiering

Omschrijving	Vanuit de pijlers 7, 8 en 9 wordt de intensieve en specialistische ondersteuning en zorg georganiseerd. De uitwerking van 7, 8, en 9 hebben een directe relatie met het solidariteitsprincipe
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> Het inhoudelijk invullen van de intensieve en specialistische ondersteuning en zorg (pijler 7, 8 en 9) teneinde vast te stellen welke begeleiding en invulling van functies / diensten / cliëntprofielen nodig zijn om de noodzakelijke transformatie in te vullen. Het in beeld brengen van de organisatorische en financiële consequenties daarvan Vanuit de invulling van de basiszorg vaststellen van de inhoud van de het specialistische ondersteuning (pijler (functies en diensten en organisatievorm) Het in beeld brengen van de organisatorische en financiële consequenties daarvan. Kwaliteitseisen, prestatie-indicatoren en wijze van monitoring zijn beschreven Noodzakelijke randvoorwaarden (registratie / ICT, huisvesting) zijn in kaart gebracht evenals de financiële vertaling of consequenties daarvan.
Resultaten	<ul style="list-style-type: none"> Beschrijving en uitwerking van het solidariteitsprincipe in relatie tot de pijlers De invulling van de functies, diensten en cliëntprofielen van de intensieve en specialistische ondersteuning en zorgtrajecten zijn bekend en beschreven evenals de organisatorische en financiële gevolgen Randvoorwaarden zijn bekend en vastgelegd Kwaliteitseisen, prestatie-indicatoren en de wijze van monitoring zijn beschreven en vastgesteld Beschrijving en uitwerking van het solidariteitsprincipe in relatie tot de pijlers
Stappen	<ol style="list-style-type: none"> 11. Uitwerken opgaven in opdrachten (november 2013) 12. Opdrachten uitvoeren (november 2013 – januari 2014) 13. Voorlopige uitkomsten bespreken en beoordelen op consequenties naar gevolgen op inhoud organisatorisch en financieel 14. Voorlopige consequenties tussentijds doorrekenen naar budgettaire en organisatorische consequenties nader te bepalen
Tijd	Nader te bepalen

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Deelnemers	Professionals instellingen Operationele leiding instellingen Betrokken cliënten (vertegenwoordiging daarvan) Ambtelijke ondersteuning Externe expertise (als onafhankelijke procesbegeleider)
Inzet	Nader te bepalen
Vervolg	<ul style="list-style-type: none">• Input berekening hoogte beschikbaar budget in te zetten transitie 2015 – 2016 – 2017• Input uitvoering transitie (voorbereiding vanaf maart 2014)• Input bedrijfsvoering (o.a. registratie, noodzakelijke ICT)

Deze pijlers worden in een latere fase aangevuld en nader uitgewerkt.

Collegebrief - Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd

Bijlage 5 Lijst met instellingen

Het regionaal transitie arrangement is besproken met het kernteam van zorginstellingen.

In dit kernteam hebben zitting:

- De heer W. Cnossen (Elker)
- Mevrouw H. Stevenson (Accare)
- Mevrouw A. Aaldering (MJD)
- De heer M. Sitalsing (BJZ)
- De heer A. Renting.(NOVO)
- De heer J. van der Vlugt (Het Poortje)
- Mevrouw Y. Beishuizen (GGD Groningen)
- De heer W. Juurlink (Driever's Dale)

Ingekomen stukken W&I 20-11-2013

Lijst ingekomen stukken

Raadscommissie Werk en Inkomen 20 november 2013

COLLEGE BRIEVEN (te vinden in het Raads Informatie Systeem)

Nr.	Datum	Onderwerp	Advies	Opmerking
1.	02-10-2013	Discussienota "Met elkaar voor elkaar, naar een gebiedsgebonden aanpak van het sociaal domein"		Besproken Raadscommissie. 16 okt. 13 ook voor O&W
2.	03-10-2013	Voortgang openstaande moties met betrekking tot begroting		Begrotingsdag 6-11-2013
3.	04-10-2013	Evaluatie ambtelijk horen aanvullende informatie	t.k.n.	
4.	04-10-2013	Voortgangsrapportage 2013-II		Begrotingsdag 6-11-2013
5.	04-10-2013	9 ^{de} Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014		Begrotingsdag 6-11-2013
6.	10-10-2013	Vaststelling Beleidsregels algemene en bijzondere bijstand, IOAW, IOAZ en Bbz 2004	t.k.n.	
7.	11-10-2013	Protocol Huisbezoeken Sociale Zekerheid	t.k.n.	
8.	16-10-2013	Informeren planning Vernieuwing Sociaal Domein		Reeds besproken
9.	18-10-2013	Evaluatie uitbreiding koopzondagen en wijziging van de Winkeltijdenwet	B.1	LTA 2013-279
10.	25-10-2013	Organisatievorm Servicepunt Detailhandel / opheffing Hoofdbedrijfsschap Detailhandel	t.k.n.	LTA 2013-349,350
11.	25-10-2013	Voortgang Stichting OTP (voorheen Ondernemerstrefpunt)	t.k.n.	
12.	25-10-2013	Voortgangsevaluatie sociale teams	Agenda dec + 2 ^e deel	LTA 2013-465 1 ^e deel. Plan van aanpak volgt z.s.m.
13.	29-10-2013	Benoeming leden Cliëntenraad Groningen	t.k.n.	
14.	30-10-2013	Regionaal actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0	t.k.n.	
15.	31-10-2013	Beantwoording vraag uit cie. W&I d.d. 9 oktober 2013	t.k.n.	
16.	31-10-2013	Informatie omtrent Regionaal Transitiearrangement Jeugd	B.4	LTA 2013-462
17.	07-11-2013	De Rode Loper: visie en strategie op de werklocaties	B. 2	LTA-277

OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN

(vanaf september worden alle ingekomen stukken van derden op de totaallijst overige ingekomen stukken van de raad gezet - onder inlogcode op het RIS-)

Verslag 9 oktober 2013

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

Datum: 09 oktober 2013
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 22.05 uur

Aanwezig: dhr. P.S. de Rook (voorzitter), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. J.H. Sipma (VVD), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), mw. A. Postma (GroenLinks), dhr. A. Sijbolts (Stadspartij), dhr. L. van der Laan (Stadspartij), mw. L.R. van Gijlswijk (SP), mw. C.M. van Dijk (SP), dhr. B.N. Benjamins (D66), dhr. J.H. Luhoff (D66), mw. S. Schipper (CDA), dhr. M. Verhoef (ChristenUnie), dhr. M. van den Anker (Student & Stad)

Wethouders: dhr. D. Isthā, dhr. J.M. van Keulen (t/m agendapunt A5)

Namens de griffie: mw. A. Weiland (commissiegriffier)

Afwezig m.k.: dhr. R.A. Koops (VVD), mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), mw. R.M. Grijpstra (PvdD)

Verslag: dhr. Z. Jeuring (Notuleerservice Nederland)

Insprekers: dhr. Otter, mw. Sterkman, mw. Pieters en dhr. Van der Meer bij agendapunt B1, Stadspas;

dhr. Aldenkamp en dhr. Nieboer bij agendapunt B3, Afbouw gesubsidieerde arbeid/200 banenplan.

Opening

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

Wethouder Isthā:

- De conferentie De kunst van het rondkomen is op 10 oktober 2013 in het Stadhuis.
- Morgen om 14.00 uur gaat de wethouder samen met raadsleden boodschappen doen voor de voedselbank. Alle raadsleden zijn van harte welkom.

A2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A3. Afspraken en planning

De voorzitter:

- De LTA- en IM-lijst zijn geactualiseerd en de besluitenlijst van 11 september 2013 is toegevoegd i.v.m. gedane toezeggingen.
- Stelt vast dat de commissie instemt met deze wijzigingen.

A4. Conformstukken

Landelijke intocht Sinterklaas 2013

(raadsvoorstel 20 augustus 2013)

Dhr. Sipma (VVD):

- Stelt de volgende vragen: wie heeft de regie tijdens de intocht, hoe zijn de contacten verlopen met de marktcoöplieden op de Vismarkt en hoe verloopt zoiets in de toekomst?

Wethouder Van Keulen:

- Antwoordt dat drie wethouders met de intocht bezig zijn. Spreker heeft zelf de regie. Morgen vindt een gesprek plaats met de marktcoöplieden op de Vismarkt.

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 30 oktober 2013.

A5. Rondvraag

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Stelt een vraag over de voedselbank. De vorige vergadering deelde wethouder Isthā mee dat alles goed verliep. Dat blijkt toch niet het geval te zijn. Wat gebeurt op langere termijn?

Verslag 9 oktober 2013

Wethouder Istha:

- Antwoordt dat het probleem op dit moment het tekort aan voedsel is. De oorzaak is dat het aantal cliënten in één jaar tijd is verdubbeld.

Inhoudelijk deel

B1. Stadjerspas

(collegebrief 26 september 2013)

De voorzitter:

- Merkt op dat de raad wensen en bedenkingen kan aangeven.

Inspreker dhr. Otter spreekt op persoonlijke titel en is maatschappelijk betrokken jurist. De Stadjerspas afschaffen betekent dat sport en cultuur voor minima onbetaalbaar worden. Bij het opstellen van het kindpakket is geen rekening gehouden met het feit dat de gemeente sportaccommodaties in eigen beheer heeft en via subsidies invloed heeft op culturele instellingen. Minima moeten betaalbaar kunnen sporten en deel kunnen nemen aan het culturele leven. Dat geldt voor alle leeftijdsgroepen.

Inspreker mw. Sterkman spreekt op persoonlijke titel en is gebruiker van de stadjerspas. Zij hoopt dat in het kindpakket mogelijkheden voor ouders worden opgenomen. Spreker kan zonder de pas namelijk veel moeilijker met haar dochter naar sport- of cultuuractiviteiten. En: kan een website wel dienen als armoedeloket? Hoe gaat het met de privacy als persoonlijke gegevens op de website moeten worden ingevuld? Spreker hoopt dat het kindpakket geen standaardpakket maar maatwerk wordt. Het rapport van de Kinderombudsman speelt een rol. Spreker denkt dat veranderingen in het beleid de belangrijkste reden is van afname van het aantal gebruikers van de stadjerspas. De conclusie, dat de pas minder effectief is, is onjuist.

Inspreker mw. Pieters spreekt op persoonlijke titel en namens dertig anderen en doet een beroep op de solidariteit van de raadsleden om te voorkomen dat de stadjerspas wordt afgeschaft. Voor spreker is de pas de enige mogelijkheid om voor korting in aanmerking te komen voor bibliotheek of zwembad. Het gebruik van de stadjerspas is vanzelfsprekend verminderd door de maatregelen die al zijn genomen. Spreker noemt verschillende groepen die de dupe dreigen te worden van de plannen.

Inspreker dhr. Van der Meer (FNV Lokaal) vindt dat 'de pechvogels' in de stad andermaal worden benadeeld. De stadjerspas is een erg goede manier om minima aan cultuur en sport te laten meedoen. Het college gebruikt steeds de financiële kant als argument voor haar plannen. Het voorstel van het college gaat alleen over kinderen en betekent voor mensen boven de achttien dat zij geen pas meer hebben en slechts de participatiewet overblijft. Spreker hoopt dat de commissie er anders over denkt.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Vindt dat het college met haar voorstel voorzieningen van de ene groep minima uitruilt tegen die van een andere groep minima. Afschaffen van de pas houdt in dat minima zonder kinderen geen of weinig gebruik kunnen maken van die voorzieningen. Op de website van de SP staan reacties van betrokkenen en spreker leest enkele voor.
- Vraagt zich af of het college er wel goed over heeft nagedacht en geeft aan welke redeneringen van het college niet goed doordacht zijn.
- Vraagt waarom geen beroep wordt gedaan op bijvoorbeeld het budget stad en stadhuis. Als het niet genoeg is, is het de plicht van de gemeente naar andere mogelijkheden te kijken. Als het college dat doet, kan de afschaffing van de Stadjerspas achterwege blijven.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Is onaangenaam verrast door het collegevoorstel de stadjerspas af te schaffen. Een grote groep van de huidige gebruikers valt buiten de boot.
- Is verbaasd over sommige uitspraken van het college dat de pas niet het gewenste doel heeft.
- Vindt dat een nieuwe website zonder webshop geen meerwaarde heeft.
- Is niet tegen een focus op kinderen. Het voorstel leidt echter niet tot een plus ten opzichte van de huidige voorzieningen voor kinderen. Er bestaan al vele voordelen voor kinderen. Spreker vindt dat deelname aan activiteiten beter is voor kinderen dan de nadruk te leggen op materiële zaken zoals het college in het voorstel doet.

Verslag 9 oktober 2013

- Heeft als wens dat een goede balans wordt gezocht in voorzieningen voor alle leeftijdsgroepen. Een focus op kinderen die opgroeien in armoede is goed. Dit past in de kadernota Samen actief tegen armoede.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vindt het afschaffen van de stadspas geen goede zaak. Het voorstel is niet sympathiek. Zo komt er voor de website niets terug. Kunnen de mensen de website wel bereiken?
- Was al nooit voorstander van het verkleinen van de gebruikersgroep.
- Ziet liever dat problemen bij kinderen worden opgelost binnen het programma jeugd en onderwijs in plaats van via een kindpakket. Spreker wijst op bestaande activiteiten zoals de kinderactiviteiten. Hierover heeft de fractie al een jaar geleden vragen gesteld.
- Ziet het voorstel als een bezuinigingsvoorstel.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Is positief over het kindpakket maar vraagt naar een concrete invulling ervan. Ook voor ouders van kinderen moet iets worden geregeld.
- Zou het jammer vinden als de stadspas gaat verdwijnen.
- Vindt dat er naast een website een webshop moet komen. Het gaat naast kinderen ook om volwassenen. De toegankelijkheid van die website is belangrijk.
- Conclusie: voordat de pas wordt afgeschaft, moet er wel iets beters voor in de plaats komen.

Mw. Schipper (CDA):

- Onderschrijft de keuze om kinderen uit minimagezinnen te ondersteunen en is voor het idee van het kindpakket.
- Vindt het kwalijk dat met dit voorstel sommige groepen buiten de boot vallen. Er wordt veel gebruikgemaakt van de korting bij het zwemmen, de bibliotheek en bij het bewegen voor ouderen. Het CDA wil dit graag behouden voor de minima boven de achttien jaar en spreker vraagt een overzicht met mogelijkheden om dat te doen en de kosten daarvan.

Dhr. Sipma (VVD):

- Is het eens met het voorstel de stadspas af te schaffen en vindt dat het alternatief acceptabel en veel beter moet zijn. De oplossing om alleen een regeling te hebben voor kinderen van minima kan de VVD grotendeels steunen.
- Vindt het acceptabel dat minima zonder kinderen geen aanspraak meer maken op kortingen. Het college stelt dat de huidige middelen niet meer effectief zijn. Als dat klopt, vindt de VVD dat een dergelijke regeling niet in stand moet blijven. Spreker constateert dat de wethouder de commissie hiervan nog niet heeft overtuigd.

Dhr. Benjamins (D66):

- Zegt dat als het klopt dat het doel bereikt kan worden zonder stadspas, D66 daar voorstander van is.
- Vraagt meer uitleg over de website: is die toegankelijk en bruikbaar voor iedereen? Er is maatwerk nodig.
- Vraagt of het klopt dat de maatregelen uit het kindpakket al zijn geregeld en eigenlijk al zijn gedekt.

Dhr. Van den Anker (Student&Stad):

- Vindt dat het alternatief voor de Stadspas er goed moet uitzien. Spreker is daarvan nog niet volledig overtuigd. Er moet eerst een concretere uitwerking komen.
- Is het eens met de opmerking dat het kindpakket eigenlijk al bestaat.
- Vraagt of er mogelijkheden bestaan om het budget efficiënt in te zetten, ook voor mensen zonder kinderen.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Vindt de stadspas een belangrijke voorziening. De doelen staan voorop en die komen te weinig terug in het collegevoorstel. Er is niets voor minima zonder kinderen.
- Is voor de website maar vindt het jammer dat er geen webshop komt of dat er iets vergelijkbaars komt.
- Vindt dat het kindpakket niets toevoegt aan wat er al is.
- Conclusie: de voorzieningen in de stadspas worden niet gecompenseerd.

Verslag 9 oktober 2013

Wethouder Isha:

- Legt uit het voorstel aan de commissie te hebben voorgelegd omdat er de nodige bedenkingen werden verwacht.
- Legt uit dat er een formele brief aan de contractanten is gestuurd.
- Legt uit dat de stadspas niet wordt vervangen door een kindpakket en een website.
- Wil de Stadspas omvormen tot een website. Hiermee wordt 200.000 euro bespaard dat wordt gebruikt voor het kindpakket. Het huidige budget voor de stadspas is beperkt en kan beter worden besteed.
- Geeft aan wat de nadelen van een webshop zijn. Een webshop is qua onderhoud te duur en er is een juridisch probleem vanwege aansprakelijkheid. Niet-commerciële aanbiedingen via de website zijn wel mogelijk. De wethouder gaat de webshop van Assen bekijken.
- Is zich bewust van het probleem van de privacy bij het invullen van gegevens op computers in openbare ruimten.
- Het kindpakket: het rapport van de Kinderombudsman heeft een rol gespeeld. Het gaat om de toegang tot de eerste levensbehoeften. In het kindpakket worden regelingen samengebracht en worden extra voorzieningen toegevoegd. Ook ouders hebben daarin voorzieningen.
- Legt uit dat het college ervoor heeft gekozen de middelen en de bespaarde 200.000 euro in te zetten voor het kindpakket.

De voorzitter:

- Geeft voor een tweede termijn het woord aan de fracties.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Begrijpt dat sommige commercieel getinte voorzieningen niet terugkomen op de website. Wat gebeurt daarmee?
- Vraagt of ouders en ouderen gebruik kunnen maken van dezelfde voorzieningen, uitgezonderd de commerciële.
- Ziet niet dat in het voorstel kinderen in armoede worden geholpen zoals de wethouder uitlegt.
- Kan het college aangeven dat alle voorzieningen die bij de Stadspas horen terugkomen bij de website?

Mw. Schipper (CDA):

- Vraagt of het klopt dat de kortingen bij gemeentelijke instellingen blijven bestaan.
- Begrijpt dat ouders mee kunnen doen aan activiteiten voor hun kinderen. Klopt dat?
- Vraagt het college meerdere opties aan te geven zodat de raad kan kiezen.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is het eens met de aanvullende vragen van GroenLinks over de website.
- Zegt dat sommige voorzieningen er al zijn. Waarom wordt dit in het kindpakket opgenomen?

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Vraagt informatie over hoe de kortingen eruit zien en wat er in het kindpakket komt. De fractie hoopt daarmee een betere afweging te kunnen maken.

Dhr. Benjamins (D66):

- Vraagt nadere financiële informatie.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Herhaalt geen behoefte te hebben aan een raadsvoorstel. Er moeten gerichte maatregelen komen om kinderen en alleenstaande ouders in armoede te steunen. Als de wethouder extra geld nodig heeft, kan de ozb voor woningen omhoog.

Wethouder Isha:

- Geeft aan dat enkele zaken nog om een oplossing vragen.
- Herhaalt dat de stadspas niet meer voldoet en dat het geld beter kan worden besteed, in dit geval aan het kindpakket.
- Gaat bekijken of meer kan worden gedaan voor ouderen.
- Legt uit dat de gemeente verplicht was de brief aan de contractanten te sturen anders zou het contract doorlopen. De gemeente kan straks zo nodig het contract herstellen.
- Geeft aan dat in Selwerd een pilot loopt voor kinderen die 's ochtends eten krijgen op school.
- Zegt dat een groot deel van de voorzieningen die bij de Stadspas horen, terugkomen bij het plan voor de website.

Verslag 9 oktober 2013

De voorzitter:

- Concludeert dat de commissie op de volgende punten aanvullende informatie wenst te ontvangen: hoe ziet de website eruit, hoe ziet het kindpakket eruit en hoe ziet de financiële onderbouwing van het voorstel eruit?

Wethouder Isha:

- Zegt toe de gevraagde informatie aan de commissie te zullen toesturen.

B2. Evaluatie pilot loondispensatie

(collegebrief 19 september 2013)

Landelijke eindevaluatie loondispensatie

(collegebrief 20 september 2013)

Mw. Van Dijk (SP):

- Legt het standpunt van de SP uit.
- Constateert dat uit het experiment blijkt dat het instrument loondispensatie ingewikkeld en duur is. In Groningen is voor slechts 10 van de 79 gestarte personen een dienstverband met loondispensatie gerealiseerd. Hoe lang duren die dienstverbanden en wanneer gaat men meer dan het minimumloon verdienen?
- Zegt dat in het experiment geen rekening is gehouden met de armoedeval. Daarom zijn de deelnemers erop achteruitgegaan.
- Vraagt wat het college doet als een andere proef mogelijk is waarbij het minimumloon wordt omzeild.

Dhr. Luhoff (D66):

- Zegt dat uit de evaluatie blijkt dat het instrument voor een deel vrij goed werkt in Groningen. Er zijn weinig problemen met het bepalen van de loonwaarde.
- Merkt op dat er enkele nadelen zijn. Wat betreft de methodiek: Groningen sluit zich aan bij het UWV.
- Is het eens met de opmerking van het college dat inzicht moet bestaan in het klantenbestand.
- Wil zo snel mogelijk een vervolg totdat in 2015 een opzet met loonkostensubsidies start.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is het eens met de SP. Wat is het antwoord van de wethouder op de vraag van de SP om het wettelijk minimumloon te hanteren?
- Vraagt wat de waarde is van de landelijke eindevaluatie nu de kabinetsplannen zijn veranderd.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Heeft er moeite mee dat instrumenten de loonwaarde van mensen gaan bepalen. Mensen moeten werken naar vermogen met het minimumloon als peiler.
- Was voor de pilot, onder voorwaarde van vrijwilligheid en tijdelijkheid.
- Vindt dat de pilot laat zien dat de kansen op arbeid kunnen stijgen.
- Vindt de toekomstige plannen van het kabinet beter. De fractie blijft aarzelend staan tegenover het instrument loondispensatie.

Mw. Schipper (CDA):

- Sluit zich aan bij de woordvoering van D66. De fractie is positief over de uitkomst.
- Moet veel worden aangepast om over te stappen naar de opzet met loonkostensubsidie?
- Wat kan het college doen aan het verminderen van de administratieve rompslomp bij werkgevers?

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Zegt dat blijkt dat het instrument loondispensatie niet eenvoudig is uit te voeren.
- Sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Schipper over de lasten voor werkgevers. Wat kan de gemeente daaraan doen?

Dhr. Van den Anker (Student&Stad):

- Hoopt dat de ervaring kan worden benut bij de nieuwe opzet met loonkostensubsidie.
- Wijst op de samenwerking met het UWV.

Dhr. Sipma (VVD):

- Vindt het een goed instrument dat echter niet mag verzanden in bureaucratie.
- Sluit zich aan bij de woordvoering van D66.

Verslag 9 oktober 2013

Wethouder Isha:

- Vindt ook dat het minimumloon behouden moet worden.
- Zegt dat de gemeente voortdurend bezig is de werkgevers te 'ontzorgen'.
- Geeft uitleg over de gang van zaken. Volgens het Sociaal Akkoord wordt overgestapt op het instrument loonkostensubsidie. Een en ander wordt uitgewerkt.
- Neemt de ervaringen met het instrument loondispensatie mee. De gemeente heeft dingen geleerd. De wethouder wil doorgaan met een aanpak voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De mensen die op dit moment werken met loondispensatie mogen doorgaan tot 2015.

B3. Afbouw gesubsidieerde arbeid/200-banenplan

(collegebrief 4 juli 2013)

Inspreker dhr. Aldenkamp (Ondernemingsraad Stichting WeerWerk) vindt dat het college de ondernemingsraad (or) niet serieus heeft genomen. De or heeft na de brief van het college van 4 juli 2013 een bezwaar ingediend dat niet ontvankelijk werd verklaard omdat een brief geen besluit is. De or zou niet direct belanghebbend zijn en dus geen bezwaar mogen indienen. Spreker verwijst naar de besluiten uit 2011 en vindt het vreemd dat de mensen bij WeerWerk worden ontslagen en de banenpoolers bij de gemeente kunnen blijven werken. Dit gebeurt zonder echte argumenten. Verder wijst spreker op de gevolgen voor de maatschappelijke infrastructuur en op de betekenis voor de schrijnende gevallen. Er moet een gelijke behandeling gelden.

Inspreker dhr. Nieboer spreekt op persoonlijke titel en noemt de tegenstelling tussen banenpoolers en de mensen met een ID-baan. Spreker heeft zestien jaar in een gesubsidieerde baan gewerkt en werkt nu via een duurzame baan bij Simplon. Het is vreemd dat mensen met een duurzame baan hun baan in 2014 hun baan verliezen en dat banenpoolers voor onbepaalde tijd in dienst komen. Wat gebeurt met het geld nu slechts 163 van de 200 plekken zijn opgevuld? Het zou besteed moeten worden aan maatschappelijke instellingen die door de maatregelen in de problemen komen. Verder: laat de mensen met een sw-indicatie aan het werk en laat hen nuttig werk verrichten.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Verzoekt het college te reageren op de insprekers en vooral op het juridische punt van de heer Aldenkamp. Wat is de reden van het onderscheid?
- Vindt het een probleem dat het 200-banenplan per 1 januari 2015 niet wordt voortgezet. Dit omdat onduidelijk is hoe het staat met het regulier maken van banen. Het college zou zich hiertoe inspannen en spreker verwijst naar de motie. Wat is de stand van zaken? Het gaat om nuttig werk; reden waarom de banen behouden moeten blijven.
- Op een vraag van D66 en GroenLinks: spreker sluit niet uit dat een deel van de banen uit het participatiebudget wordt gefinancierd.

Mw. Van Gijswijk (SP):

- Sluit zich grotendeels aan bij de woordvoering van mevrouw Bloemhoff. Wat is gedaan om de banen regulier te maken?
- Vindt dat het participatiebudget voor een deel een goede financieringsbron blijft.
- Zegt dat de subsidie voor medewerkers van WeerWerk en Thermiek tot 31 december 2014 zou moeten lopen. Dit blijkt uit het raadsbesluit van november 2011.
- Vindt het vreemd dat het bezwaarschrift van WeerWerk niet ontvankelijk is verklaard.

Dhr. Luhoff (D66):

- Vindt dat de discussie over het behoud van banen binnen de betreffende beleidsvelden kan plaatsvinden. Het gaat om de beleidsdoelen. Mogelijk kan dat geld beter op andere manieren binnen die velden worden ingezet met behoud van dezelfde resultaten.
- Vindt het de vraag of het participatiebudget kan worden benut, dat staat namelijk al onder druk.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Sluit zich grotendeels aan bij de woordvoeringen van de PvdA en de SP.
- Vindt dat alle creativiteit moet worden ingezet om alle 200 banen regulier te maken.
- Verzoekt om een nadere onderbouwing van de verwachte uitgaven in het kader van de participatiewet voor 2014 en 2015. Het participatiebudget speelt in deze discussie een rol.

Verslag 9 oktober 2013

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is benieuwd naar de reactie van het college op de insprekers.
- Sluit zich aan bij de woordvoeringen van de PvdA, de SP en GroenLinks.

Wethouder Isha:

- Legt uit dat het om 195 in plaats van 200 banen gaat. Daarvan zijn 32 banen meteen gewit. Het is dus een 163-banenplan.
- Heeft al met de heer Aldenkamp gesproken en legt uit dat het niet mogelijk is om tegen de inhoud van een brief bezwaar te maken. Verder heeft de or van WeerWerk volgens de wet adviesrecht. Dit zijn de redenen dat het bezwaar niet ontvankelijk is.
- Legt uit geen voorstander te zijn van gesubsidieerde arbeid. Het is verstandig dit af te bouwen. Het is erg duur en het gaat om een beperkt aantal personen. Een betere investering is mensen via een re-integratietraject naar regulier werk te leiden.
- De ex-banenpoolers zijn in dienst van de gemeente en dat is het wezenlijke verschil met de mensen van WeerWerk en Thermiek. De wethouder hanteert het in dienst houden van hen als argument en als voorbeeld voor werkgevers.
- Zegt dat geprobeerd wordt de 163 mensen in reguliere banen te krijgen. Er zitten 100 banen bij WerkPro. Die zegt ongeveer 30 banen te kunnen witten. De wethouder zegt dat het een illusie is om alle 163 banen te witten. In de sectoren cultuur en sport gaat de wethouder met de instellingen spreken.
- Zegt dat de subsidie voor de banen bij WeerWerk en Thermiek per 1 januari 2014 zou stoppen. Dit wordt dus vier maanden later. De aanwezige ambtenaar geeft uitleg. De wethouder zegt toe de uitleg schriftelijk naar de commissie te sturen.
- Zegt dat vorige week uitleg is gegeven over de verdeling van het budget uit de participatiewet.
- Zal de vraag van de heer Gijsbertsen over een nadere onderbouwing van de uitgaven in het kader van de participatiewet voor 2014 en 2015 schriftelijk beantwoorden.

De voorzitter:

- Concludeert dat de wethouder nog schriftelijk reageert op de informatieve vraag van de heer Gijsbertsen over het participatiebudget en dat de wethouder de uitleg van de aanwezige ambtenaar over de data van het stoppen van de subsidie op schrift stelt en naar de commissie stuurt.

C1. Ingekomen stukken

Er zijn geen opmerkingen.

C2. Vaststelling verslag 11 september 2013

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.05 uur.

Verslag 16 oktober 2013

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

Datum: 16 oktober 2013
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 18.25 uur

Aanwezig: dhr. P.S. de Rook (voorzitter), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA), mw. B. Enting (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. J.H. Sipma (VVD), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), mw. A. Postma (GroenLinks), dhr. W. Maat (Stadspartij), mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), mw. C.M. van Dijk (SP), mw. N.G.J. Temmink (SP), dhr. B.N. Benjamins (D66), mw. A. Kuik (CDA), dhr. M. Verhoef (ChristenUnie), dhr. J.P.A. van Rooij (Student & Stad) *t.v.v. mw. S. Klein Schaarsberg*

Wethouders: dhr. D. Itha, mw. J.A. Visscher

Namens de griffie: mw. A. Weiland (commissiegriffier)

Afwezig m.k.: dhr. G.J. Kelder (Partij voor de Dieren), mw. S. Klein Schaarsberg (Student en Stad)

Verslag: dhr. J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

Insprekers: geen

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom, ook de uitgenodigde leden van de commissie Onderwijs en Welzijn.
- Meldt dat eerst vrij gediscussieerd wordt over de vier punten, waarna woordvoeringen per fractie volgen.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Discussienota "Met elkaar voor elkaar, naar een gebiedsgebonden aanpak van het sociale domein" (collegebrief 2 oktober 2013)

Initiatiefvoorstel "Anders en beter, om sociaal te blijven" van de SP

1. De essentie van de gebiedsgebonden aanpak en de daarmee samenhangende verschillen die kunnen ontstaan tussen de wijken.

Mw. Bloemhoff (PvdA) kan zich vinden in de gebiedsgebonden aanpak, maar welke schaal sluit het best aan bij de leefwereld van de Stad? In elk geval is een STIP dichterbij dan het stadhuis. Er bestaan al verschillen tussen wijken. In sommige wijken kun je wat extra doen, terwijl het in andere wijken juist vanzelf meer op gang komt. De aanpak biedt kansen wat extra's te doen waar nodig.

Mw. Kuik (CDA) is erg voor maatwerk met als consequentie dat er verschillen kunnen ontstaan.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie) stelt dat verschillende populaties maatwerk rechtvaardigen. Het moet wel zo zijn dat de criteria om hulp te ontvangen in de hele stad hetzelfde zijn. Het is goed het sociale domein dichtbij de mensen te organiseren.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks) vindt het een dubbele boodschap verschillen te accepteren, maar niet een verschil in aanbod. Het is niet goed vooraf precies stedelijk vast te leggen wat voor wijken er zijn. De werkwijze moet in zichzelf flexibel zijn, zodat sociaal werkers in kunnen spelen op veranderingen. Dit betekent ook dat je er eerlijk over moet zijn dat burgers in de ene wijk net wat anders geholpen worden dan in een andere wijk. Dit speelt ook op andere gemeentelijke terreinen. Het is belangrijk dat het gemeentebestuur hier eerlijk in is en gepast reageert op eventuele klachten over verschillen.

Mw. Riemersma vindt het een gemiste kans dat de evaluatie van de pilot sociale wijkteams nog niet gereed is. Het maakt de discussie helaas wat oppervlakkig.

Dhr. Sipma (VVD) staat achter de gebiedsgebonden aanpak en ziet weinig alternatieven.

Dhr. Benjamins (D66) is voor maatwerk. Dat hoeft niet per se aan wijken gekoppeld te worden met een discussie welke wijk meer heeft gehad dan een andere. De schaal kan verschillen van stedelijk tot bij de burger thuis. Kern is dat je vanuit de burger redeneert, niet vanuit een wijk.

Verslag 16 oktober 2013

Dhr. Maat (Stadspartij) worstelt ook met de schaal. Voor het signaleren is een wijk soms al te groot, terwijl specialistische hulp juist een grotere schaal als het stadsdeel zou rechtvaardigen. Het zou kunnen ook sociale stedelijke teams op te richten naast de wijkteams.

2. Welke functies en taken zijn onderdeel van de gebiedsgebonden aanpak.

Mw. Riemersma (Stadspartij) vindt de definitie van het sociale domein onduidelijk. Betreft het alleen de te decentraliseren jeugdzorg en extramuraal AWBZ-zorg of is het breder? Ontmedicalisering van de bevolking gaat wel erg ver als doelstelling en behelst ook medische zorg.

Mw. Bloemhoff (PvdA) vindt het belangrijk samen te werken met huisartsen, zorgverzekeraars en scholen. Werk en activering moeten ook onderdeel uitmaken van de aanpak in de vorm van sociale diensten en WerkPro. Het lijkt erop dat de nadruk nu te veel ligt op welzijn en zorg.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks) lijkt het beter dat sociale teams in elk geval jeugd GGZ gerelateerde problemen doorverwijzen naar huisartsen en dat ze niet rechtstreeks indicatiestellingen doen of doorgeleiden. Schoolmaatschappelijk werk speelt nu juist een verbindende rol. Het is geen goede keus dat onderwijsgerelateerde functies ontbreken in de sociale wijkteams.

Mw. Kuik (CDA) vindt de koppeling met huisartsen van groot belang, zij signaleren veel. Het moet duidelijk zijn dat de huisarts verantwoordelijk is voor medische zorg, maar de signalen moeten wel degelijk in sociale teams aan de orde komen.

Mw. Enting (PvdA) mist de jongerenwerker in het verhaal. Het zou kunnen dat in een bepaalde wijk de jongerenwerker deel uitmaakt van het sociale team.

Mw. Temmink (SP) denkt ook dat het per wijk verschilt aan welke functies behoefte is in het team. De rol van culturele, speeltuin- en buurtverenigingen is niet duidelijk. Zij signaleren ook veel en kunnen een rol spelen in de preventieve aanpak.

3. De noodzakelijke sturing op het geheel vanuit gemeentelijk perspectief

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks) vraagt zich af of de raad wel moet accepteren een stap terug te doen. De raad geeft nu al subsidie aan instellingen, die het zelf weer verdelen over de onderwerpen uit de subsidieaanvraag. In de nieuwe situatie moet de raad prioriteiten kunnen blijven stellen wat betreft maatschappelijke doelen, zoals huiselijk geweld.

Mw. Bloemhoff (PvdA) denkt dat de gemeente altijd prioriteiten kan blijven stellen en ziet er geen spanning tussen.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks) reageert dat je als politiek wel op maatschappelijk resultaat moet kunnen sturen, zonder vooraf te veel vast te leggen over de manier waarop dat bereikt wordt. De gemeente moet niet een hele nieuwe bureaucratie met allerlei formulieren en formats optuigen, maar ruimte organiseren. De gemeente kan een waardevolle verbindende rol spelen door de fysiek gerichte wijkteams te verbinden met de sociale wijkteams.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie) sluit daarbij aan. De gemeente moet het aandurven op maatschappelijke punten te sturen en verder ruimte in de wijken te laten.

Dhr. Benjamins (D66) sluit daar ook bij aan. De hamvraag is uiteindelijk hoe tevreden de betrokkene is. Het is belangrijk professionals en Stadlers mee te laten denken en discussiëren over de gebiedsgebonden aanpak en de organisatie daarvan.

Mw. Temmink (SP) vindt het essentieel basiseisen te stellen waar elke wijk aan moet voldoen.

Mw. Riemersma (Stadspartij) wil weten hoe de specialistische hulpverlening reageert op het voornemen van de gemeente vanwege de kostbaarheid een toets in te bouwen. Het is te centralistisch dat cliënten hun hulpvraag via het KCC kenbaar moeten maken, dat moet dichtbij en laagdrempelig kunnen.

Mw. Bloemhoff (PvdA) oppert een kaart te maken van de gemeente, waaruit blijkt hoeveel geld in totaal per wijk wordt geïnvesteerd door verschillende partijen. Dan weet je beter wat er al is.

4. De organisatievorm van de gebiedsgebonden aanpak

Dhr. Sipma (VVD) ziet graag dat professionals in de wijken werken met een stedelijk geregelde administratie, waarbij de financiën samengevoegd kunnen worden. Administratie wordt door privacygevoeligheid ook steeds complexer.

Dhr. Benjamins (D66) vindt het voorstel te veel voortborduren op oude structuren, terwijl er een nieuwe opgave ligt om vanuit de burger te redeneren. Sociale teams zijn goed, maar het aanstureniveau moet aansluiten en niet star geregeld zijn in een oude structuur.

Verslag vergadering raadscommissie Werk en Inkomen 16 oktober 2013

2

Verslag 16 oktober 2013

Dhr. Maat (Stadspartij) zit met het dilemma dat sociale wijkteams klein moeten zijn om dichtbij de bevolking te kunnen staan en tegelijkertijd veel professionals moeten bevatten.

Mw. Temmink (SP) vindt dat mensen echte zeggenschap moeten krijgen over de manier waarop zorg georganiseerd moet worden.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks) vraagt zich af of mensen zeggenschap willen hebben over de organisatie van zorg. Ze willen vooral dat de zorg er is en ontvangen kan worden, zonder in de krochten van sociale teams verzeild te raken.

Mw. Temmink (SP) verduidelijkt dat niet elke zorgvrager daar persoonlijk over hoeft na te denken. Stichtingen kunnen dat ondervangen en nadenken over de organisatie van zorg. Een wijkraad kan de instellingsbelangen wegnemen en voorkomen dat bewonersorganisaties geen gehoor vinden.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks) kan zich voorstellen dat de samenstelling van sociale wijkteams verschilt en dat je daar vooraf invloed op uitoefent.

Dhr. Van Rooij (Student en Stad) is benieuwd hoe het staat met de opleiding van en afstemming tussen specialisten en generalisten in de sociale wijkteams.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie) is benieuwd hoe de verschillende groepen hulpverleners zich tot elkaar verhouden in de sociale wijkteams en de schillen daaromheen. Uiteindelijk is ontkokering nodig om met een generalistische blik als sociaal team echt in de wijk op zorgvragen in te kunnen spelen.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks) pleit voor een preventieve insteek en vindt het nu te curatief. De grote kracht van sociale wijkteams kan juist zijn aan de voorkant te signaleren en contacten te zoeken met onder meer scholen, buurt- en sportverenigingen. Specialismen lenen zich beter voor inschakeling op afroep. Er is nog geen begin van een antwoord op de breuklijnen die er zijn met wijkteams, corporaties, politie, sociale dienst en passend onderwijs. Dit is cruciaal. Een ander knelpunt is dat sociale teamleden zich niet te gedetacheerd moeten voelen, maar wel doorzettingsmacht moeten hebben in hun eigen organisaties.

Mw. Kuik (CDA) pleit voor goede verbindingen tussen sociale wijkteams en het onderwijs. Risico is dat verantwoordelijkheden op elkaar afgeschoven worden. Het moet duidelijk zijn wie regie heeft op bepaalde zorgaspecten.

Mw. Riemersma (Stadspartij) is benieuwd hoe frictie met moederorganisaties opgelost gaan worden. Als blijkt dat sociale teams niet goed ingebed kunnen worden in de moederorganisaties door tegenwerking, wat zijn dan de consequenties?

Mw. Temmink (SP) denkt de fricties te kunnen ondervangen doordat de instellingen wegvallen en onder de verantwoordelijkheid van wijkteams vallen. Dit staat in het initiatiefvoorstel.

Mw. Riemersma (Stadspartij) vindt het een halfbakken oplossing, omdat de instellingen blijven bestaan.

Mw. Temmink (SP) ziet het probleem vooral bij de managementlagen liggen, niet bij de medewerkers die het werk uitvoeren.

Mw. Kuik (CDA) vindt het voorstel kort door de bocht. Volgen alle medewerkers hun functie en gaan de instellingen op in een stichting?

Mw. Temmink (SP) geeft aan dat de managementlagen verdwijnen waardoor er minder kapiteins op het schip zijn. Dat wil niet zeggen dat de zorgverleners ook weg moeten.

Dhr. Sipma (VVD) vindt het bij de SP passen één gemeentelijke dienst op te richten om het probleem te ondervangen.

Mw. Temmink (SP) antwoordt dat de zeggenschap dan niet dichterbij de mensen komt te liggen, in het initiatiefvoorstel wel.

Mw. Enting (PvdA) is het nog niet duidelijk of het sociale wijkteam de grote paraplu voor het regisseren van zorgvragen gaat worden waar STIP, CJG en andere organisaties onder zullen vallen.

Reactie college op discussieronde

Wethouder Visscher constateert behoefte aan informatie, bijvoorbeeld wat betreft de evaluatie van de eerste sociale wijkteams. Ook is het handig te weten welke zorgtaken precies van de AWBZ naar de WMO overgaan. Er zijn sterke aanwijzingen dat de staatssecretaris af wil wijken van het wetsontwerp. Anderzijds komt 1 januari 2015 snel dichterbij. Daarom is het goed te horen hoe de raad aankijkt tegen de gebiedsgebonden aanpak om een principebesluit te nemen en het beleid verder uit te bouwen. Het is niet de bedoeling een gebied heel anders te behandelen dan het andere, wel om aan te sluiten op de problematiek en ondersteuningsvraag om het aanbod af te stemmen. Dat kan verschillen per persoon, buurt en de mogelijkheden van de situatie. De verschillen per gebied kunnen ook leiden tot

Verslag vergadering raadscommissie Werk en Inkomen 16 oktober 2013

3

Verslag 16 oktober 2013

verschillende aansturingen en leidende organisaties per gebied. De gemeente wil sturen op de ondersteuning die mogelijk is en dat kan gericht als de gemeente duidelijke opdrachten goed wegzet. Het is van groot belang goede afspraken te maken, ook op de terreinen waar de gemeente niet verantwoordelijk is op het gebied van eerstelijnszorg, zoals huisartsen en zorgverzekeraars. Ervaringen met samenwerking met onderwijs, jeugd- en jongerenwerk en politie komen terug in de evaluatie van de sociale wijkteams. Doel is een slagvaardig sociaal wijkteam neer te zetten, dat nauwe relaties onderhoudt met andere velden (bijvoorbeeld GGZ) en direct specialistische kennis in kan schakelen. Het melden van zorgvragen moet vooral in de wijken gebeuren, maar de gemeente handhaaft parallel daaraan de mogelijkheid via een centraal nummer bij het KCC te melden. De sociale wijkteams oefenen om met zo min mogelijk bureaucratie goede hulpverlening en ondersteuning zonder indicatiestelling te regelen. Een zekere mate van registratie en rapportage is nodig om informatie uit te kunnen wisselen en vast te leggen. Het is inderdaad zo dat loyaliteit aan moederorganisaties het functioneren van het team niet altijd ten goede komt. Polderen tussen organisaties moet ophouden. Het college heeft ideeën voor het verbeteren van eenduidige aansturing, die ruimte biedt om te doen wat nodig is. Het is niet de bedoeling dat alle werkers in gemeentelijke dienst komen, wel dat de gemeente aanstuurt en elk team eenduidig geleid wordt door één organisatie. Dat kan per wijk verschillen. Zo is de aansturing duidelijk en ontstaat ruimte voor professionals en Stadgers. GroenLinks heeft gelijk dat niet te veel gelijksoortige professionals in het team zouden moeten zitten. Misschien moet de insteek nog meer op het preventieve gericht zijn. Dit vraagstuk komt in de evaluatie aan de orde. Het idee is om participatie wel op wijkniveau te organiseren met een stedelijke voorziening voor de toeleiding naar werk. Net als bij zorginterventies zijn die verschillende schalen nodig. Wat betreft medicijnen is het bijvoorbeeld de bedoeling om te voorkomen dat heel veel jongeren Ritalin gebruiken door preventief te werken in samenspel met welzijns- en jeugdwerk, onderwijs, huisartsen en psychiatrie.

Woordvoeringen

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Vindt de uitgangspunten van de notitie goed.
- Is bezorgd over de voortgang. Andere gemeenten zijn al verder. De beantwoording van het college is weinig concreet wat betreft bijvoorbeeld belangrijke vraagstukken als stedelijke samenhang, breuklijnen en indicatiestelling.
- Lijkt het lastig het gesprek met organisaties aan te gaan, terwijl hun toekomst nog niet duidelijk is. Enerzijds doet hoofdaannemer per team vermoeden dat organisaties blijven bestaan, anderzijds is een overkoepelende organisatie denkbaar waarbij organisaties zich verder specialiseren.
- Pleit voor een sociaal wijkteam met een sterk signalerende preventieve functie en niet te veel gelijksoortige professionals. Buurt- en sportverenigingen kunnen de signalerende rol versterken. Specialististen horen zo veel mogelijk thuis in de laag daarachter.
- Waakt ervoor dat het sociaal wijkteam een club professionals wordt op afstand van bewoners. Zichtbaarheid in de wijk en een zekere informaliteit zijn van belang.
- Hecht belang aan de visie op vrijwilligers. Dit speelt een belangrijke rol.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Verwijt het college juist niet een gebrek aan concreetheid en vindt het prettig als de raad nu input kan leveren in een kaderstellende discussie.
- Steunt werken op wijkniveau en het aansluiten bij bestaande netwerken en wat mensen al kunnen.
- Vindt ook dat meer functies dan welzijn thuishoren in een sociaal wijkteam, zoals activering. Preventie en signalering moeten een belangrijke rol spelen.
- Maakt zich zorgen over de sturingsmogelijkheden van de raad, bijvoorbeeld op het gebied van jeugdzorg. Hopelijk biedt het rapport van de Rekenkamer aanknopingspunten.
- Noemt een stichting op stadsdeelniveau een stap te ver. Werken op wijkniveau spreekt juist aan. Bovendien heeft een stichting geen leden, terwijl het juist het doel is Stadgers te betrekken door aan te sluiten bij hun leefwereld.

Verslag 16 oktober 2013

Dhr. Benjamins (D66):

- Vindt het stuk iets te veel uitgaan van oude structuren, terwijl de kans er nu is het anders te doen.
- Staat achter het inventariseren van zo veel mogelijk opties, maar ziet ook graag een meer dwingende rol van de gemeente in de concretisering.
- Is ook voor meer nadruk op preventie en signalering, waarbij meer gezorgd wordt dat samenwerkingen tot stand komen zonder dat bewoners er last van hebben.
- Pleit voor goed werkgeverschap, waarbij de gemeente openstaat voor feedback zodat aanpassingen van het systeem mogelijk blijven.
- Ziet het initiatiefvoorstel van de SP als een verwisseling van de overheid door de burger, waarbij de vorm van een stichting ook nog een slechte keuze is voor dat uitgangspunt.
- Wil dat onderwijs steviger betrokken en gekoppeld wordt, zeker wat betreft jeugdzorg.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Is tevreden met de uitgangspunten dichtbij de burger te blijven.
- Vindt met GroenLinks dat een gesprek met organisaties beter kan verlopen als de gemeente een concretere mening heeft over de organisatievorm.
- Kan zich vinden in de sturingscriteria. Het belangrijkste is dat de gemeente eenduidig de regie belegt. Dat kan in het sociaal wijkteam zijn.
- Pleit ervoor tegenkracht goed te organiseren door bewoners- en cliëntenraden kritisch mee te laten kijken.
- Vraagt het college hoe de risico's in kaart gebracht en gemonitord worden.

Dhr. Maat (Stadspartij):

- Benadert de schaal van de aanpak praktisch en niet ideologisch. Soms is een stadsdeel de juiste schaal, een andere keer een wijk of een buurt.
- Vindt burgerparticipatie belangrijk.
- Vraagt zich af of het werken met één leidende organisatie per gebied wordt aanbesteed en of een aanbesteding dan alleen de leiding of het complete team betreft.
- Vindt het een goed idee van de SP om burgers en professionals bij elkaar te betrekken, maar bekritiseert de stichtingsvorm vanwege het betrekkelijke democratische gehalte en het stadsdeelniveau vanwege de te grote omvang.

Mw. Kuik (CDA):

- Kan zich over het algemeen vinden in de aanpak, maar vindt dat de tijd begint te dringen om echt keuzes te maken zodat op 1 januari 2015 een goede start mogelijk is.
- Noemt het cruciaal welke organisatie regie en verantwoordelijkheid heeft. De gebiedsgerichte aanpak kan hierbij aansluiten.
- Is vanzelfsprekend voor een integrale aanpak, maar waakt ervoor dat er geen spinrag ontstaat aan bureaucratische overlegstructuren. Zo moeten scholen wijkteams weten te bereiken. Hopelijk blijft het overzicht bestaan zonder te veel vergadermomenten.
- Pleit voor flexibiliteit om ook tussen wijkanalyses door bij te kunnen sturen op de veranderende zorgvraag.
- Mist in het initiatiefvoorstel een goede onderbouwing en is benieuwd of organisaties zijn betrokken. De oplossing moet niet top-down zijn.

Dhr. Van Rooij (Student en Stad):

- Staat achter de uitgangspunten, die nu uitgewerkt moeten worden. Zo blijft het onduidelijk welke omvang de wijken krijgen.
- Sluit aan bij opmerkingen over preventie en signalering, de koppeling met onderwijs en het organiseren van tegenkracht.
- Is benieuwd hoe de flexibele schil van bewoners en beroepskrachten geïnstitutionaliseerd gaat worden.
- Ziet het initiatiefvoorstel niet als een verbetering en verwacht dat het meer zal kosten.

Dhr. Sipma (VVD):

- Denkt dat iedereen het eens zal zijn over de uitgangspunten.
- Wil niet dat de gemeente zich te veel vastlegt in samenwerkingsverbanden. Er moet ruimte blijven voor innovatie, nieuwe toetreders en het prikkelen van bestaande organisaties.

Verslag 16 oktober 2013

Mw. Temmink (SP):

- Denkt dat de bezuinigingen het haast onmogelijk maken de taken goed uit te voeren.
- Deelt de uitgangspunten van een allesomvattende gebiedsgebonden aanpak en kan zich grotendeels vinden in het collegestuk.
- Sprak heel veel mensen uit het werkveld ter voorbereiding van het initiatiefvoorstel en denkt dat het college met zijn voorstel de signalen deels kan ondervangen.
- Ziet de spagaat tussen het meer zeggenschap willen geven aan bewoners, terwijl de gemeente meer taken en minder middelen krijgt.

Wethouder Visscher:

- Wijst op de grote onzekerheden over taken en budgetten, wat concretisering bemoeilijkt. Zo is de onzekerheid bij jeugdzorg regionaal nu nog 20 miljoen euro.
- Constateert dat goede ervaringen zoals STIP en CJG vrijwel altijd gebiedsgebonden aanpakken waren en wil dit daarom verder organiseren.
- Ziet mogelijkheden om het door CDA benoemde spinrag aan overleggen te verminderen en verwacht daarvan aanknopingspunten in de evaluatie van sociale wijkteams.
- Zal fysieke locaties een pakkende naam geven zonder het woord gebiedsgebonden.
- Probeert niet te veel vanuit oude structuren te werken door uit te gaan van benodigde functies in een wijk, uitgeoefend door beroepskrachten. Vaak zijn die in de praktijk wel in dienst bij bestaande organisaties waar de gemeente een subsidierelatie mee heeft.
- Verwacht niet dat alles per 1 januari 2015 anders is, maar wel zo veel mogelijk. In de jaren daarna zal het verder uitgewerkt moeten worden.
- Denkt dat de organisaties over vijf jaar niet meer de huidige vorm zullen hebben. Dit is in elk geval niet een uitgangspunt. Het is ook aan organisaties zelf goed mee te gaan.
- Wil het plan aan alle betrokkenen voorleggen, zoals beroepskrachten, burgers, ontvangers van zorg en organisaties.
- Beluistert behoefte aan een daadkrachtige volgende stap.
- Vindt de suggestie tegenkracht te organiseren in een soort bewonersraad aansprekend.
- Wijst erop dat tussen de signalerende functie op wijkniveau en de specialisten in de schil ook de laag bestaat van hands-on-ondersteuning zonder indicatie. Dat is ook onderdeel van het team.
- Noemt een voorbeeld van zichtbaarheid in de wijk. In het Floreshuis werd een vragensteller bij het STIP direct doorverwezen naar het sociale wijkteam dat daar ook zat en het probleem ter plekke op kon lossen.
- Kan zich voorstellen dat één hoofdaannemer in de wijk ook weer werk onderaanbestedt, maar wil dit model nader uitwerken.
- Stelt voor in een collegebrief aan te geven welke elementen het college mee wil nemen uit deze discussie en na het gesprek met de hele stad een aangepast voorstel te presenteren.
- Ziet het initiatiefvoorstel van de SP als een mogelijkheid om de organisatie vorm te geven en zal het meenemen in de afweging.

Mw. Temmink (SP):

- Is blij dat het college de optie van het initiatiefvoorstel wil onderzoeken.
- Reageert dat bewoners op meerdere manieren invloed kunnen hebben in een stichting, zoals beschreven in het stuk.
- Begrijpt dat er andere meningen bestaan over de schaal van een stadsdeel. Doel is ook niet het direct en precies op deze manier te implementeren. Gelukkig wordt het voorstel nu onderzocht door het college.
- Bestrijdt dat het initiatiefvoorstel een top-down-oplossing is. SP sprak met veel organisaties en tijdens een speciale avond kon kritiek geleverd worden.
- Is ervan overtuigd dat het voorstel bijdraagt aan meer inspraak van bewoners en het deels wegnemen van organisatiebelangen.
- Is benieuwd naar de uitkomst van het onderzoek van het college en trekt het initiatiefvoorstel in vanwege de toezegging.

De voorzitter sluit de vergadering om 18.25 uur onder dankzegging.